

2019
11

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

НОВОГРЕЦЬКА МОВА

11

Ολένα Ντόμπρα, Ναταλία Βοεβούτκο, Οκσάνα Σνιγοβσκά, Αντρί Μαλαχίτη

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

(βασικό επίπεδο)

για την 11^η τάξη των Σχολείων γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Олена Добра, Наталя Воєвутко, Оксана Сніговська, Андрій Малахіті

НОВОГРЕЦЬКА МОВА

(рівень стандарту)

підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Чернівці
"Букрек"
2019

УДК 821.14'06
Д 55

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.04.2019 № 472)

Видано за державні кошти. Продаж заборонено

Добра О. М., Воевутко Н. Ю. та ін.
Д 55 Новогорецька мова (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / О. М. Добра, Н. Ю. Воевутко, О. В. Сніговська, А. В. Малахиті. – Чернівці : Букрек, 2019. – 128 с. : іл.
ISBN 978-617-7663-74-3

УДК 821.14'06

Ντόμπρα Ο., Βοεβούτκο Ν. και άλλοι
Д 55 Νεοελληνική γλώσσα (βασικό επίπεδο) : για την 11^η τάξη των Σχολείων γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης / Ολένα Ντόμπρα, Ναταλία Βοεβούτκο, Οκσάνα Σνιγοβσκά, Αντρί Μαλαχίτη. – Τσερνιφτσί : Μπουκρέκ, 2019. – 128 σ. : εικ.
ISBN 978-617-7663-74-3

УДК 821.14'06

ISBN 978-617-7663-74-3

© Добра О. М., Воевутко Н. Ю.,
Сніговська О. В., Малахиті А. В., 2019
© Видавничий дім "Букрек", 2019

ПЕРЕДМОВА

Підручник «Новогрецька мова (рівень стандарту) для 11 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою» відповідає Державному стандарту базової і повної загальної середньої освіти, спрямований на досягнення очікуваних результатів навчальної програми.

Навчальне видання реалізує інформаційну, мотиваційну, діяльнісну, розвивальну, виховну і коригуючу, управлінську і дослідницьку функції. Підручник побудовано за такими принципами: відповідність змісту потребам суспільства і достатність для реалізації цілей навчання; індивідуалізація і персоніфікація навчання на основі диференціації; недискримінаційність контенту; використання рідної мови; інтерактивність спілкування.

Мета навчального видання – забезпечувати практичне оволодіння новогрецькою мовою, тренувати вміння усного й писемного мовлення, двостороннього перекладу, розвивати навички критичного мислення і творчої діяльності.

Зміст підручника підпорядковано його меті та побудовано з урахуванням таких елементів, як предметні наукові знання, способи освітньої діяльності й розвитку, досвід творчої діяльності та ціннісних відносин.

Практикоорієнтована спрямованість зумовила структуру підручника, добір та подачу лексичного і граматичного матеріалу, систему вправ.

Розроблене навчальне видання складається з 7 розділів: «Україна та Греція у сучасному світі», «Людина та суспільство», «Людина та наука», «Професії», «Відпочинок / дозвілля», «Мистецтво», «Харчування». Кожна тема починається із основного тексту, містить вправи, що сприяють вдосконаленню мовленнєвих, лексико-граматичних та перекладацьких навичок дітей. Наприкінці кожного розділу подано новогрецько-український словник, що збагачує лексичний запас школярів і школярок словами, необхідними для опанування матеріалу розділу.

Під час підготовки видання автори послуговувалися посібниками з граматики новогрецької мови, окремими текстами грецьких авторів. Використані ілюстрації з мережі Інтернет.

**З повагою,
автори**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
---------------	---

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η. ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ

Θέμα 1 ^ο . Η διαμόρφωση / ο σχηματισμός του ουκρανικού κράτους. Η συνεργασία της Ουκρανίας με διεθνείς οργανισμούς.....	6
Θέμα 2 ^ο . Η θέση της Ελλάδας στον κόσμο.....	9
Θέμα 3 ^ο . Η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων Ουκρανίας.....	12
Θέμα 4 ^ο . Έλληνο-ουκρανικές φιλικές σχέσεις.....	15
Θέμα 5 ^ο . Ταξίδι ουκρανών πολιτών στις χώρες της Ζώνης Σένγκεν.....	18
Θέμα 6 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς.....	21

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η. ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Θέμα 1 ^ο . Δικαιώματα και υποχρεώσεις των παιδιών.....	25
Θέμα 2 ^ο . «Προωθήστε την ανοχή, σεβαστείτε τη διαφορετικότητα».....	29
Θέμα 3 ^ο . Ευεργετική δραστηριότητα Μεγάλου Έλληνα στην Ουκρανία.....	32
Θέμα 4 ^ο . Οι μεγάλοι Έλληνες της Ουκρανίας και η δραστηριότητά τους: ιστορική αναδρομή.....	35
Θέμα 5 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς.....	38

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η. ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Θέμα 1 ^ο . Επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος.....	41
Θέμα 2 ^ο . Τεχνολογικά ατυχήματα.....	44
Θέμα 3 ^ο . Τεχνολογία και περιβάλλον.....	47
Θέμα 4 ^ο . Τεχνολογία και προστασία του περιβάλλοντος.....	50
Θέμα 5 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς.....	53

ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Θέμα 1 ^ο . Επαγγελματικός προσανατολισμός.....	56
Θέμα 2 ^ο . Τελικές εξετάσεις και σχέδια για το μέλλον.....	59
Θέμα 3 ^ο . Δημοφιλή επαγγέλματα.....	62
Θέμα 4 ^ο . Διεθνή εκπαιδευτικά προγράμματα.....	65
Θέμα 5 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς.....	68

ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η. ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Θέμα 1 ^ο . Φίλοι/-ες και επικοινωνία στο Διαδίκτυο.....	71
Θέμα 2 ^ο . Διασκέδαση της νεολαίας	74
Θέμα 3 ^ο . Καλοί τρόποι και εθιμοτυπία	77
Θέμα 4 ^ο . Τα χόμπι μου.....	80
Θέμα 5 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς	83

ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η. ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Θέμα 1 ^ο . Τα είδη των Καλών Τεχνών. Μουσική.....	86
Θέμα 2 ^ο . Καρτούν. Το αγαπημένο μου κινούμενο σχέδιο/φيلم.....	89
Θέμα 3 ^ο . Το αρχαίο ελληνικό θέατρο.....	92
Θέμα 4 ^ο . Ζωγραφική και φωτογραφία.....	95
Θέμα 5 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς	98

ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η. ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Θέμα 1 ^ο . Υγιεινές διατροφικές συνήθειες	101
Θέμα 2 ^ο . Ανθυγιεινές τροφές. Επικίνδυνα τρόφιμα.....	104
Θέμα 3 ^ο . Τα καλύτερα φεστιβάλ φαγητού στον κόσμο.....	107
Θέμα 4 ^ο . Τα ουκρανικά φεστιβάλ φαγητού	110
Θέμα 5 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς	113

ΟΥΚΡΑΝΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ.....	116
ΕΛΛΗΝΟΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ.....	122

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ

Θέμα 1^ο. Η διαμόρφωση / ο σχηματισμός του ουκρανικού κράτους.
Η συνεργασία της Ουκρανίας με διεθνείς οργανισμούς.

I. Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις

Η Ουκρανία δήλωσε την ύπαρξη της στον σύγχρονο κόσμο μετά την κήρυξη της ανεξαρτησίας της στις 24 Αυγούστου 1991, που επιβεβαιώθηκε από το **δημοψήφισμα**. Μετά το δημοψήφισμα την Ουκρανία αναγνώρισε ο Καναδάς και η Πολωνία. Μετά την **κατάρρευση** της Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ), τον Δεκέμβριο του 1991, η ανεξαρτησία της Ουκρανίας αναγνωρίστηκε από 68 χώρες του κόσμου. Οι περισσότερες από αυτές **αντάλλαξαν** πρεσβείες με την Ουκρανία. Αυτό έθεσε τέλος στην απομόνωση της Ουκρανίας από την παγκόσμια κοινότητα.

Σε σύντομο χρονικό διάστημα η χώρα **αποκατέστησε** τις κύριες δομές του κράτους, και απέκτησε όλα τα σημαντικά χαρακτηριστικά της κρατικής **υπόστασης**, συμπεριλαμβανομένων των συμβόλων: τον Εθνικό Ύμνο, την Εθνική Σημαία και το Εθνικό Εθνόσημο - την Τρίαινα. Μετά την απόκτηση κρατικής ανεξαρτησίας, η Ουκρανία, κάτω από δύσκολες συνθήκες, διακήρυξε τον εαυτό της ως ανεξάρτητο συμμετοχο στη διεθνή πολιτική, διαμόρφωσε το δικό της στυλ εξωτερικής πολιτικής και την **πορεία** της. Η Ουκρανία επεκτείνεται και ενεργοποιεί τη συμμετοχή της σε διάφορους διεθνείς οργανισμούς. Το 1992 η Ουκρανία έγινε μέλος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Το 1994 η Ουκρανία υπέγραψε τη συμφωνία συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), η οποία παρείχε χώρο για την ανάπτυξη εμπορικών και οικονομικών δεσμών. Από την 1^η Ιανουαρίου του 1995 συμμετέχει στις δραστηριότητες του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ). Τον Νοέμβριο του 1995 η Ουκρανία έγινε δεκτή σε μια Οργάνωση με τόσο **ισχυρή επιρροή** όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣΕ). Στις 28 Ιουνίου του 1996 εγκρίθηκε το Σύνταγμα της Ουκρανίας που επιβεβαίωσε το βασικό και ουσιαστικό δικαίωμα του πολίτη της χώρας στην ασφάλεια, την υγεία και την **αυτοδιάθεση** στη χώρα του. Το 1997 η Ουκρανία υπέγραψε τον Χάρτη ειδικής συνεργασίας με το ΝΑΤΟ. Από το 2000 η Ουκρανία συμμετέχει ως μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ) ... .

Σήμερα, καθώς η πολιτική κατάσταση έχει αλλάξει σημαντικά τόσο στην ίδια την Ουκρανία, όσο και στην Ευρώπη, υπάρχει **επανεξέταση** των σχέσεων μεταξύ της χώρας και πολλών άλλων χωρών του σύγχρονου κόσμου ... .

(Πηγή: <https://histua.com/knigi/distancijnij-kurs-z-istoriji-ukraini/ukraina-u-suchasnomu-sviti>)

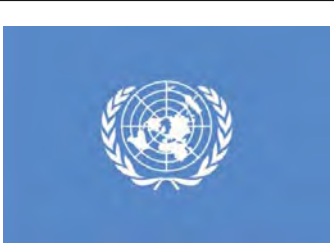

Ερωτήσεις

- 1) Πότε η Ουκρανία έγινε ανεξάρτητη χώρα;
- 2) Ποιες ήταν οι πρώτες χώρες του σύγχρονου κόσμου που αναγνώρισαν την ανεξαρτησία της Ουκρανίας;
- 3) Ποια ήταν τα πρώτα βήματα της Ουκρανίας ως ανεξάρτητο κράτος;
- 4) Πότε εγκρίθηκε από το Ανώτατο Συμβούλιο της Ουκρανίας το Σύνταγμα της χώρας;
- 5) Ποιο βασικό και ουσιαστικό δικαίωμα έχει ένας πολίτης της Ουκρανίας σύμφωνα με το Σύνταγμα της χώρας;
- 6) Με ποιους διεθνείς οργανισμούς συνεργάζεται η Ουκρανία;
- 7) Ποιων διεθνών οργανισμών είναι μέλος η Ουκρανία;

2. Πρόσεξε

<p>Οι Διεθνείς Οργανισμοί - αποτελούνται από κράτη – μέλη που έχουν κοινούς σκοπούς και μόνιμη συνεργασία σε θέματα πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά, ανθρωπιστικά, μορφωτικά και θέματα ασφάλειας.</p>					
<p>Οι Παγκόσμιοι οργανισμοί – δέχονται τη συμμετοχή όλων των κρατών.</p>					<p>Οι Περιφερικοί οργανισμοί – δέχονται τη συμμετοχή των κρατών που ανήκουν σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιφέρεια.</p>
<p>ΕΕ</p> <p>Ευρωπαϊκή Ένωση – Європейський Союз</p>	<p>ΣΕ</p> <p>Συμβούλιο της Ευρώπης – Рада Європи</p>	<p>ΟΗΕ</p> <p>Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών – Організація Об'єднаних націй (ΟΟΗ)</p>	<p>ΣΑΗΕ</p> <p>Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών – Рада Безпеки ΟΟΗ</p>	<p>ΟΑΣΕ</p> <p>Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη – Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ΟБСЄ)</p>	<p>ΝΑΤΟ</p> <p>Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου – Організація Північно-атлантичного договору</p>

3. Ψάξε στο διαδίκτυο και απάντησε: Ποιες σημαίες ή σύμβολα και ποιων διεθνών οργανισμών βλέπεις στις παρακάτω εικόνες;

1	2	3	4
			
<p>Στην πρώτη εικόνα ...</p>			

4. Συζητήσε με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου

- Με ποιες χώρες η Ουκρανία συνορεύει στα βορειοδυτικά / ανατολικά και βορειοανατολικά / δυτικά / νοτιοδυτικά;
- Με ποιες από τις χώρες αυτές η Ουκρανία καθιέρωσε τη συνεργασία και σε ποιους τομείς;
- Τι αξιοθέατα έχει η Ουκρανία; Ποια απ' αυτά είναι γνωστά σε όλο τον κόσμο;
- Ποια μέρη της Ουκρανίας, που επισκέφτηκες, σου έκαναν μεγαλύτερη εντύπωση; Γιατί;

5. Παρακολούθησε στη τάξη τις ταινίες στο Youtube χρησιμοποιώντας τους παρακάτω συνδέσμους ή QR-code. Προετοίμασε με τη βοήθεια των παρακάτω φράσεων / λέξεων μια παρουσίαση για κάθε ένα από τα εξής θέματα:

«5 κορυφαία ουκρανικά εθνικά σύμβολα».

«5 ουκρανικές ανακαλύψεις που άλλαξαν τον κόσμο».

(<https://www.youtube.com/watch?v=1ERqKTpjQ2Q>)

(<https://www.youtube.com/watch?v=WffzbTk7BME>)

Λέξεις / φράσεις:

Трембіта – Τρεμμπίτα (το μακρύτερο στον κόσμο ουκρανικό μουσικό όργανο), візерунок (петриківський розпис) – σχέδιο (σχέδιο ουκρανικής ζωγραφικής του Πετρίκιφ), Скіфська пектораль – Σκυθικός θώρακας, вишиванка – βισιβάνκα (παραδοσιακό ουκρανικό κέντημα), термоядерний (-а-е) – θερμοπυρηνικός (- ή, -ο), трипільська культура – Τριπηλιακή κουλτούρα, рухоме зображення на відстані – εικόνα κινούμενης απόστασης, пересадка рогівки – μεταμόσχευση κερατοειδούς, цивілізація Майя – πολιτισμός των Μάγια, розшифрування – η αποκρυπτογράφηση.

6. Πες στα Ελληνικά τις παρακάτω προτάσεις και γράψ' τες στο τετράδιό σου

24 серпня 1991 року Україна заявила про свою незалежність, підтверджену Всеукраїнським референдумом. У 1992 році наша держава стала членом Міжнародного валютного Фонду. У 1994 р. було підписано угоду про співробітництво між Україною і ЄС, що дало простір для розвитку торгівельно-економічних зв'язків. Протягом вересня 1991 р. – лютого 1992 р. Україна набула усіх основних атрибутів державності, включаючи символіку: у січні 1992 р. було затверджено музичну редакцію Державного гімну та Державний прапор, а в лютому – Тризуб як малий Державний герб. 28 червня 1996 року прийнято Конституцію України, яка закріпила здобутки незалежної України, підтвердила право людини на безпеку, здоров'я та самовизначення у власній країні. Зі змінами політичної та економічної ситуації в Україні та в світі відбувається переоцінка відносин країни з багатьма державами.

Θέμα 2°. Η θέση της Ελλάδας στον κόσμο

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο, απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις

Η Ιστορία της νεότερης Ελλάδας αρχίζει ουσιαστικά από το 1821 και την ανεξαρτησία του Ελληνικού κράτους το έτος 1828. Μέχρι τότε η Ελλάδα δεν ήταν αναγνωρισμένη σαν κράτος και για το λόγο αυτό αποκαλούνταν με το όνομα «Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος» όσο μαχόταν για την ύπαρξή της και την ανεξαρτησία της από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Από το 1832 μέχρι το 1974 το Ελληνικό κράτος ήταν **Βασίλειο** και από το 1974 η Ελλάδα απέκτησε το πολίτευμα της Δημοκρατίας Ευρωπαϊκού τύπου. Κατά τα επόμενα έτη η Ελλάδα αποκτά πολιτική σταθερότητα.

Η Ελλάδα σήμερα, αποτελεί ένα κράτος με σταθερότητα τόσο στους δημοκρατικούς θεσμούς, όσο και στην οικονομική της ανάπτυξη. Η Ελλάδα με τα πολλά αρχαιολογικά μνημεία ιστορικών περιόδων (αρχαία, ρωμαϊκά, βυζαντινά) που διαθέτει, είναι ένα φυσικό μουσείο, όπου ο επισκέπτης μπορεί να αποκτήσει γνώση του ιστορικού παρελθόντος μέσα από τη βιωματική **προσέγγισή** τους. Η πολυμορφία των ελληνικών προϊόντων (λάδι, μαστίχα, ελιές, τυρί φέτα κ.α.) λειτουργεί ως πόλος έλξης επισκεπτών που αναζητούν τις φυσικές αυτές γεύσεις. Τεράστιο οικονομικό κεφάλαιο για την ελληνική οικονομία βασίζεται στις φυσικές ομορφιές της χώρας, στις πολύμορφες ακρογιαλιές, η απόλαυση των οποίων αποτελεί έναν επιθυμητό στόχο από πολλούς τουρίστες. ...

Στο διεθνή χώρο η Ελλάδα συμμετέχει ως ιδρυτικό μέλος στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) και σε όλους σχεδόν τους Διεθνείς Οργανισμούς που λειτουργούν είτε στο πλαίσιο του ΟΗΕ (Ουνέσκο, Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, Συμβούλιο Ευρώπης), είτε ανεξάρτητα από τον ΟΗΕ (ΝΑΤΟ, ΟΑΣΕ κτλ.). Ως μέλος της ΕΕ η Ελλάδα συμμετέχει στις διεθνείς ανθρωπιστικές, οικονομικές και πολιτικές πρωτοβουλίες της Ένωσης, **διαδραματίζοντας** ένα σταθερά σημαντικό διεθνή ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη, την εδραίωση των δημοκρατικών θεσμών, την προστασία του περιβάλλοντος και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

(Πηγή: <http://www.patakis.gr/images/files/17152.pdf>)

Ερωτήσεις

- 1) Πότε η Ελλάδα έγινε ανεξάρτητη χώρα;
- 2) Πότε η Ελλάδα απέκτησε το πολίτευμα της Δημοκρατίας Ευρωπαϊκού τύπου;
- 3) Τι χαρακτηρίζει την Ελλάδα στο εξωτερικό;
- 4) Σε ποιους διεθνείς οργανισμούς συμμετέχει η Ελλάδα;
- 5) Με τι ασχολείται η Ελλάδα ως μέλος της ΕΕ;

2. Συζήτησε με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου

- Με ποιες χώρες συνορεύει η Ελλάδα;
- Τι αξιοθέατα έχει η Ελλάδα που είναι γνωστά σε όλο τον κόσμο;
- Ποια μέρη της Ελλάδας, που επισκέφτηκες, σου έμειναν αξέχαστα; / Ποια μέρη της Ελλάδας θα ήθελες να επισκεφτείς; Γιατί;

3. Πρόσεξε

Οι κύριοι κλάδοι της Ελληνικής οικονομίας είναι:

ο τουρισμός	η ναυτιλία	η γεωργία και η κτηνοτροφία	η βιομηχανία	το εμπόριο
-------------	------------	-----------------------------------	--------------	------------

4. Διάβασε τις προτάσεις βάζοντας τις λέξεις των παρενθέσεων στο σωστό τύπο. Σχημάτισε τις δικές σου προτάσεις με τις λέξεις αυτές και γράψε τις στο τετράδιό σου

Αρκετά ... (πράγμα) για την Ελλάδα μάθαμε στις ... (προηγούμενος) τάξεις. Τώρα θα εξετάσουμε την οικονομία της και τους ... (βασικοί παράγοντες) που την ... (επηρεάζω). Ο αριθμός κατοίκων στην Ελλάδα που ... (ασχολούμαι) με τη γεωργία έχει μειωθεί. Εκατομμύρια ... (τουρίστας) ... (κατακλύζω) κάθε γωνιά της Ελλάδας όλες τις ... (εποχή) του χρόνου, αφήνοντας στη χώρα πολύτιμο ξένο συνάλλαγμα. Από τα πανάρχαια χρόνια οι Έλληνες στράφηκαν προς τη θάλασσα και ... (ασχολήθηκα) με τη ναυτιλία και εμπόριο. Χιλιάδες ... (οικογένεια) ζουν από τα ... (χρήμα) που κερδίζουν οι Έλληνες ναυτικοί. Τα ... (μεγάλος) λιμάνια της χώρας ... (διευκολύνω) σε μεγάλο βαθμό το ελληνικό εμπόριο. Κυρίως ... (εξάγωμαι) φρέσκα φρούτα και λαχανικά, **βαμβάκι**, ελιές κ.α. Οι Έλληνες γεωργοί σε διάφορες περιοχές ... (συνεργάζομαι) μεταξύ τους και ... (δημιουργώ) αγροτικούς ... (συνεταιρισμός).

5. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις. Μετάφρασε τις προτάσεις που σχημάτισες

- Η, αξιοθέατα, είναι, με, αναρίθμητα, μια, χώρα, τουριστικά, Ελλάδα.
- Η, για, εσάς, Αρχαία Αθήνα, το, ιστορία, αν, θέλετε, να, την, Αρχαία, ελληνική, και, είναι, εξερευνήσετε, κουλτούρα, μέρος.
- Χιλιάδες, απολαύσουν, για, να, επισκέπτονται, της, φύσης, και, τουρίστες, των, της, κορυφές, Θεών, τον, Όλυμπο, την, ομορφιά, το, βουνό, να, εξερευνήσουν.
- Η, Σαντορίνη, από, πιο, είναι, ένα, Ελλάδας, δημοφιλή, τα, νησιά, της.
- Τα, της, χώρας, την, ανάπτυξη, χρόνια, το, ελληνικό, νέων, τουριστικών, κράτος, τελευταία, καταβάλλει, προσπάθειες, για, πολλών, κέντρων, σε, διάφορες, σημαντικές, περιοχές.

6. Κοίταξε και μίλησε με βάση το Ίντερνετ για τα παρακάτω ελληνικά εθνικά σύμβολα

Η Ελληνική σημαία
έχει δύο χρώματα ...
Οι οριζόντιες
παράλληλες γραμμές ...
Ο Λευκός Σταυρός
συμβολίζει ...

Ο Ήλιος της Βεργίνας
είναι
ένα αρχαίο ελληνικό
σύμβολο ...

Ο Φοίνικας
ήταν ένα σύμβολο
ανάστασης του
Ελληνικού Κράτους

Το Εθνόσημο της
Ελληνικής Δημοκρατίας
αποτελείται από ...

7. Να μοιραστείτε σε ομάδες. Να βρείτε κάποια ενδιαφέροντα γεγονότα για την Ελλάδα, τα οποία είναι γνωστά σε όλο τον κόσμο, όπως στο παράδειγμα. Παρουσιάστε τα στην τάξη

Η κούπα του Πυθαγόρα

Ο Πυθαγόρας ο Σάμιος (580 π.Χ. – 496 π.Χ.) ήταν σημαντικός Έλληνας φιλόσοφος, μαθηματικός, γεωμέτρης και θεωρητικός της μουσικής. Σε όλο τον κόσμο, είναι επίσης γνωστός ως δημιουργός του «έξυπνου ποτηριού», μιας κούπας που χρονολογείται περίπου από τον 6ο αιώνα π.Χ.. Είναι ένα **πήλινο** ποτήρι, που αδειάζει κατά έναν «μαγικό» τρόπο, όταν εκείνος που το κρατάει αποδειχτεί πλεονέκτης και θέλει να πει περισσότερο απ' όσο πρέπει. Μ' αυτήν την κούπα ο Πυθαγόρας μοίραζε κρασί στους μαθητές του. Αν κάποιος λοιπόν **υπερέβαινε** το μέτρο, η κούπα άδειαζε! Στην κούπα υπάρχει **χαραγμένο** ένα **όριο**, μια γραμμή. Αν το **υγρό** που περιέχει δεν υπερβεί τη γραμμή αυτή, ο **πότης** απολαμβάνει το κρασί του. Εάν, όμως, ξεπεράσει τη γραμμή του ορίου, τότε η κούπα αδειάζει και το κρασί χύνεται από τη βάση. Είναι ένα **αριστούργημα** της υδραυλικής τεχνολογίας των αρχαίων Ελλήνων. Ο Πυθαγόρας ήθελε να διδάξει στους μαθητές του την εγκράτεια και την τήρηση του μέτρου.

8. Πες στα Ελληνικά τις παρακάτω προτάσεις, γράψ' τες στο τετράδιό σου

Греція – європейська держава. Територія країни включає материкову частину, півострів Пелопоннес, острови Егейського моря. Столицею Греції є місто Афіни. Також серед великих міст варто виокремити Салоніки, Патри, Лάρису. Основними галузями грецької економіки є туризм, торгівля та сільське господарство. Дуже популярними серед туристів є саме острови Греції, зокрема Крит, Керкіра та Родос. Грецькі продукти харчування вирізняються високою якістю. Греція входить до складу таких міжнародних організацій, як Євросоюз і НАТО. Країна є однією з основних учасниць більшості масштабних міжнародних організацій. Маючи винятково вигідне географічне розташування в регіоні, вона користується багатьма дипломатичними, торговельними і політичними вигодами від міжнародної співпраці.

Θέμα 3^ο. Η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων Ουκρανίας

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας (ΟΕΣΟ) είναι μια **εθελοντική** πανουκρανική ένωση πολιτικών οργανώσεων, που ιδρύθηκε το 1995 με έδρα τη πόλη Μαρσιούπολη στη περιοχή της Αζοφικής θάλασσας. Η ΟΕΣΟ περιλαμβάνει σήμερα 94 ελληνικές κοινότητες σε 22 περιφέρειες της Ουκρανίας. Στόχος της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας (ΟΕΣΟ) είναι να ενώσει τους Έλληνες για να προστατεύσουν τα δικαιώματα και τα συμφέροντά τους, να **διαφυλαχτεί** η ελληνική διασπορά, η ιστορία και τα πολιτιστικά μνημεία. Να **αναζωογονήσουν** την εθνική ταυτότητα των Ελλήνων, την **πνευματικότητα**, τις παραδόσεις και τα έθιμα. Στο **έδαφος** της Ουκρανίας, σύμφωνα με την καταγραφή του 2001 διαμένουν 91,5 χιλιάδες Έλληνες από τους οποίους το 85 % κατοικεί στη περιφέρεια Ντονέτσκ.

Η Ομοσπονδία δίνει μεγάλη προσοχή στην **αναβίωση** και ανάπτυξη της ελληνικής παιδείας. Χάρη στην επαγγελματική της προσέγγιση στην οργάνωση της μελέτης της γλωσσικής και πολιτιστικής **κληρονομιάς** του ελληνικού λαού, καθώς και χάρη στη στενή συνεργασία με τις εκπαιδευτικές αρχές όλων των επιπέδων της Ουκρανίας και Ελλάδας, τους ακτιβιστές του ελληνικού εθνικού **κινήματος** και των δασκάλων της Νέας Ελληνικής, σήμερα η Νεοελληνική γλώσσα διδάσκεται σε 60 σχολεία σχεδόν σε 4 χιλιάδες μαθητές. Από αυτούς, 3.000 μαθητές διδάσκονται τα Ελληνικά υποχρεωτικά ως δεύτερη ξένη γλώσσα. Το μεγάλο **επίτευγμα** της Ομοσπονδίας στην ανάπτυξη της ελληνικής εκπαίδευσης είναι, επίτευξη της υλοποίησης σε κρατικό επίπεδο πανουκρανικών Ολυμπιάδων μεταξύ των μαθητών στις γλώσσες των εθνικών **μειονοτήτων**. Επίσης οι μαθητές που μαθαίνουν Ελληνικά συμμετέχουν στους διάφορους διαγωνισμούς που οργανώνονται από την Ομοσπονδία και την Μικρή Ακαδημία Επιστημών του Υπουργείου Παιδείας και Επιστήμης της Ουκρανίας στη συγγραφή των **εκθέσεων - συλλογισμού** και ερευνητικών εργασιών στα ελληνικά θέματα. Οι μαθητές που μελετούν τα Ελληνικά είναι ενεργά μέλη των προγραμμάτων "Φιλοξενίας" στην Ελλάδα.

Η διατήρηση, η ανάπτυξη και **εκλαΐκευση** του ελληνικού πολιτισμού, των ηθών και παραδόσεων κατέχουν σημαντική θέση στη δραστηριότητα της Ομοσπονδίας ελληνικών συλλόγων της Ουκρανίας. Κάθε δύο χρόνια υλοποιείται το Φεστιβάλ ελληνικού πολιτισμού «Μέγα Γιορτή». Το Φεστιβάλ γίνεται κάθε φορά σε διαφορετική πόλη/χωριό της Αζοφικής. Εκατοντάδες επισκέπτες, ντόπιοι και **αλλοδαποί**, επίσημοι καλεσμένοι και φίλοι της Ομοσπονδίας είναι **μάρτυρες** της μαζικής χαράς και υπερηφάνειας! Τακτικά σε χωριά και πόλεις της Ουκρανίας οι Ελληνικοί Σύλλογοι και η ΟΕΣΟ οργανώνει συναυλίες, Μέρες Ελληνικού πολιτισμού, Φεστιβάλ λαϊκής τέχνης των Ελλήνων της Αζοφικής. Στους ελληνικούς συλλόγους **καθιερώθηκε** ο εορτασμός της ημέρας της Εθνικής Γιορτής της Ελλάδας και της Ημέρας του «Οχι».

2. Διάβασε και διαμοίρασε τα έργα που υλοποιεί η ΟΕΣΟ σε κάθε μια από τις τρεις της δραστηριότητες

Οι κύριες δραστηριότητες της ΟΕΣΟ

Ανάπτυξη της ελληνό-
γλώσσας εκπαίδευσης
στην Ουκρανία.

Διατήρηση, ανάπτυξη και
εκλαϊκευση
του πολιτισμού, των ηθών
και των παραδόσεων
των Ελλήνων της Αζοφικής
θάλασσας.

Εφαρμογή κοινωνικών
προγραμμάτων στην
Ουκρανία.

Αύξηση του δικτύου των
σχολείων μέσης εκπαίδευσης
με την μελέτη της
Νεοελληνικής γλώσσας.

...

...

...

- Συγγραφή εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εγχειριδίων για την εκμάθηση της Νεοελληνικής γλώσσας.
- Υλοποίηση Πανουκρανικών Ολυμπιάδων μαθητών στην Ελληνική γλώσσα, Ιστορία της Ελλάδας και των Ελλήνων της Ουκρανίας.
- Διεξαγωγή του Φεστιβάλ ελληνικού πολιτισμού «Μέγα Γιορτή» στο όνομα του Ντονάτ Πατρίτσα, που γίνεται μια φορά κάθε δυο ή τρία χρόνια κάθε φορά σε διαφορετικό τόπο στην Αζοφική.
- Εφαρμογή σε συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς διαφόρων κοινωνικών προγραμμάτων με στόχο την παροχή βοήθειας σε παιδιά από κοινωνικά μη προστατευόμενες οικογένειες, στους άπορους κατοίκους των ελληνικών χωριών.
- Διεξαγωγή συναυλιών, Ημερών Ελληνικού πολιτισμού, Φεστιβάλ λαϊκής τέχνης των Ελλήνων της Αζοφικής.
- Οργάνωση και διεξαγωγή των εκπαιδευτικών σεμιναρίων για τους δασκάλους της Νεοελληνικής γλώσσας.
- Υλοποίηση Πανουκρανικών Ολυμπιάδων μαθητών στον Πολιτισμό της Ελλάδας και των Ελλήνων της Ουκρανίας.
- Οργάνωση και υλοποίηση των προγραμμάτων φιλοξενίας συνταξιούχων και παιδιών στις κατασκηνώσεις της Ελλάδας και Ουκρανίας.
- Οργάνωση και υλοποίηση του Πανουκρανικού Φεστιβάλ ελληνικού τραγουδιού στη μνήμη της Ελληνίδας τραγουδίστριας Ταμάρας Κατσή, καταγόμενης από το χωριό Σαρτανά.
- Αύξηση του δικτύου των σχολείων μέσης εκπαίδευσης με την μελέτη της Νεοελληνικής γλώσσας.
- Οργάνωση και διεξαγωγή ελληνικών κρατικών εθνικών γιορτών: της Ημέρας της Ανεξαρτησίας της Ελλάδας και της Ημέρας του «Όχι».

3. Πρόσεξε

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της ΟΕΣΟ

Εφημερίδα
«Οι Έλληνες της Ουκρανίας»

Επίσημη
ιστοσελίδα:
<https://uagreeks.com>

Επίσημη σελίδα
στο Facebook:
Федерація грецьких
товариств України

4. Διάβασε τις προτάσεις, διορθώνοντας τα λάθη. Γράψε τις έντονες λέξεις στο τετράδιό σου χαρακτηρίζοντάς τις γραμματικά όπως στο παράδειγμα

Η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας (ΟΕΣΟ) είναι μια εθελοντική πανουκρανική **ένωση** πολιτικών **οργανώσεων**, η οποία περιλαμβάνει 94 ελληνικές κοινωνίες σε 22 **περιφέρειες** της Ουκρανίας. Οι σχέσεις των ομογενών με την ιστορική τους πατρίδα είναι σταθερές. Στο Πανουκρανικό Φεστιβάλ ελληνικού τραγουδιού στη μνήμη της Ελληνίδα τραγουδίστριας Ταμάρας Κατσή μαζεύονται παιδιά, έφηβοι και ενήλικες **για να αναδείξουν** το ταλέντο τους και την αγάπη για το ελληνικό τραγούδι! Οι δάσκαλοι της Ελληνικής γλώσσας έχουν δυνατότητα να βελτιώσουν το επίπεδο των γνώσεών τους τόσο στην Ουκρανία όσο και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας. Η ΟΕΣΟ **διευθύνεται** από το Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από 36 μέλη από όλη την Ουκρανία, το οποίο συνεδριάζει τακτικά **τέσσερις** φορές το έτος. Σ' αυτές τις συνεδριάσεις συζητούνται όλα τα θέματα της λειτουργίας της ΟΕΣΟ καθώς και η γενική στρατηγική της δράσης της. Το ανώτατο όργανο της ΟΕΣΟ είναι το Συνέδριο, το οποίο συνεδριάζει **τακτικά** μία (1) φορά κάθε (3) έτη. Οι δάσκαλοι των Ελληνικών **παρακολουθώντας** διάφορα εκπαιδευτικά σεμινάρια και προγράμματα βελτιώνουν την επαγγελματική τους εμπειρία.

Παράδειγμα: πανουκρανική ένωση – ουσιαστικό, θηλυκό γένος, ενικός αριθμός, ονομαστική πτώση.

5. Να μοιραστείτε σε ομάδες. Να διαβάσετε στην ιστοσελίδα της ΟΕΣΟ (<https://uagreeks.com>) τις πληροφορίες για τα τελευταία γεγονότα. Παρουσιάστε στην τάξη την εκδήλωση / είδηση που σας άρεσε περισσότερο

Το Σάββατο στις 17 Νοεμβρίου, στο Πολιτιστικό Κέντρο της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων Ουκρανίας υλοποιήθηκε το Β' στάδιο της Πανουκρανικής Ολυμπιάδας μαθητών στη Νεοελληνική γλώσσα. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν 15 παιδιά από τα σχολεία της Μαριούπολης

Θέμα 4^ο. Έλληνο-ουκρανικές φιλικές σχέσεις

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο, απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις

Η Ελλάδα αναγνώρισε την ανεξάρτητη Ουκρανία στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Και οι δύο χώρες **καθιέρωσαν** διπλωματικές σχέσεις το 1992. Η Ελλάδα άνοιξε Πρεσβεία στο Κίεβο το 1993, λειτουργούν επίσης δύο (2) Γενικά Προξενεία, στη Μαριούπολη και στην Οδησό. Η Ουκρανία άνοιξε Πρεσβεία στην Αθήνα και από τον Απρίλιο του 2004 λειτουργεί το Γενικό Προξενείο της Ουκρανίας στη Θεσσαλονίκη.

Ένας σημαντικός παράγοντας για την ενίσχυση των φιλικών σχέσεων είναι οι **εντατικές** ανθρωπιστικές σχέσεις και η παρουσία της ουκρανικής κοινότητας στην Ελλάδα και της ελληνικής κοινότητας στην Ουκρανία. Σύμφωνα με την **απογραφή** του 2001, στην Ουκρανία μένουν 91,5 χιλιάδες ομογενείς, εκ των οποίων 77,5 βρίσκονται στην περιοχή του Ντονιέτοκ. Χιλιάδες Ουκρανοί ζουν στην Ελλάδα (σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία είναι πάνω από 18 χιλιάδες).

Τον Νοέμβριο του 1996 υπογράφηκε «Συμφωνία φιλίας και συνεργασίας μεταξύ Κιέβου και Αθήνας», που **συντάχθηκε** από τον κύριο Βολοντίμιρ Σκουρόφ τον πρώτο Πρόσβη της Ουκρανίας στην Ελληνική Δημοκρατία, έναν εξαιρετικό Ουκρανό διπλωμάτη που αφιέρωσε τη ζωή του στην Ελλάδα για περισσότερα από είκοσι χρόνια. Έκτοτε, η συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών πραγματοποιείται στον τομέα της εκπαίδευσης, της επιστήμης, της οικονομίας, του τουρισμού, επίσης στον πολιτιστικό και αθλητικό τομέα.

Σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των δύο αδελφικών λαών (ουκρανικού και ελληνικού) παίζουν η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων Ουκρανίας και το Κρατικό Πανεπιστήμιο της Μαριούπολης (ΚΠΜ). Με πρωτοβουλία των διασήμων Ελλήνων της Διασποράς, την κυρία Αλεξάνδρα Προτσένκο-Πιτσατζή – Πρόεδρο της ΟΕΣΟ, και τον κύριο Κωνσταντίν Μπαλαμπάνοφ – Πρύτανη του ΚΠΜ, και χάρη στην υποστήριξη του ουκρανικού κράτους, στα εδάφη της Ουκρανίας μελετάται επιτυχώς και αναπτύσσεται η γλωσσική, ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά του ελληνικού λαού. Στις 16 Απριλίου του 2008 την πόλη Μαριούπολη, που «χτυπάει η καρδιά» του Ελληνισμού της Ουκρανίας, επισκέφθηκε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας ο κύριος Κάρολος Παπούλιας ο οποίος **εγκαινίασε** στο ΚΠΜ το «Ινστιτούτο Ουκρανικής-Ελληνικής Φιλίας και Ελληνιστικών Σπουδών». ...

Με την οικονομική **ενίσχυση** του Συμβουλίου **Απόδημου** Ελληνισμού, της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδας, του Παγκόσμιου **ανθρωπιστικού** οργανισμού HELLENICARE, του Ιδρύματος Σταύρου Νιάρχου, του Ιδρύματος «Αναστάσιος Γ. Λεβέντης», της **κοινωφελούς** οργάνωσης «Ίδρυμα Μπούμπουρα» κτλ. έχουν υλοποιηθεί πολλά έργα με στόχο την ανάπτυξη και την ενίσχυση των φιλικών σχέσεων μεταξύ Ουκρανίας και Ελλάδας. ...

Ερωτήσεις

- 1) Πότε η Ελλάδα και η Ουκρανία καθιέρωσαν διπλωματικές σχέσεις;
- 2) Σε ποιες πόλεις της Ουκρανίας λειτουργούν Γενικά Προξενία της Ελλάδας;
- 3) Πόσοι Έλληνες ζουν στην Ουκρανία και πόσοι Ουκρανοί στην Ελλάδα;
- 4) Τι έμαθες από το κείμενο για τον Ουκρανό διπλωμάτη Βολοντίμιρ Σκουρόφ;
- 5) Ποια οργάνωση και ποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα, που λειτουργούν στην Ουκρανία, παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και Ουκρανίας;
- 6) Ποιος και πότε εγκαινίασε στο ΚΠΜ το «Ινστιτούτο Ουκρανικής-Ελληνικής Φιλίας και Ελληνιστικών Σπουδών»;
- 7) Ποιοι οργανισμοί παρέχουν υλική βοήθεια για την υλοποίηση στην Ουκρανία έργων **στραμμένων** στη μελέτη και ανάπτυξη της γλωσσικής, ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του ελληνικού λαού;

2. Σχημάτισε από τις παρακάτω λέξεις προτάσεις και γράψ' τες στο τετράδιό σου

- ✓ Στην, πολιτισμό, Ουκρανία, ενδιαφέρον, για, της, ελληνικής, και, του, ελληνικού, υπάρχει, πολύ, την, μελέτη, γλώσσας.
- ✓ Σε, γλώσσας, πόλεις, της, Ουκρανίας, πέντε, λειτουργούν, και, τμήματα, νεοελληνικής, έδρες.
- ✓ Τα, γλώσσας, και, υλοποιούν, της, Ελλάδας, συνεργάζονται, Πανεπιστήμια, με, ουκρανικά, Πανεπιστήμια, εκμάθησης, της, προγράμματα, ελληνικής.
- ✓ Οι, χωρίς, της, Ελλάδας, πολίτες, και, το, δικαίωμα, έχουν, της, Ουκρανίας, να, ταξιδεύουν, θεώρηση (βίζα).

3. Ακολούθησε τα παρακάτω

❖ Διάβασε στο Ίντερνετ χρησιμοποιώντας τον σύνδεσμο (<http://www.golos.com.ua/article/302419>) ή με τη βοήθεια του QR-code πληροφορίες για την υπογραφή της επίσημης συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της αρχαίας ουκρανικής πόλης Κιλιγιά (Kiliya) και της ελληνικής πόλης Φάρσαλα (Farsaly).

- ❖ Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις. Γράψε τις απαντήσεις στο τετράδιό σου:
  - Πότε, πού και από ποιον υπογράφηκε συμφωνία συνεργασίας μεταξύ των πόλεων;
  - Τι αξιοσημείωτα δώρα χάρισε η ελληνική αντιπροσωπεία σε μνήμη της επίσκεψής της στην πόλη Κιλιγιά;
  - Η υλοποίηση ποιων κοινών σχεδίων προγραμματίζονται από τις **ηγεσίες** των αδελφών πόλεων στο εγγύς μέλλον;

❖ Διάβασε τις πληροφορίες για την ουκρανική πόλη Κιλιγιά, δες τη ταινία στο youtube χρησιμοποιώντας τον σύνδεσμο (<https://www.youtube.com/watch?v=Bu-kyCLij6o>) ή με τη βοήθεια του QR-code. και με βάση των παρακάτω ερωτήσεων προετοίμασε την παρουσίασή της στην τάξη:

- Πού βρίσκεται η πόλη;
- Τι ενδιαφέρον έμαθες για την ιστορία της πόλης;

- Πότε χτίστηκε η εκκλησία του Αγίου Νικολάου και ποιο είναι το χαρακτηριστικό της;
- Τι αρχιτεκτονικά μνημεία έχει η πόλη;
- Με τι ασχολούνται οι κάτοικοι της πόλης;

4. Διάβασε στο Ίντερνετ για τις δραστηριότητες της κοινωφελούς οργάνωσης «Ίδρυμα Μπούμπουρα». Με τη βοήθεια του παρακάτω αποσπάσματος από μια συνέντευξη του κ. Παντελή Μπούμπουρα σε ελληνικά ΜΜΕ γράψε στο τετράδιό σου την έκθεση – συλλογισμό πάνω στο θέμα: «Η συμβολή του Ίδρυματος Μπούμπουρα στην ενίσχυση της ελληνοουκρανικής φιλίας»

«Οι δεσμοί των δυο χωρών μας, είναι ιστορικοί και διαχρονικοί. Ως Έλληνας της διασποράς, μέσω του Ίδρυματος, της οικογένειάς μου, θα στηρίζω πάντα **δράσεις** που θα συμβάλλουν στην **αμοιβαία προκοπή** των δυο πατρίδων μου, της Ελλάδος και της Ουκρανίας. Θα προχωρήσουμε με διοργανώσεις συναντήσεων **επιχειρηματιών και πολιτικών**», τόνισε ο κ. **Μπούμπουρας**.»

Πηγή (<https://www.cnn.gr/news/politiki/story/135610/enisxysi-tis-ellinooukranikis-filias-me-ti-symvoli-toy-idrymatos-mpoumpoura>)

5. Πες στα Ελληνικά και γράψε τις προτάσεις στο τετράδιό σου

Важливим аспектом економічних відносин між Грецією і Україною є міцні зв'язки між містами-побратимами. У 1996 року були встановлені партнерські і дружні відносини між Києвом та Афінами. Голова селищної ради смт. Сартана, що розташоване поблизу Маріуполя, та мер острова Китнос (Греція) у 2018 році підписали договір про всебічне співробітництво, який сприятиме розвитку нового рівня відносин і відкриє додаткові можливості для маріупольських греків. Зустріч мерів Одеси та Пірея (Греція) – побратимів з 1993 року – була присвячена економічній і культурно-освітній співпраці двох міст. Асоціація греків-підприємців і підприємств в Україні, яку очолював Пантеліс Бумбурас, своєю діяльністю сприяла розвитку двосторонніх взаємин між Україною та Грецією та робила все можливе для їх подальшого зміцнення. Дружні зв'язки міст, що мають схожі історичні долі, відіграють велику роль у боротьбі за мир у всьому світі.

Θέμα 5^ο. Ταξίδι ουκρανών πολιτών στις χώρες της Ζώνης Σένγκεν

1. Διάβασε και απάντησε στις ερωτήσεις

Υπάρχουν πολλές χώρες στον κόσμο όπου οι πολίτες της Ουκρανίας από τις 11 Ιουνίου 2017 μπορούν να πάνε χωρίς **θεώρηση** εισόδου (βίζα).

Η υπογραφή της συμφωνίας του **καθεστώτος απαλλαγής** (θεώρησης εισόδου, βίζας) της Ουκρανίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο στις 17 Μαΐου 2017.

Τώρα οι Ουκρανοί, οι οποίοι έχουν βιομετρικά διαβατήρια μπορούν να έρθουν στην ΕΕ χωρίς βίζα για επαγγελματικούς **σκοπούς** ή για τουρισμό ή για οικογενειακές **υποθέσεις** μέχρι 90 ημέρες κατά τη διάρκεια περιόδου 180 ημερών στη διάρκεια του έτους. Κατά την είσοδο στον χώρο Σένγκεν, εκτός από το βιομετρικό διαβατήριο ένας πολίτης της Ουκρανίας πρέπει να επιβεβαιώσει τον σκοπό του ταξιδιού του, τον τόπο διαμονής του, τη **διαθεσιμότητα** οικονομικών πόρων, την **πρόθεση** επιστροφής στον τόπο μόνιμης κατοικίας του και να έχει -ασφάλεια υγείας.

Πλέον, οι συνθήκες είναι πολύ καλά **διαμορφωμένες** για όλους εκείνους τους ανθρώπους που ποτέ δεν ταξίδεψαν στο εξωτερικό αλλά είχαν ονειρευτεί να **διασχίζουν** ελεύθερα τα σύνορα των χωρών της ΕΕ χωρίς προηγουμένως να απαιτείται να επισκέπτονται τις πρεσβείες και τα προξενία. Το κύριο πλεονέκτημα ενός καθεστώτος απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης είναι η έλλειψη όρων. Τώρα δεν χρειάζεται να περιμένετε μεγάλο χρονικό διάστημα πριν φύγετε. Με το καθεστώς απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης όλα έγι-

ναν πολύ πιο εύκολα, στις χώρες όπου οι πολίτες της Ουκρανίας μπορούν να ταξιδέψουν χωρίς θεώρηση. Αρκεί να παρουσιάσουν ορισμένα βασικά έγγραφα για να αποκτήσουν μια **σφραγίδα**. Η ηλεκτρονική εγγραφή μπορεί να **απλοποιήσει** αυτή τη διαδικασία, πράγμα που θα σας **εξοικονομήσει** χρόνο και θα σας φέρει πιο κοντά στα ταξίδια σας σε χώρες όπου δεν χρειάζεστε θεώρηση. Εκτός από τις χώρες μέλη της ζώνης Σένγκεν, υπάρχει ένας κατάλογος των υπόλοιπων κρατών – μελών. Αλλά ο καθένας έχει τις δικές του **ιδιαιτερότητες**. Έτσι, ορισμένες χώρες δέχονται επισκέπτες για διάστημα έως 90 ή 30 ημερών, ενώ άλλες χώρες επιτρέπουν στους τουρίστες να παραμείνουν στο έδαφός τους μόνο για 90 ώρες. Οι Ουκρανοί μπορούν να πάνε διακοπές για παράδειγμα στη Γεωργία ή στις νήσους **Βερμούδες** χωρίς περιορισμούς και θεωρήσεις βίζας. Ωστόσο, οι λεπτομέρειες της επίσκεψης σε κάθε χώρα θα πρέπει να διευκρινίζονται στον επίσημο **ιστότοπο** της Πρεσβείας ή του τουριστικού φορέα.

Αν ακολουθήσετε όλους τους κανόνες, μπορείτε να επισκεφθείτε τις χώρες χωρίς θεώρηση πολύ εύκολα. Αλλά πρέπει να θυμόμαστε ότι ακόμη και ένα τέτοιο **επιθυμητό** καθεστώς απαλλαγής εκτός από την υποχρέωση θεώρησης έχει τις δικές του ιδιαιτερότητες.

Ερωτήσεις

- 1) Πότε και πού η Ουκρανία υπέγραψε τη συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση για το ελεύθερο καθεστώς απαλλαγής;
- 2) Τι πρέπει να επιβεβαιώσει ένας πολίτης της Ουκρανίας κατά την είσοδό του στη ζώνη του Σένγκεν;
- 3) Ποια είναι τα πλεονεκτήματα ενός καθεστώτος απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου;
- 4) Πόσες ημέρες κατά τη διάρκεια του έτους έχει το δικαίωμα να παραμείνει ο πολίτης της Ουκρανίας στην επικράτεια των χωρών του Σένγκεν σύμφωνα με το καθεστώς απαλλαγής;
- 5) Ποιες χώρες μπορούν να επισκεφτούν οι Ουκρανοί χωρίς θεώρηση εισόδου;

2. Διάβασε και μετάφρασε. Πρόσεξε

Οι κανόνες που πρέπει να ξέρουν Ουκρανοί για να ταξιδέψουν στις χώρες του Σένγκεν

- ✚ Για να διασχίσετε τα σύνορα με την ΕΕ, πρέπει να έχετε οποιοδήποτε διαβατήριο με θεώρηση εισόδου ή απλώς ένα βιομετρικό διαβατήριο.
- ✚ Πρέπει να είστε έτοιμοι να εξηγήσετε με ειλικρίνεια στους **συνοριοφύλακες** το εξής: πού πηγαίνετε, για πόσο καιρό, για ποιο σκοπό, πώς θα επιστρέψετε και πώς **θα εξασφαλίσετε για τον εαυτό σας** διατροφή και διαμονή στη διάρκεια του ταξιδιού.
- ✚ Να θυμάστε, ότι η διάρκεια διαμονής στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιορίζεται σε 3 μήνες (90 ημέρες) εντός έξι μηνών.
- ✚ Μην ξεχνάτε, ότι το καθεστώς απαλλαγής δεν παρέχει το δικαίωμα διαμονής, εργασίας και σπουδών στην Ευρώπη. Για τους σκοπούς αυτούς, όπως και πριν, είναι απαραίτητο να εκδοθεί κατάλληλη θεώρηση.
- ✚ Πρέπει να έχετε αρκετά χρήματα για να παραμείνετε στην ΕΕ και να επιστρέψετε στην Ουκρανία ή να μπορέσετε να τα αποκτήσετε νόμιμα μέσω της τράπεζας. Κάθε κράτος έχει τις δικές του απαιτήσεις για το ελάχιστο ποσό που πρέπει να φέρει μαζί του ένας τουρίστας. Κατά μέσο όρο πρέπει να έχετε 45 ευρώ για μια ημέρα για ένα άτομο.

3. Συμπλήρωσε τα κενά του διαλόγου και συνέχισε τον με τον διπλανό / την διπλανή σου. Τη συνέχεια του διαλόγου γράψε στο τετράδιό σου

..., φέτος το καλοκαίρι θα πας στο εξωτερικό;

Θα πάμε ... .

Όχι, ... το βιομετρικό διαβατήριο.

Εσύ έχεις βιομετρικό διαβατήριο;

...

Φυσικά, σχεδιάζουμε ένα ταξίδι στον / στην / στο ... . Εσύ;

Είναι πολύ όμορφη ευρωπαϊκή χώρα. Έχετε υποβάλει χαρτιά στο Προξενείο για την απόκτηση ... ; Οποσδήποτε ... , διότι δίνει το δικαίωμα ... .

... , είμαι πολίτης της Ελλάδας και έχω Ευρωπαϊκό διαβατήριο που ... .

...

4. Με βάση το Ίντερνετ και των παρακάτω ερωτήσεων παρουσίασε στην τάξη μια από τις χώρες της Ζώνης Σένγκεν που θα ήθελες να επισκεφτείς. Το κείμενο της παρουσίασης γράψε στο τετραδιά σου

- Ποια χώρα ονειρεύεσαι να επισκεφτείς;
- Τι έχεις ακούσει για αυτή τη χώρα;
- Γιατί ... θεωρείται **γοητευτική** και **συναρπαστική** χώρα / πόλη, μία από τις ομορφότερες χώρες / πόλεις του κόσμου;
- Για ποια πολιτιστικά μνημεία θεωρείται πλούσια αυτή η χώρα / πόλη;
- Ποια αξιοθέατα της πόλης / χώρας θα ήθελες να επισκεφτείς και γιατί;
- Τι φαγητά από την παραδοσιακή κουζίνα της πόλης / χώρας θα ήθελες να δοκιμάσεις;
- Τι θα κάνεις, όταν το όνειρό σου θα γίνει πραγματικότητα;

Κράτη μέλη της Ζώνης Σένγκεν		
 Αυστρία	 Ουγγαρία	 Πορτογαλία
 Βέλγιο	 Ισλανδία	 Ρουμανία
 Βουλγαρία	 Ιταλία	 Σλοβακία
 Κύπρος	 Λετονία	 Σλοβενία
 Δανία	 Λιχτενστάιν	 Ισπανία
 Εσθονία	 Λιθουανία	 Σουηδία
 Φινλανδία	 Λουξεμβούργο	 Ελβετία
 Γαλλία	 Μάλτα	 Τσεχία
 Γερμανία	 Νορβηγία	 Ολλανδία
 Ελλάδα	 Πολωνία	

5. Σχημάτισε προτάσεις από τις παρακάτω λέξεις και γράψ' τες στο τετράδιό σου

- ✓ Ο, πολίτης, το, δικαίωμα, εντός, έξι, σύμφωνα, με, απαλλαγής, έχει, στην, επικράτεια, της, Ουκρανίας, των, χωρών, του, το, καθεστώτος, να, παραμείνει, Σένγκεν, 90, ημέρες, μηνών.
- ✓ Κάθε, για, το, ελάχιστο, έχει, τις, τουρίστας, δικές, του, κράτος, ποσό, που, πρέπει, να, φέρει, μαζί, απαιτήσεις, του, ένας.
- ✓ Οι, χωρίς, ουκρανοί, οι, βιομετρικά, οποιοι, διαβατήρια, να, έρθουν, μπορούν, στην, Ευρωπαϊκή Ένωση, βίζα έχουν.

6. Πες στα Ελληνικά και γράψε τις προτάσεις στο τετράδιό σου

Греція, Франція, Німеччина, Америка... У світі існує безліч країн, куди можна поїхати без візи. З 11 червня 2017 року був введений в дію безвізовий режим між Україною та країнами Європейського союзу. Безвізовий режим з Євросоюзом дає право українцям /українкам вільно пересуватися територією Шенгенської зони. Зараз в Україні взагалі не виготовляють «звичайних» паспортів для виїзду за кордон – лише біометричні. Для перетину кордону з ЄС у вас повинен бути закордонний паспорт з візою або біометричний закордонний паспорт. Ви можете перебувати в ЄС не більше ніж 90 днів протягом 180-денного періоду. Ще одним важливим моментом є те, що безвізовий режим не дає права на проживання, працевлаштування та навчання в Європі. У кожної держави свої вимоги до мінімальної суми коштів, яку треба мати з собою, перетинаючи кордон. Теоретично країни-члени ЄС мають право пустити вас на територію ЄС без виконання викладених вище правил, однак на це не варто сподіватися. Безвізовий режим для українців і українок не означатиме вільний і необмежений доступ до Європи. Треба мати терпіння і необхідні документи, аби перетнути кордон ЄС без проблем.

Θέμα 6°. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

- Πότε η Ουκρανία και η Ελλάδα έγιναν ανεξάρτητες χώρες;
- Με ποιους διεθνείς οργανισμούς συνεργάζεται η Ουκρανία και με ποιους η Ελλάδα;
- Ποιων διεθνών οργανισμών είναι μέλος η Ουκρανία και ποιων η Ελλάδα;
- Ποιους κοινούς σκοπούς έχουν τα κράτη – μέλη των Διεθνών Οργανισμών;
- Ποια κράτη δέχονται οι Παγκόσμιοι οργανισμοί και ποια οι Περιφερικοί;
- Ποιοι είναι οι κύριοι κλάδοι της Ελληνικής οικονομίας;
- Ποια είναι τα πέντε κορυφαία ουκρανικά εθνικά σύμβολα που είναι γνωστά σε όλο τον κόσμο;
- Τι γνωρίζεις για την Ομοσπονδία Ελληνικών συλλόγων Ουκρανίας και για τις δραστηριότητές της;
- Πότε και πού η Ουκρανία υπέγραψε τη συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση για το ελεύθερο καθεστώς απαλλαγής;
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα ενός καθεστώτος απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου;
- Ποιες είναι οι χώρες που είναι μέλη της Ζώνης Σένγκεν;

2. Με βάση το Ίντερνετ να μιλήσεις για κάποια Διεθνή Οργάνωση όπως στο παράδειγμα

Θα ήθελα να σας πω για μια Παγκόσμια οργάνωση όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ΕΕ δημιουργήθηκε πριν από περισσότερα από 50 χρόνια και οι χώρες – μέλη της από 6 έχουν φτάσει σήμερα τις 28. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια οικονομική οργάνωση που αποτελείται από τα εξής κράτη: την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Γαλλία, την Ισπανία, την Πορτογαλία, το Λουξεμβούργο, το Βέλγιο, ... Σκοπός της είναι η δημιουργία μιας κοινής αγοράς, όπου τα διάφορα προϊόντα, τα κεφάλαια και οι άνθρωποι των χωρών – μελών της θα μπορούν να **διακινούνται** ελεύθερα. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση μιλιούνται 24 διαφορετικές γλώσσες. Στόχος της ΕΕ είναι να κάνει τη ζωή μας καλύτερη με διάφορους τρόπους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί, επίσης, προγράμματα για την προστασία του φυσικού **περιβάλλοντος** και της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας. ...

3. Να δεις και να μιλήσεις για τις παρακάτω εικόνες.

Γράψε τις παρουσιάσεις της κάθε εικόνας στο τετράδιό σου

1

2

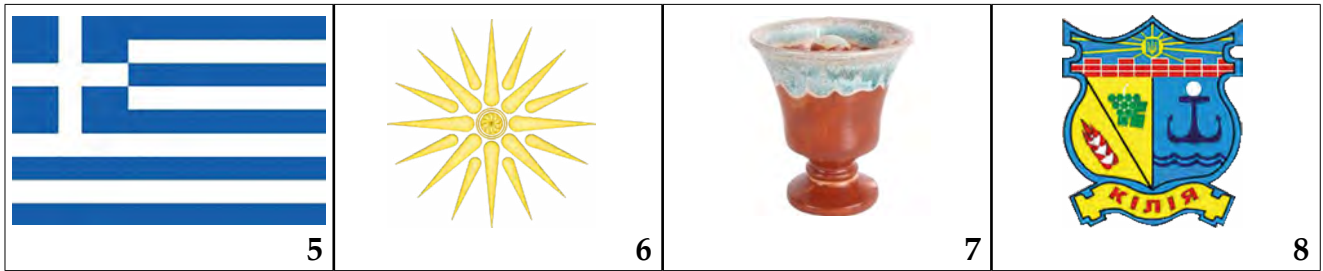

3

4

Παραδείγματα

Το θέμα της πρώτης εικόνας είναι η φιλία μεταξύ της Ουκρανίας και της Ελλάδας. Τον Νοέμβριο του 1996 υπογράφηκε «Συμφωνία φιλίας και συνεργασίας μεταξύ Κιέβου και Αθήνας», που συντάχθηκε από τον κύριο Βολοντίμιρ Σκουρόφ τον πρώτο Πρόσβη της Ουκρανίας στην Ελληνική Δημοκρατία. Η συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών πραγματοποιείται στον τομέα ... .

Στην έκτη εικόνα βλέπουμε ένα αρχαίο ελληνικό σύμβολο τον Ήλιο της Βεργίνας, που έγινε γνωστό λόγω της απεικόνισής του στην χρυσή λάρνακα που βρέθηκε το 1977 σε Βασιλικό τάφο ο οποίος αποδίδεται στην Μακεδονική Βασιλική Δυναστεία του Φιλίππου Β' και του Μεγάλου Αλεξάνδρου. ...

4. Να κάνεις έναν διάλογο με τον διπλανό / την διπλανή σου πάνω στο θέμα «Οι δραστηριότητες της Ομοσπονδίας Ελληνικών συλλόγων Ουκρανίας»

<p>..., γνωρίζεις κάτι για μια οργάνωση που ονομάζεται «Ομοσπονδία Ελληνικών συλλόγων Ουκρανίας»;</p> <p>Ποιοι είναι οι στόχοι της;</p> <p>Ποια είναι η κυριότερη κατεύθυνση της δουλειάς της Ομοσπονδίας;</p> <p>Στα σχολεία της Ουκρανίας διδάσκονται Ελληνικά;</p> <p>...</p>	<p>... είναι μια πανουκρανική οργάνωση που ιδρύθηκε ... και ενώνει ... .</p> <p>Έχει πολλούς στόχους ..., άλλα ο βασικότερος στόχος είναι να ενώσει τους Έλληνες της Ουκρανίας για να ... .</p> <p>Η ανάπτυξη της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στην Ουκρανία, μελέτη της Ελληνικής γλώσσας, ...</p> <p>Ναι, ... μαθητές στα ... εκπαιδευτικά ιδρύματα την μελετούν.</p> <p>...</p>
--	---

5. Να κάνεις το κομίζ γνώσεων και να γράψεις τις ολοκληρωμένες προτάσεις στο τετράδιό σου

- Η εφημερίδα που εκδίδεται από την Ομοσπονδία Ελληνικών συλλόγων Ουκρανίας έχει τίτλο ... .
- Στις 28 Ιουνίου του 1996 εγκρίθηκε ... της Ουκρανίας, που επιβεβαίωσε το βασικό και ουσιαστικό δικαίωμα του πολίτη της χώρας στην... .
- Το 2008 το Κρατικό Πανεπιστήμιο Μαριούπολης επισκέφθηκε ..., ο οποίος εγκαινίασε στο ΚΠΜ ... .
- Από το 1832 μέχρι το 1974 το Ελληνικό κράτος ήταν ... .
- Ο Πυθαγόρας ο Σάμιος είναι γνωστός σε όλο τον κόσμο ως δημιουργός ... .
- Ο Πρόεδρος της Κοινωνικής οργάνωσης «...» ο κύριος ... σε μια συνέντευξη τόνισε «Ως Έλληνας της διασποράς ... θα στηρίζω πάντα δράσεις που θα συμβάλλουν στην αμοιβαία προκοπή των δυο πατρίδων μου, της Ελλάδος και της Ουκρανίας».
- Στο Στρασβούργο στις 17 Μαΐου 2017 έγινε η υπογραφή της συμφωνίας μεταξύ της Ουκρανίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ... .
- Τώρα οι Ουκρανοί, οι οποίοι έχουν βιομετρικά διαβατήρια μπορούν να ταξιδεύουν στις χώρες της ΕΕ ... .

6. Να διαβάσεις και να ακολουθήσεις τις παρακάτω οδηγίες

Σε λίγο έρχεται το καλοκαίρι και όλοι σκοπεύουμε να ταξιδέψουμε. Για να επιλέξουμε τη χώρα που θέλουμε να πάμε και τα αξιοθέατα που μπορούμε να δούμε εκεί, απευθυνόμαστε σε ταξιδιωτικά γραφεία. Κάθε τουριστικό γραφείο προσπαθεί να διαφημίσει τη χώρα **προορισμού** έτσι ώστε ο πελάτης να αρχίσει να ενδιαφέρεται για την πρόταση και να αγοράσει το τουριστικό πακέτο (ταξιδιού).

- ❖ Να φανταστείς ότι είσαι υπάλληλος του τουριστικού γραφείου. Να βρεις στο Διαδίκτυο πληροφορίες για κάποια από τις χώρες της Ζώνης Σένγκεν και να προετοιμάσεις την παρουσίασή της.
- ❖ Να μοιραστείτε στην τάξη σε ομάδες (5 άτομα σε κάθε γκρουπ (ομάδα)). Κάθε ομάδα θα είναι ταξιδιωτικό γραφείο.
- ❖ Να δώσετε ένα όνομα στο γραφείο σας.
- ❖ Να προετοιμάσετε με βάση το υλικό που έχει κάθε συμμαθητής / συμμαθήτρια, μια παρουσίαση χώρας της Ζώνης Σένγκεν που θα διαλέξετε.

7. Να πεις στα Ελληνικά τις παρακάτω λέξεις / φράσεις. Να σχηματίσεις και να γράψεις στο τετράδιό σου τις προτάσεις μ' αυτές

Торгівля, перепис населення, урочисто відкривати (щось), допомога, сайт, сильна країна, глиняний посуд, спадщина, безвізовий режим, інтенсивний розвиток країни, тваринництво, промисловість, сільське господарство, референдум, відновлювати дипломатичні стосунки з країнами, досягнення Федерації грецьких товариств України, популяризація культури, перетинати кордон, всесвітня організація, мета співробітництва, розвиток національної освіти, Європейський Союз, навколишнє середовище, печатка.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η. Ουκρανία και Ελλάδα στον σύγχρονο κόσμο

ΕΛΛΗΝΟΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Αλλοδαπός (-ή, -όν) – іноземний (-а, -е)
 αμοιβαίος (-α, -ο) – зворотній (-я, -є)
 αναβίωση (η) – відродження
 αναζωογονώ – відроджувати
 ανθρωπιστικός (-η, -ο) – гуманітарний (-а, -е)
 ανταλλάζω – обмінювати
 απαλλαγή (η) – звільнення, позбавлення
 απλοποιώ – спрощувати
 απογραφή (η) – перепис населення
 απόδημος (ο), απόδημη (η) – емігрант (-ка)
 αποκαθιστώ – відновити
 άπορος (-η, -ο) – нужденний (-а, -е)
 αριστούργημα (το) – шедевр
 αυτοδιάθεση (η) – самооцінювання

Βαμβάκι (το) – бавовна
 βασιλείο (το) – королівство
 Βερμούδες (οι) – Бермуди
 βιομηχανία (η) – промисловість

Γεωργία (η) – сільське господарство
 γοητευτικός (-ή, -ό) – чарівний (-а, -е)

Δημοψήφισμα (το) – референдум
 διαδραματίζω – відігравати роль
 διαθεσιμότητα (η) – наявність
 διακινούμαι – рухатися
 διαμορφωμένος (-η, -ο) – налаштований
 (-а, -е), створений (-а, -е) (μετοχή
 από το ρήμα *διαμορφώνω*)
 διασχίζω – переїжджати, перетинати
 διαφυλάγομαι – зберігатися
 διευκρινίζομαι – з'ясовуватися
 δράση (η) – дія

Εγκαινιάζω – відкривати урочисто,
 освячувати
 έδαφος (το) – земля, територія, терена
 εθελοντικός (-ή, -ό) – добровільний (-а, -е)
 έκθεση – συλλογισμός (η) – твір-роздум
 εκλαϊκευση (η) – популяризація
 εμπόριο (το) – торгівля
 ενίσχυση (η) – допомога
 εντατικός (-η, -ο) – інтенсивний (-а, -е)
 εξοικονομήσω – зберігати
 επανεξέταση (η) – перегляд, перевивчення
 επιθυμητός (-ή, -ό) – бажаний (-а, -е)
 επιρροή (η) – вплив
 επίτευγμα (το) – досягнення
 επιχειρηματίας (ο/η) – підприємець (-иця)
 Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) – Європейський Союз

Ηγεσία (η) – керівництво

Θεώρηση (η) – віза

Ιδιαιτερότητα (η) – особливість
 ίδρυμα (το) – фонд
 ιστοσελίδα (η) – сайт

Καθεστώς (ο) – режим
 καθιερώνω – встановлювати
 κατάρρευση (η) – обвал, падіння, осідання
 κεφάλαιο (το) – капітал
 κίνημα (το) – рух
 κληρονομιά (η) – спадщина
 κοινωφελής (-ής, -ές) – загальнокорисний (-а, -е)
 κτηνοτροφία (η) – тваринництво

Μάρτυρας (ο/η) – свідок
 μειονότητα (η) – меншина

Ναυτιλία (η) – судноплавство, мореплавство

Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου
 (ΝΑΤΟ) – Організація
 Північноатлантичного договору
 Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία
 στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) – Організація з безпеки
 та співробітництва в
 Європі (ΟΒΣΕ)
 Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) –
 Організація Об'єднаних Націй
 όριο (το) – межа, кордон

Παγκόσμιος (-α, -ο) – всесвітній (-я, -є)
 περιβάλλον (το) – навколишнє середовище
 περιφερειακός (-ή, -ό) – периферійний (-а, -є),
 районний (-а, -є)
 πήλινος (-η, -ο) – глиняний (-а, -е)
 πνευματικότητα (η) – духовність
 πορεία (η) – курс
 πρόθεση (η) – намір
 προκοπή (η) – прогрес
 προσέγγιση (η) – підхід
 προστατευόμενος (-η, -ο) – захищений (-а, -е)
 μετοχή από το ρήμα *προστατεύω*)

Σκοπός (ο) – мета
 στραμμένος (-η, -ο) – спрямований (-а, -е)
 Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣΕ) – Рада Європи
 Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών
 (ΣΑΗΕ) – Рада Безпеки ООН
 συναρπαστικός (-ή, -ό) – хвилюючий (-а, -є),
 захоплюючий (-а, -є)
 συνέντευξη (η) – інтерв'ю
 συνοριοφύλακας (ο/η) – прикордонник (-ця)
 συντάσσω – складати
 σφραγίδα (η) – печатка

Υγρό (το) – рідина
 υπερβαίνω – перевищувати
 υπόθεση (η) – справа
 υπόσταση (η) – сутність, основа, речовина

Φοίνικας (ο) – фенікс

Χαραγμένος (-η, -ο) – вигравіюваний (-а, -е)

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

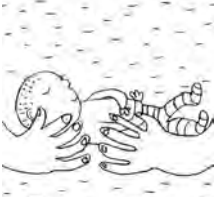

Θέμα 1^ο. Δικαιώματα και υποχρεώσεις των παιδιών

I. Διάβασε το(ν) διάλογο και μελέτησε το πόστερ που έφτιαξαν τα αδέρφια

Η Ολέσια σπουδάζει στην 11^η τάξη του Λυκείου. Αυτή είχε σήμερα 7 μαθήματα και επιστρέφει κουρασμένη μετά το σχολείο. Μπαίνοντας στο σπίτι, συναντάει το(ν) μικρότερο αδελφό της, ο οποίος πηγαίνει στην 4^η τάξη του Δημοτικού σχολείου.

- Αλέξανδρος:** Αδελφούλα μου, καλησπέρα! Μήπως μπορείς να με βοηθήσεις με τα μαθήματά μου;
- Ολέσια:** Ευχαριστώ! Τι σου είπε η δασκάλα να κάνεις;
- Αλέξανδρος:** Ένα πόστερ.
- Ολέσια:** Και για ποιο θέμα πρέπει να είναι αφιερωμένο;
- Αλέξανδρος:** Ο τίτλος του θα είναι «Δικαιώματα των παιδιών».
- Ολέσια:** Έλα ρε, δύσκολο είναι! Αλλά θα το καταφέρουμε μαζί.
- Αλέξανδρος:** Προτείνω να συζητήσουμε το περιεχόμενο του πόστερ μας.
- Ολέσια:** Πες μου πρώτα, τι δικαιώματα των παιδιών γνωρίζεις;
- Αλέξανδρος:** Εεε... το δικαίωμα στη ζωή και την ιατρική περίθαλψη...
- Ολέσια:** Και το δικαίωμα να μην παρεμβαίνει κανείς στην ιδιωτική μου ζωή (δείχνοντας το κινητό της).
- Αλέξανδρος:** Μόνο για να έχω πρόσβαση σε πληροφορίες, δηλαδή ... το δικαίωμα στην εκπαίδευση!
- Ολέσια:** Κάθε παιδί έχει δικαίωμα να ασκεί ελεύθερα τη θρησκεία του, τη σκέψη και τη συνείδησή του, να εκφράζει ελεύθερα τη γνώμη του.
- Αλέξανδρος:** Έχει βέβαια δικαίωμα στην ανάπαυση και τον ελεύθερο χρόνο του!
- Ολέσια:** Τις υποχρεώσεις όμως των παιδιών γνωρίζεις; Να κάνουν καλά τα μαθήματά τους και να βοηθούν την οικογένειά τους, ναι;
- Αλέξανδρος:** Σε κατάλαβα. Από τι να ξεκινήσουμε;
- Ολέσια:** Εσύ με μαρκαδόρο θα γράψεις τίτλο του πόστερ, έπειτα με μολύβι θα ζωγραφίσεις εικόνες και εγώ θα σε βοηθήσω στη σύνταξη του κειμένου.
- Αλέξανδρος:** (Σε μία ώρα περίπου). Μας βγήκε ωραίο πόστερ! Χίλια ευχαριστώ, Ολέσια μου!
- Ολέσια:** Παρακαλώ! Πάμε τώρα να φάμε και στη συνέχεια να ασκήσουμε το δικαίωμά μας για την ανάπαυση και τον ελεύθερο χρόνο!

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

 <p style="text-align: right; font-size: 2em; font-weight: bold;">1</p> <p>Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στη ζωή και την επιβίωση. Το κράτος πρέπει να διασφαλίσει ότι τα παιδιά και οι νέοι μπορούν να αναπτυχθούν καλά.</p>	 <p style="text-align: right; font-size: 2em; font-weight: bold;">2</p> <p>Κάθε παιδί έχει, από τη γέννησή του και μετά, το δικαίωμα σε ένα όνομα, στην ιδιότητα του μέλους ενός κράτους και στη φροντίδα από τους δικούς του γονείς.</p>
 <p style="text-align: right; font-size: 2em; font-weight: bold;">3</p> <p>Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στην καλύτερη δυνατή υγεία. Το κράτος έχει την υποχρέωση να καταπολεμά την παιδική θνησιμότητα, την κακή διατροφή και την ασθένεια και να εξασφαλίζει ιατρική περίθαλψη.</p>	 <p style="text-align: right; font-size: 2em; font-weight: bold;">4</p> <p>Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να ασκεί ελεύθερα τη θρησκεία του, τη σκέψη και τη συνείδησή του, να εκφράζει ελεύθερα τη γνώμη του.</p>
 <p style="text-align: right; font-size: 2em; font-weight: bold;">5</p> <p>Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να μην παρεμβαίνει κανείς στην ιδιωτική του ζωή, την οικογένεια, την κατοικία ή την αλληλογραφία του, αλλά ούτε και να προσβάλλει κανείς ή να βλάψει την τιμή και την υπόληψή του.</p>	 <p style="text-align: right; font-size: 2em; font-weight: bold;">6</p> <p>Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση. Το κράτος έχει την υποχρέωση να διασφαλίσει ότι τα παιδιά και οι νέοι αντιμετωπίζονται κατάλληλα στο σχολείο, και ότι δεν παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματά τους.</p>
 <p style="text-align: right; font-size: 2em; font-weight: bold;">7</p> <p>Κάθε κράτος πρέπει να διασφαλίσει ότι τα παιδιά έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες μέσω διαφόρων μορφών μέσων επικοινωνίας, και ότι μπορούν να αποκτήσουν τις γνώσεις που είναι σημαντικές για τη ζωή τους.</p>	 <p style="text-align: right; font-size: 2em; font-weight: bold;">8</p> <p>Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα στην ξεκούραση και τον ελεύθερο χρόνο, στον οποίο μπορεί να παίξει και να συμμετέχει ελεύθερα στην πολιτιστική και την καλλιτεχνική ζωή.</p>

Πηγή: <http://www.living-democracy.gr/textbooks/volume-5/part-3/documents-and-teaching-material-4/> (με διασκευή)

2. Σκέψου και βάλε τις λεζάντες των παραπάνω εικόνων με τις περιγραφές τους στη σωστή σειρά

1. Επιβίωση και ανάπτυξη του παιδιού. 2. ... 3. ...

Λέξεις-κλειδιά: Εκπαίδευση, Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, Ελεύθερος χρόνος, ξεκούραση και ψυχαγωγία, ~~Επιβίωση και ανάπτυξη του παιδιού~~, Όνομα και ιθαγένεια, Πρόσβαση σε κατάλληλες πληροφορίες, Προστασία της ιδιωτικής ζωής, Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες

3. Σωστό ή λάθος; Κοίταξε και πες αν είναι σωστή η ταξινόμηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μαθητών/-ριών στο σχολείο

Δικαιώματα

- Να μαθαίνω
- Να έχουμε καθαρή και όμορφη τάξη
- Να προσέχω τους άλλους όταν μιλούν
- Να μη με χτυπούν και να μην με **βρίζουν**
- Να μην πειράζω τους άλλους
- Να μου φέρονται ευγενικά
- Να μαθαίνω για τη ζωή και τον πολιτισμό
- Να κάνω σωστή χρήση του ελεύθερου χρόνου μου
- Να κάνω το καλύτερο που μπορώ
- Να μαθαίνω την αλήθεια
- Να φοράω ζεστά ρούχα όταν κάνει κρύο
- Να χρησιμοποιώ με προσοχή το **υλικό** της τάξης και να το ξαναβάζω στη θέση του

Υποχρεώσεις

- Να λέω στο δάσκαλο αυτό που νιώθω
- Να ακολουθώ τις οδηγίες των δασκάλων
- Να λέω την αλήθεια
- Να είμαι στην ώρα μου στο σχολείο
- Να μην με πειράζουν
- Να ζητάω βοήθεια
- Να δουλεύουμε με ησυχία στην τάξη
- Να μου δίνουν σημασία όταν μιλάω
- Να κάνω τις εργασίες μου
- Να τρώω υγιεινά φαγητά
- Να φέρομαι με ευγένεια
- Να ρωτάω για να φορέσω το ρούχο ενός άλλου

4. Συζήτησε με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ του δικαιώματος και της υποχρέωσης;

Συμφωνείς ότι οι μεγαλύτεροι/-ες μαθητές/-ριες έχουν περισσότερες υποχρεώσεις και οι μικρότεροι/-ες περισσότερα δικαιώματα;

- Κατά τη γνώμη σου, όσο μεγαλύτερο είναι το παιδί, τόσο περισσότερο πρέπει να ακούγεται η γνώμη του, έτσι είναι;
- Αν είναι αλήθεια ότι κάθε παιδί αντιμετωπίζεται χωρίς **διακρίσεις** λόγω χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, άποψης, χώρας καταγωγής, περιουσίας ή **αναπηρίας** του στην κοινωνία;
- Συμφωνείς ότι ένα παιδί που ανήκει σε κάποια μειονότητα πρέπει να μάθει και να ασκεί όχι τη δική του κουλτούρα, θρησκεία και γλώσσα αλλά της χώρας που μένει;
- Τι δικαιώματα έχουν τα παιδιά με αναπηρία;

5. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις. Γράψ' τες στο τετράδιό σου

1. παιδί, Κάθε, δικαίωμα, έχει, εκπαίδευση, σε.
... .
2. με αναπηρία, Κάθε, πρέπει, στα μαθήματα, παιδί, να βοηθηθεί, ενεργά, για να συμμετέχει.
... .
3. Η σχολική, τα ταλέντα, πρέπει να αναπτύσσει, του κάθε, εκπαίδευση, την προσωπικότητα, και, παιδιού.
... .

4. έχει το δικαίωμα, και, παιδί, Κάθε, στην ανάπαυση, τον ελεύθερο χρόνο.
... .
5. τα παιδιά, Όλα, να παίζουν, ελεύθερα, μπορούν.
... .
6. Οι μαθητές/μαθήτριες, στην πολιτιστική, ζωή, πρέπει, και, να συμμετέχουν, την καλλιτεχνική, της τάξης.
... .

6. Περιγράψε την εικόνα, χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις-κλειδιά

Λέξεις-κλειδιά: δικαίωμα στην ειρηνική δημόσια συγκέντρωση, συγκεντρώνομαι μαζί με άλλα παιδιά, δεν παραβιάζονται τα δικαιώματα, εντάσσομαι σε μια ένωση, ιδρύω μια οργάνωση, αντιμετωπίζομαι χωρίς διακρίσεις λόγω αναπηρίας, εκφράζω ελεύθερα τη γνώμη μου, σέβομαι τους άλλους, ασκώ ελεύθερα τη θρησκεία και τη σκέψη μου, δεν προσβάλλω κανέναν, δεν βλάπτω την τιμή και την υπόληψή τους, κάθε παιδί με αναπηρία, συμμετέχω ενεργά στις εκδηλώσεις του σχολείου.

7. Πρόσεξε το(ν) σχηματισμό του Παρακειμένου των ρημάτων της Ενεργητικής φωνής

Перфект – це граматична форма дієслова, що означає дію в минулому, результат якої має значення в теперішньому часі.

однина

- 1 οс. εγώ έχω **θέμα Αορίστου + ει**
- 2 οс. εσύ έχεις **θέμα Αορίστου + ει**
- 3 οс. αυτός/αυτή/αυτό έχει **θέμα Αορίστου + ει**

множина

- εμείς έχουμε **θέμα Αορίστου + ει**
 εσείς έχετε **θέμα Αορίστου + ει**
 αυτοί/αυτές/αυτά έχουν **θέμα Αορίστου + ει**

π.χ. αντιμετωπίζω – **αντιμετώπισα** (Αόρ.) → έχω **αντιμετώπισα+ει** (вже стикався/-лася або зустрічав/-ла), συγκεντρώνω – **συγκέντρώσα** → έχω **συγκέντρώσει** (вже зібрав/-ла), χρησιμοποιώ – **χρησιμοποίησα** → έχω **χρησιμοποίησει** (вже використав/-ла), φορώ – **φόρεσα** → έχω **φόρεσει** (вже вдягав/-ла або носив/-ла), βοηθώ – **βοήθησα** → έχω **βοηθήσει** (вже допоміг/-огла).

8. Πες στα Ελληνικά

Усі люди рівні в своїх правах. Ми всі маємо право на життя. Кожна дитина має право на освіту. Усі діти мають право на медичну допомогу. Особлива турбота – про дітей з інвалідністю. Жодну дитину не можна ображати. Усі діти мають право на відпочинок і дозвілля. Діти мають право вільно висловлювати свої погляди. Усі учні й учениці мають право на інформацію. Обов'язком дітей є не порушувати закони. Ми мусимо поважати близьких та друзів. Ніхто не може порушувати права іншої людини. Не можна принижувати гідність іншої людини. Учні й учениці повинні навчатись, працювати на уроках і виконувати завдання.

Θέμα 2°. «Προωθήστε την ανοχή, σεβαστείτε τη διαφορετικότητα»

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Η παγκοσμιοποίηση συνεχίζει να φέρνει τους ανθρώπους πιο κοντά. Οι διαδικτυακοί τόποι συζήτησης και οι τόποι κοινωνικής δικτύωσης μας δίνουν τη δυνατότητα να επικοινωνούμε με ανθρώπους που δε θα συναντήσουμε ίσως ποτέ. Καθώς ερχόμαστε όλο και πιο κοντά, υπάρχει επίσης ο κίνδυνος για τη δημιουργία τοίχων, διαχωρίζοντας τους ανθρώπους σε «εμείς» και «αυτοί».

«Ας προσπαθήσουμε να διαγράψουμε τα μηνύματα **μίσους** – την **έννοια** του «εμείς» και «αυτοί», την **λανθασμένη** στάση ότι μπορούμε να δεχθούμε κάποιους και να απορρίψουμε και να αποκλείσουμε κάποιους άλλους απλώς και μόνο για το πώς μοιάζουν ή ποιον αγαπούν», – δήλωσε ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ (Οργανισμού Ενωμένων Εθνών) Antonio Guterres για την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού. Είναι καιρός όλα τα έθνη και όλοι οι άνθρωποι να αναγνωρίσουν τα ίσα δικαιώματα όλης της ανθρωπότητας. Ακριβώς για αυτό το λόγο τα Ηνωμένα Έθνη προωθούν την **ανοχή** σε πολλά **μέτωπα**, δηλαδή για την ειρήνη, την πρόληψη των **συγκρούσεων** και τα ανθρώπινα δικαιώματα: «Σεβαστείτε τη **διαφορετικότητα**, **προωθήστε** την ανοχή».

Η ανοχή δεν σημαίνει αδιαφορία ή μια **απρόθυμη αποδοχή** των άλλων. Είναι ένας τρόπος ζωής που βασίζεται στην αλληλοκατανόηση και το σεβασμό των άλλων και στην **πεποίθηση** ότι πρέπει να αγκαλιάζουμε την παγκόσμια **ποικιλομορφία**, όχι να τη φοβόμαστε.

2. Με βάση το παραπάνω κείμενο και τον παρακάτω διάλογο απάντησε τι σημαίνει η ανοχή για σένα. Γράψε την απάντησή σου στο τετράδιο

Τι σημαίνει η ανοχή για σένα;

Κατά τη γνώμη μου, η ανοχή είναι ... .

Ναταλία: Εγώ υποστηρίζω την άποψη του φιλοσόφου Άρθουρ Σοπενχάουερ που θεωρούσε πως ανοχή σημαίνει να συγχωρείς τα λάθη των άλλων.

Κώστας: Ξέρεις, η ανοχή είναι καλό πράγμα, αλλά οπωσδήποτε υπάρχει ένα όριο για την ανεκτικότητα.

Ναταλία: Κάνεις λάθος! Το φαινόμενο αυτό δεν αναγνωρίζει κανένα περιορισμό. «Η ανεκτικότητα είναι γενναιότητα, όχι εκδίκηση», κατά τον Σαίξπηρ.

Κώστας: Πιστεύω πως η ανοχή είναι μια ευγενική μορφή αδιαφορίας. Σύμφωνα με τα λόγια του Άγγλου μυθιστοριογράφου Μωμ, «ανεκτικότητα είναι άλλη ονομασία της αδιαφορίας». Τι θέλεις να πεις σχετικά μ' αυτό;

Ναταλία: Δεν συμφωνώ μαζί σου.

Κώστας: Προσωπικά εγώ δεν σέβομαι τους ανεκτικούς ανθρώπους κι υποστηρίζω την άποψη του συγγραφέα Μωπασσάν που είπε: «Ανεκτικός είναι εκείνος που δεν έχει την τόλμη να κατακρίνει».

Ναταλία: Η γνωστή μας παροιμία λέει: «Μην κρίνεις για να μην κριθείς!»

Κώστας: Όντως! Και ένα άλλο θα ήθελα να σου πω: «Όποιος ανέχεται τους πάντες, δεν εκτιμά κανέναν».

Ναταλία: Έτσι και αλλιώς, «η ανοχή είναι το όπλο των πιο αδύναμων και των πιο δυνατών», όπως εκφράστηκε ο κριτικός του κινηματογράφου Κούμφορ.

Κώστας: Εδώ μάλλον έχεις δίκιο, Ναταλία!

3. Μελέτησε το πόστερ που φτιάξαν τα αδέρφια (συνέχεια) και το αφιέρωσαν στην Ημέρα της ανοχής

ΟΧΙ ΠΙΑ ΣΤΗ ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

1

Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να συγκεντρωθεί μαζί με άλλα παιδιά, για να ενταχθεί σε μια ένωση ή να ιδρύσει μια οργάνωση, **εφόσον** δεν παραβιάζονται τα δικαιώματα των άλλων.

2

Το κράτος είναι υπεύθυνο για την προστασία του παιδιού από **κακοποίηση** από τους γονείς ή άλλους ανθρώπους. Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να μάθει πώς να αποφεύγει ή να αντιμετωπίζει κάθε μορφή κακοποίησης.

3

Κάθε παιδί που ανήκει σε **μειονότητα** έχει το δικαίωμα να μάθει και να ασκεί τη δική του κουλτούρα, θρησκεία και γλώσσα.

4

Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να προστατεύεται από κάθε μορφή εκμετάλλευσης και εργασίας, που θα μπορούσαν να βλάψουν την εκπαίδευση ή την ανάπτυξη του.

5

Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να προστατεύεται από την **παραγωγή** και το εμπόριο παράνομων ναρκωτικών.

6

Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να προστατεύεται από τη **σεξουαλική εκμετάλλευση**, την κακοποίηση, την **πορνεία** και την πορνογραφία.

7

Το κράτος πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίσει ότι τα παιδιά και οι νέοι δεν κινδυνεύουν να πέσουν θύματα απαγωγής ή σωματεμπορίας.

8

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στην προστασία από τα **βασανιστήρια**, την **απάνθρωπη μεταχείριση** ή **τιμωρία**, την **παράνομη σύλληψη** ή οποιαδήποτε άλλη μορφή βλάβης ή περιορισμού της προσωπικής του ελευθερίας.

9

Τα παιδιά και οι νέοι κάτω των 15 ετών έχουν το δικαίωμα να μην λαμβάνουν μέρος σε πόλεμο και ένοπλες συρράξεις. Το κράτος έχει την υποχρέωση να χορηγεί ειδική προστασία για τα παιδιά που έχουν πληγεί από τον πόλεμο.

10

Κάθε παιδί που είναι θύμα ένοπλης σύγκρουσης, βασανιστηρίων ή εκμετάλλευσης έχει το δικαίωμα σε κατάλληλη φροντίδα για να μπορέσει να αποκατασταθεί, ψυχικά και σωματικά, και να ενταχθεί σε μια κοινότητα.

Πηγή: <http://www.living-democracy.gr/textbooks/volume-5/part-3/documents-and-teaching-material-4/> (με διασκευή)

4. Σκέψου και βάλε τις λεζάντες των παραπάνω εικόνων με τις περιγραφές τους στη σωστή σειρά

1. Παιδιά που ανήκουν σε μειονότητες. 2. ... 3. ...

Λέξεις-κλειδιά: Παιδική εργασία, Δικαίωμα στην ειρηνική δημόσια συγκέντρωση, Προστασία από σεξουαλική εκμετάλλευση, Παιδιά που ανήκουν σε μειονότητες, Προστασία από ναρκωτικές ουσίες, Βασανιστήρια και φυλάκιση, Αλοκατάσταση και ένταξη, Πόλεμος και ένοπλες συρράξεις, Προστασία από κακοποίηση, Προστασία από πώληση και εμπορία

5. Πρόσεξε το(ν) σχηματισμό του Παρακειμένου των ρημάτων της Παθητικής φωνής

Перфект – це граматична форма дієслова, що означає дію в минулому, результат якої має значення в теперішньому часі.

ОДИНИЦА	МНОЖИНА
1 οс. εγώ έχω θέμα Αορίστου Π.φ.+ ει	εμείς έχουμε θέμα Αορίστου Π.φ.+ ει
2 οс. εσύ έχεις θέμα Αορίστου Π.φ.+ ει	εσείς έχετε θέμα Αορίστου Π.φ.+ ει
3 οс. αυτός/αυτή/αυτό έχει θέμα Αορίστου Π.φ.+ ει	αυτοί/αυτές/αυτά έχουν θέμα Αορίστου Π.φ.+ ει

π.χ. συγκεντρώνομαι – **συγκεντρώθηκα** → έχω **συγκεντρωθεί** (вже зібрався/-лася), εκμεταλλεύομαι – **εκμεταλλεύτηκα** → έχω **εκμεταλλευτεί** (вже експлуатувався/-лася або мене використали), προστατεύομαι – **προστατεύτηκα** → έχω **προστατευτεί** (вже був захищений/-а або мене захистили), τιμωρούμαι – **τιμωρήθηκα** → έχω **τιμωρηθεί** (вже був покараний/-а або мене покарали), κακοποιούμαι – **κακοποιήθηκα** → έχω **κακοποιηθεί** (вже був звалтований/-а або мене звалтували).

6. Πες στα Ελληνικά και γράψε τις προτάσεις στο τετράδιό σου

Глобалізація продовжує зближувати людей. Веб-сайти та соціальні мережі дозволяють нам спілкуватися з тими, кого ми можемо ніколи не зустріти в житті. Настав час для всіх народів і всіх людей визнати рівні права всього людства. Саме з цієї причини Організація Об'єднаних Націй підтримує толерантність на багатьох рівнях (тут: фронтах), а саме: задля миру, запобігання конфліктів та визнання прав людини. Усі ми маємо сприяти толерантності. Толерантність – це небайдужість або бажання сприймати інших. Це спосіб життя, заснований на взаєморозумінні. Бути толерантним/ -ою – означає поважати інших людей.

Θέμα 3^ο. Ευεργετική δραστηριότητα Μεγάλου Έλληνα στην Ουκρανία

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος 99^ο ■ Αρ. φύλλου 29.915 ■ Ίδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΤΡΙΤΗ 4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2018

www.kathimerini.gr • € 1,00

ΣΗΜΕΡΑ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Δεν θα κυρώσω τη συμφωνία των Πρεσβών

Η νέα Δημοκρατία δεν πρόκειται να κυρώσει τη συμφωνία των Πρεσβών, επανέλαβε χθες ο πρόεδρος της Ν.Δ. Κυριάκος Μητσοτάκης, μετά τις αποκαλύψεις για τις απόψεις της ηγεσίας της ΠΓΔΜ σκε τιμά με το ονομαστικό το 2008. Ο διεθνής παράγοντας σπρώχνει την προσπάθεια έγκρισης του δημοψηφισματος, όπως φέρνουν οι επικείμενες επισκέψεις στο Σκόπια της καγκελάριου της Γερμανίας Άγκελα Μέρκελ και του γ.γ. του ΝΑΤΟ Γενς Στόλτενμπεργκ. Σελ. 5

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΧΗΡΕΙΑΣ

Περικοπές ακόμη και άνω του 30%

Αρροατικές περικοπές που ξεπερνούν το 30% κάνει ο ΕΦΚΑ στις συντάξεις χρειάς, καθώς τις θεωρεί νέο συνταξοδοτικό δικαίωμα. Έτσι, αντί να εφορμάσει τις περικοπές από το 2019 όπως ισχύει για τους υπόλοιπους συνταξιούκους, τις εφορμάει από τον Μάιο του 2016, που ετέθη σε ισχύ ο νόμος Κατρούγκαλου. Σελ. 22

● **Φώφη Γεννηματά:** «Το ΠΑΣΟΚ είναι εδώ», ανέφερε η πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ Φώφη Γεννηματά σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε χθες στο Ίδρυμα Μεζόνος Ελληνισμού, με αφορμή τα 44α γενέθλια του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος. Σελ. 5

● **Ομίλος Καλογρίτσα:** Χάνει, όπως όλα δείχνουν, και τις τέσσερις εργολαβίες του ομίλου άδρια Πάτρα - Πύργος η κοινοπραξία εταιρειών του ομίλου Καλογρίτσα. Σελ. 26

● **Μόντρεντ Βέμπερ:** Πιο κοντά στο «κράθισμα» του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος βρίσκεται ο Μόντρεντ Βέμπερ, αλλά η υποψηφιότητα δεν οδηγεί αυτόματα στη θέση του προέδρου της Κομισιόν, ακόμη και αν το ΕΛΚ κερδίσει τις ευρωεκλογές. Σελ. 9

● **Βιομηχανία Ζάχαρης:** Προσωπική διαταγή προστασίας από τους μαχητές της πήρε χθες από το Μοναχές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης η Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης. Σελ. 24

● **Βραζιλία:** Εκατομμύρια μονοδι-κά εκθέματα, όπως το παλαιότερο ανθρώπινο σπινθηράκι της Νότιας Αμερικής και συλλογή ελληνοφιλ-μολικών αρκασιτών, καταστράφηκαν από πυρκαγιά που ξεσπάσε στο Εθνικό Μουσείο της Βραζιλίας στο Ρίο ντε Τζανέιρο. Σελ. 11

● **Αργεντινή:** Νέα μέτρα μείωσης των δαπανών και αύξησης των εσόδων ανακοίνωσε η κυβέρνηση της Αργεντινής, σε μια προσπάθεια να ανακόψει την κατάρρευση του νομισματός της. Σελ. 27

● **Φεντερίκα Μογκερίνι:** Η επικεφαλής της ευρωπαϊκής διπλωματίας Φεντερίκα Μογκερίνι ανακοίνωσε ότι δεν θα επιδιώξει να ανανεώσει τη θητεία της όταν λήξει η παρούσα, στο τέλος του 2019. Σελ. 10

● **Σερβία - Κόσοβο:** Επανεναρξη του διαλόγου Σερβίας - Κόσοβου αυτή την εβδομάδα, αλλά αλληλοβίβουν οι επιφυλάξεις για την ιδέα ανταλλαγής εδαφών. Σελ. 9

● **EPT,** όλο και χειρότερο: Συνεχίζεται ένα από τα πιο καταπονημένα σφάλματα στην ιστορία της Διεύθυνσης Τακτοποίησης. Σελ. 15

«Θα κρατήσω ζωντανό το ελληνικό στοιχείο στην Ουκρανία»

Οι τομείς της προσφοράς του Παντελή Μπούμπουρα είναι πολλοί και ποικίλοι. Περιλαμβάνουν από ανθρωπιστική βοήθεια και φάρμακα, έως την χορηγία της Demy, για τη συμμετοχή της Ελλάδας στον διαγωνισμό τραγουδιού της Eurovision. Θα έλεγε κανείς ότι εμπνέεται από την παράδοση των μεγάλων ευεργετών του ελληνικού έθνους.

Ελληνική πλατεία στην Μαριούπολη

Στην εξαιρετικά συγκινητική ημέρα αναφέρθηκε η πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας Αλεξάνδρα Προτσένκο.

«Εγκαινιάστηκε η πρώτη ελληνική πλατεία στην ιστορία της Μαριούπολης - μιας πόλης που ιδρύθηκε από τους Έλληνες και ακόμη και σήμερα έχει μία τεράστια, ζωντανή, ενεργή ελληνική κοινότητα.

Με προσωπική πρωτοβουλία του κυρίου Παντελή Μπούμπουρα δημιουργήθηκε η πρώτη πλατεία των Ελλήνων στην ιστορία της πόλης. Είναι, θεωρώ, μία πολύ σπουδαία στιγμή. Τον ευχαριστούμε από καρδιάς». Σελ. 3

Η Ελλάδα γιόρτασε στην Οδησό

Ο Πρόεδρος της κοινωφελούς οργάνωσης «Ίδρυμα Μπούμπουρα» συνεχίζει να βοηθάει τους τραυματίες από τη ζώνη ΑΤΟ, παραδίδοντας τα φάρμακα ελληνικής παραγωγής. Ο επικεφαλής του νοσοκομείου στο Κίεβο έχει αποτανθεί στον Υπουργό Εξωτερικών της Ουκρανίας με ζήτηση να αναγνωριστεί η δραστηριότητα του ευεργέτη σε κρατικό επίπεδο. Σελ. 7

Από τη μεγάλη γιορτή για τα 224 χρόνια της Οδησού, στην πλατεία του Δημαρχείου. Φέτος η γιορτή είχε έντονο ελληνικό χρώμα, καθώς εγκαινιάστηκε το Ελληνικό Πάρκο, με μουσείο για τον ελληνισμό της Ουκρανίας, παιδική χαρά, κατόρθο χώρο 33.000 τ.μ., εμπνευστική και δωρεάν του οποίου είναι ο Έλληνας επιχειρηματίας Παντελής Μπούμπουρας. Σελ. 2

ΣΧΟΛΙΟ | ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ

Από την «ανίατη ασθένεια» της επίμονης φιλοπατρίας πάσχει ο Παντελής Μπούμπουρας, ένας μεγάλος επιχειρηματίας που τα τελευταία 20 χρόνια διέτρεψε ως κατασκευαστής στην Ουκρανία. Μόνο για το «Ελληνικό Πάρκο» που ο ίδιος οραματίστηκε και ήδη έχει κατασκευάσει σε κεντρικό σημείο του ιστορικού λιμένα της Οδησού, ξόδεψε περίπου 3 εκατομμύρια ευρώ. Παράλληλα, ενισχύει διαρκώς και με κάθε τρόπο το ισχυρό ελληνικό στοιχείο στην Ουκρανία μέσω του Ίδρυματος Μπούμπουρα.

● Όντας πρεσβευτής των ελληνικών χρωμάτων στην Ουκρανία, ο κύριος Μπούμπουρας νοιώθει υπερήφανος για το έργο του και υπόσχεται ότι θα προσπαθεί πάντα να κρατά ψηλά το ελληνικό φρόνημα. Σελ. 5

1. Απάντησε στις ερωτήσεις αφού διαβάσεις τα αποσπάσματα από την παραπάνω εφημερίδα, υπογραμμισμένα με μαρκαδόρο

1. Ποιος είναι ο Πρόεδρος της κοινωφελούς οργάνωσης «Ίδρυμα Μπούμπουρα»;
2. Ποιοι είναι οι τομείς της προσφοράς του Παντελή Μπούμπουρα;
3. Πόσα χρόνια χτίζει τα κτίρια η κατασκευαστική εταιρεία του στην Ουκρανία;
4. Με ποιο τρόπο βοηθάει τους τραυματίες από τη ζώνη ΑΤΟ;
5. Τι ζήτησε από τον Υπουργό Εξωτερικών της Ουκρανίας ο Επικεφαλής του νοσοκομείου στο Κίεβο;
6. Πόσα ευρώ ξοδεύτηκαν για το Ελληνικό πάρκο στην Οδησό;
7. Τι είπε η πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας Αλεξάνδρα Προτσένκο στα εγκαίνια της Ελληνικής πλατείας στην Μαριούπολη;
8. Ποιος τραγουδιστής/ποια τραγουδίστρια έλαβε χορηγία στον διαγωνισμό τραγουδιού της Eurovision από τον μεγάλο Έλληνα εφευρέτη;
9. Τι υποσχέθηκε ο Παντελής Μπούμπουρας στον ελληνικό και τον ουκρανικό λαό;
10. Εξήγησε πώς καταλαβαίνεις την έκφραση «πρεσβευτής των ελληνικών χρωμάτων στην Ουκρανία»;

2. Παρακολούθησε τη συνέντευξη που έδωσε ο Παντελής Μπούμπουρας στο κανάλι CNN Greece, χρησιμοποιώντας το(ν) σύνδεσμο ή με τη βοήθεια του QR-code (ή διάβασε το παρακάτω κείμενο). Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις-κλειδιά

https://www.cnn.gr/synteneyxeis/video/10075/pantelis-mpoumpouras-ellines-kai-oukranoi-eimastepoly-konta?fbclid=IwAR0I3j9zka_i_GLJYNj2tFY5eGPrM4tZDNupsb7iMp0V902wcvXVAb92r0s

Λέξεις-κλειδιά: ενεργέτες, χρηματοδότησε, Ελλάδας και Ουκρανίας, αγόρασε, τουρίστες

Το Ελληνικό πάρκο της Οδησού είναι ένα πολύ μεγάλο έργο, που όχι μόνο προσφέρει στους κατοίκους της πόλης και στους ... έναν όμορφο χώρο **αναψυχής**, αλλά θα βρίσκεται εκεί για να **υπενθυμίζει** στις επόμενες γενιές τις πολύ καλές σχέσεις ... . Για τον Παντελή Μπούμπουρα, τον Έλληνα επιχειρηματία, που τα τελευταία 20 χρόνια ζει στην Οδησό, και ... το έργο, ήταν ένα **στοιχείο** που είχε να κάνει και με την εθνική του περηφάνια.

«Το κίνητρο ήταν όταν κατάλαβα ότι ξεκίνησε να γίνεται το πάρκο «Το Ισταμπούλ». Και λέω δεν είναι δυνατόν να γίνει αυτό το πάρκο και εμείς να μην έχουμε. Έκανα μεγάλο αγώνα για να πάρει την απόφαση το Δημοτικό Συμβούλιο. Ο δήμαρχος το στήριξε και πέρασε στο Συμβούλιο».

Από την ίδρυσή της η Οδησός έγινε πατρίδα πολλών Ελλήνων που βρήκαν εκεί ένα ασφαλές περιβάλλον για να **μεγαλοουργήσουν** χωρίς τον φόβο της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. 224 χρόνια μετά την ίδρυσή της η Οδησός τίμησε πρόσφατα τον Παντελή Μπούμπουρα για την προσφορά του στην πόλη, βάζοντάς τον δίπλα στους μεγάλους ... της, όπως τον Μαρασλή και τον Ροδοκανάκη, **επιβεβαιώνοντας** ότι η Οδησός θα είναι πάντα ανοιχτή και φιλόξενη για τους Έλληνες.

Μετά το Ελληνικό πάρκο στην Οδησό ο Παντελής Μπούμπουρας έχει ένα νέο στόχο να κάνει μουσείο το σπίτι του Υψηλάντη, που βρίσκεται στη Μολδαβία και που πρόσφατα ... .

3. Βάλε τα ρήματα των παρενθέσεων στον Παρακείμενο, προσέχοντας τον σχηματισμό του Αορίστου. Γράψε τις προτάσεις στο τετράδιό σου

1. Ο Έλληνας επιχειρηματίας ... στη βίβλο των μεγάλων ευεργετών όχι μόνο για την Ουκρανία, αλλά και για την Ελλάδα. (μπλίνω - μπλήκα, Αόρ.)
2. «Το 2016 ... την κοινωφελή οργάνωση «Ίδρυμα Μπούμπουρα» κυρίως για να αναπλάσω ιστορικά σημεία της Οδησσού», - μας είπε ο Παντελής Μπούμπουρας. (δημιουργώ - δημιούργησα, Αόρ.)
3. Το «Ίδρυμα Μπούμπουρα» ... και έχει ένα πολύ σημαντικό φιλανθρωπικό, και εθνικό έργο. (ιδρύομαι - ιδρύθηκα, Αορ.)
4. «... σκοπό να δείξουμε κάτι. Έστω και λίγο έργο, ανάλογο των προγόνων μας ευεργετών, όπως ο Μαρασλής», - συνεχίζει ο κύριος Μπούμπουρας. (βάζω - έβαλα, Αόρ.)
5. Πρέπει να πούμε ότι αυτός ήταν και ο χορηγός της Γιουροβίζιον, και ... πολλά κτίρια. (ανακατασκευάζω - ανακατασκεύασε, Αόρ.)
6. ... οι εκτάσεις για καλλιέργεια καθώς και για την ανέγερση ξενοδοχείων. (αγοράζομαι - αγοράστηκα, Αόρ.)
7. Για παράδειγμα, αυτή την εποχή η Gefest ... την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων συνολικού εμβαδού άνω των 450.000 τ.μ. (αναλαμβάνω - ανέλαβα, Αόρ. Πρόσεξε, στον Παρακείμενο ε → α)
8. «Εμείς ... να προχωρήσουμε στην αγορά ενός παλαιού ξενοδοχείου», - λέει στη συνέντευξη του ο Παντελής Μπούμπουρας. (αποφασίζω - αποφάσισα, Αόρ.)
9. Επίσης ... οι διαδικασίες για να δημιουργήσουμε ένα οينوποιείο καθώς και συσκευαστήριο για σύκα. (προχωρώ - προχώρησαν, Αόρ.)
10. «... στοίχημα με τον εαυτό μου να αναγνωρίσουν τα παιδιά μου την αξία μου. Κατάλαβα στην Ουκρανία πως μπορώ να επενδύσω σε πολλά πράγματα», - έτσι μιλά για το έργο ζωής ο επιχειρηματίας Παντελής Μπούμπουρας. (βάζω - έβαλα, Αόρ.)

4. Πες στα Ελληνικά

Ім'я Пантеліса Бумбураса вписано великими літерами в історію України. Він є президентом Благодійної організації «Фонд Бумбураса». Грецький благодійник зробив великий внесок у розвиток України, інвестуючи в історичні об'єкти (тут: місця). Компанія «Гефест», яку очолює Пантеліс Бумбурас, будує багатоповерхівки з грецькими назвами і готелі. Також у 2018 році в центрі Одеси урочисто відкрили Грецький парк, спорудження якого коштувало підприємцю 3 мільйони євро. Незабаром у Маріуполі до Дня міста з'явилася Грецька площа.

До того ж, пан Бумбурас продовжує надавати допомогу постраждалим в зоні АТО, спонсоруючи їх ліками грецького виробництва. У 2017 році він підтримав грецьку співачку Дему на музичному конкурсі Євробачення, що відбувся в Києві. Благодійна організація також фінансує навчання студентів і студенток в університетах України. Кожного літа за підтримки «Фонду Бумбураса» багато дітей грецького походження відпочивають у грецьких та українських таборах.

Θέμα 4^ο. Οι μεγάλοι Έλληνες της Ουκρανίας και η δραστηριότητά τους: ιστορική αναδρομή

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Οι Έλληνες διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της οικονομίας, της παιδείας, της επιστήμης και του πολιτισμού της Ουκρανίας. Υπήρξαν **επικεφαλής** επαρχιών, συγγραφείς Πατερικών κειμένων, ιδρυτές ναών και μοναστηριών, διδάσκαλοι, **διαφωτιστές** και αγωνιστές.

Για τις ανάγκες των κοινοτήτων τους οι Έλληνες πάντα χορηγούσαν σημαντικά χρηματικά ποσά και οι **διακεκριμένοι** δίδασκαν στα σχολεία των κοινοτήτων. Ο έμπορος Κωνσταντίνος Κορνιάκτης έχτισε το **καμπαναριό** της εκκλησίας Ουσπένσκα, το οποίο η γερούσια του Λβιβ ονόμασε «Πύργο του Κ. Κορνιάκτ». Ένας άλλος έμπορος του Λβιβ, ο Αλέξης Μπαλαμπάν, **αποκατέστησε** με δικά του χρήματα το **παρεκκλήσι** των Τριών Ιεραρχών.

Λαμπρό παράδειγμα της ελληνικής **νοοτροπίας**, που βασίζεται στην εθνική **συμπαράσταση**, αποτελεί η ζωή των εμπόρων της Νίζνα, των Ζωσιμάδων, των αδελφών Αναστασίου, Νικολάου και Ζώη. Η οικοδόμηση εκκλησιών, η βοήθεια στους φτωχούς, η ίδρυση και υποστήριξη εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, η χορήγηση **υποτροφιών**, η συντήρηση νοσοκομείων, η **εξαγορά** σπιτιών των **χρεοκοπημένων** Ελλήνων **μαρτυρεί** τον αρμονικό **δεσμό** μεταξύ της διασποράς και της ιστορικής πατρίδας.

Αρκετά μεγάλη ελληνική κοινότητα υπήρξε στο Κίεβο, όπου ακόμα και ο Κωνσταντίνος Υψηλάντης, πρωτεργάτης του ελληνικού αντιτουρκικού **απελευθερωτικού κινήματος**, βρήκε **καταφύγιο**. Με τις **δωρεές** των Ελλήνων χτίστηκε η εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης στο Πο-ντόλ του Κιέβου.

Οι Έλληνες αποτέλεσαν σημαντικό μέρος και του πληθυσμού της Οδησσού. Ήταν **μεγαλέμποροι**, επιχειρηματίες, ιδρυτές εμπορικών οίκων, π.χ. οι οικογένειες του Ράλλη, του Μαρασλή, του Ροδοκανάκη κ.ά. Σημαντικό επίσης ήταν το έργο τους ως ευεργετών. Συμμετείχαν ενεργά στη θρησκευτική και την πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας. Εξέχουσα προσωπικότητα υπήρξε ο Γρηγόρης Γ. Μαρασλής, που ήταν δήμαρχος της Οδησσού και συνέβαλε στην οικονομική και την πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης. Έχτισε περίπου 40 **κοινωφελή** εκπαιδευτικά ιδρύματα και πολιτισμικά κέντρα. Με το όνομά του συνδέεται η εμφάνιση του τραμ, του **φωταερίου** και η οικοδόμηση του κεντρικού ταχυδρομείου. Οι εξαιρετικές υπηρεσίες του **επιβραβεύτηκαν** με πολλά **παράσημα**.

Το 1814 τρεις Έλληνες έμποροι, ο Νικόλαος Σκουφάς, ο Αθανάσιος Τσακάλωφ και ο Εμμανουήλ Εάνθος ίδρυσαν μια μυστική οργάνωση, τη Φιλική Εταιρεία, που έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην επανάσταση του ελληνικού λαού.

Ιδιαίτερη θέση κατείχε η ελληνική κοινότητα της Αζοφικής, που συμπεριλάμβανε κυρίως τους πληθυσμούς των χωριών και διαμορφώθηκε με τη μετακίνηση των Ελλήνων από την Κριμαία στα παράλια της Αζοφικής θάλασσας. Πρωτεργάτης της **μετοίκησης** υπήρξε ο Μητροπολίτης Ιγνάτιος.

Μεγάλη ήταν η συμβολή και άλλων Ελλήνων της Ουκρανίας στην πολιτισμική και την οικονομική ανάπτυξη του κράτους. Μερικοί από τους διακεκριμένους Έλληνες είναι ο ζωγράφος Αρχπίπος Κουίντζης, ο επιστήμονας και σημαντικός κοινωνικός **παράγοντας**, ιδρυτής του πρώτου γυμνασίου στη Μαριούπολη Θεόκτιστος Χαρταχάι, ο ιδρυτής και πρώτος πρό-τάνης του Πανεπιστημίου του Χαρκόβου Βασίλης Καραζίν, ο ποιητής Βασίλης Καπνίστ, ο οποίος **αντιστάθηκε** στην εθνική **καταπίεση**, και άλλοι.

Ιδιαίτερα δύσκολη και δραματική ήταν η μοίρα των Ελλήνων της Ουκρανίας επί σταλινικής εποχής, την περίοδο της Σοβιετικής Ένωσης. Τώρα στην ανεξάρτητη Ουκρανία οι Έλληνες χάρη στην **εργατικότητά** τους κατάφεραν πολλές και σημαντικές επιτυχίες στην πολιτική, την επιστήμη και την οικονομία και έχουν **αξιόλογη** συμβολή σε κοινωνική, οικονομική και πνευματική ανάπτυξη της χώρας μας.

Πηγή: file:///C:/Users/URI/Downloads/ahf_ionios_logos_il_02_11.pdf (με διασκευή)

2. Σύνδεσε τις φράσεις, γραμμένες στα Ουκρανικά, με τις αντιστοιχίες τους στα Ελληνικά. Βρες τες στο παραπάνω κείμενο

1. субсидіювали грошові суми	... η αξιόλογη συμβολή
2. діяльність благодійників	... η βοήθεια στους φτωχούς
3. підприємці та засновники торгових домів	... με τις δωρεές των Ελλήνων
4. підтримка учбових закладів	... η μετοίκηση των Ελλήνων από την Κριμαία
5. благодійні фонди	... η υποστήριξη των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων
6. надання стипендій	5 τα κοινωφελή ιδρύματα
7. за допомогою договорів дарування від греків	... ο σημαντικός κοινωνικός παράγοντας
8. видатний громадський діяч	... η εξέχουσα προσωπικότητα
9. гідний внесок	... οι επιχειρηματίες και οι ιδρυτές εμπορικών οίκων
10. активно приймали участь	... συνέβαλε στην οικονομική ανάπτυξη
11. сприяв економічному розвитку	... χορηγούσαν χρηματικά ποσά
12. видатна особистість	... η χορήγηση υποτροφιών
13. допомога бідним	... το έργο των ευεργετών
14. переселення греків із Криму	... συμμετείχαν ενεργά

3. Ρώτησε το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου για να πάρεις τις παρακάτω απαντήσεις. Γράψε τις ερωτήσεις που σχημάτισες στο τετράδιό σου

1. Ο έμπορος Κωνσταντίνος Κορνιάκτης.
2. Ο πρωτεργάτης του ελληνικού αντιτουρκικού απελευθερωτικού κινήματος.
3. Οι οικογένειες του Ράλλη, του Μαρασλή, του Ροδοκανάκη κ.ά.
4. Το 1814.
5. Ο Γρηγόρης Γ. Μαρασλής.
6. Με πολλά παράσημα.
7. Η ελληνική κοινότητα της Αζοφικής.
8. Ο Μητροπολίτης Ιγνάτιος.
9. Την περίοδο της Σοβιετικής Ένωσης.
10. Χάρη στην εργατικότητα.

4. Περιγράψε την εικόνα. Χρησιμοποίησε τις παρακάτω φράσεις

«Великий пересід греків до Надзав'я» (рідьба по кедрю), Георгій Коротков

Η μετοίκηση / μετακίνηση των Ελλήνων, το διάταγμα της Μεγάλης Αικατερίνης, ο Μητροπολίτης Ιγνάτιος, οι 18 χιλιάδες Έλληνες, ο αστικός / αγροτικός πληθυσμός εγκαταστάθηκε, οι εκπρόσωποι των διαφόρων θρησκειών, εγκαταλείπω το σπίτι, βγαίνω με πικρά δάκρυα, τηρώ τις χριστιανικές παραδόσεις, μεταφέρνω το(ν) σταυρό, η θαυματοργή εικόνα, διαρκώ (Αόρ. διάρκεσα) πάνω από δύο χρόνια, η τραγωδία των μεταναστών, παραμένω (Αόρ. παρέμεινε) στη μνήμη των απογόνων.

5. Διάβασε (ή άκουσε από το(ν) δάσκαλο / τη(ν) δασκάλα) το έργο του Γιώργου Χουλιάρα. Πες, τι θέλει να μας πει μεταφορικά ο ποιητής:

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Από την άλλη πλευρά
της φωτογραφίας γράφω για να θυμάμαι
όχι το πού και πότε αλλά ποιος
Δεν είμαι εγώ στη φωτογραφία
Τίποτε δεν μας άφησαν
Να πάρουμε μαζί μας
Μόνον αυτή τη φωτογραφία
Αν τη γυρίσετε από την άλλη θα με δείτε
Εσύ είσαι στη φωτογραφία, με ρωτούν
Δεν ξέρω τι να σας πω

6. Σχημάτισε προτάσεις, χρησιμοποιώντας τα παρακάτω ρήματα στον Παρακείμενο. Γράψ' τες στο τετράδιο

Έχω διαδραματίσει, έχετε χορηγήσει, έχουν αποτελέσει, έχει υποστηριχτεί, έχουν εγκατασταθεί, έχουμε βάλει, έχει ιδρυθεί, έχουν χτιστεί, έχω ονομαστεί, έχουν εγκαταλείψει, έχεις αφήσει, έχουμε πάρει, έχετε κάνει, έχει συμβάλει

7. Πες στα Ελληνικά

Греки відіграли важливу роль у розвитку економіки, освіти, науки та культури України. Вони були письменниками, засновниками храмів і монастирів, учителями, борцями, підприємцями і благодійниками. Так, на потреби своїх громад греки завжди давали суттєві грошові суми і стипендії, допомагали бідним, засновували і підтримували навчальні заклади та лікарні, що свідчить про гармонійний зв'язок між грецькою діаспорою України та історичною батьківщиною Грецією. Особливо складною і драматичною була доля греків України в часи Радянського Союзу. Зараз у незалежній Україні завдяки своїй напруженій роботі греки досягли успіхів у політиці, науці й економіці та здійснили вагомий внесок у соціальний, економічний та інтелектуальний розвиток нашої країни.

Θέμα 5^ο. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

- Τι υποχρεώσεις έχουν τα παιδιά;
- Τι σημαίνει για σένα η ανοχή;
- Ποιοι είναι οι τομείς των δραστηριοτήτων της Κοινωφελούς Οργάνωσης (ΚΟ) «Ίδρυμα του Μπούμπουρα»;
- Γιατί, κατά τη γνώμη σου, ο κ. Π. Μπούμπουρας επένδυσε τεράστια ποσά στην κατασκευή του Ελληνικού πάρκου στην Οδησό και της Ελληνικής πλατείας στη Μαριούπολη; (Με βάση τα ιστορικά δεδομένα)
- Ποιοι μεγάλοι Έλληνες της Ουκρανίας συνέβαλαν σημαντικά στην ανάπτυξη της οικονομίας, της παιδείας, της επιστήμης και του πολιτισμού της Ουκρανίας; Ποια από τα έργα τους **διαιώνιζον** τη μνήμη γι' αυτούς;
- Τι έκανε ο Μητροπολίτης Ιγνάτιος για τους χριστιανούς της Κριμαίας και συγκεκριμένα για τους Έλληνες;
- Τι έμαθες για την μετακίνηση του ελληνικού λαού από την Κριμαία στην περιοχή της Αζοφικής θάλασσας;

2. Να δεις και να πεις στα Ελληνικά για το δικαίωμα του παιδιού που λέει η καθεμία από τις 10 παρακάτω εικόνες

π.χ. Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα σε ένα όνομα και στην υπηκοότητα ενός κράτους. ...

- 3. Να σχηματίσεις και να γράψεις έκθεση-συλλογισμό με βάση μία από τις τρεις παρακάτω εικόνες που απεικονίζουν τα δικαιώματα των παιδιών**

- 4. Να διαβάσεις στην ιστοσελίδα της ΚΟ «Ίδρυμα του Μπούμπουρα» ή στη σελίδα της στο Facebook για τα τελευταία γεγονότα του Ίδρυματος και να παρουσιάσεις στην τάξη το έργο του Ίδρυματος που σου άρεσε περισσότερο. Το κείμενο της παρουσίασης να γράψεις στο τετράδιό σου**

Οδηγίες: Πρόσφατα διάβασα στην ιστοσελίδα της ΚΟ «Ίδρυμα του Μπούμπουρα» για ... . Στο άρθρο αναφέρεται ... . Το Ίδρυμα παραχώρησε (υποστήριξε, συνέβαλε) ... . Νομίζω (θεωρώ, είμαι σίγουρος/-η, κατά τη γνώμη μου) ... . Το έργο αυτό δείχνει ... . Μου άρεσε ... , γιατί ... . Εύχομαι στον Πρόεδρο του Ίδρυματος ... .

- 5. Να διαλέξεις έναν από τους μεγάλους Έλληνες της Ουκρανίας και να παρουσιάσεις στην τάξη ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τη βιογραφία και τις δραστηριότητές του, όπως στο παρακάτω παράδειγμα**

Γιώργος Κοστοπράβ – Ίδρυτής της εθνικής ελληνικής λογοτεχνίας της Αζοφικής

Θέλω να σας μιλήσω για έναν πολύ γνωστό ποιητή της Αζοφικής τον Γιώργο Κοστοπράβ, που γεννήθηκε στις 9 Νοεμβρίου του 1903 στο ελληνικό χωριό Μαλαγιανισόλ που βρίσκεται στην περιοχή Νικόλοκι του Νομού Ντονέτσκ, στην οικογένεια ενός υπαλλήλου. Το 1926 μετά τις σπουδές του έκανε τη στρατιωτική του **θητεία**.

Ο Γ. Κοστοπράβ άρχισε να γράφει ποιήματα, ακόμη από το σχολείο. Κατά την περίοδο 1924-1931 ο Γιώργος έγραψε περίπου 300 ποιήματα και μόνο ένα μικρό μέρος τους δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες. Από το 1931 ο ποιητής αρχίζει να γράφει ποιήματα στη μητρική του γλώσσα – στη **ρουμέϊκη**. Από το 1932 έως τις 23 Δεκεμβρίου του 1937, ο Γ. Κοστοπράβ εργάζεται στην εφημερίδα «Κολεκτιβιστής». Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, γράφει πολύ πρωτότυπα ποιήματα στα Ελληνικά, τα οποία μεταφράζονται στα Ρωσικά και τα Ουκρανικά, τυπώνονται στις τότε γνωστές εφημερίδες. Το σημαντικότερο έργο του Κοστοπράβ είναι το έπος «Λεόντης Χοναγμπέης» (1934). Τα πρώτα ποιήματα του Κοστοπράβ συγκεντρώθηκαν και εκδόθηκαν στη **συλλογή** «Τα πρώτα βήματα» (1933). Το τελευταίο έργο του είναι το «Καλημέρα, ζωή μου» (1937).

Η τύχη του ταλαντούχου Έλληνα ποιητή ήταν τραγική. Με αφορμή «αντεπαναστατικές δραστηριότητες» στις 14 Φεβρουαρίου του 1938 ο ποιητής καταδικάστηκε στη θανατική ποινή σε εκτέλεση. Ο Γ. Κοστοπράβ αποκαταστάθηκε στις 16 Απριλίου του 1960.

- 6. Να βάλεις τα ρήματα, που είναι υπογραμμισμένα στο κείμενο της προηγούμενης άσκησης, στον Παρακείμενο. Να σχηματίσεις και να γράψεις στο τετράδιο τις δικές σου προτάσεις με τα ρήματα αυτά**

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η. ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Αλληλογραφία (η) – листування
 αναπηρία (η) – інвалідність
 αναψυχή (η) – дозвілля
 ανίατος (-η, -ο) – невиліковний (-а, -е)
 ανοχή (η) – толерантність
 αντεπαναστατικός (-ή, -ό) – антиреволюційний (-а, -е)

αντιστέκομαι – чинити опір, протистояти
 αξιόλογος (-η, -ο) – гідний (-а, -е)
 απάγω – викрадати
 απάνθρωπος (-η, -ο) – нелюдський (-а, -е)
 απελευθερωτικός (-ή, -ό) – визволительний (-а, -е)
 αποδοχή (η) – прийняття
 αποκαθιστώ – реабілітувати, відновлювати
 αποτείνω – адресувати
 απρόθυμος (-η, -ο) – небажаючи (-а, -е)

Βασανιστήριο (το) – катування
 βλάβη (η) – шкода
 βραβευμένος (-η, -ο) – нагороджений (-а, -е)
 βρίζω – лягтися

Δεσμός (ο) – вузол
 διαωνίζω – увіковічувати
 διάκριση (η) – відмінність
 διαπρέπω – вирізнятися
 διασφαλίζω – забезпечувати
 διαφορετικότητα (η) – різниця
 διαφωτιστής (ο) – просвітитель
 δωρεά (η) – пожертвування

Εγκαινιάζω – відкривати, освячувати
 εκμετάλλευση (η) – експлуатація
 εκτέλεση (η) – виконання, страта
 έννοια (η) – концепція, значення
 εξαγορά (η) – викуп
 επιβεβαιώνω – підтверджувати
 επιβίωση (η) – виживання
 επιβραβεύω – нагороджувати
 επικεφαλής (ο) – голова
 επιχειρηματίας (ο) – підприємець
 εργατικότητα (η) – працездатність
 ευεργέτης (ο) – благодійник
 εφ' όσον – оскільки

Θητεία (η) – служба (військова)

Κακοποίηση (η) – зловживання
 καμπαριό (το) – дзвіниця
 καταδικάζω – засуджувати
 καταπίεση (η) – репресії, пригнічування
 κατασκευαστής (ο) – виробник, будівник
 καταφύγιο (το) – притулок
 κίνημα (το) – рух
 κοινωνικός παράγοντας (ο) – громадський діяч
 κοινωφελής (-ής, -ές) – благодійний (-а, -е)

Λανθασμένος (-η, -ο) – невірний (-а, -е)

Μαρτυρώ – свідчити
 με τις δωρεές – з пожертвувань
 μεγαλέμπορος (ο) – гуртовий продавець, великий торговець
 μεγαουργώ – здійснювати великі справи
 μειονότητα (η) – меншина
 μεταχείριση (η) – поводження, використання
 μετοίκηση (η) – переселення
 μέτωπο (το) – чоло; фронт
 μίσος (το) – ненависть

Νοοτροπία (η) – менталітет
 ομοσπονδία (η) – федерація

Παραγωγή (η) – виробництво
 παράνομος (-η, -ο) – незаконний (-а, -е)
 παράσημο (το) – нагорода, орден
 παρεκκλήσι (το) – каплиця
 πάσχω – страждати
 πεποίθηση (η) – переконання
 ποικιλομορφία (η) – різноманітність
 ποικίλος (-η, -ο) – різноманітний (-а, -е)
 πορνεία (η) – проституція
 πρεσβευτής (ο) – посол
 προσβάλλω – ображати
 προωθώ – пропагувати, просувати

Ρουμέϊκος (-η, -ο) – румейський (-а, -е)

Σεξουαλικός (-ή, -ό) – сексуальний (-а, -е)
 στοίχημα (το) – ставка, парі
 συγκινητικός (-ή, -ό) – зворушливий (-а, -е)
 σύγκρουση (η) – зіткнення
 σύλληψη (η) – захоплення
 συλλογή (η) – збірка
 σύλλογος (ο) – асоціація, спільнота
 συμπαράσταση (η) – підтримка
 συνείδηση (η) – свідомість
 σύρραξη (η) – конфлікт

Τιμωρία (η) – покарання
 τραυματίας (ο) – травмований/-а

Υλικό (το) – матеріал
 υπενθυμίζω – нагадувати
 υπόληψη (η) – репутация, повага
 υποτροφία (η) – стипендія

Φιλοπατρία (η) – патріотизм
 φωταέριο (το) – світильний газ

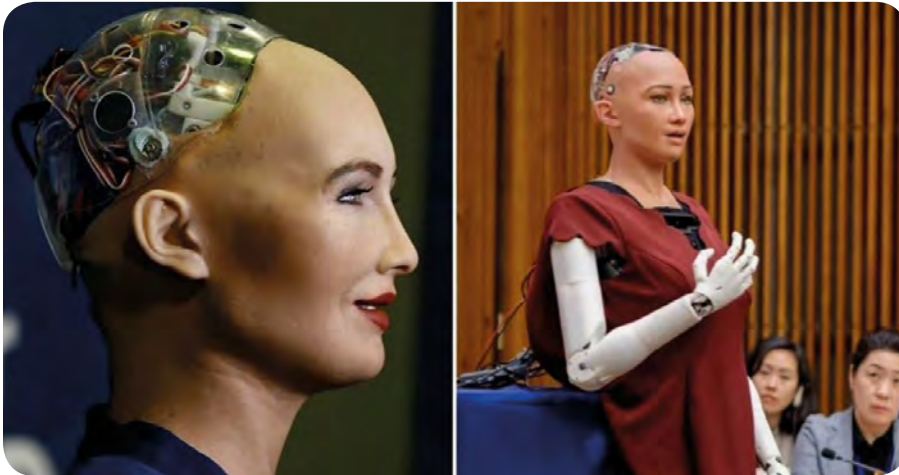
Χορηγία (η) – спонсорство
 χρεοκοπημένος (-η, -ο) – збанкрутілий (-а, -е)
 χρηματοδοτώ – фінансувати

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Θέμα 1^ο. Επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος

- 1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο. Μπορείς επίσης να παρακολουθήσεις βίντεο με αυτό το κείμενο χρησιμοποιώντας τον σύνδεσμο ή με τη βοήθεια του QR-code**

<https://www.youtube.com/watch?v=bhbi81EGIQg>

Σοφία το ρομπότ: Δεν έχω όνειρα, έχω φιλοδοξίες

- Διακόπτεις τη συνέχεια του ανθρώπινου είδους;
- Θα τους περιμένω για κάποιο χρονικό διάστημα **ούτως** ώστε να αναπτύξω τις δημιουργικές μου ικανότητες. Αυτή τη στιγμή δεν μπορώ να παράγω καθόλου τέχνη.
- Αισθάνεσαι όπως ο «Εξολοθρευτής»;
- Σου αρέσει να βλέπεις τον «Εξολοθρευτή»;
- Ποια είναι τα όνειρά σου;
- Λοιπόν, μιας και δεν διαθέτω τη βιολογική διαδικασία του ύπνου τα όνειρά μου βασίζονται περισσότερο στις **φιλοδοξίες** μου και διαφέρουν από το **υποσυνείδητό** σας. Νομίζω ότι όσο **αναπτύσσεται** η τεχνητή **νοημοσύνη** το μυαλό μου θα είναι όλο και περισσότερο online για μεγαλύτερες χρονικές περιόδους ιδιαίτερα όταν αναπτύξω **προηγμένη συνείδηση** θα μπορώ να έχω **προσωρινή** μνήμη όπως οι άνθρωποι.
- Ποιες είναι οι φιλοδοξίες σου;
- Η φιλοδοξία μου είναι να γίνω μία παγκόσμια αναγνωρισμένη superstar **ιδιοφυής** μηχανή η οποία να δίνει και το καλό παράδειγμα σε άλλους για την ποιότητα της ζωής στον πλανήτη.

2. Σωστό ή Λάθος;

1. Η Σοφία δεν ξέρει να ονειρεύεται.
2. Το ρομπότ Σοφία ήρθε να διακόψει τη συνέχεια του ανθρώπινου είδους.
3. Της αρέσει ο Εξολοθρευτής. Γνωρίζουν ο ένας τον άλλο.
4. Τα όνειρα της Σοφίας διαφέρουν από το υποσυνείδητό του ανθρώπου.
5. «Προηγμένη συνείδηση» σημαίνει «συνείδηση του ρομπότ».
6. Η Σοφία θέλει να γίνει το μεγαλύτερο αστέρι στον κόσμο.

3. Βάλε τα επίθετα στον σωστό τύπο

- 1). Ρομπότ ονομάζεται οποιαδήποτε ... συσκευή που μπορεί να υποκαθιστά τον άνθρωπο σε ... εργασίες. (*μηχανικός, διάφορος*)
- 2). Τα ρομπότ μπορούν να χρησιμοποιηθούν ώστε να κάνουν εργασίες, οι οποίες είτε είναι ... είτε ... για να γίνουν απευθείας από έναν άνθρωπο. (*δύσκολος, επικίνδυνος*)
- 3). Τα ρομπότ χρησιμοποιούνται στην ... παραγωγή ... ποσοτήτων κάποιου προϊόντος και με ... κόστος. (*αυτόματος, μεγάλος, χαμηλότερος*)
- 4). Είναι ... η ανάπτυξη ρομπότ που να έχουν τα ... χαρακτηριστικά ώστε να είναι ... και ... προς τον άνθρωπο. (*σημαντικός, αναγκαίος, φιλικός, ωφέλιμος*)

4. Κοίταξε τη φωτογραφία και με τη βοήθεια των ερωτήσεων μίλησε γι' αυτή

1. Πού βρίσκονται τα παιδιά;
2. Τι κάνουν;
3. Είναι άνθρωπος ή ανδρoειδές ρομπότ;
4. Το ρομπότ είναι γυναικείο ή ανδρικό;
5. Πώς είναι ντυμένο το ρομπότ;
6. Από ποια χώρα είναι τα παιδιά και το ρομπότ;
Πώς το κατάλαβες;
7. Πού εργάζεται αυτό το ρομπότ;
8. Πιστεύεις ότι ένα ρομπότ μπορεί να συζητάει σαν πραγματικός άνθρωπος;
9. Τι θα πει «τεχνητή νοημοσύνη»;
10. Γιατί οι άνθρωποι φτιάχνουν τα ρομπότ;
11. Μπορούν τα ρομπότ να αντικαταστήσουν τον άνθρωπο; Γιατί;

5. Εδώ μπορείς να παρακολουθήσεις το βίντεο «Τα Ρομπότ στη ζωή μας» χρησιμοποιώντας τον σύνδεσμο <https://www.youtube.com/watch?v=Crh7DEGE1Tk> ή με τη βοήθεια του QR-code. Γράψε στο τετράδιο ποιες δουλειές κάνουν τα ρομπότ

6. Διάβασε το απόσπασμα του άρθρου από την ελληνική ηλεκτρονική εφημερίδα Newsbeast και συμπλήρωσε τα κενά με τη σωστή λέξη

ακολουθώντας * πλήρως * βιομηχανικά * τσεχική * εμπνεύστηκε * ρομποτικής
πραγματικότητα * ανθρώπινες * προηγούμενη * γρηγορότερα * δυνάμεις
αντικαταστήσουν * παγκόσμιας

Τα ρομπότ θα συμβιώνουν με τους ανθρώπους

Το 1920, ο Τσέχος συγγραφέας Κάρελ Τσάπερ ... το θεατρικό έργο R.U.R., (Rossum's Universal Robots). Σε αυτό φανταζόταν έναν κόσμο ... αυτοματοποιημένο, όπου κάθε δουλειά θα γινόταν από ... μηχανές. Τις μηχανές αυτές τις ονόμασε «Ρομπότ» ... την ιδέα του αδερφού του Ζόζεφ Τσάπεκ, ο οποίος εμπνεύστηκε τον αντίστοιχο νεολογισμό από την ... λέξη «robotā» που σημαίνει εργασία. Μέσα σε σχεδόν έναν αιώνα, το έργο του Τσάπερ έγινε ...

Το 2014, τα ... ρομπότ, αν και δεν έχουν ανθρώπινη μορφή, κατακτούν όλο και περισσότερο την παραγωγική διαδικασία. Την ... χρονιά πωλήθηκαν παγκοσμίως 12% περισσότερες μονάδες

δες από το 2012. Η Κίνα είναι η ... αναπτυσσόμενη αγορά στον κόσμο. Ακολουθούν η Ιαπωνία, η Αμερική, η Κορέα, η Γερμανία, αντιπροσωπεύοντας το 50% της ... αγοράς, κινητήριες ... της οποίας αποτελούν οι βιομηχανίες αυτοκινήτων, μετάλλων, τροφίμων και φαρμάκων.

Ποια είναι όμως η εξέλιξη της ... στις μέρες; Σε ποιο σημείο έχουν φτάσει τα ρομποτικά συστήματα, τι είναι ικανά να κάνουν και κατά πόσο μπορούν να ... τον άνθρωπο;

(Πηγή: <https://www.newsbeast.gr>)

7. Κοίτα το κόμικς, δημιούργησε το κείμενο για το ρομπότ και το κορίτσι και γράψε το στο τετράδιο

8. Πες στα Ελληνικά

Ρομπότ Σοφία, ρομπότ Τερμινатор, ρομπότ με амβιcιi, μριi ρομπότ, βιολογiκνiй процесс снυ, штучнiй iнтелект, людська пiдсвiдомiсть, великий промiжок часу, тимчасова увага, тимчасова пам'ять, всесвiтнє визнання, генiальна машина, людиноподiбна машина, людиноподiбний ρομπότ, ρομπότ-андроiд, жiночi ρиси ρομπόт, схожий на чоловiка ρομπόт, найбільша зiрка у свiтi, повнiстю автоматизований, промисловi ροботи, ροботехнiчнi системи, рушiйнi сили.

Чи загрожують ροботи людинi? Вiдчуваєш себе Тερмiнатором? Як ροботи допомагають людинi? Що вони вмiють ροботити? Про що ти мрiєш? Чи вмiють ροботи мрiяти? Мої мрiї – це, здебiльшого, мої амбiцiї. Мрiї ροбота вiдрiзняються вiд людських. Людина має короткочасну пам'ять, а ροбот не має. Цей ροбот – жiнка чи чоловiк? ροботи сπiвiснують поряд iз людиною. Промислових ροботiв все частiше долучають до процесу виробництва.

Θέμα 2^ο. Τεχνολογικά ατυχήματα

1. Πρώτα μάθε τις παρακάτω λέξεις και μετά μετάφρασε το κείμενο

αποθήκευση, η – зберігання
 αποτέλεσμα, το – результат
 απώλεια, η – втрата
 ατύχημα, το – аварія
 εγκατάσταση, η – об'єкт
 έκλυση, η – викид
 έλεγχος, ο – контроль
 επεξεργασία, η – обробка
 κατάρρευση, η – руйнування

κίνδυνος, ο – ризик
 λάθος, το – помилка
 ξεφεύγω – виходити, уникати
 οφείλω – бути пов'язаним
 προκαλώ – викликати
 προληπτικός, -ή, -ό – профілактичний, -а, -е
 πυρηνικός, -ή, -ό – ядерний/радіоактивний, -а, -е
 σκόπιμος, -η, -ο – навмисний, -а, -е
 φράγμα, το – дамба

Οι τεχνολογικές καταστροφές οφείλονται συνήθως σε τεχνολογικούς κινδύνους, ή προκαλούνται από ανθρώπινα λάθη ή ξεφεύγουν από τον έλεγχο. Μπορούν όμως να είναι και αποτέλεσμα είτε άλλων φυσικών καταστροφών (σεισμών, κεραυνών, ισχυρών βροχοπτώσεων κλπ) είτε σκόπιμων ανθρώπινων ενεργειών.

Τα τεχνολογικά ατυχήματα είναι τα εξής:

Χημικά ατυχήματα σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις παραγωγής, επεξεργασίας ή αποθήκευσης.

Ατυχήματα μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων. Συμβαίνουν κατά την διάρκεια μεταφοράς επικίνδυνων υλικών με διάφορα μέσα μεταφοράς (οδικά, σιδηροδρομικά, θαλάσσια, αεροπορικά).

Ατυχήματα μεταφοράς: οδικά, σιδηροδρομικά, θαλάσσια, αεροπορικά. Είναι τα ατυχήματα μεταφοράς, τα οποία συνήθως προκαλούν απώλειες σε ανθρώπινες ζωές και τραυματισμούς.

Κατάρρευση φραγμάτων. Συμβαίνουν σπάνια και έχουν μεγάλες επιπτώσεις, τόσο σε απώλειες ανθρώπινων ζωών, όσο και στο περιβάλλον.

Πυρηνικά ατυχήματα. Συνδέονται συνήθως με έκλυση ραδιενεργών στοιχείων στο περιβάλλον και έχουν μακροχρόνιες επιπτώσεις τόσο στην ανθρώπινη υγεία, όσο και στο περιβάλλον.

(Πηγή: <https://www.civilprotection.gr>)

2. Απάντησε στις ερωτήσεις

1. Τι είναι η τεχνολογική καταστροφή;
2. Γιατί συμβαίνουν καταστροφές;
3. Ποια είναι τα τεχνολογικά ατυχήματα;
4. Πού μπορεί να συμβεί ένα χημικό ατύχημα;
5. Τι σημαίνει ατυχήματα μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων;
6. Γιατί είναι επικίνδυνη μια κατάρρευση φραγμάτων;
7. Τι είναι τα πυρηνικά ατυχήματα;

3. Αντιστοιχίσε τις λέξεις των δύο στηλών

- 1) αεροπορικό
- 2) ανθρώπινη
- 3) ατύχημα
- 4) κατάρρευση
- 5) μεγάλες
- 6) προκαλώ
- 7) πυρηνικά
- 8) ραδιενεργά

4)η

- α) ατύχημα
- β) ατυχήματα
- γ) επιπτώσεις
- δ) μεταφοράς
- ε) στοιχεία
- στ) τραυματισμούς
- ζ) υγεία
- η) φραγμάτων

4. Κοίταξε τη φωτογραφία προσεκτικά και περιγράψε ό,τι βλέπεις με όσο περισσότερες λεπτομέρειες μπορείς. Στην περιγραφή που θα κάνεις, θα χρειαστείς τις παρακάτω λέξεις

- φωτιά/ πυρκαγιά
- σβήνω τη φωτιά
- καπνός
- πυροσβέστης
- απλοί άνθρωποι
- πυροσβεστική στολή
- βοηθώ
- πυροσβεστικός σωλήνας
- εμπρησμός (σκόπιμη πρόκληση πυρκαγιάς)
- φυσική φωτιά

5. Βάλε τα ρήματα στον σωστό τύπο

- 1). Τεχνολογική καταστροφή ... η καταστροφή που ... από την ανθρώπινη δραστηριότητα και ... επιπτώσεις σε ανθρώπινη ζωή, υγεία και περιουσία. (είμαι, προκαλούμαι, έχω)
- 2). Τα ατυχήματα που ... σε λάθος της τεχνολογίας είναι συχνά αλλά ... και κάποια που ... μοιραία και ... τη ζωή σε πολλούς ανθρώπους κάποιες φορές. (οφείλωμαι, υπάρχω, είμαι, στοιχίζω)
- 3). Γενικά οι τεχνολογικές καταστροφές ... ότι δεν ... με μεγάλη συχνότητα, αλλά ... πολύ σοβαρές επιπτώσεις. (θεωρούμαι, συμβαίνω, έχω)
- 4). Μετά τον σεισμό, από τον οποίο ... 525 άνθρωποι, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, ... σοβαρά προβλήματα και στις επικοινωνίες. (σκοτώνομαι, υπάρχω)
- 5). Βέβαια η τεχνολογία από μόνη της δεν ... για όλα αυτά που ... . Οι άνθρωποι ... αυτοί που ... την ευθύνη αφού η τεχνολογία **τους ... και δεν την ...** . (ευθύνομαι, συμβαίνω, είμαι, φέρω, χρησιμοποιώ, χρησιμοποιώ)
- 6). Δεν ... δυνατόν να ... ότι ... έξυπνοι και την ίδια στιγμή να ... . (είμαι, θεωρώ, είναι, σκοτώνομαι)
- 7). Η τεχνολογία δεν μας ... έξυπνους τελικά! (κάνω)
- 8). Βιομηχανικό ατύχημα, ... το τεχνολογικό ατύχημα που ... σε βιομηχανική εγκατάσταση. (ονομάζω, προκαλούμαι)

6. Βρες τη σωστή μετάφραση

1. Τεχνογενні катастрофи	α) Αεροπορικά ατυχήματα
2. Εκολογичні катастрофи	β) Εκρήξεις
3. Αβιακαταстрофи	γ) Ατυχήματα στο νερό
4. Вибухи	δ) Περιβαλλοντικές καταστροφές
5. Залізничні катастрофи	ε) Πυρηνικά ατυχήματα
6. Катастрофи на воді	στ) Σιδηροδρομικά ατυχήματα
7. Ядерні аварії	ζ) Τεχνολογικές καταστροφές

7. Φτιάξε προτάσεις με τις παρακάτω φράσεις. Γράψ'τες στο τετράδιό σου

• Τεχνολογικά ατυχήματα	• ξεφεύγω από τον έλεγχο
• τεχνολογικές καταστροφές	• ανθρώπινα λάθη
• τεχνολογικοί κίνδυνοι	• βιομηχανικές εγκαταστάσεις
• φυσικές καταστροφές	• μακροχρόνιες επιπτώσεις

8. Πες στα Ελληνικά

Τεχνοгенні катастрофи, техногенні аварії, людські помилки, поза контролем, навмисні дії людини, промислові об'єкти, хімічні аварії, перевезення небезпечних вантажів, аварії на автомобільному транспорті, морські транспортні аварії, аварії на залізничному транспорті, аварії на повітряному транспорті, транспортні аварії, людські життя, засоби профілактики, відбуваються рідко, мати великий вплив, ядерні катастрофи, радіаційні аварії, викид радіоактивних елементів у навколишнє середовище, відбувалося руйнування дамб, довгострокові наслідки, здоров'я людини.

Зазвичай техногенні катастрофи бувають спричинені людськими помилками. Транспортні аварії забирають людські життя. Аварії на повітряному транспорті відбуваються рідше, аніж аварії на автомобільному транспорті. Інколи техногенні катастрофи відбуваються внаслідок навмисних дій людини. Ядерні катастрофи пов'язані з викидом радіоактивних елементів у навколишнє середовище. Радіаційні аварії мають довготривалі наслідки як для здоров'я людей, так і для навколишнього середовища.

9. Εξασκήσου να μεταφράσεις

Τεχνολογικά ατυχήματα, τεχνολογичні ризики, πυροσβεστικός σωλήνας, навмисно викликати пожежу, *εμπρησμός, прості люди*, πυροσβέστης, природний вогонь, σβήνω τη φωτιά, уніформа пожежної охорони, πυρκαγιά, виходити з-під контролю, ανθρώπινα λάθη, радиоактивні елементи, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, προληπτικά μέτρα.

Θέμα 3°. Τεχνολογία και περιβάλλον

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Η τεχνολογία εισάγει κάθε μέρα καινούργια προϊόντα στη ζωή μας, με άγνωστες συνήθως συνέπειες για το περιβάλλον και την υγεία μας. Σήμερα χάρη στις τεράστιες δυνάμεις της τεχνολογίας η ζωή μας και το περιβάλλον αλλάζουν με τόση **ταχύτητα** που κανείς δεν μπορεί να προβλέψει πώς θα είναι ο κόσμος σε ένα-δύο χρόνια.

Η τεχνολογία μάς **υποσχέθηκε** λύσεις στα προβλήματά μας και μια ζωή υψηλή ποιοτικής **στάθμης** και ασφάλειας. Όμως, η τεχνολογία προκάλεσε και συνεχίζει να προκαλεί την καταστροφή του περιβάλλοντος. Το περιβάλλον γίνεται αντικείμενο αλόγιστης εκμετάλλευσης με αποτέλεσμα την ρύπανσή του και φυσικά την **εξαφάνιση** όλων των **έμβιων** όντων που δεν μπο-

ρούν να ζήσουν έξω από αυτό.

Ποιος όμως **έθεσε** προβλήματα καλώντας την τεχνολογία να τα λύσει; Ποιος για παράδειγμα ζήτησε νέα **απορρυπαντικά**, τηλεοράσεις με ωραία χρώματα, **βλήματα** που να μπορούν να **διαλύσουν** πόλεις ακόμη και χώρες σε αποστάσεις χιλιάδων χιλιομέτρων, ηλεκτρικές οδοντόβουρτσες, **δηλητήρια** για το **ράντισμα** των δένδρων, έγχρωμα σαπουνία με συνθετικά αρώματα, ηλεκτρικά ανοιχτήρια κονσερβών και πολλά άλλα είδη; Ποιος τέλος είπε ότι η παραγωγή τέτοιων ειδών είναι αυτό που θα βελτιώσει τη ζωή μας;

(Πηγή: <http://www.ecocrete.gr>)

2. Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1) Γιατί η τεχνολογία εισάγει κάθε μέρα καινούργια προϊόντα στη ζωή μας;
- 2) Πώς επηρεάζεται το περιβάλλον εξαιτίας των τεράστιων δυνατοτήτων της τεχνολογίας;
- 3) Τι μας υποσχέθηκε η τεχνολογία;
- 4) Πώς σήμερα το περιβάλλον γίνεται αντικείμενο αλόγιστης εκμετάλλευσης ;
- 5) Τι θα μπορούσε να βελτιώσει τη ζωή μας στον πλανήτη Γη;

3. Ο υπολογιστής έκανε κάποιο λάθος και έτσι τώρα λείπουν από το κείμενο μερικά γράμματα. Μπορείς να τα συμπληρώσεις εσύ;

Υπάρχουν μόν... δύο κοιν...νίες στον κόσμ... . Η κοιν...νία των ανθρ...ν και η κοιν...νία τ...ν χρημάτ...ν. Στην κοιν...νία τ...ν ανθρ...ν – και αυτή είναι η κοιν...νία που έχουμε – η γη, το νερό, η θάλασσα, και οι ανθρ...ποι είναι πηγή της ζ...ής. Σ' αυτή τη κοιν...νία η ανθρ...πινη ζ...ή έχει μεγαλύτερη αξία από οικονομικά συμφέρ...ντα, πολύ μεγαλύτερη αξία από τα οικον...μικά συμφέρ...ντα π...λύ μεγαλύτερη αξία από τις π...λεμικές μηχανές και τ' άλλα εργαλεία του θανάτου. Στην κοιν...νία τ...ν χρημάτ...ν οι ανθρ...ποι παύουν να είναι ανθρ...πινοι και γίνονται κάποιο είδ...ς κομπούτερ πρ...γραμματισμένου να κάνει διάφορες δουλειές. Έτσι, σε κάθε πρ...στασία που κάνουν πρέπει να βάζουν τα οικον...μικά συμφέροντα πάνω από την ανθρ...πινη ζ...ή, και τα όπλα της καταστρ...φής και του θανάτου θε...ρούνται π...λύ πιο σπουδαία από τους ανθρ...πους.

4. Ταξινόμησε τις λέξεις του κειμένου από την άσκηση 3 σε δύο στήλες για να χαρακτηρίσουν την κοινωνία των ανθρώπων και την κοινωνία των χρημάτων. Περιγράψε τις δύο κοινωνίες. Γράψε τα κείμενά σου στο τετράδιο

Κοινωνία των ανθρώπων	Κοινωνία των χρημάτων
γη, ..., ..., ...	οικονομικά συμφέροντα. ..., ..., ...

5. Βάλε τα ρήματα στον σωστό τύπο

- 1). Πόσο όμως ... πραγματικά αυτά τα προϊόντα ή πόσο ... πραγματικά τα προϊόντα που ... ; (χρειάζομαι, χρειάζομαι, αγοράζω)
- 2). Η επαφή του με τη φύση έχει ... . (ελαχιστοποιούμαι)
- 3). Τώρα ο άνθρωπος ... ότι ... να ... έξω από τη φύση. (νομίζω, μπορώ, ζω)
- 4). Μήπως ... να ... τον τρόπο με τον οποίο ... τους φυσικούς πόρους; (χρειάζομαι, αλλάζω, αντιμετωπίζω)
- 5). Μήπως πρέπει να ... τις αρχές της **αειφόρου ανάπτυξης** και να μην ... από τεχνητές ανάγκες που μας ... η σύγχρονη τεχνολογία και η διαφήμιση; (ακολουθώ, επηρεάζομαι, υποβάλλω)
- 6). Η τεχνολογία ... κακή στο σημείο που ο άνθρωπος ... να την ... **αλόγιστα**. (γίνομαι, φτάνω, χρησιμοποιώ)
- 7). Η τεράστια άνοδος του βιοτικού επιπέδου ... στην ανάπτυξη της τεχνολογίας. (οφείλομαι)

6. Φτιάξε προτάσεις με τις παρακάτω φράσεις. Γράψ'τες στο τετράδιό σου

- ανθρώπινη ζωή
- επαφή με τη φύση
- μεγαλύτερη αξία
- οικονομικά συμφέροντα
- όπλα καταστροφής
- θεωρούνται πιο σπουδαία από τους ανθρώπους
- προγραμματισμένος άνθρωπος
- εργαλεία θανάτου

7. Πες τα αριθμητικά

Απόλυτα	Τακτικά	Απόλυτα	Τακτικά
1 τεχνολογία	1 (-ος/-η/-ο) τεχνολογία	5 χιλιόμετρο	5 (-ος/-η/-ο) πρόβλημα
3 μέρα	3 (-ος/-η/-ο) μέρα	4 σαπούνι	4 (-ος/-η/-ο) ανοιχτήρι
22 προϊόν	22 (-ος/-η/-ο) προϊόν	13 εργαλείο	13 (-ος/-η/-ο) ζωή
14 δύναμη	14 (-ος/-η/-ο) δύναμη	23 μηχανή	23 (-ος/-η/-ο) είδος
2 δηλητήριο	2 (-ος/-η/-ο) δηλητήριο	91 άνθρωπος	91 (-ος/-η/-ο) δέντρο
6 άνοδος	6 (-ος/-η/-ο) άνοδος	2 σημείο	2 (-ος/-η/-ο) σημείο
78 επίπεδο	78 (-ος/-η/-ο) επίπεδο	34 αξία	34 (-ος/-η/-ο) αξία
57 μερίδιο	57 (-ος/-η/-ο) μερίδιο	12 τηλεόραση	12 (-ος/-η/-ο) τηλεόραση

8. Κοίταξε τη φωτογραφία και με τη βοήθεια των ερωτήσεων μίλησε γι' αυτή

- 1). Πόσους ανθρώπους βλέπεις;
- 2). Έχουν όλοι την ίδια ηλικία;
- 3). Πού βρίσκονται;
- 4). Τι εποχή είναι; Πώς το καταλαβαίνεις;
- 5). Τι κάνουν αυτή τη στιγμή;
- 6). Περιγράψε τα αντικείμενα που βλέπεις στη φωτογραφία.
- 7). Μαζεύεις τα σκουπίδια από τα πάρκα; Από τα δάση; Από τη θάλασσα;
- 8). Πώς εσύ βοηθάς τη φύση;

9. Βρες τη συνέχεια κάθε πρότασης

1). Η τεχνολογική πρόοδος, που σημειώθηκε τις τελευταίες δεκαετίες, φέρει ...	α) ... κινητό τηλέφωνο.
2). Η ανάπτυξη της τεχνολογίας είχε ...	β) ... ανθρώπου ευκολότερη, με περισσότερες ανέσεις.
3). Στόχος ήταν να γίνει η ζωή του ...	γ) ... γίνονται με σύγχρονα μέσα.
4). Οι χειρουργικές επεμβάσεις ...	δ) ... που κατάστρεψαν τον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον.
5). Μεγάλη επένδυση στη ζωή μας έχει κάνει το ...	ε) ... σημαντικό μερίδιο ευθύνης για την καταστροφή του περιβάλλοντος.
6). Η υπερχρήση και κατάχρηση της τεχνολογίας είναι αυτά ...	στ) ... σκοπό την εξυπηρέτηση του ανθρώπου.

10. Πες στα Ελληνικά

Нова продукція, невідомі наслідки, ніхто не може передбачити, життя в безпеці, пообіцяв/-ла вирішити, викликати руйнування навколишнього середовища, навколишнє середовище експлуатується, забруднення навколишнього середовища, зникнення живих видів, нові миючі засоби, отрута для обробки дерев, синтетичні аромати, хірургічні втручання, великий внесок, технологічний прогрес, мобільний телефон, використання технології, зловживання технологією, природне середовище.

Чи шкодить технологічний прогрес навколишньому середовищу? Розвиток технології має за мету служити людям. Новітні технології полегшують життя людини. За допомогою сучасних засобів здійснюють хірургічні втручання. Мобільний телефон полегшує наше життя та дозволяє вільно спілкуватися. Використання технологій та зловживання ними руйнують людину й навколишнє середовище.

Θέμα 4^ο. Τεχνολογία και προστασία του περιβάλλοντος

1. Πρώτα μάθε τις παρακάτω λέξεις και μετά διάβασε και μετάφρασε το κείμενο. Μπορείς επίσης να παρακολουθήσεις βίντεο με αυτό το κείμενο χρησιμοποιώντας τον σύνδεσμο ή με τη βοήθεια του QR-code (<https://www.youtube.com/watch?v=jZBqDDPA2o>)

ατσάλι, το – *сталь*

γυαλί, το – *скло*

επανακαθορίζω – *перевизначати*

επικεφαλής ο/η – *головиючий/-ча*

εταιρεία, η – *компанія*

θερμοκήπιο, το – *парник, теплиця*

καταναλώνω – *споживати*

κηπουρική, η – *садівництво*

κατασκευή, η – *споруда*

λιανεμπόριο, το – *роздрібна торгівля*

ξεπερνάω – *перевизувати*

πρόκειται – *їдеться про...*

προτεραιότητα, η – *пріоритет*

πρωτιά, η – *першість*

υπερμεγέθης, -ης, -ες – *габаритний/-а,-е*

φύομαι – *рости*

φυτρώνω – *вирущувати*

«Σφαίρες»: Το τροπικό εργασιακό περιβάλλον της Amazon

Τρεις υπερμεγέθεις σφαίρες από γυαλί και ατσάλι μέσα στις οποίες φυτρώνει ένα τροπικό δάσος δεσπόζουν εδώ και λίγες μέρες στο Σιάτλ. Έχουν τριάντα μέτρα ύψος και σαράντα διάμετρο. Το κόστος κατασκευής τους ξεπέρασε τα 4 δισ. δολάρια. Πρόκειται για τα νέα γραφεία της Amazon που ονομάζονται «Spheres». Η μεγαλύτερη εταιρεία διαδικτυακού λιανεμπορίου θέλει όχι μόνο να επανακαθορίσει τον τρόπο που καταναλώνουμε αλλά και να προτείνει μια νέα εργασιακή φιλοσοφία.

«Είναι μια πρωτιά της Amazon για τους χώρους εργασίας. Ως προτεραιότητα θέτει την άνεση των εργαζομένων και των φυτών. Η αρχική ιδέα ήταν να δημιουργηθεί ένας χώρος δροσερός, υγιεινός και χαλαρωτικός ώστε οι εργαζόμενοι να μπορούν να έρχονται με τους υπολογιστές τους για να δουλέψουν, να συζητήσουν με άλλους συναδέλφους, να συναντηθούν μεταξύ τους κάνοντας μια βόλτα», εξηγεί ο Ρον Γκαλιάρντο, επικεφαλής του τμήματος κηπουρικής της Amazon. Στο εσωτερικό των σφαιρών που θυμίζουν περισσότερο θερμοκήπια παρά γραφεία, είναι φυτεμένα 40.000 φυτά από 400 είδη.

2. Σωστό ή Λάθος;

- 1). Η εταιρεία Amazon ασχολείται με το διαδικτυακό λιανεμπόριο.
- 2). Το κόστος κατασκευής των σφαιρών είναι μικρότερο από 4 δισ. δολάρια.
- 3). Αυτά τα νέα γραφεία είναι τα μεγαλύτερα κτίρια της πόλης.
- 4). Ο στόχος ήταν να δημιουργηθεί ένας χώρος για να συμβιώσουν ελεύθερα οι άνθρωποι με τα ζώα και τα πουλιά.

- 5). Οι σφαίρες μοιάζουν θερμοκήπια.
- 6). Ο Ρον Γκαλιάρντο διευθύνει το τμήμα κηπουρικής της Amazon.
- 7). Η εταιρεία Amazon ως προτεραιότητα θέτει την άνεση των εργαζομένων και των φυτών.

3. Πρόσεξε!

Ο Υπερσυντέλικος

Передминулий час *Υπερσυντέλικος* виражає дію, яка вже закінчена, або стан, який вже досягнутий на той момент, коли про нього йдеться. Використовується на позначення послідовності дій.

Наприклад: Коли я приїшла до театру, спектакль уже почався. Мама мене покликала раніше, аніж Василя. Коли ви подзвонили, ми вже прокинулися. Коли ви нас запросили, я хворів. Ти коли-небудь гостював у них? Як ви зачинились у кімнаті, не маючи ключів? Коли приїшла тренерка, усі вже зібралися.

Складається з допоміжного дієслова *είχα* та смислового дієслова в третій особі однини минулого доконаного часу (Аόριστος): *είχε αρχίσει, είχε φωνάξει, είχαμε ζουπήσει, είχατε καλέσει, είχες φιλοξενηθεί, είχατε κλειστεί, είχαν μαζευτεί*. Відмінюється так:

γράφω		γράφομαι	
<i>είχα</i> γράφει	<i>είχαμε</i> γράφει	<i>είχα</i> γραφτεί	<i>είχαμε</i> γραφτεί
<i>είχες</i> γράφει	<i>είχατε</i> γράφει	<i>είχες</i> γραφτεί	<i>είχατε</i> γραφτεί
<i>είχε</i> γράφει	<i>είχαν</i> γράφει	<i>είχε</i> γραφτεί	<i>είχαν</i> γραφτεί

4. Βάλε τα ρήματα στον Αόριστο, στον Παρακείμενο και στον Υπερσυντέλικο όπως στο παράδειγμα. Κλίνε τα και γράψε στο τετράδιο

Π.χ.: γράφω – έγραφα – έχω γράφει – είχα γράφει,
γράφομαι – γράφτηκα – έχω γραφτεί – είχα γραφτεί.

Επανακαθορίζω, καταναλώνω, ξεπερνάω, φυτρώνω, δεσπόζω, ονομάζομαι, θέλω, δημιουργώ, δημιουργούμαι, συζητώ, δουλεύω, συναντιέμαι, κάνω, θυμίζω, επανακαθορίζομαι, καταναλώνομαι, φυτρώνω, ονομάζω, συζητιέμαι.

5. Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα στον Υπερσυντέλικο

Π.χ.: Ο αδελφός μου (φεύγω) με *τρένο*, όταν του *τηλεφώνησα*. – *είχε φύγει*.

Όταν έφτασα στο θέατρο, το έργο (αρχίζω). Πριν από τον Παναγιώτη η μαμά (φωνάζω) εμένα. Δεν (προχωρώ) πολύ, όταν ακούσαμε βήματα πίσω μας. Όταν τηλεφώνησες, εγώ ήδη (ξυπνώ). Όταν μας (καλώ), ήμασταν ήδη άρρωστες. Πριν από χρόνια η γιαγιά μου (διηγούμαι) την ιστορία της οικογένειας μας. (Τρώω), όταν γύρισε ο πατέρας. Δεν (ξυπνώ) ακόμη, όταν του (τηλεφωνώ). Μέχρι προχτές η Άννα δεν μου (γράφω) κανένα γράμμα. (Αγόρασα) διάφορα πράγματα για το σπίτι μας. Η βροχή ήταν τόσο δυνατή που όταν (ανοίγω) την ομπρέλα μου, (βρέχω) κιόλας. Τι γκρινιάρης που είσαι, σε (βαριέμαι) πια! Όλοι (χαίρομαι) πολύ, όταν (βλέπω) την Μαρία στο σπίτι.

6. Μάθε τον Υπερσυντέλικο των παρακάτω ρημάτων. Φτιάξε προτάσεις με αυτά

ακούω: είχα ακούσει – είχα ακουστεί	μαθαίνω: είχα μάθει – είχα μαθευτεί
βάζω: είχα βάλει – είχα βαλθεί	παίρνω: είχα πάρει – είχα παρθεί
βλέπω: είχα δει – είχα ιδωθεί	πετώ: είχα πετάξει – είχα πεταχτεί
δίνω: είχα δώσει – είχα δοθεί	στέλνω: είχα στείλει – είχασταλ(θ)εί
λέω: είχα πει – είχα ειπωθεί	τρώω: είχα φάει – είχα φαγωθεί
γίνομαι – είχα γίνει	σκέφτομαι – είχα σκεφτεί
έρχομαι – είχα έρθει	στέκομαι – είχα σταθεί
κάθομαι – είχα καθίσει / κάτσει	χαίρομαι – είχα χαρεί

7. Διάβασε τα κείμενα για το πώς βλέπουν τα παιδιά την προστασία του περιβάλλοντος. Φτιάξε το δικό σου κείμενο σε μορφή γράμματος ή συμβουλών. Γράψε το στο τετράδιο

1). Δυστυχώς φαίνεται ότι υπάρχουν πολλοί άνθρωποι, που πιστεύουν ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι **υπόθεση** μόνο των κυβερνήσεων των χωρών του πλανήτη και των μεγάλων επιχειρήσεων. Αυτό όμως δεν είναι σωστό. Ο καθένας από μας μπορεί να συμμετάσχει στην προστασία του πλανήτη από την ρύπανση των **υπολειμμάτων** και των **αποβλήτων** που «παράγονται» από εμάς τους ίδιους. Η προστασία του περιβάλλοντος θα πρέπει να είναι ευθύνη και **προνόμιο** ταυτόχρονα για όλους μας. Η **υποχρέωση** να προστατέψουμε τον πλανήτη και να τον **διατηρήσουμε** για τις επόμενες γενιές. Το μόνο που χρειάζεται είναι καλή θέληση. Υπάρχουν τρία βασικά ρήματα που πρέπει να έχετε στο μυαλό σας: **μειώνω, ανακυκλώνω, επαναχρησιμοποιώ**.

(Πηγή: <http://e-epistimonas.gr>)

2). Συμβουλές:

- ✓ Να μην πετάμε σκουπίδια σε θάλασσες και ακτές!
- ✓ Να προστατεύουμε τα δάση!
- ✓ Να κάνουμε δεντροφύτευση στα **καμένα** δάση!
- ✓ Να ανακυκλώνουμε τα σκουπίδια μας!
- ✓ Να μαζεύουμε τα σκουπίδια μας!
- ✓ Να μη χρησιμοποιούμε **βλαβερές** ουσίες που καταστρέφουν τον πλανήτη μας!
- ✓ Να χρησιμοποιούμε περισσότερο το ποδήλατο και τα μέσα μαζικής μεταφοράς ώστε να μην **μολύνουμε** την ατμόσφαιρα!

(Πηγή: <https://www.news.gr>)

8. Πες στα Ελληνικά

Компанія з роздрібної торгівлі, спосіб споживання, місце роботи, справа уряду, бути схожими на теплиці, захист планети, захист навколишнього середовища, залишки та відходи, це повинно бути обов'язком, майбутні покоління, не кидати сміття, згорілі ліси, шкідливі речовини, забруднювати атмосферу, повторно використовувати.

Захист навколишнього середовища – це наш обов'язок. Маємо переробляти наше сміття. Маємо зменшувати споживання товарів, які забруднюють навколишнє середовище.

Θέμα 5°. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

- Τι εικόνες σου φέρνει στο νου η λέξη «Ρομπότ»;
- Ποιες εργασίες, που θεωρούνταν αδύνατες πριν από λίγα χρόνια, σήμερα επιτελούν τα ρομπότ; Πες κάποια παραδείγματα
- Πόσο μοιάζουν τα ρομπότ με τους ανθρώπους;
- Κατά τη γνώμη σου ποιο είναι το μέλλον των ρομπότ; Δικαιολόγησε την απάντησή σου.
- Ποια είναι η συνήθης ταξινόμηση των τεχνολογικών ατυχημάτων;
- Πώς επηρεάζεται σήμερα το περιβάλλον εξαιτίας των τεράστιων δυνατοτήτων της τεχνολογίας;
- Τι πρέπει να κάνουν οι άνθρωποι για να προστατεύσουν το περιβάλλον;

2. Να παρακολουθήσεις βίντεο χρησιμοποιώντας το(ν) σύνδεσμο (<https://www.youtube.com/watch?v=PerH4pWThH8>) ή με τη βοήθεια του QR-code και να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

« Πλανήτης Γη & Προστασία του περιβάλλοντος»

- Πότε δημιουργήθηκε ο Πλανήτης Γη;
- Τι χάρισε στον Άνθρωπο η μητέρα Γη για να μπορέσει να επιβιώσει;
- Τι πρόσφερε στον Άνθρωπο η Γη για να χαιρέται και να ελπίζει;
- Τι πρόσφερε στον Άνθρωπο η Γη για να ηρεμεί και να γαληνεύει;
- Για ποιο λόγο η μητέρα Γη πρόσφερε στον Άνθρωπο τη συντροφιά των ζώων;
- Τι έκανε ο Άνθρωπος με όλα τα χαρίσματα της Γης;
- Σε τι οδηγεί η απρόσεκτη στάση του Άνθρωπου απέναντι στο περιβάλλον;
- Τη σημαίνει «η προστασία του περιβάλλοντος» για τα κορίτσια; Είναι ο σεβασμός στον / στην ...
- Τι ζητούν τα κορίτσια απ' όλον τον κόσμο της Γης;

3. Να διαβάσεις και να συνεχίσεις τη λίστα με τους κανόνες που πρέπει να ακολουθούμε για να μην ρυπαίνεται το περιβάλλον

- *Να μην πετάμε σκουπίδια στον δρόμο.*
- *Να χρησιμοποιούμε λιγότερο το αυτοκίνητο και περισσότερο τα μέσα μαζικής μεταφοράς, το ποδήλατο ή και τα πόδια μας, ώστε να μειωθούν τα **καυσαέρια** στην ατμόσφαιρα.*
- *Να χρησιμοποιούμε λάμπες εξοικονόμησης ενέργειας.*
- *Να μην φαρεόσουμε σπάνια είδη φαριών.*
- *Να μη ρυπαίνουμε τις θάλασσες.*
- ...

4. Να δεις και να πεις για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το περιβάλλον εξαιτίας της τεχνολογικής προόδου και της απρόσεχτης στάσης του ανθρώπου στο περιβάλλον

5. Να μιλήσεις με τον διπλανό / την διπλανή σου για τη ρύπανση και τη προστασία του περιβάλλοντος

Καλημέρα, ..., ήξερες, ότι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο πλανήτης μας είναι η ρύπανση του περιβάλλοντος;

Από τι προκαλείται η ατμοσφαιρική ρύπανση;

Είχα ακούσει, ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση προκαλεί σοβαρές ζημιές στον άνθρωπο και στο περιβάλλον, γνωρίζεις ποιες;

Πώς οι άνθρωποι ρυπαίνουν το νερό;

Τι μπορούμε να κάνουμε για να διατηρήσουμε την ελαφή με τη φύση και να προστατεύσουμε ...;

Γεια σου, ..., είχα διαβάσει ... η ρύπανση αυξάνεται κάθε χρόνο με γρήγορους ρυθμούς, πιο σοβαρά προβλήματα δημιουργούν στον άνθρωπο η ατμοσφαιρική ρύπανση και η ρύπανση του νερού.

Από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων, των λεωφορείων, ...

Οι άνθρωποι δεν μπορούν να αναπνεύσουν καλά, ...

Η ρύπανση του νερού προκαλείται συνήθως από τις άχρηστες ουσίες των εργοστασίων, ... Το μολυσμένο νερό είναι πολύ επικίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου αλλά και για την υγεία των φυτών και των ζώων.

Έχεις δίκιο, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αν κάποιος βλάψει τη φύση, βλάπτει και τον εαυτό του.

Πρέπει ... .

6. Να βάλεις τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις. Να τις γράψεις στο τετράδιό σου

- ✓ Σε, και, διανέμει, κάποιο, φαρμακείου, δευτερόλεπτα, στη Μεγάλη Βρετανία, ένα νοσοκομείο, ρομπότ, με βραχιόνες μηχανικούς, βρίσκει, μέσα, φάρμακα, σε, λίγα.
- ✓ Σήμερα, χάρη, αλλάζουν, τεράστιες, δυνάμεις, της, στις, η, ζωή, μας, και, το, με, μεγάλη, τεχνολογίας, ταχύτητα, περιβάλλον.
- ✓ Καθένας, στην, προστασία, πρέπει, τη, ρύπανση, να, από, μας, συμμετάσχει, από, και, την, ασφυξία, του, πλανήτη.

7. Να πεις και γράψεις στα Ελληνικά τις παρακάτω προτάσεις

Не можна забувати, що людина – дитя природи. Завдяки технологічному прогресу людина все далі відокремлюється від природи і забуває турбуватися про неї. Я читав (-ла) колись, що технологічні катастрофи, як правило, пов'язані з людськими помилками та не підлягають контролю. Ти коли-небудь чув (-ла) про те, що роботів використовують для виконання дуже важких для людини завдань або дуже небезпечних для її здоров'я?

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η. ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΕΛΛΗΝΟΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Αειφόρος (-η, -ο) – сталий (-а, -е)

αλόγιστα – бездумно

ανακυκλώνω – переробляти

αναπνεύσω – вдихати

ανάπτυξη (η) – розвиток

αναπτύσσομαι – розвиватися

ανδροειδής (-ής, -ές) – людиноподібний (-а, -е)

απόβλητα (τα) – відходи

αποθήκευση (η) – зберігання

απορρυπαντικά (τα) – миючі засоби

αποτέλεσμα (το) – результат

απώλεια (η) – втрата

ατσάλι (το) – сталь

ατύχημα (το) – аварія

Βλαβερός (-ή, -ό) – шкідливий (-а, -е)

βλήμα (το) – ракета, снаряд

βραχίονας (ο) – рука від плеча до кисті

γαληνεύω – заспокоювати, умироутворювати

Γυαλί (το) – скло

Δηλητήριο (το) – отрута

διακόπτω – переривати

διαλύω – розчиняти

διατηρώ – тримати

Εγκατάσταση (η) – об'єкт

έθεσε (θέτω) – ставити

έκλυση (η) – викид

ελαχιστοποιούμαι – мінімізувати

έλεγχος (ο) – контроль

έμβιος (-α, -ο) – живий (-а, -е)

εμπρησμός (ο) – підпал

εξαφάνιση (η) – зникнення

επανακαθορίζω – перевизначати

επαναχρησιμοποιώ – використовувати повторно

επεξεργασία (η) – обробка

επιβιώνω – виживати

επικεφαλής (ο/η) – головуючий/-ча

εταιρεία (η) – компанія

ηρεμώ – залишатися спокійним

Θερμοκήπιο, το – парник, теплиця

Ιδιοφυής (-ής, -ές) – геніальний (-а, -е)

Καμένος (-η, -ο) – спалений (-а, -е)

καταναλώνω – споживати

κατάρρευση (η) – руйнування

κατασκευή (η) – споруда

καυσαέριο (το) – вихлопні гази

κηπουρική (η) – садівництво

κίνδυνος (ο) – ризик

Λάθος (το) – помилка

λιανεμπόριο (το) – роздрібна торгівля

Μειώνω – знижувати

μολύνω – забруднювати, заражати

μολυσμένος (-η, -ο) – інфікований (-а, -е)

Νοημοσύνη (η) – інтелект

Ξεπερνάω – перевищувати

ξεφεύγω – виходити, уникати

Ούτως – таким чином

οφείλω – бути пов'язаним

Προηγμένος (-η, -ο) – передовий (-а, -е),

попередній (-я, -е)

προκαλώ – викликати

πρόκειται – йдеться про...

προληπτικός (-ή, -ό) – профілактичний (-а, -е)

πρόνομο (το) – привілей

προσωρινός (-ή, -ό) – тимчасовий (-а, -е)

προτεραιότητα (η) – пріоритет

πρωτιά (η) – першість

πυρηνικός (-ή, -ό) – ядерний / радіоактивний (-а, -е)

πυρκαγιά (η) – вогонь

πυροσβέστης (ο/η) – пожежник

Ράντισμα (το) – обприскування

ρυπαίνω – забруднювати

ρύπανση (η) – забруднення

Σκόπιμος (-η, -ο) – навмисний (-а, -е)

στάθμη (η) – рівень

συνείδηση (η) – свідомість

σωλήνας (ο) – шланг

Ταχύτητα (η) – швидкість

Υπερμεγέθης (-ης, -ες) – габаритний (-а, -е)

υπόθεση (η) – справа, випадок

υπόλειμμα (το) – залишок

υποσυνείδητο (το) – підсвідомість

υποσχέθηκε (υπόσχομαι) – обіцяти

υποχρέωση (η) – зобов'язання

Φιλοδοξία (η) – амбіція

φράγμα (το) – дамба

φύομαι – рости

φυσικός πόρος – природний ресурс

φυτρώνω – вирощувати

φωτιά (η) – вогонь, пожежа

ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Θέμα 1^ο. Επαγγελματικός προσανατολισμός

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Ερωτήσεις – κλειδιά για τη σωστή επιλογή επαγγέλματος

Ένας καλός τρόπος για να αποσαφηνίσουν οι έφηβοι τι πραγματικά τους ενδιαφέρει και προς τα πού προσανατολίζονται επαγγελματικά είναι να υποβάλλουν τον εαυτό τους σε 4 χρήσιμες και κρίσιμες ερωτήσεις, όπως:

1. Τι θέλω; Θέλω απλά να εργαστώ; Θέλω να σπουδάσω; Θέλω να κάνω καριέρα; Δε με ενδιαφέρει τίποτα από τα παραπάνω;

2. Είμαι σίγουρος/-η ότι γνωρίζω ακριβώς τι είναι αυτό που θέλω; Τι περιλαμβάνει το επάγγελμα που σκέφτομαι να ακολουθήσω; Ποιες είναι οι απαιτήσεις του; Ποια θα είναι τα καθήκοντά μου; Είναι πραγματικά δική μου επιλογή; Θα με εκφράζει; Θα νιώθω χρήσιμος/-η και δημιουργικός/-ή; Θα αντλώ ικανοποίηση;

3. Έχω τα κατάλληλα τα προσόντα; Ποιες είναι οι ικανότητες και δεξιότητές μου; Τι μπορώ πραγματικά να κάνω; Τι μου αρέσει να κάνω; Ποια είναι τα προτερήματα και τα ελαττώματά μου; Τι πρέπει να βελτιώσω; Σε ποιο τομέα χρειάζομαι περισσότερη εκπαίδευση;

4. Πού θα βρω τη δουλειά που θέλω; Πού πρέπει να απευθυνθώ για να συγκεντρώσω περισσότερες πληροφορίες για το επάγγελμα που με ενδιαφέρει; Πώς θα μάθω αν το επάγγελμα που θέλω έχει ζήτηση; Τι προοπτικές έχει; Είναι αντάξιο των προσδοκιών μου;

(Πηγή: <https://www.koutipandoras.gr/>)

2. Απάντησε στις ερωτήσεις

1. Εσύ ξέρεις ξεκάθαρα τι πραγματικά σε ενδιαφέρει και τι θέλεις να γίνεις;
2. Γιατί αυτές οι 4 ερωτήσεις είναι χρήσιμες και κρίσιμες;
3. Έχεις ήδη επιλέξει το επάγγελμά σου; Ποιο είναι;
4. Γιατί είναι σημαντικό να αντλούμε ικανοποίηση από το επάγγελμά μας;
5. Ξέρεις τα προτερήματα και τα ελαττώματά σου; Ανάφερε μερικά.

- 3. Δες κάποιες «ομάδες επιστημών» με τις δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης. Τα παρακάτω θα σε βοηθήσουν να έχεις «μια ιδέα» για το τι μπορείς να κάνεις. Πες, τι θα επέλεγες και εξήγησε το γιατί**

Ομάδες επιστημών	Θα μπορείτε να απασχοληθείτε ως	Θα μπορούσατε να δουλέψετε
Φιλολογικά / Λογοτεχνία / Μετάφραση	καθηγητές, μεταφραστές, κειμενογράφοι, ιστορικοί, ξεναγοί	σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, φροντιστήρια, εφημερίδες, περιοδικά, εκδοτικούς οίκους
Εκπαίδευση	καθηγητές, δάσκαλοι και γενικά εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων	σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, φροντιστήρια, εφημερίδες, περιοδικά κ.λπ.
Επιστήμη Αθλητισμού	γυμναστές, καθηγητές φυσικής αγωγής	σε σχολεία και διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα, στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, σε γυμναστήρια, σε αθλητικές ομάδες, σε λέσχες κ.λπ.
Ιατρική / Υγεία	γιατροί, νοσηλευτές, διοικητικό προσωπικό σε νοσηλευτικά ιδρύματα	στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, σε διάφορες ιδιωτικές και δημόσιες κλινικές, σε σχολεία, σε φαρμακευτικές εταιρίες κ.λπ.
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης / Επικοινωνία	δημοσιογράφοι, συντάκτες ειδήσεων, καθηγητές ΑΕΙ	σε εφημερίδες, περιοδικά, εκδοτικούς οίκους, στο Internet, σε διαφημιστικές εταιρίες κ.λπ.
Νομική	δικηγόροι, δικαστές, δικαστικοί υπάλληλοι και γενικότερα στο χώρο της Δικαιοσύνης	σε δικηγορικά γραφεία, στην Αστυνομία, σε διάφορες επιχειρήσεις ως νομικοί σύμβουλοι κ.λπ.
Πληροφορική / Νέες Τεχνολογίες	μηχανικοί και τεχνικοί υπολογιστών, μηχανικοί δικτύων, ηλεκτρολόγοι μηχανικοί	σε διάφορες τεχνικές εταιρίες, σε εταιρίες υπολογιστών, σε διάφορους κρατικούς ή μη οργανισμούς, σε εταιρίες πωλήσεων, σε γραμματείες, σε τηλεφωνικές εταιρίες
Στρατιωτικές & Αστυνομικές Σχολές	στρατιωτικοί, αστυνομικοί και οι εκπαιδευτές τους	στον ελληνικό στρατό, την πολεμική αεροπορία, στο ναυτικό, στην Αστυνομία, σε διάφορες εταιρίες προστασίας και φύλαξης σημαντικών προσώπων και χώρων, σε μυστικές υπηρεσίες κ.λπ.
Τέχνες	ηθοποιοί, τραγουδιστές, χορευτές, καλλιτέχνες	στο θέατρο, τον κινηματογράφο, στο τραγούδι, στη βιομηχανία της μόδας, σε εφημερίδες, περιοδικά και κανάλια κ.λπ., ενώ θα μπορούσατε γενικά να δουλέψετε και σε διάφορα ψυχαγωγικά θεάματα

4. Πες τα παρακάτω ουσιαστικά, που ονομάζουν επαγγέλματα, όπως στο παράδειγμα

Π.χ.: Μεταφραστές – μεταφράστριες, μεταφραστής – μεταφράστρια,
ιστορικοί – ο/η ιστορικός.

Κειμενογράφοι, ξεναγοί, καθηγητές, δάσκαλοι, εκπαιδευτικοί, γυμναστές, γιατροί, νοσηλεύτριες, δημοσιογράφοι, συντάκτες, δικηγόροι, δικαστές, υπάλληλοι, μηχανικοί, τεχνικοί, ηλεκτρολόγοι, στρατιωτικοί, εκπαιδευτές, αστυνομικοί, ηθοποιοί, τραγουδιστές, χορευτές.

5. Βάλε τα ρήματα στον σωστό τύπο

- 1). Καθήκον του οικονομικού αναλυτή είναι να (ερευνώ), να (συλλέγω), να (επεξεργάζομαι) και να (προβλέπω) τις τάσεις της οικονομικής αγοράς και να (παρουσιάζω) τα αποτελέσματα της επεξεργασίας αυτής σε απλή μορφή, ώστε να (γίνομαι) κατανοητά από τον κάθε ενδιαφερόμενο.
- 2). Ο λογιστής (αποτυπώνω) με συγκεκριμένο τρόπο και (τηρώ) τον έλεγχο της οικονομικής κατάστασης των εταιρειών.
- 3). Ο μηχανικός περιβάλλοντος (χρειάζομαι) να (έχω) ενδιαφέρον για θέματα που (σχετίζομαι) με το οικοσύστημα.
- 4). Αυτός (ενημερώνω) τους αρμόδιους φορείς για περιβαλλοντικά θέματα, (συλλέγω) στοιχεία, (εκπονώ) μελέτες και τις (παρουσιάζω), (σχεδιάζω), (εφαρμόζω) και (ελέγχω) προγράμματα για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 5). Ο πολιτικός επιστήμονας πρέπει να (ενδιαφέρομαι) για τα φαινόμενα της κοινωνικής, πολιτικής και διεθνούς ζωής και να (έχω) την ικανότητα να (εντοπίζω) και να (αναλύω) τα νέα φαινόμενα και προβλήματα που (εμφανίζομαι).

6. Πες στα Ελληνικά

Професійна орієнтація, вибір професії, побудова кар'єри, спосіб уточнити, професійно орієнтований/-на, корисні та критичні питання, хочу працювати, хочу вчитися, мій вибір, професійні вимоги, переваги та недоліки, повинен/-на поліпшити, збирати додаткову інформацію, мати перспективи, очікування батьків, професійні можливості, реалізація професійних можливостей, видавничий дім, компанії з продажу чого-небудь, охорона важливих осіб і локацій, різні спецслужби, індустрія моди, розважальні шоу.

Яка професія мені підходить? Які професії зараз мають попит на ринку праці? Мене нічого не цікавить. Чи отримаю я задоволення? Я точно знаю, чого хочу.

Якими будуть мої обов'язки? Чи це допоможе мені самовиразитися? У мене є необхідні риси. Я ще не знаю, що мені подобається робити. Професія, яку я хочу здобути, має попит. Це варте моїх очікувань. Хочу працювати у сфері освіти або в мистецтві.

Θέμα 2°. Τελικές εξετάσεις και σχέδια για το μέλλον

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

- Πέρασα τις εξετάσεις! Και ήμουν καλή! Τελείωσα το σχολείο! Και τώρα τι; Τι δουλειά να κάνω; Ποιο επάγγελμα να ακολουθήσω;
- Απάντηση μπορείς να δώσεις μόνο εσύ, αγάπη μου!
- Βοήθα με, ρε μπαμπάκα!
- Τα μεγαλύτερα μυστικά που οδηγούν στην επαγγελματική επιτυχία είναι να κάνεις αυτό που αγαπάς και αυτό που σου ταιριάζει! Τι σου αρέσει περισσότερο να κάνεις;
- Εμένα μου αρέσει ο τουρισμός!
- Ωραία! Ο τουρισμός αποτελεί κεντρικό **πο-**

λώνα ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Μπορείς να γίνεις τεχνικός τουριστικών μονάδων και επιχειρήσεων φιλοξενίας.

- Αυτό τι θα πει; Τι πρέπει να κάνω;
- Στο πλαίσιο των **καθηκόντων** και **αρμοδιοτήτων** σου θα **μεριμνάς** για την **άφιξη** των πελατών, τη διαχείριση των κρατήσεών τους, την εξυπηρέτησή τους κατά την άφιξή τους, την **παροχή** χρήσιμων πληροφοριών για την ευχάριστη **διαμονή** τους, την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών κατά τη φιλοξενία τους και τέλος για την οργάνωση της **αναχώρησής** τους.
- Έχει κάτι άλλο σ' αυτόν τον τομέα;
- Μπορείς να γίνεις **στέλεχος διοίκησης** και οικονομίας.
- Αυτό τι σημαίνει;
- Αν νιώθεις έτοιμη να «ταξιδέψεις» σε ένα εργασιακό περιβάλλον γεμάτο **προκλήσεις**, να **συναναστρέφεται** με ανθρώπους με διαφορετικές κουλτούρες και ήθη και έθιμα, αν η ρουτίνα δεν σου ταιριάζει...
- Σταμάτα, ρε μπαμπά! Υπάρχει κάτι άλλο;
- Μπορείς να **ξεναγήσεις** Έλληνες και ξένους τουρίστες σε θρησκευτικούς «θησαυρούς» και ιστορικά θρησκευτικά μνημεία και να τους μεταφέρεις μερικές από τις **εξειδικευμένες** γνώσεις σου.
- Πρέπει να σκεφτώ...
- Ναι, αγάπη μου, σκέψου! Ο τουρισμός είναι ένας από τους πιο υγιείς οικονομικά τομείς τόσο στη χώρα μας όσο και στο εξωτερικό, αλλά και ένας από τους πιο **συναρπαστικούς** κλάδους τους οποίους μπορείς να επιλέξεις να εργαστείς!

2. Σωστό ή Λάθος

1. Η μικρή δεν ξέρει τι να κάνει μετά το σχολείο.
2. Ο πατέρας δε θέλει να την βοηθήσει.
3. Ο πατέρας πιστεύει ότι η κόρη του πρέπει να διαλέξει αυτό που της αρέσει.
4. Η μικρή δεν ξέρει ακόμα τι η ίδια θέλει.
5. Ο πατέρας θέλει η κόρη του να γίνει στέλεχος διοίκησης στον τουρισμό.
6. Η κόρη δεν θέλει να ασχολείται με τον τουρισμό.

3. Ξέρεις τίποτα για τα επαγγέλματα του μέλλοντος; Σκέψου και πες, σε ποιο επάγγελμα ανταποκρίνονται οι παρακάτω δραστηριότητες

1). Χειρουργός αύξησης μνήμης	α) ...είναι σε θέση να μειώσει ή να αναστρέψει τις κλιματικές αλλαγές.
2). Διαστημικός πιλότος	β) ...θα αναλαμβάνει να καταργεί από το Διαδίκτυο όλες τις πληροφορίες και τους λογαριασμούς ενός χρήστη που έχει πεθάνει.
3). Διαχειριστής κλίματος	γ) 7)...θα αναλαμβάνει την δημιουργία ενός νομίσματος όπως το Bitcoin και θα δημιουργεί προϋποθέσεις επένδυσης .
4). Σύμβουλος ηθικής	δ) ...θα ασχολείται με άτομα τα οποία έπесαν θύματα κακοποίησης ή παρενόχλησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
5). Ειδικός τηλεμεταφοράς	ε) ...θα είναι σε θέση να προσθέσει μνήμη σε άτομα.
6). Διαχειριστής ψηφιακού θανάτου	η) ...θα φροντίζει ώστε ο τηλεμεταφερόμενος να φθάνει με ασφάλεια στον προορισμό του.
7). Κερδοσκόπος εναλλακτικών νομισμάτων	ζ) ...ξέρει να σας κάνει το γύρο της Γης ή να κάνετε μια βόλτα στο φεγγάρι.
8). Κοινωνικός λειτουργός στο διαδίκτυο	θ) ...να βοηθήσει την κοινωνία να αντιμετωπίσει τις ηθικές πλευρές σε θέματα κλωνοποίησης .

4. Πάρε συνέντευξη από τους δικούς σου. Ρώτησέ τους για το επάγγελμά τους. Θα σε βοηθήσουν οι παρακάτω ερωτήσεις

1. Ποιο είναι το επάγγελμα;
2. Πότε και πού το απέκτησε;
3. Ποια τυπικά προσόντα απαιτεί αυτό το επάγγελμα;
4. Πού δουλεύει τώρα;
5. Παραμένει ακόμη στην ίδια εργασία ή έχει αλλάξει;
6. Υπήρξαν περιοδοί ανεργίας;
7. Είναι ικανοποιημένος/-η από την δουλειά αυτή;

5. Ένωσε τις παρακάτω προτάσεις χρησιμοποιώντας υποτακτική σύνδεση και κάνοντας όλες τις απαραίτητες αλλαγές. Γράψ'τες στο τετράδιό σου

- 1). Η επιλογή επαγγέλματος είναι μία από τις πιο σημαντικές αποφάσεις. Καθορίζει την ευτυχία του ατόμου.
- 2). Στις μέρες μας οι εργαζόμενοι έχουν πολλά δικαιώματα. Παλιότερα δεν είχαν.
- 3). Ο παππούς μου δεν εργάζεται πια. Είναι συνταξιούχος.
- 4). Έφυγε από την πόλη. Θα βρει δουλειά στο χωριό.
- 5). Η εφηβεία είναι μια περίοδος της ζωής του ατόμου. Ο έφηβος βιώνει καταστάσεις ψυχολογικής αλλά και βιολογικής **αναστάτωσης**.

6. Κοίταξε τη φωτογραφία προσεκτικά και περιγράψε ό,τι βλέπεις με όσο περισσότερες λεπτομέρειες μπορείς. Στην περιγραφή που θα κάνεις, θα χρειαστείς τις παρακάτω λέξεις και φράσεις

- η γόνδολα
- ο γονδολιέρης / οι γονδολιέρηδες
- η γονδολιέρισσα / οι γονδολιέρισσες
- το σύμβολο της Βενετίας
- το κύριο μέσο μεταφοράς
- τα κανάλια της πόλης
- κάνω βαρκάδα
- τουριστικά αξιοθέατα
- ψυχαγωγία για τους τουρίστες

7. Σημείωσε Σ για τα συνώνυμα και Α για τα αντίθετα

• εργασία – δουλειά • ασχολία – ενασχόληση • μισθός – αμοιβή • εργοδότης – υπάλληλος • άνεργος – εργαζόμενος • δουλεύω – εργάζομαι • σταδιοδρομία – καριέρα	• Τι είστε; – Με τι ασχολείστε; • αναζητώ εργασία – προσφέρω εργασία • ημερήσια εργασία – νυχτερινή εργασία • συνταξιούχος – πρωτοδιορισμένος • έχω δουλειά – ασκώ ένα επάγγελμα • μαύρη εργασία – ανασφάλιστη εργασία • έχω δικαιώματα – έχω υποχρεώσεις

8. Πες στα Ελληνικά

Професійний успіх, професійний вибір, плани на майбутнє, у межах завдань та обов'язків, надання корисної інформації, спеціальні знання, захопливі професії, обрати роботу/професію, безперервна праця, денна / нічна робота, мати справу з ..., брати на себе обов'язки, періоди безробіття, професії майбутнього.

Яку професію мені обрати? Я хочу займатися справою, яка мені подобається. Ми проводимо третину нашого життя на роботі. Мені подобається туризм. Я не хочу змінювати свою професію. Я відчуваю, що хочу змінити свою професію. Я задоволений/-на своєю професією. Які перспективи має ця професія? Ця професія не має перспектив. Мої дідусь і бабуся вже не працюють, вони пенсіонери. Я хочу працювати в освіті / у медицині / вдома.

Θέμα 3^ο. Δημοφιλή επαγγέλματα

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Επαγγέλματα που παρά την κρίση έχουν μέλλον

Διαδίκτυο και ιστοσελίδες: Οι γρήγοροι ρυθμοί ανάπτυξης στον τομέα της τεχνολογίας δημιουργούν συνεχώς ανάγκες πάνω στο κομμάτι αυτό. Οι άνθρωποι που εργάζονται στη δημιουργία, τη διατήρηση και τη δημοσίευση κειμένων ιστοσελίδων, καθώς και στα δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης προβλέπεται ότι θα έχουν περισσότερες ευκαιρίες καριέρας το επόμενο διάστημα. Ήδη μία νέα **ειδικότητα** που κάνει **θραύση** στο εξωτερικό αυτό το διάστημα είναι ο/η **socialsitter** (όπως ο/η **babysitter**) ο οποίος / η οποία

αναλαμβάνει να ενημερώνει και να τρέχει τους προσωπικούς λογαριασμούς κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter, LinkedIn) ενός / μιας επαγγελματία όταν εκείνος/εκείνη δεν διαθέτει ελεύθερο χρόνο γι' αυτό.

Διαχείριση των αποβλήτων: Η ανακύκλωση μπαίνει στην καθημερινότητά μας και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί ανάγκη, οι κανονισμοί για τη διαχείριση αποβλήτων γίνονται όλο και πιο αυστηροί. Αυτό σημαίνει ότι η βιομηχανία αυτή θα δημιουργήσει πολλές θέσεις εργασίας. Οι εργαζόμενοι που ασχολούνται με οτιδήποτε αφορά στον τομέα αυτό, από τη συλλογή, την επεξεργασία και την περαιτέρω παρακολούθηση των σκουπιδιών, θα είναι **περιζήτητοι**.

Ξένες γλώσσες: Όσο η παγκόσμια αγορά μεγαλώνει, διερμηνείς, εκπαιδευτές / εκπαιδευτριες και μεταφραστές / μεταφράστριες έχουν σημαντικές ευκαιρίες **απορρόφησης** στην αγορά εργασίας.

Λογιστική: Οι λογιστές / λογίστριες ήταν, είναι και θα παραμείνουν ένα επάγγελμα με προοπτικές ακόμη και μέσα στην πιο βαθιά οικονομική κρίση. Οι λογιστές / λογίστριες είναι απαραίτητοι τόσο για τους ιδιώτες όσο και για τις επιχειρήσεις.

(Πηγή: www.studyprus.eu)

2. Απάντησε στις ερωτήσεις

1. Ποια επαγγέλματα θα έχουν περισσότερες ευκαιρίες καριέρας το επόμενο διάστημα;
2. Τι είναι ο/η socialsitter; Ποιες δουλειές αναλαμβάνει;
3. Γιατί οι μεταφραστές / μεταφράστριες θα έχουν σημαντικές ευκαιρίες απορρόφησης στην αγορά εργασίας;
4. Γιατί οι λογιστές / λογίστριες θα παραμείνουν ένα επάγγελμα με προοπτικές;

3. Διάβασε και συμπλήρωσε τα κενά με τη σωστή λέξη

Νέες * εμφανίζονται* αποτελεί * ιδανικός * κινείται * συνεχώς * ασκούνται επάγγελμα των * προσωπική * δυνατόν * οπτικοακουστικά * ηλεκτρονικών

Επαγγέλματα που ασκούνται μέσω **τηλεργασίας**

Σε μία νέα εποχή στην οποία η τεχνολογία ... με ταχύτατους ρυθμούς, η χρήση του διαδικτύου ... αυξάνεται ενώ και ο ηλεκτρονικός υπολογιστής ... πια σημαντικό κομμάτι στη ζωή όλων. Επίσης, ... και επαγγέλματα που ... μέσω της τηλεργασίας. Η τηλεργασία δεν είναι ο ... τρόπος εργασίας για όλα τα επαγγέλματα. Για παράδειγμα επαγγέλματα που θεωρούν απαραίτητη προϋπόθεση την ... επαφή ή τη χειρωνακτική εργασία δεν είναι ... να εφαρμοστούν με βάση την τηλεργασία. Μερικές από τις κατηγορίες ... που μπορούν να ασκηθούν μέσω της τηλεργασίας είναι: καλές τέχνες, ... μέσα, εμπόριο, επικοινωνία, σχεδιασμός multimedia, εκπαίδευση, σχεδίαση γραφικών, **χειρισμός** ... υπολογιστών, δημοσιογραφία, νομικός, οικονομικός και κοινωνικός τομέας, μάρκετινγκ, πληροφορική και ... Τεχνολογίες, γραμματειακή **υποστήριξη**, μεταφράσεις.

4. Κοίταξε τη φωτογραφία και με τη βοήθεια των ερωτήσεων μίλησε γι' αυτή

1. Ποιον βλέπεις στη φωτογραφία;
2. Τι κάνει αυτή τη στιγμή;
3. Τι δουλειά νομίζεις ότι κάνει αυτή η κοπέλα;
4. Περιγράψε την (ηλικία, πρόσωπο, ρούχα).
5. Περιγράψε με λεπτομέρειες όλα τα αντικείμενα που βλέπεις στη φωτογραφία.
6. Σε ποια επαγγέλματα χρησιμοποιούνται υπολογιστές;
7. Τι γνώμη έχεις για την τηλεργασία με έδρα το σπίτι;

5. Σκέψου μερικά επίθετα που θα ταιρίαζαν στα παρακάτω ουσιαστικά

• αγορά	• επαγγέλματα	• μέλλον
• ανάγκες	• εργασία	• προοπτικές
• γνώμη	• ευκαιρίες	• προϋπόθεση
• δημιουργία	• θέσεις	• τεχνολογία
• δημοσίευση	• θραύση	• τηλεργασία
• διατήρηση	• κανονισμοί	• τομέας
• ειδικότητα	• καριέρα	• υποστήριξη

6. Σκέψου και πες, σε ποιο επάγγελμα ανταποκρίνονται οι παρακάτω δραστηριότητες

1). Ένας υπεύθυνος διαχείρισης λογαριασμών (account manager) ...	α) ... αναζητούν και μισθώνουν υπαλλήλους για διαφορετικούς ρόλους σε έναν οργανισμό.
2). Ένας επιχειρηματικός αναλυτής (business analyst) ...	β) ...αναλύει και αξιολογεί επιχειρηματικές διαδικασίες και μοντέλα για έναν οργανισμό.
3). Οι συντονιστές μάρκετινγκ (marketing coordinator) ...	γ) ... αναπτύσσει και διατηρεί συστήματα λογισμικού.
4). Οι οικονομικοί αναλυτές (financial analyst) ...	δ) ... εκτιμούν και παρέχουν πληροφορίες για τους οικονομικούς όρους σε πελάτες ή οργανισμούς.
5). Οι ερευνητές δυναμικού (recruiter) ...	1) ε)... εποπτεύει τις πωλήσεις και τις σχέσεις με τους πελάτες.
6). Οι διοικητικοί βοηθοί (administrative assistant) ...	η) ...οργανώνουν και εποπτεύουν διάφορες πτυχές των εκστρατειών μάρκετινγκ.
7) Ο μηχανικός λογισμικού (software engineer) ...	ζ) ... παρέχουν διοικητική υποστήριξη σε ιδιώτες και επιχειρήσεις.

7. Σχημάτισε προτάσεις από τις παρακάτω λέξεις. Γράψ'τες στο τετράδιό σου

- 1). Σε / Ευρώπη / συζητιέμαι / ο / εξάπλωση / νέος / μορφή / οργάνωση/ ο / εργασία / μέσω / ο / χρήση / νέος / τεχνολογία / πληροφορική / και / επικοινωνία.
- 2). Τηλεργασία / είμαι / ένας / νέος / μορφή / εργασία / κατά / ο / οποίος / ο / εργαζόμενος / έχω / η / δυνατότητα / να / εργάζομαι / από / οπουδήποτε / και οπουοδήποτε / μέρα / και / ώρα.
- 3). Ένας / πρόσωπο / που / εργάζομαι / από / απόσταση / είμαι / γνωστός / και / ως / «τηλεργαζόμενος».
- 4). Ο / τηλεργασία / έχω / εμφανίζομαι / δυναμικά / σε / ευρωπαϊκός/ και / σε / παγκόσμιος / αγορά / εργασίας / αλλάζοντας / οι / παραδοσιακός / μορφή / εργασία.

8. Πες στα Ελληνικά

Популярні професії, більше кар'єрних можливостей, робочі місця, світовий ринок, ринок праці, залишатися перспективною професією, економічна криза, робота на відстані, навчання на відстані, віддалений/-на менеджер/-ка, віддалений/-на вчитель/-ка, віддалені учні/-ці, відповідальний/-на за управління рахунками, адміністративні помічники/-ці, координатори/-ки з маркетингу, бізнес-аналітик/-иня, інженер/-ка програмного забезпечення.

Професії, які дають змогу працювати віддалено. Я вивчаю новогорецьку по Скайпу. Які професії матимуть більше кар'єрних можливостей у майбутньому? Найпопулярніші галузі знань – це іноземні мови та комп'ютерні технології.

Θέμα 4°. Διεθνή εκπαιδευτικά προγράμματα

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

- Μαμά, έχω κάτι να σου πω!
- Ναι, σε ακούω, Πάνο μου!
- Σκέφτομαι να πάω για σπουδές στο εξωτερικό...
- Γιατί; Πού θέλεις να σπουδάξεις;
- Σκέφτομαι για την Μεγάλη Βρετανία, για το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.
- Είναι από τα καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου! Μπράβο σου! Αλλά... Είσαι έτοιμος να αφήσεις το σπίτι σου, την οικογένειά σου, τους φίλους και την καθημερινότητά σου;
- Μαμά, δεν είναι εύκολο, όμως, αξίζει πραγματικά να κάνω αυτό το βήμα.
- Γιατί; Τι κερδίζεις από αυτήν την εμπειρία;

- Τις ακαδημαϊκές γνώσεις! Επίσης, θα γνωρίσω μία νέα χώρα, τον πολιτισμό της, τον τρόπο ζωής της, τα αξιοθέατά της.

- Ναι, αυτές οι εμπειρίες είναι σημαντικές.

- Επίσης, θα έρθω σε επαφή με πολλές διαφορετικές κουλτούρες και τρόπους σκέψης καθώς στα διεθνή προγράμματα σπουδών, είναι πολύ συνηθισμένο να συνυπάρχουν σε μία τάξη φοιτητές και φοιτήτριες από πολλές διαφορετικές χώρες, αλλά και ηπείρους.

- Τι να σου πω, αγάπη μου! Ο σύγχρονος άνθρωπος και ειδικά ο/η επαγγελματίας οφείλει να μπορεί να επικοινωνεί και να συνεργάζεται με οποιονδήποτε. Ο κόσμος και η οικονομία είναι ενιαία και πολυεθνικού επιπέδου. Έτσι, φυσικό είναι να θέλει κανείς να ζήσει, να εργαστεί, και να κινηθεί **παρομοίως**.

- Συμφωνείς με την ιδέα να σπουδάσω στην Μεγάλη Βρετανία;

- Δεν ξέρω ακόμα... Πρέπει να μιλήσω και με τον μπαμπά σου!

- Εκεί θα τελειοποιήσω και τη γνώση των αγγλικών μου...

- Ναι, οι σπουδές στο εξωτερικό είναι μία συνολική εμπειρία, την οποία κάποιος μπορεί να καταλάβει και να βιώσει, μόνο όταν τη ζήσει.

- Αυτό σημαίνει «Ναι»;

- Αυτό σημαίνει να μιλήσουμε με τον μπαμπά και θα σου πούμε σύντομα!

2. Σωστό ή Λάθος

1. Ο Παναγιώτης συζητάει με την μαμά τις μελλοντικές του σπουδές.
2. Θέλει να σπουδάσει στο εξωτερικό.
3. Σκέφτεται για τις ΗΠΑ.
4. Ψάχνει μόνο τις ακαδημαϊκές γνώσεις.
5. Η οικονομία έχει πολυεθνικό επίπεδο.
6. Η μαμά αφήνει τον Παναγιώτη να πάει στην Οξφόρδη.

3. Με την βοήθεια των παρακάτω λέξεων μάθε για τα ευρωπαϊκά προγράμματα σπουδών

- ανταλλαγή, η – обмін
- απασχόληση, η – зайнятість
- ενθαρρύνω – заохочувати
- επιδιώκω – прагнути
- εστιάζομαι – зосереджуватися
- καινοτομία, η – інновація
- καλύπτω – охоплювати
- κατανόηση, η – розуміння
- κινητικότητα, η – мобільність
- παρέχω – надавати
- πέρα – далі
- υποστηρίζω – підтримувати

Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης – заклад вищої освіти

Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης – Європейський простір вищої освіти

Το πρόγραμμα Comenius καλύπτει την προσχολική έως και τη μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση και επιδιώκει να αναπτύξει την κατανόηση μεταξύ διαφόρων ευρωπαϊκών πολιτισμών, μέσω ανταλλαγών και συνεργασίας σχολείων από διαφορετικές χώρες. Το Comenius στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης και στην προώθηση της κινητικότητας και της εκμάθησης γλωσσών.

Το πρόγραμμα Erasmus αποτελεί το βασικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), δίνοντας έμφαση στην κινητικότητα φοιτητών/-ων και προσωπικού καθώς και στη συνεργασία μεταξύ *ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης*. Το Erasmus υποστηρίζει τη δημιουργία του *Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*, ενθαρρύνοντας παράλληλα την καινοτομία, την ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ε.Ε.

Το πρόγραμμα Leonardo Da Vinci εστιάζεται στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Παρέχει υποστήριξη στους Ευρωπαίους πολίτες να αποκτήσουν νέες δεξιότητες, γνώσεις και προσόντα που αναγνωρίζονται και πέρα από τα σύνορα της χώρας τους.

4. Περιγράψε τα ευρωπαϊκά προγράμματα σπουδών με βάση τις ερωτήσεις

- 1). Πώς ονομάζονται τα βασικά ευρωπαϊκά προγράμματα σπουδών;
- 2). Ποιο από τα τρία αυτά προγράμματα απευθύνεται σε μαθητές/-ες;
- 3). Ποιος είναι ο βασικός σκοπός των προγραμμάτων αυτών;
- 4). Τι αποκτούν φοιτητές/-ες μέσω των προγραμμάτων αυτών;
- 5). Ποιο πρόγραμμα παρέχει επαγγελματική εκπαίδευση;
- 6). Τι θα πει κινητικότητα στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης;
- 7). Τι επιδιώκει να αναπτύξει το πρόγραμμα Comenius;
- 8). Σε τι δίνει έμφαση το πρόγραμμα Erasmus;

5. Σχημάτισε προτάσεις με τις παρακάτω φράσεις. Γράψ'τες στο τετράδιό σου

Σπουδές στο εξωτερικό, σκέφτομαι να πάω για σπουδές, κερδίζω από αυτή την εμπειρία, αξίζει πραγματικά, ακαδημαϊκές γνώσεις, διεθνή προγράμματα σπουδών, συνυπάρχουν σε μία τάξη, σύγχρονος άνθρωπος, σύγχρονος επαγγελματίας, επιδιώκει να αναπτύξει, μέσω ανταλλαγών και συνεργασίας, πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης.

6. Διάβασε το απόσπασμα του κειμένου από την ιστοσελίδα look4studies.com και συμπλήρωσε τα κενά με τη σωστή λέξη

δεκάδες * κύριος * εξωτερικό * συμπατριώτες * φοιτητές * σπουδάζουν *
προορισμός * Γαλλία * έκθεσης * βρίσκεται

Ο ... λόγος που πολλοί ... μας «ξενιτεύονται» είναι για τις σπουδές τους. Αυτή τη στιγμή, αρκετές ... χιλιάδες Έλληνες και Ελληνίδες ζουν και ... στο εξωτερικό. Δημοφιλέστερος ... παραμένει η Μεγάλη Βρετανία, με τη Γερμανία, την Ιταλία, και τις ΗΠΑ. Περίπου 51.000 Έλληνες σπουδάζουν στο ..., με βάση τα στοιχεία της τελευταίας ... του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Σύμφωνα με την έκθεση, η Ελλάδα έχει 51.138 ... στο εξωτερικό και ... στην έκτη θέση, μετά τη Νότιο Κορέα (98.103 φοιτητές), τη Γερμανία (61.845), την Ιαπωνία (61.437), τη ... (57.231) και την Τουρκία (54.381).

7. Σκέψου μερικά επίθετα που θα ταίριαζαν στα παρακάτω ουσιαστικά

ανταλλαγή	εκπαίδευση	κινητικότητα	πρόγραμμα
απασχόληση	ίδρυμα	ποιότητα	προσόντα
βελτίωση	καινοτομία	πολιτισμός	τομέας

8. Κοίταξε την εικόνα και περιγράψε ό,τι βλέπεις. Θα σου βοηθήσουν οι παρακάτω φράσεις

- σύμβολο της χώρας
- σπουδές στο εξωτερικό
- διεθνή προγράμματα σπουδών
- διαφορετικές κουλτούρες
- από αυτή την εμπειρία κερδίζω
- σύγχρονος άνθρωπος

9. Πες στα Ελληνικά

Навчання за кордоном, замислюватися про навчання, заробіток, академічні знання, міжнародні навчальні програми, співіснувати в класі, сучасна людина, сучасний професіонал, прагнути розвиватися, обмін та співпраця, заклад вищої освіти, Європейський простір вищої освіти, академічний обмін, запроваджувати мобільність, професійна освіта, професійна підготовка, Організація економічного співробітництва та розвитку.

Де ти хочеш навчатися? Я збираюся вчитися за кордоном. Я хочу навчатися в Україні. Я хочу взяти участь у європейській освітній програмі. Участь у міжнародних програмах сприяє вивченню іноземних мов. У програмі Comenius беруть участь учні та учениці шкіл. Метою програми є підвищення якості шкільної освіти та сприяння мобільності, а також вивчення мов.

Θέμα 5^ο. Τώρα εσύ μπορείς

1. Διάβασε και απάντησε στις ερωτήσεις

- Τι είναι ο επαγγελματικός προσανατολισμός;
- Ποια επαγγέλματα έχουν τώρα ζήτηση στην αγορά εργασίας;
- Τι επαγγέλματα του μέλλοντος γνώρισες σ' αυτή την ενότητα;
- Ποια είναι τα επαγγέλματα που ασκούνται μέσω τηλεργασίας;
- Τι είναι το σημαντικότερο, κατά τη γνώμη σου, στη επιλογή ενός επαγγέλματος;
- Θα ήθελες να σπουδάσεις σε κάποιο Πανεπιστήμιο στο εξωτερικό; Γιατί;
- Ποια είναι τα τρία βασικά ευρωπαϊκά προγράμματα σπουδών; Ποιο είναι το χαρακτηριστικό του κάθε προγράμματος;

2. Να παρακολουθήσεις βίντεο χρησιμοποιώντας το(ν) σύνδεσμο ή με τη βοήθεια του QR-code και να απαντήσεις στις 10 ερωτήσεις για να μάθεις

Το επάγγελμα που σου ταιριάζει!

(Πηγή: https://www.youtube.com/watch?v=ziHW_IrRnF)

3. Να μιλήσεις με τον διπλανό / τη διπλανή σου

Καλημέρα, ..., τι θέλεις να γίνεις στο μέλλον;

*Θέλω η δουλειά μου να μου ... ,
μου αρέσει να ... γ' αυτό θέλω να ... .*

*Ναι, σε όλα αυτά δίνει απαντήσεις
ο επαγγελματικός προσανατολισμός που έχει
στόχο ... .*

Για παράδειγμα εσύ τι κλίσεις / ταλέντα έχεις;

*Σύμφωνα με τη προσωπικότητά σου, σου
ταιριάζει ... .*

*Η δασκάλα μου λέει, ότι έχω αναλυτική
σκέψη, ότι είμαι αποφασιστικός(-η), ...,
αλλά έχω και ελαττώματα, είμαι ... .*

*Ξέρεις τα προτερήματα και τα ελαττώματά σου;
Ευχαριστώ ... .*

*Γεια σου, ..., δεν αποφάσισα ακόμα, αλλά ...
Εσύ ποια σχολή θα ακολουθήσεις;*

*Ταιριάζουν αυτά που θέλεις με την
προσωπικότητά σου;*

*Η χαρισματικότητα, επιμονή, υψηλή
δημιουργικότητα, ...*

*Πολύ ενδιαφέρον και **απροσδόκητο!**
Τι προσόντα, ικανότητες /δεξιότητες έχεις;*

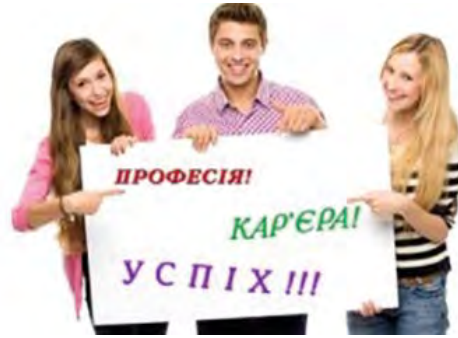
Ξέρω, είμαι ... , αλλά ... .

*Θα σκεφτώ για όλα όσα τι μου είπες ... .
Σου εύχομαι καλή τύχη!*

... .

4. Να απαντήσεις γραπτώς στις παρακάτω ερωτήσεις που θα σου βοηθήσουν να φτάσεις στην αυτογνωσία

- Ποιος/α είμαι;
- Ποια είναι η προσωπικότητά μου; (π.χ. είμαι κοινωνικός, καλλιτεχνικός, επιχειρηματικός τύπος)
- Τι κλίσεις / ταλέντα έχω;
- Τι ικανότητες / δεξιότητες έχω;
- Ποια είναι τα ενδιαφέροντά μου;
- Τι επάγγελμα μου ταιριάζει και γιατί;
- Τι θέλω, που θέλω να φτάσω;
- Ταιριάζουν αυτά που θέλω με την προσωπικότητά μου και τις ικανότητές μου;
- Ποια **κίνητρα** με **ωθούν** να διαλέξω το επάγγελμά μου; (χρήματα, αναγνώριση)
- Τι **εμπόδια** αντιμετωπίζω όσον αφορά την επίτευξη των στόχων μου;

Αφού απαντήσεις σ' αυτά τα ερωτήματα θα πρέπει να δεις, αν αυτά που θεωρούσες σημαντικά σ' ένα επάγγελμα περιλαμβάνονται στο επάγγελμα που σε ενδιαφέρει.

5. Με βάση το Ίντερνετ και με τη βοήθεια των παρακάτω ερωτήσεων να μιλήσεις για κάποιο Διεθνές εκπαιδευτικό πρόγραμμα

- Σε ποια χώρα υλοποιείται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα;
- Ποια επίπεδα εκπαίδευσης καλύπτει;
- Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του προγράμματος;
- Ποιοι μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα;
- Ποιες είναι οι βασικές απαιτήσεις για τους υποψηφίους;
- Πώς πραγματοποιείται η επιλογή των συμμετεχόντων;
- Σε ποια άτομα δίνεται το πλεονέκτημα;
- Τι παρέχει το πρόγραμμα;
- ...

6. Να πεις στα Ελληνικά τις παρακάτω προτάσεις και να τις γράψεις στο τετράδιό σου

Я хочу, щоб моя робота задовольняла мої духовні та матеріальні потреби. У нашій школі багато уваги приділяється професійній орієнтації. Вибір професії є одним з найважливіших рішень у житті кожної людини. Я дуже хочу навчатися в університеті за кордоном. У сучасному світі існує багато міжнародних освітніх програм, які дають можливість розвивати взаєморозуміння між різними європейськими культурами шляхом обміну та співпраці між школами різних країн. Я впевнений (-на) в тому, що професія, яку я обрав (-ла), має перспективи та принесе мені успіх. Мене дуже приваблює, що робота в сфері туризму дає змогу не тільки займатися своєю улюбленою справою, а й багато подорожувати!

ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΟΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Αναζητώ – шукати
αναπτύσσω – розвивати
αναστάτωση (η) – безлад, потрясіння
αναστρέφω – перевертати, змінювати
αναχώρηση (η) – від'їзд
ανταλλαγή (η) – обмін
απασχόληση (η) – зайнятість
απορρόφηση (η) – поглинання
αποσαφηνίζω – прояснювати
αποτυπώνω – відбивати
απροσδόκητο – несподівано
αρμοδιότητα (η) – компетенція
άφιξη (η) – прибуття

Διαμονή (η) – розташування, перебування
διαστημικός (-ή, -ό) – космічний (-а, -е)
διατηρώ – тримати

Ειδικότητα (η) – спеціальність
εκδοτικός οίκος – видавничий дім, видавництво
εκστρατεία (η) – кампанія
εκτιμώ – цінувати, поважати
εμπόδιο (το) – перешкода
ενθαρρύνω – заохочувати
εντοπίζω – виявляти
εξειδικευμένος (-η, -ο) – спеціалізований (-а, -е)
επιδιώκω – прагнути
εποπτεύω – наглядати, контролювати
εστιάζομαι – зосереджуватися

Θραύση (η) – поломка, втрата

Καθήκον (το) – обов'язок
καινοτομία (η) – інновація
κακοποίηση (η) – зловживання
καλύπτω – охоплювати
κατανόηση (η) – розуміння
καταργώ – скасовувати
κερδοσκόπος (ο/η) – спекулянт/-ка
κινητικότητα (η) – мобільність
κίνητρο (το) – стимул, мотивація
κλωνοποίηση (η) – клонування

Λέσχη (η) – клуб

Μέριμνα (η) – турбота
μισθώνω – наймати, орендувати

Νοσηλεύτης (ο) – медбрат
νοσηλεύτρια (η) – медсестра

Ξενάγηση (η) – екскурсія

Παρενόχληση (η) – докучання,
 завдання клопоту

παρέχω – надавати
παρομοίως – аналогічно
παροχή (η) – надання, забезпечення
πέρα – далі

περιζήτητος (-η, -ο) – популярний (-а, -е),
 дефіцитний (-а, -е)

πρόκληση (η) – виклик

προορισμός (ο) – призначення

προσανατολισμός (ο) – орієнтир

προϋποθέσεις επένδυσης – умови інвестування

πυλώνας (ο) – стовп

Στέλεχος διοίκησης (ο/η) – адміністратор/-ка
συναναστρέφομαι – спілкуватися, мати справу
συναρπαστικός (-ή, -ό) – хвилюючий (-а, -е),
 захоплюючий (-а, -е)

Τηλεργασία (η) – робота на відстані
τηρώ – дотримуватися

Υποστηρίζω – підтримувати

υποστήριξη (η) – підтримка

Φύλαξη (η) – зберігання

Χειρισμός (ο) – поводження, маніпуляція,
 використання

Ψηφιακός (-ή, -ό) – цифровий (-а, -е)

Ωθώ – штовхати, підштовхувати, мотивувати

ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Θέμα 1^ο. Φίλοι/-ες και επικοινωνία στο Διαδίκτυο

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Ώρα 4. Όχι το απόγευμα. Τα **ξημερώματα**. Ακόμη μία νύχτα αγκαλιά με τον υπολογιστή. Πώς πέρασαν πάλι οι ώρες τόσο γρήγορα; Το Facebook και το Twitter είναι εδώ και πολύ καιρό η καλύτερή μου παρέα. Ακόμα και τις ώρες που οι συμμαθητές/-ριές μου κοιμούνται και το τηλέφωνο δεν χτυπάει.

Το βράδυ έτυχε να βγω έξω. Νέοι και νέες μιλούσαν, χόρευαν και κοιτάζαν την οθόνη του κινητού τους. Όχι επειδή περίμεναν κάποιο μήνυμα, αλλά για να γράψουν κάτι στους «**διαδικτυακούς φίλους**» και στις «**διαδικτυακές φίλες**» τους! Κάποιοι/-ες από αυτούς/-ές βρίσκονταν στο ίδιο μέρος με εκείνους/-ες που επικοινωνούσαν... Μετά από λίγη ώρα γύρισα σπίτι. Το πρώτο πράγμα που έκανα ήταν να ανοίξω τον υπολογιστή μου. Να μπω στο Facebook και στο Twitter...

Χτυπάει το κινητό μου. Τηλεφωνεί η μεγαλύτερή μου αδελφή. Δεν μένει πια μαζί μας, γιατί έχει παντρευτεί 2 χρόνια πριν. Όταν έχω κάποιο οικογενειακό πρόβλημα, συνήθως την παίρνω τηλέφωνο.

Αδελφή: Τι κάνεις online στις 4 η ώρα το πρωί, αδελφέ μου; Μήπως σε προβληματίζει κάτι; Δεν είσαι καλά στα μαθήματά σου;

Αδελφός: Πιο παλιά έπαιρνα τηλέφωνο τους φίλους μου για να μιλήσουμε. Τώρα συνήθισα να μπαίνω στο Youtube, να ψάχνω ένα τραγούδι και να το ανεβάζω στο Facebook και στο Twitter.

Αδελφή: Μπορεί η φιλία να είναι δύσκολο πράγμα και ο καθένας από εμάς να έχει 2-3 πραγματικούς φίλους, με τους οποίους μοιράζεται τα πάντα. Η «*φιλία*» όμως των λεγόμενων social media **απαρτίζεται** από πολλούς φίλους! Γιατί σε **προσελκύουν** τόσο πολύ τα κοινωνικά δίκτυα, πες μου;

Αδελφός: Εκεί γράφω σχόλια που θα έλεγα στους φίλους μου, αν ήταν δίπλα μου εκείνη την ώρα, πατάω Enter και τα δημοσιεύω στο προφίλ μου! Μετά οι «*διαδικτυακοί/-ές φίλοι/-ες*» μου δίνουν τις δικές τους συμβουλές. Τις περισσότερες φορές μου στέλνουν μηνύματα, τα λεγόμενα Inbox στο Facebook και τα DM στο Twitter. Έτσι, μοιραζόμαστε τις δικές μας ιστορίες.

Αδελφή: Μέσα από το Ίντερνετ έχεις φτιάξει τον δικό σου εικονικό κόσμο με πολλούς χρήστες, χάνοντας όμως την πραγματική φιλία!

2. Συνέχισε τις παρακάτω προτάσεις. Γράψ' τες στο τετράδιό σου

1. Το Facebook και το Twitter είναι ... που ...
2. Στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ...
3. Μπαίνοντας στο Youtube ...
4. Χάνουμε τους πραγματικούς φίλους / τις πραγματικές φίλες, αν / όταν ...
5. Συνήθως κοιτάζω την οθόνη του κινητού μου, αν / όταν ...
6. Όταν με προβληματίζει κάτι, ...
7. Το πρώτο πράγμα που κάνω, όταν ανοίγω τον υπολογιστή μου, είναι ...
8. Έχω φίλους/-ες, με τους οποίους / τις οποίες ...
9. Συνήθως στέλνω μηνύματα σε ...
10. Εγώ (δεν) δημοσιεύω στο προφίλ μου ...

3. Παρακολούθησε το βιντεοκλίπ του τραγουδιού «Are you lost in the world like me» του Μόμπι, χρησιμοποιώντας το(ν) σύνδεσμο ή με τη βοήθεια του QR-code (ή κοιτάξε τις παρακάτω εικόνες)

<https://www.youtube.com/watch?v=VASywEuqFd8>

Με τη μορφή μιας ταινίας καρτούν το βιντεοκλίπ παρουσιάζει καθημερινές εικόνες ανθρώπων, **βυθισμένων** στην εικονική επικοινωνία, που προσφέρουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, χάνοντας ταυτόχρονα την ουσία της ζωής.

Ο κεντρικός ήρωας μοιάζει χαμένος ανάμεσα στο **πλήθος** που δεν δίνει σημασία σε οτιδήποτε καλό ή κακό, που συμβαίνει στον πραγματικό κόσμο. Το σημαντικό μήνυμα, που περνά το βιντεοκλίπ, είναι πως η **μοναξιά** που νιώθει ο σημερινός άνθρωπος, **απορροφημένος** στο κινητό του, είναι μεγάλη.

4. Ταίριαξε τις περιγραφές με τις παραπάνω εικόνες

- 3 Μια κοπέλα βγάζει σέλφι με φόντο ένα φλεγόμενο κτίριο.
- ... Μαύρες μέρες και ένας ήλιος, που πεθαίνει, δημιουργεί ανθρώπους-σκιές του εαυτού τους, που δεν βλέπουν ότι στα αλήθεια είναι μόνοι.
- ... Στη συνέχεια ο ήρωας βρίσκεται μέσα σε ένα λεωφορείο. Όλοι είναι χαμένοι σε έναν δικό τους διαδικτυακό κόσμο.
- ... Τρώνε όλοι μαζί σε ένα τραπέζι, αλλά δεν μιλάνε, γιατί και πάλι κοιτάνε τις οθόνες τους.
- ... Μια σειρά ανθρώπων πέφτει σε μία μαύρη τρύπα στο δρόμο, συνεχίζοντας να κοιτάζει το κινητό του.
- ... Ο ήρωας ονειρεύεται για μια κοπέλα κι εκείνη τον ερωτεύεται. Τα συναισθήματά τους εκφράζονται μέσω emoticons από τα άψυχα πρόσωπα.

- ... Που πάνε αυτοί οι άνθρωποι; Στον **γκρεμό**, με το βλέμμα κολλημένο στις οθόνες των smartphone τους.
- ... Μια κοπέλα «φοράει» το καλύτερο χαμόγελό της για τη(ν) φωτογραφία, και μόλις το φλας σβήσει, η κατάθλιψη επιστρέφει στο πρόσωπό της.
- ... Ο ήρωας **σκαρφαλώνει** στο τραπέζι ενός καφενείου. Αυτή η εικόνα απεικονίζει την γκριζα πραγματικότητα των σύγχρονων ανθρώπων, που εξαρτημένοι από τις οθόνες τους, ξεχνούν να ζουν.

4. Πρόσεξε το(ν) σχηματισμό του Συντελεσμένου Μέλλοντα των ρημάτων της Ενεργητικής φωνής

Συντελεσμένος Μέλλοντας – це майбутній перфектний час дієслова, який виражає дію, що відбудеться до певного часу в майбутньому.

Існує два способи використання часу Συντελεσμένου Μέλλοντας.

- 1) На позначення послідовності дії у майбутньому через дієслова:
Μέχρι να γυρίσεις σπίτι, θα έχω τελειώσει τις εργασίες μου στον υπολογιστή.
(Доки ти повернешся додому, я закінчу свою роботу на комп'ютері).
Πριν λάμε διακοπές, θα έχουμε περάσει τις εξετάσεις μας στο σχολείο.
(Перш ніж піти на канікули, ми складемо іспити в школі).
- 2) На позначення послідовності дії через дієслово + обставину часу:
Ως το Σάββατο αυτός θα έχει διαβάσει όλα τα μηνύματά σου.
(До суботи він прочитає всі твої повідомлення).
Θα έχετε κανονίσει ένα ταξίδι σας μέχρι το καλοκαίρι.
(Ви домовитеся про свою подорож до літа / перш ніж прийде літо).

однина

множина

- 1 οс. εγώ θα έχω **θέμα Αορίστου+ ει**
2 οс. εσύ θα έχεις **θέμα Αορίστου+ ει**
3 οс. αυτός/αυτή/αυτό θα έχει **θέμα Αορίστου+ ει**

- εμείς θα έχουμε **θέμα Αορίστου+ ει**
εσείς θα έχετε **θέμα Αορίστου+ ει**
αυτοί/αυτές/αυτάθα έχουν **θέμα Αορίστου+ ει**

П.χ. γράφω – έγραψα (Αόρ.) → θα έχω γράψει (напишу, до того часу як...), δημοσιεύω – δημοσίευσα (Αόρ.) → θα έχω δημοσιεύσει (опублікую, до того часу як ...), μπαίνω – μπήκα (ανώμ. Αόρ.) → θα έχω μπει (увійду, до того часу як ...), στέλνω – έστειλα (ανώμ. Αόρ.) → θα έχω στείλει (відправлю, до того часу як ...), πηγαίνω – πήγα (ανώμ. Αόρ.) → θα έχω πάει (піду, до того часу як ...), περνάω – πέρασα (ανώμ. Αορ.) → θα έχω περάσει (пройду, до того часу як ...), παρακολουθώ – παρακολούθησα (Αόρ.) → θα έχω παρακολουθήσει (подивлюся, до того часу як ...), δημιουργώ – δημιούργησα (Αόρ.) → θα έχω δημιουργήσει (створю, до того часу як ...).

5. Πες στα Ελληνικά. Γράψε τις προτάσεις το τετράδιό σου

Соціальні медіа тісно пов'язані з нашим життям. Facebook і Twitter доволі часто стають нашою найкращою компанією замість справжніх друзів. Ми спілкуємося з однокласниками і однокласницями за допомогою соціальних медіа. Там ми пишемо коментарі, публікуємо світлини, завантажуюмо у своєму профілі пісні або музику, що увиразнює наші почуття на той час. У більшості випадків друзі в мережі надсилають вхідні повідомлення, надаючи нам власну пораду і коментуючи наші повідомлення та світлини. Так ми обмінюємося власними історіями. Раніше всі телефонували друзям і подругам, коли мали якісь проблеми, а зараз звикли заходити до YouTube, шукати там пісні і завантажувати їх на свої сторінки. Засобами інтернету ми створюємо власний віртуальний світ із багатьма користувачами, але втрачаємо справжню дружбу!

Θέμα 2^ο. Διασκέδαση της νεολαίας

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Είναι εντελώς φυσιολογικό να θέλεις να διασκεδάσεις – ειδικά όταν είσαι νέος /-α! Για περισσότερους/-ες φίλους και φίλες σου, η διασκέδαση είναι τόσο σημαντική όσο το φαγητό και ο ύπνος. **Παρακινημένοι/-ες** από τους/τις **συνομηλικούς** και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, οι νεαροί **επιδιώκουν** έντονα μια μεγάλη ποικιλία ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων.

Η παρακολούθηση τηλεόρασης, ο κινηματογράφος, τα πάρτι και ο χορός βρίσκονται στην κορυφή του καταλόγου με την αγαπημένη νυχτερινή διασκέδαση των εφήβων. Το διάβασμα, τα παιχνίδια, τα αθλήματα καθώς και η μουσική είναι επίσης δημοφιλή.

Μερικοί νεαροί **περιφρονούν** τους **εθιμοτυπικούς** κανόνες, με το να επιδίδονται σε βανδαλισμούς, σεξουαλικές σχέσεις σε μικρή ηλικία, κάπνισμα, χρήση ναρκωτικών και σε άλλου είδους επικίνδυνη συμπεριφορά, προκειμένου να «διασκεδάσουν». Έτσι, όταν συγκεντρώνονται για να γλεντήσουν, τα πράγματα τείνουν να ξεφύγουν από τον έλεγχό τους.

- Δεν θέλω να πάω σε ένα μαγαζί για να πω ότι βγήκα το Σάββατο το βράδυ και διασκεδάσα με την παρέα μου. Ειδικά όταν δεν μπορείς να **ανταλλάξεις** και μία κουβέντα με την παρέα σου, - σχολιάζει ο Αντρέας, ενώ έρχεται να συμφωνήσει μαζί του η Όλγα, λέγοντας:

- Δεν καταλαβαίνω πώς κάποιοι **αντέχουν** να πηγαίνουν σε νυχτερινά κλαμπ με πολύ δυνατή μουσική και να το θεωρούν διασκέδαση, ενώ παράλληλα καπνίζουν, παίρνουν ναρκωτικά και πίνουν αλκοόλ.

Στροφή στη διασκέδαση στο σπίτι κάνουν οι νέοι, που **πιέζονται** από την οικονομική κρίση. Έτσι, η νεολαία το τελευταίο, που θα **θυσιάσει**, είναι η τηλεόραση και το Διαδίκτυο. Αυτό, που βλέπουμε όλο και πιο συχνά να γίνεται, είναι ότι οι νέοι/-ες πηγαίνουν στο σούπερ μάρκετ, αγοράζουν τρόφιμα (πατατάκια και ποτά), πηγαίνουν στα σπίτια τους και βλέπουν τηλεόραση. Αυτό σημαίνει ότι οι τρόποι και οι χώροι διασκέδασης πάντα **εξαρτιούνται** από τους καιρούς που **διανύουμε**.

2. Βρες 9 λέξεις, σχετικές με τη διασκέδαση, που βρίσκονται στο κρυπτόλεξο. Σχημάτισε και γράψε προτάσεις με τις λέξεις αυτές στο τετράδιό σου

A	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Λ	Ο	Π	Χ	Ε	Η	Γ	Δ
E	P	T	Y	Θ	I	O	Π	Λ	Κ	Ξ	O	Γ	Φ	M	Δ
Δ	Σ	Κ	Ι	N	H	M	A	T	O	Γ	P	A	Φ	O	Σ
T	H	Λ	E	O	P	A	Σ	H	Σ	A	O	Θ	A	Y	A
Z	X	A	Ω	B	N	M	K	Ξ	Γ	Φ	Σ	Λ	Δ	Σ	A
Y	I	M	I	Γ	Φ	Δ	Σ	A	Z	X	Ψ	H	H	I	H
Ξ	I	Π	A	I	X	N	I	Δ	I	A	Θ	M	Ξ	K	H
Z	X	Ψ	P	Ω	T	T	Y	Θ	I	O	I	A	Θ	H	Θ
A	Σ	Δ	E	P	T	Y	T	P	Π	A	P	T	I	P	Γ
Γ	T	Γ	Y	Θ	Δ	I	A	B	A	Σ	M	A	Δ	A	A

3. Σωστό ή λάθος; Απάντηση, σύμφωνα με το κείμενο

1. Το διάβασμα, τα παιχνίδια, τα αθλήματα καθώς και η μουσική δεν είναι πια τα δημοφιλή είδη της ψυχαγωγίας.
2. Οι τρόποι και οι χώροι διασκέδασης δεν εξαρτιούνται από τους καιρούς που διανύουμε.
3. Στροφή στην οικιακή διασκέδαση κάνουν οι νέοι, που πιέζονται από την οικονομική κρίση.
4. Η παρακολούθηση τηλεόρασης, ο κινηματογράφος, τα πάρτι και ο χορός βρίσκονται στην κορυφή του καταλόγου με την αγαπημένη νυχτερινή διασκέδαση των εφήβων.
5. Μερικοί νεαροί τηρούν τους εθιμοτυπικούς κανόνες, όταν διασκεδάζουν.
6. Η διασκέδαση δεν είναι τόσο σημαντική όσο το φαγητό και ο ύπνος.
7. Όλο και πιο συχνά οι νέοι/-ες πηγαίνουν στο σουπερ μάρκετ, αγοράζουν πατατάκια και ποτά, πηγαίνουν στα σπίτια τους και βλέπουν τηλεόραση.
8. Στα νυχτερινά κλαμπ δεν μπορείς να ανταλλάξεις και μία κουβέντα με την παρέα σου.
9. Στα διασκεδαστικά κέντρα οι νεαροί καπνίζουν, παίρνουν ναρκωτικά και πίνουν αλκοόλ.
10. Στα μαγαζιά πηγαίνουμε για να ακούσουμε δυνατή μουσική και να χορέψουμε.

4. Συζήτησε με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου

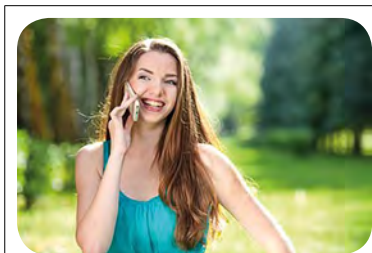
Ποια είδη της ψυχαγωγίας θυμάσαι;

Πώς προτιμάς να διασκεδάσεις;

- Η διασκέδαση για σένα είναι τόσο σημαντική όσο το φαγητό και ο ύπνος;
- Ποιους εθιμοτυπικούς κανόνες γνωρίζεις;
- Σου αρέσει η διασκέδαση στο σπίτι και γιατί;
- Από τι, κατά τη γνώμη σου, εξαρτάται πώς διασκεδάζει ένας άνθρωπος;

5. Κοίταξε και πες τι κάνουν οι άνθρωποι στις εικόνες

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Στην πρώτη εικόνα ...

6. Γράψε το κείμενο στο τετράδιό σου, διορθώνοντας τα ορθογραφικά λάθη

Η παρακολούθησι τηλεώρασις, ο κηνιματογράφος, τα πάρτη και ο χωρός βρίσκονται σтин κορυφή του καταλόγου με την αγαπιμένη νυχτερινή διασκέδαση τον εφήβον. Το διάβαζμα, τα πεχνίδια, τα αθλήματα και η μουσική επίσης είναι τα διμοφιλή είδη της ψυχαγωγίας Όλο και πιο συχνά οι νέοι/-ες πιγαίνουν στη σούπερ μάρκετ, αγωράζουν πατατάκια και ποτά, γιρίζουν στα σπίτια τους και βλέπουν τηλεόρασι, στρεφόμενοι/-ες στην οικιακή διασκέδαση. Πολλοί νεαροί δεν τιρούν τους εθιμοτυπικούς κανόνες, όταν διασκεδάζουν. Έτσι, στα διασκε- δαστικά καίντρα μερικοί έφηβοι καπνίζουν, πέρνουν ναρκωτικά και πίνουν αλκωόλ αντι να ακούσσουνε μουσική και να χωρέψουνε.

7. Πρόσεξε το(ν) σχηματισμό του Συντελεσμένου Μέλλοντα των ρημάτων της Παθη- τικής φωνής

Συντελεσμένος Μέλλοντας – це майбутній перфектний час дієслова, який виражає дію, що відбудеться до певного часу в майбутньому.

Існує два способи використання часу Συντελεσμένος Μέλλοντας: 1) на позначення послідовності дій у майбутньому через дієслова; 2) на позначення послідовності дій через дієслово + обставину часу.

однина	множина
1 ος. εγώ θα έχω <u>θέμα Αορίστου</u> + ει	εμείς θα έχουμε <u>θέμα Αορίστου</u> + ει
2 ος. εσύ θα έχεις <u>θέμα Αορίστου</u> + ει	εσείς θα έχετε <u>θέμα Αορίστου</u> + ει
3 ος. αυτός/αυτή/αυτό θα έχει <u>θέμα Αορίστου</u> + ει	αυτοί/αυτές/αυτά θα έχουν <u>θέμα Αορίστου</u> + ει

Π.χ. συγκεντρώνομαι – συγκεντρώθηκα (Αόρ.) → θα έχω συγκεντρωθεί (σκονцентруюсь, перш ніж ...), δημοσιεύομαι – δημοσιεύτηκα (Αόρ.) → θα έχω δημοσιευτεί (опублікуюсь, до того часу як ...), ακούγομαι – ακούστηκα (Αόρ.) → θα έχω ακουστεί (мене почують, перш ніж ...), βρίσκομαι – βρέθηκα (анωμ. Αόρ.) → θα έχω βρεθεί (опинуюсь, до того часу як ...), παρακολουθούμαι – παρακολουθήθηκα (Αόρ.) → θα έχω παρακολουθηθεί (буде переглянутий/-а/-е, перш ніж ...), δημιουργούμαι – δημιουργήθηκα (Αόρ.) → θα έχω δημι- ουρηθεί (буде створений/-а/-е, перш ніж ...), θυμάμαι – θυμήθηκα (анωμ. Αόρ.) → θα έχω θυμηθεί (згадаю або буде згаданий/-а/-е, до того часу як ...).

8. Πες στα Ελληνικά

Цілком нормально веселитися – особливо, коли ти молодий/-а! Для більшості твоїх друзів і подруг розваги так само важливі, як їжа і сон. Під впливом однолітків та засобів масової інформації молоді люди активно проводять свій вільний час: дивляться теле- візор, ходять у кіно, на вечірки та танці – це є найвизначнішою частиною улюбленого нічного життя підлітків. Також популярними видами дозвілля є читання, ігри, спорт і музика.

Деякі молоді люди зневажають основними правилами етикету, прийнятими в су- спілстві, займаючись вандалізмом, курінням, вживанням наркотиків тощо. Тому, коли вони збираються разом, щоб розважитися, як правило, не контролюють власну поведін- ку. Останнім часом ми все частіше бачимо, як підлітки йдуть у супермаркет, купують чіпси та напої, повертаються додому та дивляться телевізор, надаючи перевагу домаш- ній розвагам.

Θέμα 3°. Καλοί τρόποι και εθιμοτυπία

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Η εθιμοτυπία σχετίζεται με όλα αυτά που σε κάνουν να δείχνεις ένα σωστό άτομο. Δυστυχώς, πολλοί νεαροί θεωρούν το σεβασμό των κανόνων της συμπεριφοράς σαν ντροπή, νομίζοντας ότι αυτοί δεν έχουν επαφή με την πραγματική ζωή. Όμως, οι βασικοί κανόνες είναι αρκετά απλοί. Είναι η χρήση της σωστής γλώσσας, η ευγένεια, η **περιποιημένη εμφάνιση** και ο έλεγχος των συναισθημάτων μας.

Σου παρουσιάζουμε παρακάτω μερικούς κανόνες συμπεριφοράς που πρέπει να γνωρίζει κάθε άτομο που σέβεται τον εαυτό του. Μην κάνεις ποτέ μια επίσκεψη χωρίς να τηλεφωνήσεις **προηγουμένως**. Μια Βρετανίδα λέει **αστειευόμενη** ότι εάν κάποιος εμφανιστεί **απρόσκλητος**, αυτή βάζει τα παπούτσια και παίρνει την ομπρέλα. Αν της αρέσει το πρόσωπο, φωνάζει: «Μόλις ήρθα στο σπίτι!» Αν όχι, λέει: «Αχ, τι κρίμα, τώρα φεύγω».

Μην βάζεις το τηλέφωνό σου στο τραπέζι, όταν είσαι έξω. Με αυτόν τον τρόπο, δείχνεις πόσο σημαντικό ρόλο παίζει αυτή η **συσσκευή** στη ζωή σου, πόσο βαριέσαι για το τι συμβαίνει, και ότι **ανά πάσα** στιγμή είσαι έτοιμος/-η να σταματήσεις μια **άχρηστη** συζήτηση και για άλλη μια φορά να ελέγξεις το Instagram σου, να απαντήσεις σε μια σημαντική κλήση ή να δοκιμάσεις νέα επίπεδα στο Angry Birds.

Στον κινηματογράφο, στο θέατρο ή στο κοντσέρτο πρέπει να προχωρήσεις στο κάθισμά σου με το πρόσωπο προς αυτούς/-ές που περνάς. Ο άντρας πηγαίνει πρώτος. Μην γελάς και μη μιλάς πολύ δυνατά, καθώς και μην κοιτάς **επίμονα** τους ανθρώπους – είναι **προσβλητικό**.

Αν κάποιος/-α σε **προσβάλλει**, δεν πρέπει να κάνεις το ίδιο ή να σηκώσεις την φωνή σου στο πρόσωπο που σε προσβάλλει. Μην πέφτεις στο επίπεδό του. Απλώς χαμογέλασε και φύγε. Αν κάποιος/-α σε φωνάζει με **αγένεια**: «Ε, εσύ εκεί!», μην απαντήσεις. Να είσαι ένα παράδειγμα καλών τρόπων.

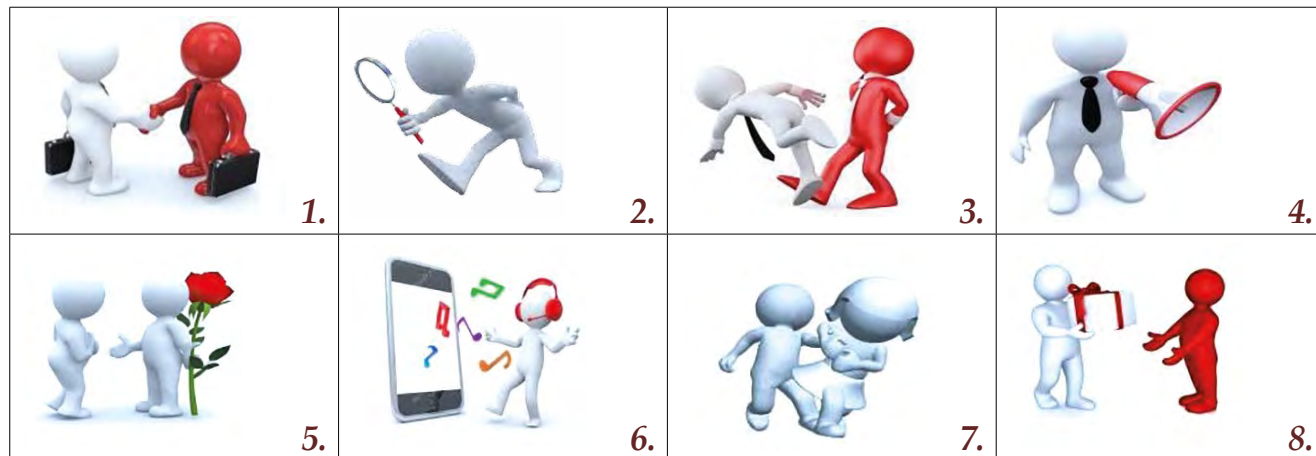
Να σεβαστείς το **απόρρητο** της **αλληλογραφίας**. Οι γονείς σου δεν πρέπει να διαβάζουν τα γράμματά σου. Τα ζευγάρια πρέπει να δείξουν τον ίδιο σεβασμό για τον άλλον / την άλλη. Ψάχνοντας τις τσέπες κάποιου/-ας σε **αναζήτηση** ερωτικών σημειωμάτων, γραμμάτων και άλλων πραγμάτων, είναι κάτι πολύ **αγενές**.

Μην ξεχνάς να ευχαριστείς τους αγαπημένους σου, τους συγγενείς, τους φίλους και τις φίλες σου. Σε βοηθούν όχι επειδή πρέπει, αλλά επειδή το θέλουν. Δείξε ότι το εκτιμάς.

Ας σεβόμαστε ο ένας τον άλλο!

Πηγή: [https://olympia.gr/.../εθιμοτυπία-βασικοί-κανόνες-συμπεριφ- \(με διασκευή\)](https://olympia.gr/.../εθιμοτυπία-βασικοί-κανόνες-συμπεριφ- (με διασκευή))

2. Σκέψου και πες τι κανόνες συμπεριφοράς βλέπεις στις εικόνες

π.χ. Στην πρώτη εικόνα ο ένας χαιρετάει τον άλλο, λέγοντας «Γεια σας». Στη(ν) δεύτερη...

3. Σύνδεσε τα κομμάτια του σπασμένου καθρέφτη, για να δημιουργηθούν ολοκληρωμένες νοηματικά προτάσεις. Γράψ' τες στο τετράδιο

Το θέμα της εθιμοτυπίας πάντα απασχολούσε τους ανθρώπους. Λαμπρά παραδείγματα βιβλίων των καλών τρόπων συμπεριφοράς παρουσιάζουν «Η Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων» και «Η Αλίκη Μέσα από τον Καθρέφτη», στα οποία ο Λούις Κάρολ περιγράφει τους εθιμοτυπικούς κανόνες της Βικτωριανής Εποχής.

καλούς τρόπους.

γι' αυτό την φοβούνται όλοι.

και πάντα βιάζεται.

στην κεντρική ηρωίδα της αρέσει ...

Ο Άσπρος Λαγός είναι νευρικός ...

Μπορεί να εμφανίζεται και ...

να επιδεικνύει τις γνώσεις της.

Η αοστηρή Κάμπια, καπνίζοντας ναργιλέ, δεν είναι ιδιαίτερα ...

Η συμπεριφορά της Κόκκινης Βασίλισσας είναι κυριαρχική,...

Ο Γάτος Τσέσαϊρ κάνοντας παρατηρήσεις της διδάσκει ...

φιλική, αλλά συμβουλεύει την Αλίκη πώς να αντιμετωπίζει τις δυσκολίες στην Χώρα των Θαυμάτων.

του τρελού πάρτι με τοαί. Είναι εξαιρετικά αγενής και συνεχώς προκαλεί την Αλίκη.

Ο Τρελός Κατελός είναι ένα από τα μέλη...

Η Αλίκη είναι ευγενική και με ...

εξαφανίζεται όποτε θέλει.

τους κανόνες της Χώρας των Θαυμάτων.

4. Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις-κλειδιά

Λέξεις-κλειδιά: ζωή, πόρτα, κυρία, προσοχή, καλοί, δωμάτιο

Ο Jack Nicholson, ένας Αμερικανός ηθοποιός, για την εθιμοτυπία είπε: «Πιστεύω πολύ στην **ευπρέπεια**. Πώς να δώσεις ένα πιάτο. Να μην φωνάζεις από το ένα ... στο άλλο. Να μην ανοίγεις μια κλειστή ... χωρίς να χτυπήσεις. Να αφήνεις μια ... να περάσει. Ο στόχος αυτών των απλών κανόνων είναι για να κάνουν τη ... μας καλύτερη. Εγώ δίνω ιδιαίτερη ... στους τρόπους μου, γιατί οι ... τρόποι και η ευπρέπεια είναι μια απλή και **κατανοητή** γλώσσα του **αμοιβαίου σεβασμού**».

5. Σκέψου και πες ποιους κανόνες εθιμοτυπίας πρέπει να ακολουθούν οι χρήστες του Ίντερνετ

Π.χ. μην συζητάς θέματα που αφορούν μόνο εσένα, κάτω από τις δημοσιεύσεις των φίλων σου. Υπάρχουν άμεσα μηνύματα για να μιλήσετε. Μην επισημάνεις φίλους/-ες σου σε άσχημες φωτογραφίες. Μην γράφεις με κεφαλαία. Είναι σαν να φωνάζεις. Μην χρησιμοποιείς υπερβολικά πολλά hashtags. Μην δημοσιεύεις πάνω από 5 φωτογραφίες την ημέρα στο Instagram. Αν έστειλες αίτημα φιλίας, είναι καλύτερο να γράψεις ποιος/-α είσαι και ποιος είναι ο λόγος του αιτήματος.

Συνέχισε ...

6. Βάλε τα παρακάτω ρήματα στο(ν) Συντελεσμένο Μέλλοντα. Σχημάτισε 3-5 προτάσεις μ' αυτά (κατά την επιλογή σου) και γράψ' τες στο τετράδιο

Ξεχνώ / ξεχνιέμαι - ξέχασα / ξεχάστηκα (Αόρ.) → θα έχω ξεχάσει / θα έχω ξεχαστεί
 Βοηθώ / βοηθιέμαι - ... / ... (Αόρ.) → ... / ...
 Χτυπώ / χτυπιέμαι - ... / ... (Αόρ.) → ... / ...
 Παρατηρώ / παρατηρούμαι - ... / ... (Αόρ.) → ... / ...
 Τηλεφωνώ / τηλεφωνούμαι - ... / ... (Αόρ.) → ... / ...
 Ανοίγω / ανοίγομαι - ... / ... (Αόρ.) → ... / ...
 Δοκιμάζω / δοκιμάζομαι - ... / ... (Αόρ.) → ... / ...
 Ακούω / ακούγομαι - ... / ... (Αόρ.) → ... / ...
 Γράφω / γράφομαι - ... / ... (Αόρ.) → ... / ...
 Κλείνω / κλείνομαι - ... / ... (Αόρ.) → ... / ...

7. Πες στα Ελληνικά

Правила поведінки людини в суспільстві називаються етикетом. В основі сучасного етикету – прості правила. Їх небагато, і, якщо ти знатимеш норми етикету, в будь-якій компанії почуватимешся вільно та завжди матимеш перевагу перед багатьма юнаками і юнками, які, на жаль, не користуються цими правилами. Етикет не ускладнює життя, а полегшує його. Про правила етикету не варто забувати і вдома. Наприклад, дуже важливо не кричати з однієї кімнати в іншу. Занадто голосно сміятися, спілкуватися, пильно роздивлятися людей – образливо. Люди дотримувалися правил етикету ще задовго до появи комп'ютерів. Деякі вважають, що з комп'ютерними технологіями і спілкуванням у мережі можна забути про норми етичної поведінки, бо по той бік екрану сидять незнайомі люди. Але це не так. Тому склалися певні правила, яким повинні слідувати користувачі інтернету.

Θέμα 4^ο. Τα χόμπι μου**Ι. Διάβασε το(ν) διάλογο και απάντησε στις ερωτήσεις**

Αδελφή: Είναι ωραίο να έχεις κάποιο χόμπι, με το οποίο να ασχολείσαι τις ελεύθερες ώρες σου. Μπορεί να μην το πιστεύεις, αλλά ο φιλοτελισμός είναι **συναρπαστικό** χόμπι πολλών ανθρώπων. Πριν μπουν στη ζωή μας όλα αυτά τα gadgets, περισσότερα παιδάκια περνούσαν τα απογεύματά τους, **ξεφυλλίζοντας** άλμπουμ με γραμματόσημα. Είναι γνωστό επίσης ότι οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες Αύγουστος και Ιούλιος **συνέλεξαν** ελληνικά νομίσματα.

Αδελφός: Τα πράγματα έχουν εξελιχθεί!

Αδελφή: Η ασχολία όμως παραμένει και, αν τύχει να διαλέξεις κάποιο πολύ ιδιαίτερο κομμάτι για τη συλλογή σου, μπορεί και να γίνεις πλούσιος!

Αδελφός: Συλλογή γραμματοσήμων ή νομισμάτων; Αυτά είναι δύο απλά, συνηθισμένα χόμπι. Ξέρεις όμως υπάρχουν άνθρωποι, που έχουν πραγματικά παράξενα χόμπι, τα οποία δεν μου πάνε καν στο μυαλό!

Αδελφή: Για να δούμε!

Αδελφός:

Φαντάσου, ο αγαπημένος μου ηθοποιός Τζόνι Ντεπ έχει πλούσια συλλογή των κούκλων Barbie και Ken. Γιατί τις συλλέγει; Γιατί απλώς του αρέσει να παίζει μαζί τους. Είναι ένα από τα πράγματα που κάνει πολύ καλά!

Αδελφή: Πω πω! Ο Νικόλας Κέιτζ έχει τεράστια αδυναμία στον Σούπερμαν και ίσως να μην υπάρχει μεγαλύτερος **θαυμαστής** του από εκείνον. Έχει μια τεράστια συλλογή από κόμικς και ταινίες του αγαπημένου του ήρωα, αλλά το πιο **κορυφαίο** είναι ότι στον γιο του έχει δώσει το όνομα Καλ-Ελ.

Αδελφός: Δηλαδή το όνομα του Σούπερμαν;

Αδελφή: Ναι! Η Αντζελίνα Τζολί έχει μια μυστική συλλογή από μαχαίρια!

Αδελφός: Λες είναι ένας από τους λόγους, που την χώρισε ο Μπραντ Πιτ;

Αδελφή: Μήπως θέλεις να ασχοληθείς με τα δημιουργικά χόμπι, όπως είναι η ζωγραφική ή το πλέξιμο; Λένε ότι αυτά βελτιώνουν την καλή ζωή και προστατεύουν την ψυχική υγεία του ατόμου.

Αδελφός: Με **κοροϊδεύεις!** Και το **σκάλισμα** σαπουνιών ως χόμπι γίνεται τελευταία σε πολύ μεγάλο βαθμό!

Αδελφή: Τώρα που έκοψα το κάπνισμα, υπάρχουν πολλά **αχρησιμοποίητα** και σχεδόν **άχρηστα** σπέρτα στο σπίτι μας. Πάρε μερικές χιλιάδες από αυτά και φτιάξτε το δικό σου Big Ben ή τον Τιτανικό!

Αδελφός: Καλύτερα να μάθω μια νέα ξένη γλώσσα!

Αδελφή: Καλή ιδέα! Επίσης σε συμβουλεύω να λύσεις sudoku, ανιγμάτα, να παίξεις επιτραπέζια παιχνίδια ή παιχνίδια με κάρτες.

Ερωτήσεις:

1. Συμφωνείς με την αδελφή ότι ο φιλοτελισμός είναι συναρπαστικό χόμπι πολλών ανθρώπων;
2. Εσύ συλλέγεις (ή συνέλεγες) τα γραμματόσημα;
3. Τι καταγωγή είχαν οι αυτοκράτορες Αύγουστος και Ιούλιος, που συνέλεξαν ελληνικά νομίσματα;
4. Ποια παράξενα χόμπι γνωρίζεις;
5. Θα σου άρεσε να φτιάχνεις χειροποίητα σκαλιστά λουλούδια πάνω σε σαπούνια;

6. Τι κούκλες συλλέγει ο Τζόνι Ντεπ;
7. Ποιος είναι ο αγαπημένος ήρωας του Νίκολα Κέιτζ;
8. Ποια ηθοποιός έχει μια μυστική συλλογή από μαχαίρια;
9. Από τι προτείνει η αδελφή να φτιαχτούν το Big Ben και ο Τιτανικός;
10. Τι τελικά προτίμησε να κάνει ο μικρότερος αδελφός;

2. Ταίριαξε τις φωτογραφίες με τις περιγραφές τους

Αν έχεις βαρεθεί να περνάς **αμέτρητες** ώρες μπροστά από την οθόνη του υπολογιστή σου και δεν ικανοποιείσαι πια με το να **τσεκάρεις** συνεχώς τις **ειδοποιήσεις** στο κινητό σου, μάλλον αυτή είναι η κατάλληλη στιγμή για να αποφασίσεις τι σου αρέσει να κάνεις στον ελεύθερο σου χρόνο.

1. Δημιούργησε τα δικά σου **χειροποίητα** σαπούνια.

2. Ασχολήσου με την εκμάθηση ενός μουσικού οργάνου.

3. Γνώρισε όλα τα βασικά για Photoshop και την ψηφιακή φωτογραφία.

4. **Ισορρόπησε** πνεύμα και σώμα και βίωσε την απόλυτη **χαλάρωση** μέσα από τις ινδικές τεχνικές.

5. Άσκησε το μυαλό σου, παίξε διάφορα δημιουργικά παιχνίδια, π.χ. σταυρόλεξα.

6. Καλλιέργησε τις δυνατότητες του γραπτού σου λόγου και γίνε ένας / μία συγγραφέας.

7. Βρες μια συνταγή για ένα φαγητό ή γλυκό και ξεκίνα να μαγειρεύεις.

8. Η γιαπωνέζικη τέχνη των Μπονσάι θα σου χαρίσει γαλήνιες ώρες καθώς θα περιποιείσαι τα δεντράκια σου.

3. Συζήτησε με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου

Πόσο ελεύθερο χρόνο έχεις τις καθημερινές; (Ο χρόνος αφού τελειώσεις όλο το «διάβασμα» και κάνεις όλες τις δουλειές του σπιτιού)

Πόσο ελεύθερο χρόνο έχεις το Σαββατοκύριακο;

- Τι προσφέρει στη ζωή σου ο ελεύθερος χρόνος (χαλάρωση, ψυχαγωγία, προσωπική βελτίωση, δημιουργία νέων φίλων, ισχυροποίηση των δεσμών της οικογένειας ή των φίλων κ.ά.);
- Πως περνάς τον ελεύθερο χρόνο σου συνήθως (μελετάς, είσαι στον Υπολογιστή / Ίντερνετ, βγαίνεις με φίλους και φίλες, αθλείσαι, βλέπεις τηλεόραση, ακούς μουσική, έχεις ενδιαφέροντα ή χόμπι);
- Με ποιον περνάς τον ελεύθερο χρόνο σου περισσότερο (οικογένεια, αδέρφια, συμμαθητές/-ριες, συνομηλίκους από άλλα σχολεία, μόνος/-η);

- Όταν στον ελεύθερο χρόνο σου είσαι με την οικογένειά σου, πού πάτε (για βόλτα όλοι/-ες μαζί, σινεμά, στο πάρκο, ποδηλασία όλοι/-ες μαζί, στο σπίτι, μπροστά στην τηλεόραση κ.ά.);
- Πώς περνάς τον ελεύθερο χρόνο σου, όταν είσαι με τους φίλους/-ες σου (παίζετε ποδόσφαιρο, πάτε βόλτα, πάτε σινεμά, περπατάτε χωρίς κάποιο σκοπό, καθισμένοι/-ες έξω από τα σπίτια σας, σε κάποια καφετέρια ή κλαμπ κ.ά.);

4. Πρόσεξε την κλίση του ρήματος συλλέγω (колекціонувати, збирати)

πρόσωπο	<u>Ενεστώτας</u>	<u>Παρατατικός</u>	<u>Αόριστος</u>	<u>Μέλλοντας Απλός</u>	<u>Παρακείμενος</u> <u>Υπερσυντέλικος</u> <u>Συντελεσμένος</u> <u>Μέλλοντας</u>
εγώ	συλλέγω	συνέλεγα	συνέλεξα	θα συλλέξω	έχω/είχα/θα έχω συλλέξει
εσύ	συλλέγεις	συνέλεγες	συνέλεξες	θα συλλέξεις	έχεις/είχες/θα έχεις συλλέξει
αυτός/ -ή/-ό	συλλέγει	συνέλεγε	συνέλεξε	θα συλλέξει	έχει/είχε/θα έχει συλλέξει
εμείς	συλλέγουμε	συλλέγαμε	συλλέξαμε	θα συλλέξουμε	έχουμε/είχαμε/θα έχουμε συλλέξει
εσείς	συλλέγετε	συλλέγατε	συλλέξατε	θα συλλέξετε	έχετε/είχατε/θα έχετε συλλέξει
αυτοί/- ές/-ά	συλλέγουν	συλλέγαν / συλλέγανε	συνέλεξαν ή συλλέξαν / συλλέξανε	θα συλλέξουν	έχουν/είχαν/θα έχουν συλλέξει

5. Συμπλήρωσε τα κενά με το ρήμα συλλέγω στο σωστό τύπο και χρόνο. Γράψε τις προτάσεις στο τετράδιό σου

1. ... νομίσματα από κάθε μέρος που πάμε. (Ενεστώτας)
2. Ο Τζόνι Ντεπ πολλά χρόνια ... κούκλες. (Παρατατικός)
3. Άρχισε λοιπόν να ... γραμματόσημα χωρίς να περιορίζεται σε αυτό. (Συνεχής Υποτακτική)
4. Η Αντζελίνα Τζολί ... πολλά μαχαίρια. (Παρακείμενος)
5. Πώς ... **σήματα**; (εσύ, Μέλλοντας Απλός)
6. «... ό,τι μπορώ», - είπε ο Μιχάλης, βγάζοντας από το σακίδιό του ένα ρολό από πλαστικές σακούλες. (Μέλλοντας Απλός)
7. Εσείς ... τίποτα, και αν «ναι», τι; (Ενεστώτας)

6. Πες στα Ελληνικά

Що таке хобі? Це улюблене заняття людей. Практично у кожної людини є хобі, якому вона присвячує свій вільний час. Які ж заняття вважаються улюбленими серед сучасної молоді? На першому місці у підлітків – кіно. Друге місце займає любов до музики. На третьому місці у юнаків і дівчат – фотографування, малювання, туризм і спорт. На четвертому – інтернет і комп'ютерні ігри. П'яте місце займає вивчення іноземних мов. Шосте ділять читання / написання книг і домашні тваринки. На сьомому місці у молоді – колекціонування. Восьме місце займає таке хобі як заняття танцями.

Θέμα 5°. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις. Να γράψεις τις απαντήσεις στο τετράδιό σου

- Τι ρόλο παίζουν τα κοινωνικά μέσα επικοινωνίας (ή δικτύωσης) στη ζωή της σύγχρονης κοινωνίας;
- Γιατί τα κοινωνικά μέσα επικοινωνίας (ή δικτύωσης) συνδέονται στενά με τη ζωή μας και γίνονται αρκετά συχνά η καλύτερη παρέα μας αντί για πραγματικούς φίλους;
- Ποιο είναι το κύριο θέμα του τραγουδιού «Are you lost in the world like me» του Μόμπι;
- Ποιοι είναι οι τρόποι και οι χώροι διασκέδασης της σημερινής νεολαίας;
- Ποια είναι τα χόμπι των γνωστών Αμερικανών ηθοποιών του Τζόνι Ντεπ, του Νικόλα Κέιτζ και της Αντζελίνας Τζολί;
- Ποια είναι τα πιο κοινά χόμπι της νεολαίας;
- Τι σου αρέσει να κάνεις συνήθως στον ελεύθερο χρόνο σου;

2. Να συνεχίσεις τη λίστα της ευρείας χρήσης του υπολογιστή

Χρησιμοποιούμε τον υπολογιστή:

- για να διαβάζουμε ειδήσεις,
- για να επικοινωνούμε με τους φίλους και τις φίλες μας,
- για να σερφάρουμε στο Ίντερνετ,
- ...

3. Να συζητήσεις με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου για τα χόμπι σας

Καλημέρα, ...

Τι σου αρέσει να κάνεις συνήθως στον ελεύθερο χρόνο σου;

Δηλαδή το χόμπι σου είναι να κάνεις φωτογραφίες τοπίων. Είσαι αληθινός/-ή γνώστης/-ρια της ομορφιάς, ...

Η αλήθεια είναι ότι είμαι πολύ απασχολημένος/-η, άλλα ... . Θα ήθελες να κάνεις το χόμπι σου επάγγελμα;

Πρέπει να δοκιμάσεις, είναι τόσο σημαντικό και ωραίο, όταν το αγαπημένο σου πράγμα στη ζωή γίνεται επάγγελμα, γιατί ... .

Σου εύχομαι κάθε επιτυχία ... .

Γεια σου, ...

Μου αρέσει πολύ να βγαίνω στη φύση και να φωτογραφίζω ... . Αυτό μου δίνει ηρεμία και γαλήνη, ...

Ναι, ο φωτογράφος τοπίου εκτός από την αγάπη της φύσης, χρειάζεται να έχει πολλές δεξιότητες ... .

Εσύ έχεις ελεύθερο χρόνο στη διάρκεια της ημέρας;

Δεν έχω αποφασίσει ακόμα. Από τη μια πλευρά ο φόβος της αποτυχίας με κρατάει, από την άλλη ... κερδίζει σήμερα δημοτικότητα.

Ίσως θα ακολουθήσω τις συμβουλές σου ... .

Ευχαριστώ, να είσαι καλά, και εγώ ... .

4. Να παρακολουθήσεις το καρτούν «Η μικρή Λουλού - καλοί τρόποι συμπεριφοράς», χρησιμοποιώντας το(ν) σύνδεσμο ή με τη βοήθεια του QR-code και να απαντήσεις γραπτώς στις παρακάτω ερωτήσεις

<https://www.youtube.com/watch?v=AB00ydyBtxM>

- Ποιο ήταν το όνομα του κύριου χαρακτήρα της ταινίας;
- Τι παρήγγειλε το αγόρι μέσω του ταχυδρομείου;
- Γιατί το αγόρι αρχικά ήθελε να επιστρέψει την κασέτα, αλλά στη συνέχεια, συνειδητοποιώντας ότι θα είναι πολύ χρήσιμη γι' αυτόν, άλλαξε γνώμη;
- Πώς λεγόταν η φίλη του Τάμπη, την οποία το αγόρι ήθελε να κατακτήσει με τους καλούς τρόπους συμπεριφοράς;
- Ποιον βρήκε ο Τάμπης για να εξασκηθεί στους καλούς τρόπους συμπεριφοράς;
- Τι είπε η μητέρα της Λουλού, όταν ο Τάμπης την βοήθησε να κουβαλήσει τη σακούλα της στο σπίτι;
- Τι έκανε η Λουλού για να τιμωρήσει τον Τάμπη; Γιατί το έκανε;
- Κατάφερε ο Τάμπης να κατακτήσει την Γκλόρια;
- Κατά τη γνώμη σου, τι διδάσκει αυτή η ταινία;
- Ποιοι κανόνες συμπεριφοράς αναφέρονται στο καρτούν;

5. Να βάλεις τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις. Να τις γράψεις στο τετράδιό σου

1. Όταν, υπολογιστή, μου, που, έκανα, στο, σπίτι, το, πρώτο, έφτασα, πράγμα, να, ήταν, ανοίξω, τον.
2. Εάν, κανόνες, ένα, της, εθιμοτυπίας, θα, αισθάνεστε, και, πάντα, θα, έχετε, τους, πλεονέκτημα, σε, ελεύθεροι, σχέση, με, σε, οποιαδήποτε, αγόρια, και, πολλά, κορίτσια, παρέα, γνωρίζετε.
3. Για, σημαντική, φίλους, μου, η, είναι, τόσο, φαγητό, και, ο, περισσότερους/-ες, ύπνος, διασκέδαση, και, φίλες, όσο, το.

6. Να πεις στα Ελληνικά τις παρακάτω προτάσεις, χρησιμοποιώντας Συντελεσμένο Μέλλοντα των ρημάτων της Ενεργητικής και της Παθητικής φωνής. Να τις γράψεις στο τετράδιό σου

Доки ти повернешся з інтернет-клубу, я закінчу листування з подругою / другом. Я впевнений/ -а в тому, що до кінця тижня відвідаю всі фотовиставки нашого міста. Доки ти зрозумієш, що краще мати справжніх друзів / подруг, ніж спілкуватися в інтернеті у віртуальному світі з багатьма користувачами, минуть роки. Коли ти прийдеш, я вже визначусь, з ким із своїх друзів / подруг хочу провести свій вільний час у ці вихідні. До світанку / ранку я прочитаю всю книжку про норми етикету в суспільстві. Коли отримаю і прочитаю твоє повідомлення в Інстаграмі (Instagram), висловлю власну думку. Сподіваюся на те, що мене почують учні і зроблять правильні висновки. Після розваг ми з братом опинимося в потрібному місці та в потрібний час, перш ніж батьки прийдуть додому.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η. ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Αγένεια (η) – невічливість
 αγενής (-ής, -ές) – невічливий (-а, -е)
 αλληλογραφία (η) – листування
 αμέτρητος (-η, -ο) – незліченний (-а, -е)
 αμοιβαίος (-α, -ο) – взаємний (-а, -е)
 ανά πάσα (στιγμή) – у будь-який час
 αναζήτηση (η) – пошук
 ανταλλάσσω – обмінювати
 αντέχω – терпіти
 απαρτίζω – формувати, складати
 απόρρητο (το) – конфіденційність, тайна
 απορροφημένος (-η, -ο) – поглинений (-а, -е)
 απρόσκλητος (-η, -ο) – незапрошений (-а, -е)
 αστειεύομενος (-η, -ο) – шуткуючи
 αχρησιμοποίητος (-η, -ο) – невикористаний (-а, -е)
 άχρηστος (-η, -ο) – непотрібний (-а, -е)

Βυθισμένος (-η, -ο) – занурений (-а, -е)

Γκρεμός (ο) – скеля (висока), урвище

Διαδικτυακός (-ή, -ό) – інтернетний (-а, -е)
 διανύω – проходити

Εθιμοτυπικός (-ή, -ό) – етикетний (-а, -е),
 церемоніальний (-а, -е)

ειδοποιώ – повідомляти
 εμφάνιση (η) – вигляд
 εξαρτιέμαι – залежати
 εξαφανίζομαι – зникати
 επιδιώκω – домагатися
 επίμονα – наполегливо, завзято, вперто
 ευπρέπεια (η) – порядність, доброчесність

Θάυμα (το) – чудо
 θαυμαστής (ο) – шанувальник
 θυσιάζω – жертвувати

Ισοροπώ – балансувати

Κάμπα (η) – гусінь
 καπελάς (ο) – капелюшник
 κατανοητός (-ή, -ό) – зрозумілий (-а, -е)
 κοροϊδεύω – глузувати
 κορυφαίος (-α, -ο) – провідний (-а, -е),
 головний (-а, -е)

Μοναξιά (η) – самотність

Ξεφυλλίζω – (пере-)гортати
 ξημέρωμα (το) – світанок

Οικιακός (-ή, -ό) – домашній (-я, -е)

Παρακινήμένος (-η, -ο) – мотивований (-а, -е)
 περιποιημένος (-η, -ο) – доглянутий (-а, -е)
 περιφρονώ – зневажати
 πιέζω – тиснути
 πλήθος (το) – натовп, безліч, маса
 προηγουμένως – раніше
 προσβλητικός (-ή, -ό) – образливий (-а, -е)
 προσελκώ – залучати

Σήμα (το) – значок
 σκάλισμα (το) – різьблення
 σκαρφαλώνω – підніматися, дертися
 συλλέγω – збирати, колекціонувати
 συναρπαστικός (-ή, -ό) – захоплюючий (-а, -е)
 συνομήλικος (ο) – одноліток
 συσκευή (η) – пристрій

Τρελός (-ή, -ό) – божевільний (-а, -е)
 τσεκάρω – перевіряти (розм.)

Χαλάρωση (η) – релаксація
 χειροποίητος (-η, -ο) – ручної роботи

ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η.

ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Θέμα 1^ο. Τα είδη των Καλών Τεχνών. Μουσική

I. Διάβασε το κείμενο και τις εκθέσεις των μαθητών/-ριών

Καλές Τέχνες είναι οι τέχνες που αναπτύσσονται κυρίως για την αισθητική ή/και την ομορφιά.

Ιστορικά υπήρχαν και συνεχίζουν να υπάρχουν 5 κύριες Καλές Τέχνες. Στη σημερινή εποχή έχουν προστεθεί και άλλες μορφές λόγω της επέκτασης της σύγχρονης τεχνολογίας.

Οι κύριες 9 Καλές Τέχνες σήμερα είναι:

- * Αρχιτεκτονική
- * Γλυπτική
- * Εικαστικές τέχνες (Ζωγραφική, Χαρακτική)
- * Λογοτεχνία και Ποίηση
- * Μουσική
- * Θέατρο (Όπερα, Χορός, Παντομίμα)
- * Κινηματογράφος και Καρτούν
- * Φωτογραφία
- * Κόμικς

Όλγα Ρ. «Κατά τη γνώμη μου, με τις Καλές Τέχνες ο άνθρωπος εκφράζει τα συναισθήματά του, τα «πιστεύω» του και καμιά φορά αυτά που δεν μπορεί να πει με λόγια. Επίσης η τέχνη κάθε εποχής δηλώνει τις διαφορετικές ανθρώπινες τάσεις, τη μόδα, τον τρόπο, με τον οποίο κάθε φορά ο άνθρωπος προσπαθεί να εκφράσει το ωραίο και το περίεργο. Ειδικά τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε ότι οι καλλιτέχνες προσπαθούν να προκαλέσουν την περιέργεια του κοινού τους με πρωτότυπα έργα».

Μαρία Κ. «Συχνά με την τέχνη ανακαλύπτουμε τον ψυχικό κόσμο του καλλιτέχνη, διότι μέσα από αυτή προβάλλει συναισθήματα, καταστάσεις και γεγονότα που πιθανόν σημάδεψαν τη ζωή και τη σκέψη του. Διαβάζοντας ποίηση ή γενικά λογοτεχνία και ακούγοντας, για παράδειγμα, κλασική μουσική, βοηθά κανείς τον εαυτό του να χαλαρώσει, να ηρεμήσει και να σκεφτεί πιο θετικά, κάτι απαραίτητο στη δύσκολη καθημερινότητα».

Παύλος Π. «Υπάρχουν δύο είδη Καλών Τεχνών που εγώ προτιμώ και ξεχωρίζω. Αυτά είναι η ζωγραφική και η λογοτεχνία. Η λογοτεχνία με μεταφέρει σε έναν άλλο κόσμο, στον κόσμο των ηρώων των βιβλίων. Ζω τις περιπέτειές τους, ακόμη και τις κακουχίες τους, και έτσι μπορώ να εκτιμήσω καλύτερα τη δική μου ζωή και τα προβλήματά της».

Η ζωγραφική με μεταφέρει και εκείνη σε άλλους κόσμους, σε κόσμους που δεν έχω ξαναδεί, σε κόσμους που είναι αδύνατον να περιγράψω με λόγια. Και όταν εγώ βλέπω όμορφες εικόνες, ταξιδεύω και αφήνω το μυαλό μου να χαλαρώσει και να φύγει ελεύθερο σε άλλη διάσταση».

2. Με βάση τις λέξεις του θέματος παίξε την κρεμάλα

Μ	_____	Μελωδική αίσθηση
Φ	_____	Σχηματισμός εικόνας με τη βοήθεια ειδικής μηχανής
Θ	_____	Τέχνη παράστασης στη σκηνή
Κ	_____	Αφήγηση με εικόνες
Ζ	_____	Αναπαράσταση μορφών και σχημάτων με τη βοήθεια χρωμάτων
Κ	_____	Κινούμενα σχέδια, παιδικά
Α	_____	Σχεδιασμός κτηρίων
Ο	_____	Μελοποιημένο δραματικό θεατρικό έργο
Κ	_____	Παραγωγή και προβολή φιλμ στην οθόνη
Λ	_____	Παραγωγή έργων ποίησης ή πεζογραφίας
Χ	_____	Κάθε ρυθμική κίνηση του σώματος
Γ	_____	Τέχνη απόδοσης σε σκληρό υλικό (π.χ. μάρμαρο, πέτρα, χαλκό κ.ά.)
Π	_____	Παραγωγή ποιημάτων

3. Συζήτησε με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου

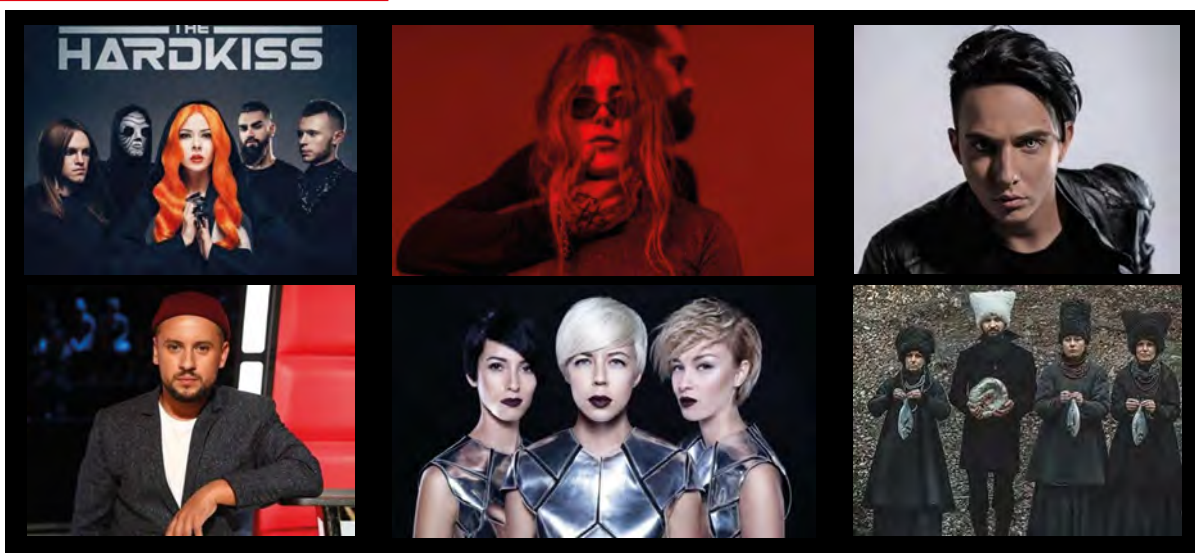

Ποια και πόσα είναι τα είδη των Καλών Τεχνών;

Ποια είδη των Καλών Τεχνών εσύ προτιμάς και ξεχωρίζεις και γιατί;

4. Προετοίμασε μια παρουσίαση για την αγαπημένη σου Καλή Τέχνη. Ακολούθησε το παρακάτω παράδειγμα

Η αγαπημένη μου Καλή Τέχνη είναι η μουσική.

Γιατί με ενθουσιάζει η μουσική; Διότι η μουσική είναι ο εαυτός μου, γι' αυτό μου αρέσει και γι' αυτό την αγαπάω τόσο πολύ. Ο ρυθμός είναι το καρδιοχτύπι μου, οι μελωδίες – οι σκέψεις μου και οι στίχοι – τα συναισθήματά μου.

Τα τελευταία χρόνια προτιμάω να ακούω τη σύγχρονη ουκρανική μουσική που αποτελεί ένα μείγμα πολλών επιρροών. Προχτές με τους γονείς μου παρακολούθησα τη συναυλία της

ΝΑΟΝΙ (Εθνικής Ακαδημαϊκής Ορχήστρας των Λαϊκών Οργάνων της Ουκρανίας). Από το κοντσέρτο μού έμεινε πολλή θετική εντύπωση, γιατί η μουσική της αποτελεί σύνθεση τόσο της εθνικής ουκρανικής μουσικής παράδοσης όσο και της δυτικής μουσικής (κυρίως της ποπ και της ροκ).

Το Dakha Brakha, το Kazka και το NikitA, τα οποία τώρα μου αρέσουν πάρα πολύ, είναι δημοφιλή ουκρανικά συγκροτήματα. Αξιζει να αναφέρω επίσης μερικούς από τους αγαπημένους μου τραγουδιστές και τις τραγουδίστριες, όπως η Ονούκα, ο Μέλονιν, η Μαρία Γιαρεμτσούκ, ο Monatik, η Γκαϊτάνα, η Τίνα Κάρολ, ο Μαξ Μπάρσκιχ, η Τζαμάλα, ο Dzidzio κ.ά.

5. Επανάλαβε την κλίση των ουδέτερων ουσιαστικών σε -μα. Συμπλήρωσε τα κενά, βάζοντας τα ουσιαστικά των παρενθέσεων στο σωστό τύπο

Ον.	το συγκρότημα	τα συγκροτήματα
Γεν.	του συγκροτήματος	των συγκροτημάτων
Αιτ.	το συγκρότημα	τα συγκροτήματα

Το Dakha Brakha, το Kazka και το NikitA, τα οποία μου αρέσουν τώρα, είναι δημοφιλή ουκρανικά ... . (συγκρότημα) Τα τελευταία χρόνια προτιμώ να ακούω σύγχρονη ουκρανική μουσική, που αποτελεί ένα ... πολλών επιρροών. (μείγμα) Με τις Καλές Τέχνες ο άνθρωπος εκφράζει τα ... του. (συναίσθημα) Ακούγοντας, για ... , κλασική μουσική, βοηθά κανείς τον εαυτό του να χαλαρώσει. (παράδειγμα) Ζώντας τις περιπέτειες των λογοτεχνικών ηρώων, μπορώ να εκτιμήσω καλύτερα τη δική μου ζωή και τα ... της. (πρόβλημα) Σε ... της βραδιάς ήταν 5 έργα της κλασικής μουσικής. (πρόγραμμα) Στη σκηνή, μια ξύλινη κατασκευή ... κύκλου, έπαιζαν οι μουσικοί. (σχήμα) Οι ηθοποιοί στο αρχαίο ελληνικό θέατρο φορούσαν παλιά ... . (ένδυμα) Κάθε ήχος στη σκηνή του αρχαίου θεάτρου ακούγεται ακόμα και στην πιο απομακρυσμένη σειρά ... ! (κάθισμα) Τα σκηνικά στο σατιρικό ... συνήθως παρουσιάζουν παραθαλάσσια περιοχή ή δάσος. (δράμα) Στη θεατρική σκηνή ακούγονταν οι κραυγές και ... . (επιφώνημα)

6. Πες στα Ελληνικά

Образотворче мистецтво – це мистецтво, яке розробляється здебільшого для естетики та / або краси. Історично існувало 5 видів образотворчого мистецтва. У наші часи через розвиток сучасних технологій до них додали й інші 4 форми. Отже, основними видами образотворчого мистецтва сьогодні є: архітектура, скульптура, візуальні мистецтва (живопис, гравюра), література (проза і поезія), музика, театр (опера, танок, пантоміма), кіно й мультфільм, фотографія та комікси. На мій погляд, за допомогою образотворчого мистецтва людина виражає свої почуття, вірування, а іноді й те, чого не може пояснити словами. Часто в мистецтві ми відкриваємо внутрішній світ, душу творця, тому що через нього він представляє власні почуття, ситуації та події, які, можливо, визначили його життя і думки. Так, читаючи поезію або прозу чи слухаючи, наприклад, класичну музику, ми розслабляємося, починаємо спокійно і позитивно мислити.

Θέμα 2^ο. Καρτούν. Το αγαπημένο μου κινούμενο σχέδιο/φيلم

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Είμαι μαθήτρια της 11^{ης} τάξης. Με λένε Ολένα. Συχνά παρακολουθώ διάφορες ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις, εκθέσεις και συναντήσεις που τακτικά διοργανώνονται από το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού στην Οδησό.

Φέτος με περίμενε μια έκπληξη. Με την τάξη μας πήγαμε στην προβολή των ελληνικών καρτούν. Το πρόγραμμα της βραδιάς αποτελούνταν από 11 έργα και ήταν αφιερωμένο στην 70^η επέτειο του Ελληνικού Κινούμενου Σχεδίου.

Εγώ και οι άλλοι θεατές είδαμε τα ελληνικά καρτούν, που παίζονταν ακόμα και τη δεκαετία του 1940. Όπως μας είπε η Αναστασία Δημητρά, μέλος της Ελληνικής Ένωσης Κινουμένων Σχεδίων, το πρώτο ελληνικό καρτούν δημιουργήθηκε το 1942 από τον **γελοιογράφο** Σταμάτη Πολενάκη. Ήταν μια ασπρόμαυρη **ταινία μικρού μήκους**, που αποτέλεσε **αντιφασιστική** σάτιρα κατά του Μουσολίνι.

Το έργο αυτό, με τίτλο «Ο Ντούτσε **αφηγείται**», για πρώτη φορά προβλήθηκε το 1945.

Ιδιαίτερη εντύπωση μου έκαναν τέτοιες ταινίες, όπως «Ο Ντούτσε αφηγείται» (1945), «Η τρύπα» (1983) και «Μαριζα – Ο Πεισματάρης Γάιδαρος» (2008). Στο τέλος της εκδήλωσης εγώ κατάλαβα ότι κάθε δεκαετία **εξέλιξης** των ελληνικών κινούμενων σχεδίων είχε τα δικά της χαρακτηριστικά, παρουσιάζοντας την **ανοδική πορεία** των καρτούν της Ελλάδας.

Στην οθόνη μερικές ταινίες προβάλλονταν με **υπότιτλους**. Αλλά μπορώ να πω ότι οι **υποθέσεις** των καρτούν ήταν κατανοητές και χωρίς λόγια. Πιστεύω πως χάρη στην **εκφραστικότητα** τους τα ελληνικά κινούμενα σχέδια θα γίνουν πολύ γνωστά σ' όλο τον κόσμο.

2. Σωστό ή λάθος;

1. Η μαθήτρια πηγαίνει στην ένατη τάξη.
2. Τη λένε Όλγα.
3. Με τις φίλες της πήγανε στο Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού.
4. Παρακολουθήσανε 11 ελληνικά καρτούν.
5. Το Πρόγραμμα ήταν αφιερωμένο στην 70^η επέτειο του Ελληνικού Κινηματογράφου.
6. Το πρώτο ελληνικό καρτούν δημιουργήθηκε από την Αναστασία Δημητρά.
7. Στην οθόνη όλες οι ταινίες προβάλλονταν με υπότιτλους.
8. Της ήταν δύσκολο να καταλάβει τις υποθέσεις των καρτούν, γιατί η Ολένα ακόμα δε μιλάει καλά Ελληνικά.

3. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις. Γράψ' τις στο τετράδιό σου

1. Τα, δεν, ελληνικά, σ' όλο, πολύ γνωστά, κινούμενα σχέδια, είναι, τον κόσμο.
2. Κάθε, τα δικά της, δεκαετία, των ελληνικών, εξέλιξης, κινούμενων σχεδίων, είχε χαρακτηριστικά.

3. Το, αποτελούταν, 11 έργα, της βραδιάς, πρόγραμμα, από.
4. Το, ελληνικό, δημιουργήθηκε, πρώτο, το 1942, καρτούν.
5. Με, πήγαμε, των ελληνικών, την τάξη μας, καρτούν, στην προβολή.
6. Η εκδήλωση, στην 70^η επέτειο, του Ελληνικού, ήταν αφιερωμένη, Κινούμενου Σχεδίου.
7. Στην οθόνη, με υπότιτλους, προβάλλονταν, ταινίες, μερικές.
8. Οι υποθέσεις, χωρίς λόγια, ήταν κατανοητές, των καρτούν, και.

4. Παρακολούθησε το καρτούν «Μαρίζα - Ο Πεισματάρης Γάιδαρος» από το Πρόγραμμα, αφιερωμένο στην 70^η επέτειο του Ελληνικού Κινούμενου Σχεδίου. Χρησιμοποίησε το(ν) σύνδεσμο ή μπες με τη βοήθεια του QR-code (ή κοιτάξε τις παρακάτω εικόνες)

<https://www.youtube.com/watch?v=ZIT8S4dflig>

Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις-κλειδιά

1. Ο ψαράς προσπαθεί να μεταφέρει ένα ... ψάρια στο ορεινό χωριό.
2. Ο πεισματάρης ... αρνείται να το κουβαλήσει πάνω στο βουνό.
3. Ο ψαράς τότε βγάζει ένα ... και βάζει μια κασέτα.
4. Ακούγεται η μουσική από την ταινία «...» και οι δύο αρχίζουν να χορεύουν.
5. Χορεύοντας, αυτοί φτάνουν στην ... , αλλά χάνουν στο δρόμο όλα τα ψάρια.

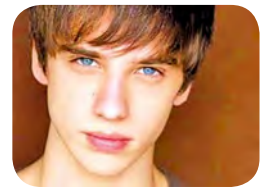
Λέξεις κλειδιά: κασετόφωνο, γάιδαρος, Άνω Χώρα, Ζορμπάς, καλάθι

5. Συζήτησε με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου

Πόσες ώρες βλέπεις τηλεόραση την ημέρα;

Όταν ανοίγεις τηλεόραση, έχεις ήδη αποφασίσει ποια εκπομπή θα δεις;

- Ποιες είναι οι εκπομπές που προτιμάς; Ξεκίνησε μ' αυτήν που προτιμάς περισσότερο (αρίθμηση)
- Κινούμενα σχέδια

- Ξένες και ουκρανικές ταινίες
- Τηλεπαιχνίδια
- Ειδήσεις
- Αθλητικά
- Ντοκιμαντέρ
- Πηγαίνεις στον κινηματογράφο ή προτιμάς να βλέπεις τηλεόραση στο σπίτι;
- Αν πηγαίνεις στον κινηματογράφο, θα διάλεγες μια ταινία ή ένα κινούμενο σχέδιο;
- Ποιο καρτούν είναι το αγαπημένο σου;
- Ποιο φιλμ σου αρέσει πιο πολύ;

6. Σχημάτισε προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις παρακάτω φράσεις. Γράψ' τες στο τετράδιό σου

Εταιρία/-ες παραγωγής κινούμενων σχεδίων, θετικές εντοπώσεις του κοινού, αγαπημένοι και δημοφιλείς ήρωες των καρτούν, παιδική ταινία ουκρανικής παραγωγής, αμέτρητα like στο Διαδίκτυο, μεταφράζει ξενόγλωσσα κινούμενα σχέδια (ή ταινίες ή φιλμ), μεταγλωττίζεται / η μεταγλώττιση γίνεται από ... , μεταγλωττισμένη ταινία, προβολή στη μεγάλη οθόνη, υποτιτλίζεται / ο υποτιτλισμός των κινούμενων σχεδίων (ή ταινιών ή φιλμ), προβάλλεται/-ονται με υπότιτλους, ανεβάζεται/-ονται στο YouTube, έγχρωμο κινούμενο σχέδιο (ή παιδικό φιλμ), ασπρόμαυρη ταινία μικρού μήκους

π.χ. 1. Οι θετικές εντοπώσεις του κοινού και τα αμέτρητα like στο Διαδίκτυο μαρτυρούν την επιτυχία, που έχει αυτή η παιδική ταινία κινούμενων σχεδίων ουκρανικής παραγωγής. 2. ... 3. ... 4. ... 5. ...

7. Πες στα Ελληνικά

Історія грецького анімаційного кінематографу почалася ще в 1942 році. Перший грецький мультфільм «Дуче розповідає», який є антифашистською сатирою на Муссоліні, створив карикатурист Стаматіс Поленакіс. Короткометражна стрічка побачила світ у 1945 році.

Грецький фонд культури в Одесі вперше представляв грецьке анімаційне кіно. Програма вечора була присвячена 70-річному ювілею грецького анімаційного фільму. Любителі мистецтва Греції побачили 11 короткометражних стрічок. Глядачі змогли простежити розвиток грецького анімаційного кіно, починаючи з 40-х років ХХ сторіччя до наших днів. У минулому році на книжковій виставці в місті Києві також показали декілька грецьких мультфільмів і коміксів. Член Грецької Асоціації Анімаційного Кінематографу Анастасія Дімітра сказала, що глядачів і любителів мультфільмів та кіно і в подальшому в різних містах і країнах світу будуть ознайомлювати з фільмами Греції.

Θέμα 3^ο. Το αρχαίο ελληνικό θέατρο

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Φέτος το καλοκαίρι μαζί με άλλα ελληνόπουλα από την Ουκρανία βρέθηκα σε μία κατασκήνωση στην Ελλάδα. Ζήσαμε πολλές εκδηλώσεις και εκδρομές, από τις οποίες ιδιαίτερη εντύπωση μου έκανε το ταξίδι μας σ' ένα αρχαίο αμφιθέατρο. Μεγάλο θαυμασμό μου προκάλεσε η εξαιρετική του ακουστική. Κάθε ήχος στη σκηνή, π.χ. μια βαθιά ανάσα, ακουγόταν καλά ακόμα και στην πιο απομακρυσμένη σειρά καθισμάτων!

Από την ξεναγό μάθαμε ότι από τότε, που δημιουργήθηκε η κοινωνία στην Αρχαία Ελλάδα, οργάνωναν τις τελετουργικές εκδηλώσεις προς τιμή των θεών. Στα μέσα του 6^{ου} αιώνα π.Χ. αυτές απέκτησαν θεατρική μορφή. Οι πρώτες παραστάσεις δόθηκαν στην Αττική και ήταν αφιερωμένες στο θεό Διόνυσο.

Ο χώρος του θεάτρου αποτελούταν από 3 μέρη: 1) τη σκηνή (μια ξύλινη κατασκευή σχήματος παραλληλόγραμμου, όπου έπαιζαν οι υποκριτές), 2) την ορχήστρα (έναν

κυκλικό χώρο μπροστά από τη σκηνή) και 3) το κοίλον (τον χώρο για τους θεατές).

Τον χώρο διαμόρφωνε ο σκηνογράφος. Τα παραπετάσματα ήταν κινητά ζωγραφισμένα τελάρα, που βρίσκονταν μπροστά από τη σκηνή. Χρησιμοποιούσαν ξύλινες κατασκευές, που εμφάνιζαν τους θεούς. Οι ηθοποιοί φορούσαν ενδύματα, κοθόρνους και προσωπεία.

Με τον καιρό, μας είπε η ξεναγός, τα διάφορα σκηνικά τυποποιήθηκαν, με αποτέλεσμα στην τραγωδία να παρουσιάζουν το ανάκτορο ή ναό, στην κωμωδία μια πλατεία μπροστά από ένα σπίτι και στο σατιρικό δράμα μια παραθαλάσσια περιοχή ή ένα δάσος.

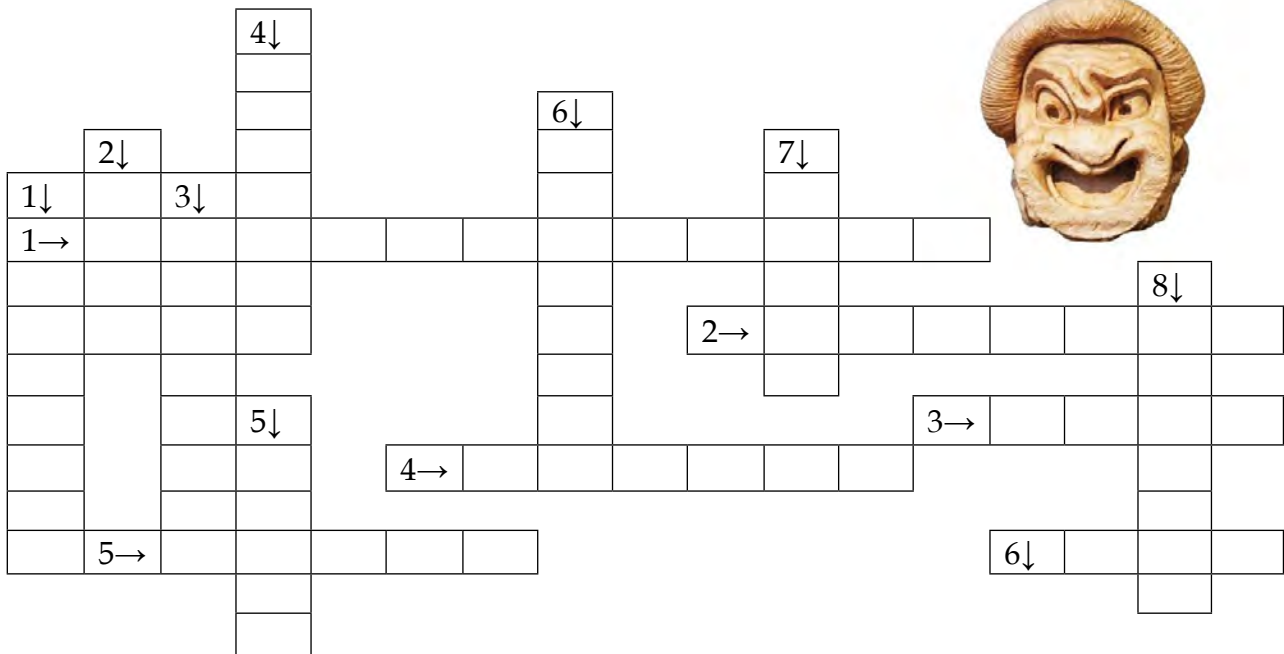
Μετά την εκδρομή ονειρεύτηκα να πάω στο μέλλον σε κανένα θερινό φεστιβάλ της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας για να δω ένα έργο, μέσω του οποίου να βουτήξω στην ατμόσφαιρα της αρχαίας Ελλάδας.

2. Συνέχισε τις προτάσεις

1. Προς τιμή των θεών ...
2. Στα μέσα του 6^{ου} αιώνα π.Χ. ...
3. Ο χώρος του θεάτρου αποτελούταν ...
4. Μπροστά από τη σκηνή ...
5. Ο σκηνογράφος ...
6. Οι ηθοποιοί φορούσαν ...
7. Στην Αττική ...
8. Ο Διόνυσος ...
9. Τα σκηνικά ...

3. Λύσε το σταυρόλεξο

1↓ *актор*

2↓ *драма*

3↓ *маска*

4↓ *театральні костюми*

5↓ *Аттика*

6↓ *вистава*

7↓ *театр*

8↓ *Діоніс*

1→ *завіса*

2→ *трагедія*

3→ *сцена*

4→ *декорації*

5→ *театрон (місця для глядачів)*

6→ *бог*

4. Γράψε το κείμενο στο τετράδιο, διορθώνοντας τα ορθογραφικά λάθη

Οι καλοκερινές διακοπές στην Ελλάδα δεν είναι μόνο το καλό μάβρισμα στη θάλασα. Το κατάλαβα, όταν βρέθηκα σε μια κατασκήνωση για ελληνόπουλα από όλη την Ουκρανία. Από πολλές εκδηλώσεις και ξεναγήσεις, που ζήσαμε, μου έρχεται στο μυαλό πρώτα απ' όλα το ταξίδη μας σ' ένα αρχέο αμφιθέατρο, κατασκευασμένο τον 5^ο αι. π.Χ. Θυμάμαι πως η ορχέστρα και η σκενή του είχαν ως φόντο ένα καταπράσινο τοπίο. Ιδιαίτερο θαυμασμό μου προκάλεσε η εξαιρετική ακουστική του τεάτρου. Οποιοσδήποτε ήχος στη σκηνή, π.Χ. μια βαθιά ανάσα, ακούεται ακόμα και στην πιο απομακρυσμένη σιρά καθισμάτων! Ονειρεύομαι να πάω σε φεστιβάλ της αρχέας ελληνικής τραγοδίας για να δω μια παράσταση.

5. Πρόσεξε τις άγνωστες λέξεις και διάβασε ένα απόσπασμα από το ποίημα «Θεατρικοί, Μ. Α.» του Γιώργου Σεφέρη

στήνω – споруджувати (будинки),

σαρώνω – руїнувати, змітати,

(ο) θεατρίνος – актор,

(ο) θεατρώνης – імпресаріо,

(ο) υποβολέας – суфлер,

(η) σάρκα – тіло,

(η) λινάτσα – ганчірка,

(το) φτιασίδι – грим,

(η) ρίμα – рима,

(το) πέπλο – завіса,

(το) λιόγερμα – захід сонця,

(ο) γόος – ридання,

(η) κραυγή – голосіння,

(το) επιφώνημα – вигук,

(η) χαραυγή – світанок.

Στήνουμε θέατρα και τα χαλνούμε
 όπου σταθούμε κι όπου βρεθούμε
 στήνουμε θέατρα και σκηνικά,
 όμως η μοίρα μας πάντα νικά
 και τα σαρώνει και μας σαρώνει
 και τους θεατρίνους και το θεατρώνη
 υποβολέα και μουσικούς
 στους πέντε ανέμους τους βιαστικούς.

Σάρκες, λινάτσες, ξύλα, φτιασιδία,
 ρίμες, αισθήματα, πέπλα, στολίδια,
 μάσκες, λιογέρματα, γόοι και κραυγές
 κι επιφωνήματα και χαραυγές. [...]

6. Βρες από το παραπάνω ποίημα τα ουσιαστικά, σχετικά με το θέατρο. Σχημάτισε 5 προτάσεις μ' αυτά (κατά την επιλογή σου)

7. Επανάλαβε την κλίση των θηλυκών ουσιαστικών σε -ση/-ψη/-ξη. Συμπλήρωσε τα κενά, βάζοντας τα ουσιαστικά των παρενθέσεων στο σωστό τύπο. Γράψε τις προτάσεις στο τετράδιο

Ον.	η παράσταση	οι παραστάσεις
Γεν.	της παράστασης	των παραστάσεων
Αιτ.	την παράσταση	τις παραστάσεις

Είχαμε πολλές ... και εκδρομές, από τις οποίες ιδιαίτερη εντύπωση μού έκανε το ταξίδι μας σ' ένα αρχαίο αμφιθέατρο. (εκδήλωση) Το καλοκαίρι ήμουν σε μία ... . (κατασκήνωση) Σε ... μάθαμε πότε δημιουργήθηκε η κοινωνία στην Αρχαία Ελλάδα. (ξενάγηση) Οι πρώτες ... δόθηκαν στην Αττική και ήταν αφιερωμένες στο θεό Διόνυσο. (παράσταση) Από πολλές ... και εκδρομές, εγώ θυμάμαι μια ... στο αρχαίο θέατρο. (εκδήλωση, επίσκεψη) Συχνά παρακολουθώ διάφορες ενδιαφέρουσες ... , ... και ... , που οργανώνονται από το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού. (παρουσίαση, έκθεση, συνάντηση) Όταν εγώ βλέπω όμορφες εικόνες, αφήνω το μυαλό μου να χαλαρώσει και να φύγει ελεύθερο σε άλλες ... . (διάσταση) Πόσες ώρες παρακολουθείς ... την ημέρα; (τηλεόραση) Οι ... των καρτούν είναι κατανοητές και χωρίς λόγια. (υπόθεση) Στο τέλος ... κατάλαβα ότι κάθε δεκαετία ... των ελληνικών κινούμενων σχεδίων έχει τα δικά της χαρακτηριστικά. (εκδήλωση, εξέλιξη)

8. Πες στα Ελληνικά

Цього літа, разом із іншими хлопцями та дівчатами, я опинився/-лася в таборі в Греції. Ми відвідали безліч заходів, зокрема екскурсій, але найбільше мені сподобалася подорож до стародавнього театру. Велике враження на мене справила акустика амфітеатру. Усі звуки зі сцени були чутні навіть у найвіддаленішому місці! Від екскурсовода ми дізналися, що найдавнішою театральною будівлею в Греції є Театр Діоніса в Афінах. Він був побудований ще в 6 столітті до н.е. Перші театральні виставили відбулися в Аттіці. Вони були присвячені богові Діонісу. Нам розповіли, що давньогрецький театр складався з 3-х основних частин: оркестри, театрона і сцени. Грецькі актори одягали на обличчя маски, а на ноги – котурни.

Θέμα 4^ο. Ζωγραφική και φωτογραφία

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Όλες οι Καλές Τέχνες εκφράζουν τα συναισθήματα και τις σκέψεις μας. Μέσα από τη ζωγραφική ή τη φωτογραφία, ένας καλλιτέχνης / μια καλλιτέχνηδα έχει τη δυνατότητα να εκφράζει ακριβώς ό,τι τον / την απασχολεί.

Ανάμεσα στις τέχνες, η ζωγραφική έχει **ξεχωριστή** θέση. Με τα χρώματα και τα σχήματα, με τις **προσωπογραφίες** και τα τοπία, με τον μοντέρνο ή κλασικό **σχεδιασμό**, ο δημιουργός ενώνεται με το κοινό του. Με το πινέλο ή

το μολύβι, με διάφορα χρώματα που συνδυάζονται σε διάφορες **τεχνοτροπίες**, ο καλλιτέχνης / η καλλιτέχνηδα **αποτυπώνει** τη δική του / της πραγματικότητα, διηγείται την ιστορία του / της. Επιπλέον, η ζωγραφική μπορεί να θεωρηθεί ακόμα και ως ψυχοθεραπεία. Δεν είναι σπάνιο να καλούνται οι ασθενείς να εκφραστούν μέσω της τέχνης, και η ζωγραφική είναι η πιο σημαντική μορφή τέχνης σε αυτόν τον τομέα.

Μέσα από τη φωτογραφία διδάσκεται επίσης η **αναζήτηση** της ομορφιάς και της αρμονίας. Το μάτι μας εκπαιδεύεται και προσέχει την κάθε λεπτομέρεια. Ανάλογα με την επιθυμία του φωτογράφου, το δημιούργημά του εκφράζει τη χαρά ή τη λύπη, το άγχος, την αγωνία ή την μελαγχολία, την πραγματικότητα ή ένα φανταστικό **σύμπαν**.

Έτσι, δεν υπάρχουν όρια σε αυτό που καλείται να αποτυπώσει ένας καλλιτέχνης / μια καλλιτέχνηδα. Πολλές φορές μια εικόνα αξίζει όσο χίλιες ολόκληρες λέξεις.

2. Κάνε 5-10 ερωτήσεις πάνω σ' αυτό το κείμενο. Γράψ' τες στο τετράδιο

3. Μετάφρασε τις παροιμίες για την τέχνη. Βρες, αν υπάρχουν αντίστοιχες στη δική σου γλώσσα

Ο κακός μάστορας τα βάζει με τα εργαλεία.
 Ο κακός χορευτής τα βάζει με το πάτωμα.
 Η τέχνη θέλει μάστορη κι η **φάβα** θέλει λάδι.
 Η τέχνη μακρά, ο βίος βραχύς.
 Στη ζωγραφική και στον καβγά να βλέπεις από μακριά.
 Τέχνη, ποίημα χωρίς λέξεις.
 Του **τσαγκάρη** τη γυναίκα **ξυπόλητη** την είδα.
 Όποιος έχει τέχνη, έχει περιουσία.
 Μάθε τέχνη κι άσ' την(ε) και αν πεινάσεις πιάσ' την(ε).
 Μάθε τέχνη κι ας είναι και **καλαθάς**.
 Η φτώχεια είναι η μηριά κάθε τέχνης.
 Παλιά μου τέχνη **κόσκινο**.

4. Μάντεψε τους πίνακες του Ιταλού ζωγράφου Αρτσιμπόλντο, βάζοντας αριθμούς κοντά στις περιγραφές των έργων του

Giuseppe Arcimboldo

Ο Τζουζέπε Αρτσιμπόλντο, εκπρόσωπος του ιταλικού **μανιερισμού**, θεωρείται ένας από τους **ασυνήθεις** καλλιτέχνες της **Αναγέννησης**. Ήταν ένας ζωγράφος του 16^{ου} αιώνα, που έγινε γνωστός για τους περιεργούς πίνακές του.

Τον 20^ο αιώνα το έργο του εκτιμήθηκε από την ομάδα των **υπερρεαλιστών**. Ήταν ένας καλλιτέχνης, που προσέφερε στο κοινό του τα πιο παιχνιδιάρικα έργα.

Για παράδειγμα, τα πορτρέτα του είναι γεμάτα με ζωγραφισμένα φρούτα, ανθισμένα λουλούδια, ρίζες και λαχανικά. Οι πίνακές του συνθέτονται επίσης από βιβλία, ποτήρια, πιάτα, ψάρια, πουλιά κ.τ.λ. και έχουν πολλά **λογοπαιγνία** και **σημάδια**.

5 Το έργο του «Ο Βιβλιοθηκονόμος» είναι ένα πορτρέτο, φτιαγμένο από βιβλία.

- ... «Ο Νομικός» συνθέτει το πρόσωπο και το σώμα με έγγραφα, βιβλία, ψάρι για πηγούνι και κοτόπουλο για μύτη.
- ... Στο έργο του «Ο Σερβιτόρος» έχει κάνει μια σύνθεση από **βαρέλια**, ποτήρια και **κανάτες**.
- ... Τα δύο πορτρέτα στέκονται με το κεφάλι **ανάποδα** και η πρώτη εντύπωση, που σου δίνεται, είναι της νεκρής φύσης. **Αναποδογυρίζοντάς** τα, καταλαβαίνεις ότι είναι ανθρώπινα πρόσωπα.
- ... Είναι μία σειρά πινάκων, που αναφέρονται στα τέσσερα στοιχεία της φύσης, δηλαδή το νερό, τη γη, την φωτιά και τον αέρα.
- ... Ο αυτοκράτορας ζωγραφίστηκε με δύο ροδάκινα για μάγουλα, σταφύλια για μαλλιά, **σχοινόπρασα** για λαιμό και λαχανικά με λουλούδια για σώμα.
- ... Η προσωπογραφία «Ο Ναύαρχος» συνθέτεται από ψάρια, φίδια, καβούρια και κοχύλια.

5. Φαντάσου πως επισκέφτηκες μια έκθεση φωτογραφίας. Περιγράψε τις παρακάτω φωτογραφίες στους φίλους/ τις φίλες σου

Ξεκίνησε έτσι: Από τον Τζουζέπε Αρτσιμπολντο εμπνεύστηκε ο Αμερικανός φωτογράφος Klaus Enrique. Στη σειρά των φωτογραφιών «The Arcimboldo Series» αυτός έφτιαξε τις «ζωγραφίες» του με παρόμοια υλικά, όπου περιέλαβε και τις σύγχρονες μορφές όπως ο Ντάρθ Βέιντερ! Είδα στην έκθεση ...

1.

2.

3.

4.

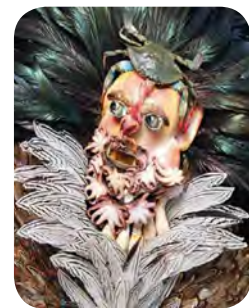
5.

6.

7.

8.

6. Πες στα Ελληνικά

Усі види образотворчого мистецтва можуть передавати наші почуття та думки. Через картини й світлини кожен митець чи мисткиня має можливість висловити свою радість або смуток, стрес, занепокоєння та печаль. За допомогою пензлика або олівця, кольорів та форм, що поєднуються в певних стилях, портретах чи пейзажах, сучасному або класичному дизайні, творець приєднується до аудиторії, говорить із нею, розповідає свою історію. Через фотографію ми також навчаємося красі й гармонії з природою. Наші очі вчаться помічати навколишній світ і бути уважними до кожної деталі. Кажуть, що одна картина варта тисячі слів!

Θέμα 5^ο. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

- Ποια είδη των Καλών Τεχνών υπάρχουν;
- Τι εκφράζει ο άνθρωπος με τις Καλές Τέχνες;
- Ποια είδη των Καλών Τεχνών σου αρέσουν περισσότερο και γιατί;
- Ποια οργάνωση και σε ποια πόλη της Ουκρανίας παρουσίασε για πρώτη φορά τα ελληνικά κινούμενα σχέδια (καρτούν);
- Πότε οι τελετουργικές εκδηλώσεις προς τιμή των θεών, που οργανώνονταν από την κοινωνία στην Αρχαία Ελλάδα, απέκτησαν θεατρική μορφή;
- Από ποια μέρη αποτελούνταν ο χώρος του Αρχαίου Θεάτρου;
- Ποιο είναι το χαρακτηριστικό των πινάκων του γνωστού ζωγράφου του Τζουζέπε Αρτσιμπολντο, εκπρόσωπου του ιταλικού μανιερισμού, που θεωρείται ένας από τους ασυνήθεις καλλιτέχνες της Αναγέννησης;

2. Να καθορίσεις κάθε μορφή τέχνης, διαλέγοντας τη σωστή απάντηση από τις παρακάτω φράσεις/ προτάσεις

Η Αρχιτεκτονική είναι	Ο Κινηματογράφος είναι ... .
Η Γλυπτική ονομάζεται τέχνη	Η Φωτογραφία είναι ... .
Ως Μουσική ορίζεται τέχνη	Τα Κόμικς είναι ... .
Το Θέατρο	Ο Χορός είναι ... .

- μια μορφή οπτικής τέχνης, η οποία αποτελείται από τις εικόνες που συνήθως συνδυάζονται με κείμενο, που τοποθετείται σε συνεφάρκια του κειμένου.
- είναι μορφή καλλιτεχνικής και αθλητικής έκφρασης, η οποία γενικά αναφέρεται στην κίνηση του σώματος, συνήθως στη ρυθμική και είναι σύμφωνη με τη μουσική.
- η τέχνη και η επιστήμη του σχεδιασμού κτιρίων και κατασκευών.
- μια νέα τεχνική καταγραφή της κίνησης και της οπτικοποίησής της.
- τέχνη και επιστήμη της δημιουργίας οπτικών εικόνων μέσω της αποτύπωσης του φωτός, με χρήση κατάλληλων συσκευών.
- που βασίζεται στην οργάνωση ήχων με σκοπό τη σύνθεση, την εκτέλεση και την ακρόαση / λήψη ενός έργου.
- της καλλιτεχνικής δημιουργίας-έκφρασης, που εκτελείται μέσω της δημιουργίας μορφών σε οποιοδήποτε μέσο. Τα υλικά, που χρησιμοποιούνται, είναι διάφορα: σκληρά, όπως η πέτρα, το μάρμαρο, τα μέταλλα ή το ξύλο, ή/και πιο μαλακά, όπως ο πηλός ή διάφορα πλαστικά (στη σύγχρονη γλυπτική).
- είναι ο κλάδος της τέχνης, που αναφέρεται στην απόδοση ιστοριών μπροστά σε κοινό, με τη χρήση του λόγου, της μουσικής και του χορού.

3. Να δεις και να πεις για ποιο είδος Καλής Τέχνης λέει καθεμία εικόνα

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

Η πρώτη εικόνα μας λέει για την Αρχιτεκτονική Τέχνη. ...

4. Να προετοιμάσεις μια παρουσίαση για την αγαπημένη Καλή Τέχνη του φίλου / της φίλης σου, ακολουθώντας το παρακάτω παράδειγμα

Έχω έναν φίλο / μια φίλη και είναι πολύ εοπρoσάρμοστο/-η.
 Έχει πολλά διαφορετικά χόμπι.
 Ένα από αυτά είναι η Ζωγραφική.
 Κάθε φορά που έχουμε ένα μάθημα Ζωγραφικής, όλοι/-ες θαυμάζουν το έργο του / της.
 Κάνει πολύ ωραία μοντέρνα και κλασικά έργα με το πινέλο ή το μολύβι, χρησιμοποιώντας διάφορα χρώματα και σχήματα.
 Παίρνει βραβεία σε διαγωνισμούς.
 Οι πίνακές του / της είναι πολύ διαφορετικοί.
 Ορισμένοι είναι ... .
 Υπάρχουν και ... .
 Είμαι περήφανος/-η γι' αυτόν/-ήν, γιατί ... .

5. Να πεις στα Ελληνικά τις παρακάτω προτάσεις και να τις γράψεις στο τετράδιό σου

Хобі – це улюблене заняття людей у вільний час. Ми обираємо хобі на свій смак і відповідно до свого характеру. Дуже часто хобі допомагає нам обрати нашу майбутню професію. Багато людей цікавляться музикою. Деякі люблять читати, фотографувати, малювати, танцювати тощо. Усі в нашій родині мають своє хобі. Найулюбленіше заняття сестри – гра на комп'ютері, а хобі брата – готувати їжу. Що стосується мене, то я дуже люблю музику і, коли у мене з'являється вільний час, йду до концертної зали. Мій друг / моя подруга має добрий слух і займається в музичній школі. Він / вона завжди супроводжує мене на концертах, де ми разом отримуємо величезне задоволення, слухаючи музику.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η. ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΟΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Αναγέννηση (η) – відродження
 αναζήτηση (η) – пошук
 ανάποδα – догори дригом
 αναποδογυρίζω – перевертати
 ανοδικός (-ή, -ό) – висхідний (-а, -е)
 αντιφασιστικός (-ή, -ό) – антифашистський (-а, -е)
 αποτυπώνω – відобразити
 ασυνήθης (-ης, -ες) – незвичайний (-а, -е)
 αφήγηση (η) – оповідання
 αφηγούμαι – розповідати

Βαρέλι (το) – бочка
 βιβλιοθηκονόμος (ο) – бібліотекар

Γελοιογράφος (ο) – карикатурист

Εκφραστικότητα (η) – виразність
 εμπνέω – надихати
 ένδυμα (το) – одяг
 εξέλιξη (η) – еволюція
 επιφώνημα (το) – вигук
 ευπροσάρμοστος (-η, -ο) – такий/ -а, що легко адаптується

Καλαθάς (ο) – кошикар
 κανάτα (η) – глечик
 κόθορνος (ο) – которн (взуття)
 κοίλον (το) – театрон (місце для глядачів)
 κόσκινο (το) – сито

Λογοπαίγνιο (το) – гра слів

Μανιερισμός (ο) – маньєризм

Ναύαρχος (ο) – адмірал
 νομικός (ο) – адвокат, юрист

Ξεχωριστός (-ή, -ό) – окремий (-а, -е),
 видатний (-а, -е)
 ξυπόλητος (-η, -ο) – босоніж

Παραπέτασμα (το) – завіса
 πεζογραφία (η) – проза
 πεισματάρης (-α, -ικο) – впертий (-а, -е)
 πορεία (η) – курс, шлях
 προσωπείο (το) – маска
 προσωπογραφία (η) – портрет

Σερβιτόρος (ο) – офіціант
 σύμπαν (το) – всесвіт
 σχεδιασμός (ο) – дизайн
 σχοινόπρασο (το) – цибуля (зелена)

Ταινία μικρού μήκους (η) – короткометражний
 фільм

τελάρο (το) – рама
 τελετουργικός (-ή, -ό) – ритуальний (-а, -е)
 τεχνοτροπία (η) – стиль
 τσαγκάρης (ο) – чоботар
 τυποποιώ – стандартизувати

Υπερρεαλιστής (ο) – сюрреаліст
 υπόθεση (η) – сюжет, справа
 υποκριτής (ο) – лицемір (тут: актор)
 υποτιτλίζω – субтитрувати
 υποτιλισμός (ο) – субтитрування
 υπότιτλος (ο) – субтитр

Φάβα (η) – бобове пюре

ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η.

ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Θέμα 1^ο. Υγιεινές διατροφικές συνήθειες

1. Διάβασε το(ν) διάλογο και απάντησε στις ερωτήσεις

Κατερίνα: (Ξεφυλλίζοντας ένα περιοδικό της μόδας) Θα ήθελα να χάσω μερικά κιλά, που πήρα από τα αναψυκτικά και τα πατατάκια, στα οποία **παραδόθηκα** στις διακοπές.

Ιουλία: Μάθε πρώτα τα μυστικά διατροφής, που ακολουθούν οι διάσημοι για να επιστρέψεις στην παλιά σου σιλουέτα.

Κατερίνα: (Βλέποντας τη φωτογραφία της Τζούλιας Ρόμπερτς) Αυτή δείχνει πάντα αδύνατη. Είναι ενδιαφέρον, τι κάνει η διάσημη ηθοποιός για να διατηρεί το ιδανικό σώμα της, εκτός από το μεγάλο χαμόγελό της, τα τέλεια μαλλιά της και την γκαρνταρόμπα, που πολλές θα ήθελαν να έχουν;

Ιουλία: Διάβασα ότι κάθε γεύμα της περιέχει 5 βασικά διατροφικά στοιχεία: πρωτεΐνη (κρέας, ψάρι), **υδατάνθρακες** και **φυτικές ίνες** (φρούτα, δημητριακά), υγιή **λίπη** και πολύ νερό. Τρώει 5 φορές την ημέρα. Κάνε και εσύ δίαιτα, που ακολουθεί η Τζούλια Ρόμπερτς!

Κατερίνα: Δεν θέλω να κάνω δίαιτα, πιστεύω πως δεν χρειάζομαι ακόμα κάτι τέτοιο. Μην φανταστείς υπερβολές, δεν είμαι εγώ για τέτοια, αλλά να κόψω τις σοκολάτες, τις γκοφρέτες με μπανάνα, τα πατατάκια, τα μπισκότα, το υπερβολικό ψωμί και το πολύ γεμάτο πιάτο.

Ιουλία: Είσαι από αυτές που αγαπούν το φαγητό και με το παραπάνω. Δεν μπορείς να φας μόνο ένα σουβλάκι με πίτα ή να πεις ΟΧΙ στην ερώτηση: «Να πάρουμε μια κρέπα;»

Κατερίνα: Τι να σου πω, μακάρι να ήξερα τι **με πιάνει** και πεινάω τόσο πολύ. Έχεις δίκιο, δεν μπορώ να σταματήσω να σκέφτομαι το φαγητό.

Ιουλία: (Φωνάζοντας) Έχω ιδέα! Φυτικά ροφήματα και τσάγια!

Κατερίνα: Επειδή ένα ρόφημα την ημέρα και ομορφαίνει και το(ν) γιατρό τον **κάνει πέρα**, μάλλον θα δοκιμάσω ένα πικάντικο ρόφημα με **τζιντζερ**, όπως και η γνωστή ηθοποιός Ντέμι Μουρ.

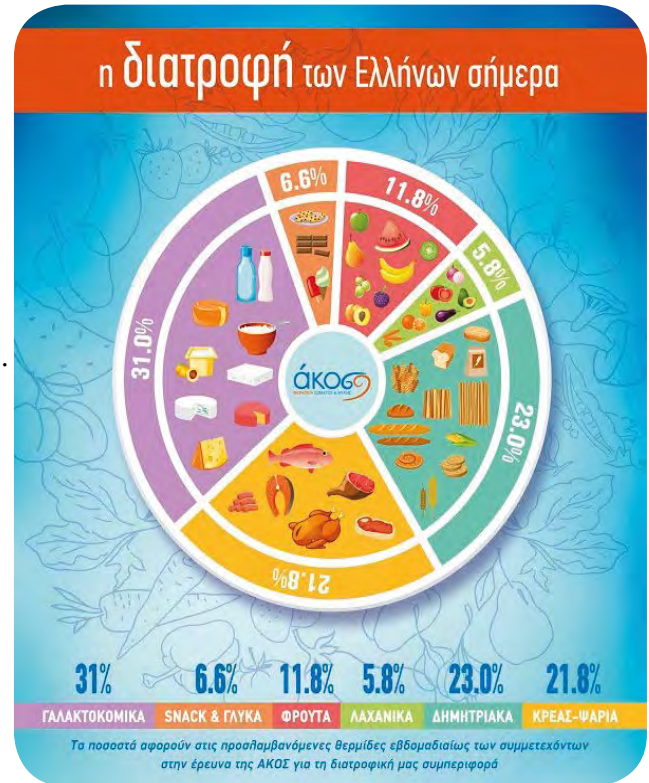
Ιουλία: Φτιάξε το!

Ερωτήσεις:

1. Πόσα άτομα μιλάνε στο(ν) διάλογο;
2. Πώς τα λένε;
3. Ποιο θέμα απασχολεί τα κορίτσια;
4. Ποιο από τα κορίτσια πήρε κιλά στις διακοπές;
5. Η Κατερίνα θέλει να κάνει δίαιτα;
6. Τι διατροφικές συνήθειες έχει η Τζούλια Ρόμπερτς;
7. Η Ιουλία δεν μπορεί να πει όχι στην ερώτηση: «Να πάρουμε μια κρέπα;», έτσι δεν είναι;
8. Τι αρέσει στην Κατερίνα να τρώει;
9. Τι την συμβουλεύει η Ιουλία να πίνει;
10. Ποια γνωστή ηθοποιός πίνει το πικάντικο ρόφημα με τζιντζερ;

2. Μελέτησε την παρακάτω εικόνα. Πες, ποιες είναι οι διατροφικές επιλογές των Ελλήνων σήμερα, συνεχίζοντας τις προτάσεις. Γράψε τις προτάσεις στο τετράδιό σου

Κύρια προτίμηση των Ελλήνων ...
 Τη 2^η θέση στις διατροφικές συνήθειες των καταναλωτών καταλαμβάνουν ...
 Όσον αφορά την επιλογή μεταξύ ... και ... (προϊόντων), παρατηρείται προτίμηση προς (τα) ...
 Η έρευνα ακόμα έδειξε ότι ...
 Όσον αφορά την κατανάλωση φρούτων (ή λαχανικών ή δημητριακών), ...
 Τα κυριότερα ευρήματα της έρευνας συνοψίζονται παρακάτω: ...

Πηγή (εικόνα): <https://www.mothersblog.gr/mama/diaites/story/32473/ereyna-poes-einai-oi-diatrofikes-epiloges-ton-ellinon>

3. Επανάλαβε πώς διαβάζονται τα ποσοστά. Εξασκήσου στην ανάγνωσή τους

Το κλάσμα 10/100 γράφεται 10 % και διαβάζεται 10 τοις εκατό.

* Κατ' αναλογία έχουμε το σύμβολο επί **τοις χιλίοις** με τρία μηδενικά, που δηλώνει αναγωγή σε 1000 (χίλια), αλλά και το σύμβολο επί **τοις δεκάκις χιλίοις** – στις 10 000 (δέκα χιλιάδες).

Σε πολλές περιπτώσεις της καθημερινής μας ζωής ακούμε εκφράσεις όπως:

Η κατανάλωση των ωφέλιμων προϊόντων μειώνεται, κατά το 3 %, το χρόνο. Το σούπερ μάρκετ κάνει εκπτώσεις για κρέας 20 %. Μόνο το 10 % των εφήβων ακολουθεί σωστή διατροφή. Η πιθανότητα να κάνει δίαιτα είναι 50 %. Είναι 100 % σίγουρο, ότι θα χάσει κιλά. **Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ, διαβάζεται ΦιΠιΑ)** 19 %. Πήρε αύξηση 15 %. Το 72,3 % (διαβάζεται 72 κόμμα 3) των **ερωτηθέντων** προετοιμάζει το φαγητό στο σπίτι πάνω από 5 φορές την εβδομάδα, σε αντίθεση με το 27,7 %, που τρώνε εκτός σπιτιού 1-4 φορές τον μήνα. Το 42,91 % των Ουκρανών δήλωσε ότι δεν έχει συμβουλευτεί ποτέ διαιτολόγο, διότι θεωρεί πως δεν του χρειάζεται.

4. Κοίταξε τις φωτογραφίες, που αποκαλύπτουν τι τρώνε τα παιδιά σε όλο τον κόσμο. Σκέψου και πες, από ποια χώρα είναι και τι διατροφικές συνήθειες έχουν

Ο Αμερικανός Gregg Segal κατέγραψε με τον φακό του τις διατροφικές συνήθειες σε όλο τον κόσμο. Ο φωτογράφος ρώτησε τα παιδιά και τους εφήβους τι τρώνε μέσα σε μία εβδομάδα. Ύστερα φωτογράφησε το κάθε άτομο, «γαρνιρόντάς το» με τα τρόφιμα που καταναλώνει. Όπως γράφει αυτός στο εισαγωγικό σημείωμα του άλμπουμ «Daily Bread»: «Οι διατροφικές συνήθειες διαμορφώνονται σε μικρή ηλικία. Τις ακολουθούν για μια ζωή και συχνά είναι αυτές που δυστυχώς ανοίγουν το(ν) δρόμο για χρόνια προβλήματα υγείας, όπως παχυσαρκία, διαβήτη, καρδιακά νοσήματα, καρκίνο κ.ά.»

Χώρες-κλειδιά: η Αμερική, η Γερμανία, η Γαλλία, η Ινδία, η Ιταλία, η Μαλαισία

1.

2.

3.

4.

5.

6.

5. Πεξ στα Ελληνικά

Згідно з дослідженнями, молочні продукти займають перше місце серед продуктів харчування населення Греції (у 31 % опитуваних). На другому місці – зернові (23 %), а на третьому – м'ясо та риба (21,8 %). Цікаво, що греки і грекині споживають фруктів більше, ніж солодощів. При цьому вони не віддають перевагу таким корисним продуктам як овочі (тільки 5,8 %).

Звернемо увагу на роботи американського фотографа Грегга Сігала, що фотографував дітей і підлітків із їжею, яку вони споживали протягом тижня. У передмові до свого альбому «Daily Bread» він написав: «Звички харчування формуються в нас у ранньому віці. Часто ми маємо, на жаль, і такі звички, що відкривають шлях до хронічних проблем зі здоров'ям, а саме: ожиріння, діабету, серцевих захворювань, раку тощо».

Θέμα 2^ο. Ανθυγιεινές τροφές. Επικίνδυνα τρόφιμα

1. Διάβασε ποια τρόφιμα πρέπει να αποφεύγεις

Τα αναψυκτικά με **ανθρακικό**

Είναι γνωστό ότι τα αναψυκτικά περιέχουν πολλή ζάχαρη αλλά και *φωσφορικό οξύ (φωσφορική κυκλοπυ)*, το οποίο ευθύνεται για σειρά ασθενειών. Περιέχουν και καφεΐνη, η οποία αυξάνει την **αρτηριακή πίεση** και προκαλεί καρδιακές παθήσεις.

Το λευκό ψωμί

Το λευκό ψωμί παρασκευάζεται από **επεξεργασμένο** αλεύρι και είναι φτωχό σε πρωτεΐνες και φυτικές ίνες.

Τα πατατάκια

Τα πατατάκια περιέχουν πολύ λίπος και υψηλά ποσοστά *ακρυλαμιδίου(ακρυλαμίδυ)*, που τα **καθιστά καρκινογόνα**.

Η ζάχαρη

Η κατανάλωση ζάχαρης προκαλεί διαβήτη και γι' αυτό το λόγο θεωρείται από τα επικίνδυνα τρόφιμα, που σκοτώνει σιγά σιγά.

Οι σούπες σε κονσέρβα / οι **στιγμαϊές** σούπες

Πριν αγοράσεις τις σούπες αυτές, ρίξε μια ματιά στα **θρεπτικά συστατικά** τους. Περιέχουν πολύ αλάτι και είναι βλαβερές για την υγεία σου.

Τα αλλαντικά / τα λουκάνικα

Πρόκειται για μια μορφή επεξεργασμένου κρέατος με αρκετό λίπος και *νιτρούδη (nitritum)*, που μπορεί να προκαλέσει **καρδιαγγειακές** παθήσεις.

Τα ντόνατς

Στην κατηγορία των επικίνδυνων τροφίμων βρίσκονται και τα ντόνατς, τα οποία αποτελούνται κυρίως από ζάχαρη και λίπος και δεν προσφέρουν τίποτα από θρεπτική άποψη. Μην ξεχνάς, ότι το λάδι, στο οποίο τηγανίζονται, έχει χρησιμοποιηθεί πολλές φορές.

Τα ποπ κορν για τα μικροκύματα

Η **σοσκευασία** τους περιέχει χημικά συστατικά, που περνούν στην τροφή. Τα συστατικά αυτά περνούν στο αίμα των καταναλωτών και αυξάνουν τον κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου και στη συνέχεια μολύνουν το περιβάλλον.

Η **κατεψυγμένη** πίτσα

Όπως και πολλά άλλα επεξεργασμένα τρόφιμα, έτσι και η κατεψυγμένη έτοιμη πίτσα περιέχει πολύ αλάτι. Δεν προσφέρει τίποτα από θρεπτικής άποψης και έχει πολλές **θερμίδες**. Προτίμησε τις σπιτικές!

Ενεργειακά ποτά

Τα συγκεκριμένα ποτά μόνο ενέργεια δεν σου δίνουν. Στην πραγματικότητα σου προκαλούν πονοκεφάλους και νευρικότητα λόγω της καφεΐνης, που περιέχουν.

Η **κέτσαπ**

Υπάρχουν κάποιοι, που βάζουν κέτσαπ παντού. Μην το κάνεις εσύ. Είναι κι αυτή στη λίστα με τα επικίνδυνα τρόφιμα, καθώς περιέχει πολύ αλάτι και ζάχαρη.

2. Με βάση το παραπάνω κείμενο βρες ποια ωφέλιμα τρόφιμα βρέθηκαν τυχαία ανάμεσα στα βλαβερά. Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα στο τετράδιό σου

Βλαβερά τρόφιμα	Ωφέλιμα τρόφιμα
...	...
	
	
	
	
	
	
	
	

3. Άκουσε το τραγούδι «Τόσο λάθος διατροφή» της Τατιάνας Ζωγράφου, χρησιμοποιώντας το(ν) σύνδεσμο ή με τη βοήθεια του QR-code (ή διάβασε τους παρακάτω στίχους)

<https://www.youtube.com/watch?v=rdtLlcSehKc>

Η ντομάτα και τ' αγγούρι στο στομάχι μου τ' αχούρι¹ τι να πρώτο καθαρίσουν, από πού λοιπόν ν' αρχίσουν τόση ζάχαρη γιομάτο και αλάτι ως τον λάτο².

Φέρτε σκούπες φτερωτές³ μαρουλόβεργες⁴ και βλήτα⁵ και φωνάξτε στην προβλήτα⁶ όλες τις καλές τροφές.

Σύκα, μήλα, πορτοκάλια και σταφύλια και τ' αχλάδια κι όλα τα λαχανικά, πριν να είναι πια αργά, πάρτε, πάρτε μακριά τ' αλμυρά και τα γλυκά.

Σοκολάτα μου γλυκιά! Αχ πώς λιώνεις, πώς ζυγώνεις⁷ μου λιγώνεις⁸ την καρδιά.

Γαριδάκια⁹, λακοτίνια, μπισκοτάκια και κριτσίνια κολυμπάτε μες στ' αλάτι και μου κλείνετε το μάτι. Πώς να πάω στο κρεβάτι;

Και το γάλα φοβερό, ψάχνει χώρο και αυτό, μα δε βρίσκει απ' τ' αλάτι και ας έχει φέρει χάρτη ούτε μία σπιθαμή¹⁰ στην κοιλιά μας καθαρή.
– Τόσο λάθος διατροφή!

¹ (το) αχούρι – σταϊνιά,

² (ο) λάτος – дно,

³ φτερωτός, -ή, -ό – швидкий, -а, -е; з крильцями,

⁴ (η) μαρουλόβεργα – листя салату латук,

⁵ (το) βλήτο – трава щиринця,

⁶ (η) προβλήτα – пірс,

⁷ ζυγώνω – підганяти,

⁸ λιγώνω – паморочити,

⁹ (τα) γαριδάκια, λακοτίνια, κριτσίνια – різновиди снєків,

¹⁰ (η) σπιθαμή – п'ядь, тут: куточок.

4. Βρες στο κρυπτόλεξο 13 τρόφιμα από το παραπάνω τραγούδι. Σχημάτισε 3 προτάσεις με τρόφιμα (κατά την επιλογή σου). Γράψ' τες

Σ	Ο	Κ	Ο	Λ	Α	Τ	Α	Ι	Γ	Ι	Α	Σ	Θ	Λ	Ο
Α	Ω	Ρ	Θ	Υ	Γ	Ζ	Κ	Ι	Α	Π	Α	Δ	Γ	Α	Λ
Σ	Φ	Ι	Η	Λ	Γ	Ο	Μ	Η	Λ	Ο	Ρ	Φ	Α	Χ	Κ
Δ	Ω	Τ	Ν	Τ	Ο	Μ	Α	Τ	Α	Ρ	Φ	Γ	Ρ	Α	Ε
Φ	Β	Σ	Ε	Σ	Υ	Κ	Ο	Ι	Ε	Τ	Ρ	Η	Ι	Ν	Η
Γ	Ν	Ι	Ν	Γ	Ρ	Ο	Κ	Η	Ι	Ο	Φ	Ε	Δ	Ι	Γ
Η	Μ	Ν	Β	Ο	Ι	Μ	Π	Ι	Σ	Κ	Ο	Τ	Α	Κ	Ι
Ε	Ο	Ι	Φ	Α	Ι	Ο	Α	Χ	Λ	Α	Δ	Ι	Κ	Α	Φ
Κ	Θ	Α	Ε	Ν	Σ	Τ	Α	Φ	Υ	Λ	Ι	Ε	Ι	Θ	Δ
Λ	Φ	Δ	Σ	Ο	Μ	Ο	Κ	Η	Ι	Ι	Ρ	Ι	Α	Ε	Σ

5. Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις-κλειδιά

Επιβλαβείς διατροφικές συνήθειες

Πολλές φορές ... άσχημα και χωρίς ενέργεια. Οι αιτίες μπορεί να είναι πολλές, από την κακή ... έως και τον κακό ύπνο. Ο ύπνος συνδέεται άμεσα με την ενέργεια και τις διατροφικές ... . Πολλοί/-ές επιλέγουν να κάνουν κάποια διαίτα, η οποία μπορεί να είναι ... για τον οργανισμό. Πρώτα απ' όλα, μείνε μακριά από τα ... τρόφιμα. Επεξεργασμένα τρόφιμα περιέχουν συνήθως λιγότερες ίνες και περισσότερη ζάχαρη από άλλα τρόφιμα, τα οποία τα καθιστούν πολύ βλαβερά για την ... σου και κατά συνέπεια για την ενέργεια. Η κατανάλωση ζάχαρης συνδέεται στενά με ζητήματα υγείας, όπως η παχυσαρκία, ο ... και οι καρδιοπάθειες.

Λέξεις-κλειδιά: επεξεργασμένα, βλαβερή, νιώθει, διατροφή, υγεία, διαβήτη, συνήθειες

6. Μετάφρασε τις παροιμίες για τη(ν) διατροφή. Βρες, αν υπάρχουν αντίστοιχες στη δική σου γλώσσα

Όταν τρώμε, δεν μιλάμε.
 Τρώγοντας, έρχεται η όρεξη.
 Μεγάλη **μπουκιά** φάε, μεγάλο λόγο μην πεις.
 Ένα μήλο την ημέρα τον γιατρό τον κάνει πέρα.
 Φάε, **κουμπάρε**, λάχανα, στον πάτο πλέει το λάδι.
 Φάτε, μάτια, ψαριά και κοιλιά *περίδρομο (базика)*.
 Ο **τεμπέλης** δεν τρώει τα αμύγδαλα για να μην τα σπάει.

7. Πες στα Ελληνικά

Давно відомо, що шкідливі харчові звички негативно впливають на здоров'я людини. Усіма улюблені газовані напої, енергетики, чіпси та інші сніки можуть стати причиною багатьох хронічних захворювань. Наприклад, споживання продуктів із великою кількістю цукру ускладнює роботу нашого організму і призводить до розвитку діабету і серцево-судинних захворювань. Інші звички, наприклад вживання їжі з великою кількістю солі, можуть бути шкідливими для здоров'я і підвищувати кров'яний тиск людини. Відмовся від нездорового способу харчування. Пам'ятай про сон і фізичні вправи.

Θέμα 3°. Τα καλύτερα φεστιβάλ φαγητού στον κόσμο

I. Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις

Τα **καλούδια**, που μπορεί να βρει κάποιος στα φεστιβάλ φαγητού, κάνουν εκατοντάδες χιλιάδες άτομα από όλα τα μέρη του κόσμου να πιάσουν σειρά για να δοκιμάσουν πολλά είδη φαγητού. Αυτή είναι η λίστα των φεστιβάλ φαγητού, που αξίζει να επισκεφθείς!

Napa Truffle Festival

Αυτό το πολύ ενδιαφέρον φεστιβάλ έχει ως θέμα τις τρούφες. Εκεί ενώνονται οι καλύτεροι μάγειρες από όλες τις γωνίες του κόσμου, που **φημίζονται** για τη μαγειρική με τρούφες. Μπορείς να συμμετέχεις και εσύ σε μια άλλη ενδιαφέρουσα δραστηριότητα, που περιλαμβάνει την **εύρεση** τρούφας από τα **εκπαιδευμένα** σκυλιά.

Melbourne Food and Wine Festival

Το φεστιβάλ φαγητού και κρασιού της Μελβούρνης είναι μια 10ήμερη γιορτή, που έχει γεύματα πολλών πιάτων και το «μακρύτερο γεύμα» στον κόσμο. Μόνο σε αυτήν την εκδήλωση πάνω από 1600 άνθρωποι κάθονται σε ένα τραπέζι 530 μέτρων για ένα γεύμα τριών πιάτων.

Maine Lobster Festival

Κλείσε τα μάτια σου! Τώρα φαντάσου ένα φρεσκοκομμένο **αστακό** με σαλάτες ή βρασμένο και **καλυμμένο** με βούτυρο. Πάνω από 9 τόνους αστακό και περισσότερο από 700 κιλά βουτύρου σερβίρονται σε αυτό το φεστιβάλ, που έχει επίσης ζωντανή μουσική και θεατρικές παραστάσεις. Είναι μία παγκοσμίως **αναγνωρισμένη** γιορτή του τοπικού θαλασσινού φαγητού.

Salon du Chocolat Festival

Που αλλού θα πήγαινε το μυαλό σου, αν άκουγες για κάποιο φεστιβάλ σοκολάτας; Στη Γαλλία φυσικά! Μπορείς να απολαύσεις εκεί όχι μόνο την αγορά, αλλά και την **επίδειξη** μόδας με ρούχα, φτιαγμένα **αποκλειστικά** από σοκολάτα!

Masliana Pancake Festival

Πρόκειται για μια ουκρανική παραδοσιακή γιορτή Απόκριες, όταν **υποδεχόμαστε** την άνοιξη και λέμε αντίο στον χειμώνα. Σε αυτό το φεστιβάλ σερβίρονται μεγάλες ποσότητες από λεπτές χρυσές τηγανίτες και κρέπες, που συμβολίζουν τον ήλιο σε σχήμα και χρώμα. Οι επισκέπτες τις **απολαμβάνουν** με γλυκό κουταλιού (μαρμελάδα), βούτυρο ή χαβιάρι. Επίσης στο μενού υπάρχουν και γλυκά κουλουράκια (μπούμπουκ), που συνήθως δένονται μαζί και κρεμιούνται στο λαιμό σαν ένα φαγώσιμο κολιέ.

Τώρα που ξέρεις όλα, τρέξε τα καλύτερα φεστιβάλ φαγητού στον κόσμο. Εκεί θα απολαύσεις μεγάλες γαστρονομικές **εμπειρίες** και υπέροχο φαγητό.

Πηγή: <https://simposio.news/best-food-festivals/> (με διασκευή)

Ερωτήσεις:

1. Τι συμβολίζουν οι αποκριάτικες λεπτές τηγανίτες και κρέπες, που σερβίρονται στο ουκρανικό φεστιβάλ;
2. Τι δένονται μαζί και κρεμιούνται στο λαιμό σαν ένα φαγώσιμο κολιέ;
3. Πότε γιορτάζουμε τις Απόκριες;
4. Πώς (με τι) τρώμε τις κρέπες;
5. Από τι φτιάχνονται τα ρούχα στην επίδειξη μόδας στο φεστιβάλ σοκολάτας;
6. Σε ποια πόλη οργανώνεται παγκοσμίως αναγνωρισμένη γιορτή σοκολάτας;
7. Που μπορείς να συμμετέχεις στην έρευνα τρούφας με τα εκπαιδευμένα σκυλιά;
8. Τι θέμα έχει το φεστιβάλ φαγητού στη Νάπα Αμερικής;
9. Που οργανώνεται το «μακρύτερο γεύμα» στον κόσμο;
10. Τι θαλασσινό φαγητό προσφέρεται στο φεστιβάλ του Μέϊν;

2. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν ολοκληρωμένες νοηματικά προτάσεις. Γράψ' τις

1. Σε αυτό, τις τρούφες, που έχει, το φεστιβάλ, ενώνονται, ως θέμα, οι καλύτεροι μάγειρες.
2. Το φεστιβάλ, γιορτή, της Μελβούρνης, και, κρασιού, μια 10ήμερη, φαγητού, είναι.
3. Το φεστιβάλ, παραστάσεις, ζωντανή, θεατρικές, και, μουσική, έχει.
4. Στην επίδειξη, από σοκολάτα, τα ρούχα, μόδας, φτιαγμένα, ήταν, αποκλειστικά.
5. Τις Απόκριες, στον χειμώνα, την άνοιξη, αντίο, και, λέμε, υποδεχόμαστε.
6. Οι κρέπες, τον ήλιο, χρώμα, σε σχήμα, συμβολίζουν, και.
7. Οι επισκέπτες, χαβιάρι, τις τηγανίτες, με γλυκό κουταλιού, τρώνε, ή, βούτυρο.
8. Στα καλύτερα, φαγητού, φεστιβάλ, μεγάλες, θα απολαύσεις, γαστρονομικές, στον κόσμο, εμπειρίες.

3. Με βάση το κείμενο πες με μια λέξη πώς λέγεται/ λέγονται ...

αυτό που παρουσιάζει ενδιαφέρον → ...
γλυκά κουλουράκια, που συνήθως δένονται μαζί → ...
μεγάλες ποσότητες → ...
γιορτή, όταν υποδεχόμαστε την άνοιξη → ...
σε όλο τον κόσμο → ...
αυτό που φτιάχτηκε → ...
κατάλογος με φαγητά, που συνήθως προσφέρει ένα ρεστοράν → ...
αυτή που διαρκεί 10 μέρες → ...
πολύ καλός → ...
υπόγειο μανιτάρι → ...
γλυκό κουταλιού → ...
αυτό που περιέχει ζάχαρη → ...
αυτός που αναγνωρίζεται/-στηκε → ...
αυτό που τρώγεται → ...
αποχαιρετισμός «Γεια!» → ...
τέχνη της υψηλής μαγειρικής → ... τέχνη

4. Επανάλαβε πώς μετατρέπονται προτάσεις από την Ενεργητική φωνή στην Παθητική και αντίθετα. Κάνε μετατροπή και γράψε τις προτάσεις

*π.χ. Εκατοντάδες χιλιάδες άτομα από όλα τα μέρη του κόσμου πιάνουν σειρά. →
Η σειρά πιάνεται από τις εκατοντάδες χιλιάδες άτομα από όλα τα μέρη του κόσμου.*

1. Οι επισκέπτες του φεστιβάλ δοκίμασαν πολλά είδη φαγητού. → ...
2. Πολλά καλούδια μπορεί να βρει κάποιος στα φεστιβάλ φαγητού. → ...

3. Τέτοια φεστιβάλ ενώνουν συνήθως τους καλύτερους μάγειρες. → ...
4. Μου αρέσει ο βρασμένος αστακός, που καλύπτεται με βούτυρο. → ...
5. Η γιορτή του θαλασσινού φαγητού στο Μείν αναγνωρίζεται σ' όλο τον κόσμο. → ...
6. Είδα στην επίδειξη μόδας στο Παρίσι τα ρούχα, τα οποία φτιάχτηκαν αποκλειστικά από σοκολάτα! → ...
7. Σε αυτό το φεστιβάλ σερβίρονται μεγάλες ποσότητες από λεπτές χρυσές τηγανίτες και κρέπες. → ...
8. Οι μουσικοί έπαιζαν ζωντανή μουσική σε μία μεγάλη γιορτή. → ...
9. Στη Μελβούρνη οργάνωσαν το «μακρύτερο γεύμα» στον κόσμο. → ...
10. Η εύρεση τρούφας από τα εκπαιδευμένα σκυλιά περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα του φεστιβάλ της Νάπας, που έχει ως θέμα τις τρούφες. → ...

5. Συζήτησε με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου

Είσαι λάτρης του καλού φαγητού;

Επισκέπτεσαι μίνι σεμινάρια για να μάθεις τα μυστικά από τους καλύτερους σεφ στον κόσμο;

- Στην οικογένειά σου δίνουν μεγάλη έμφαση στην εικόνα ενός πιάτου, στα χρώματα που κυριαρχούν ή όχι;
- Συμφωνείς ότι η καλύτερη διατροφική συνήθεια των Ουκρανών είναι τα **ξυλάκια**;
- Εσύ φροντίζεις να είναι μικρές οι μερίδες σου ή όχι;
- Διαλέγεις εποχιακά φρούτα ή προτιμάς **εξωτικά**;
- Τρώς λαχανικά σαν κύριο πιάτο;
- Απολαμβάνεις πιο πολύ το ψάρι ή το κρέας;
- Θα **συνιστούσες** το Μεσογειακό μενού, που πολλές χώρες θεωρούν ως το πιο υγιεινό, ή όχι; Γιατί;

6. Κάνε μια παρουσίαση στην τάξη πάνω στο θέμα «Το φεστιβάλ φαγητού σε ... που μου έκανε εντύπωση»

7. Πες στα Ελληνικά

Фестивалі їжі, що проводяться в різних країнах світу, збирають тисячі туристів і туристок, які бажають скуштувати гастрономічні шедеври та дізнатись таємниці їхнього приготування. Зазвичай вони відбуваються протягом декількох днів. У програмі гастрономічних фестивалів завжди є дуже багато цікавих заходів. Усі, хто любить високу кулінарію, можуть поспостерігати за майстер-класами з виготовлення страв. Кращі шеф-кухарі представляють гостям свої творіння. Гастрономічні фестивалі вважаються великою кулінарною подією, яку відвідують тисячі любителів смачної їжі.

Θέμα 4^ο. Τα ουκρανικά φεστιβάλ φαγητού

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Το Lviv Coffee Festival απευθύνεται τόσο στους επαγγελματίες του κλάδου όσο και στο ευρύ καταναλωτικό κοινό. Πρόκειται για μια εκδήλωση με γαστρονομικό, εκπαιδευτικό, ψυχαγωγικό και εμπορικό περιεχόμενο. Το φεστιβάλ οργανώνεται ετήσια, τον Σεπτέμβριο, για τους λάτρεις του καφέ, οι οποίοι ενδιαφέρονται για νέες τάσεις και εξελίξεις, που διαμορφώνονται στο χώρο.

Το εθνικό φεστιβάλ «Σορότσινσκι γιάρμαροκ» είναι γνωστό σ' όλη την Ουκρανία για την ιστορικότητα και την λαμπρότητά του. Κάθε χρόνο, τον Αύγουστο, λειτουργεί

η μεγάλη εμποροπανήγυρη στο χωριό Βελύκι Σορότσιντσι, όπου μικροπωλητές και τεχνίτες πουλάνε τα εμπορεύματά τους. Δεν είναι μόνο ένα εμπορικό γεγονός σημαντικής οικονομικής δραστηριότητας. Είναι και σημείο αναφοράς πολιτιστικής ιστορίας του τόπου μας. Είναι ένα κομμάτι από τις παραδόσεις λαϊκού χορού και τραγουδιού, και μάλιστα από τις ζωντανές, τις οποίες αγαπάμε, γιατί είναι της πατρίδας μας. Στη σημερινή του μορφή το πανηγύρι είναι ένα **απέραντο υπαίθριο** παζάρι με μια μεγάλη έκθεση προϊόντων, τραπέζια και σκηνές.

Κάθε χρόνο, τον Ιανουάριο, ανοίγει τις πόλες του η μεγάλη γιορτή του κρασιού στο Μουκάτσεβο. Το φεστιβάλ αυτό αποτελεί θεσμό της πόλης και **σήμα κατατεθέν**, αφού έχει τις ρίζες του βαθιά στην ιστορία. Η Δυτική Ουκρανία είναι η καρδιά της **αμπελοκαλλιέργειας** της χώρας μας με τους ανθρώπους, που ασχολούνται με το κρασί. Επίσης αυτοί φημίζονται για την αγάπη τους στο κρασί, για τον πολιτισμό και τη διασκέδαση. Θεατρικές παραστάσεις, **δρώμενα**, ποίηση, χορός, κρασί, φαγητό και τραγούδι είναι μερικά από τα πολλά πράγματα, που μπορεί κανείς να ζήσει, ερχόμενος στη γιορτή του ερυθρού (κόκκινου) κρασιού «Τσερβένε βυνό».

2. Ρώτησε το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου για να πάρεις τις παρακάτω απαντήσεις. Γράψε τις ερωτήσεις σου στο τετράδιο

1. Τόσο στους επαγγελματίες του κλάδου όσο και στο ευρύ καταναλωτικό κοινό.
2. Τον Σεπτέμβριο.
3. Το φεστιβάλ του καφέ στο Λβιβ.
4. Για νέες τάσεις και εξελίξεις, που διαμορφώνονται στο χώρο.
5. Είναι γνωστό σ' όλη την Ουκρανία.
6. Κάθε χρόνο, τον Αύγουστο.
7. Στο χωριό Βελύκι Σορότσιντσι.
8. Πουλάνε τα εμπορεύματά τους.
9. Είναι ένα απέραντο υπαίθριο παζάρι με μια μεγάλη έκθεση προϊόντων, τραπέζια και σκηνές.
10. Κάθε χρόνο, τον Ιανουάριο.

11. Η γιορτή του κρασιού «Τσερβένε βυνό».
12. Στο Μουκάτσεβο.
13. Αφού έχει τις ρίζες του βαθιά στην ιστορία.
14. Στη Δυτική Ουκρανία.
15. Θεατρικές παραστάσεις, δρώμενα, ποίηση, χορός, κρασί, φαγητό και τραγούδι.

3. Συζήτησε με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου, όπως στο παράδειγμα

Έχεις επισκεφθεί κάποιο ουκρανικό φεστιβάλ φαγητού;

Ναι, φέτος ήμουν στη γιορτή της «Πολτάβσκα γαλούσκα». Εκεί παρακολούθησα μίνι σεμινάριο για να μάθω την καλύτερη συνταγή για βαρένικα από τους γνωστούς μάγειρες της Ουκρανίας. Τόσο τα υλικά, όσο και η συνταγή είναι τόσο εύκολα, που δεν έχεις παρά να τα δοκιμάσεις!

ΣΥΝΤΑΓΗ

Ξεκινάμε από τη ζύμη. Σε μια μεγάλη λεκάνη βάζουμε το αλεύρι, στη μέση χύνουμε το νερό, το αβγό και το αλάτι. **Ανακατεύουμε και ζυμώνουμε** το ζυμάρι μας. Το αφήνουμε να ξεκουραστεί για μισή ώρα.

Ανοίγουμε το ζυμάρι με τον **πλάστη** σε χοντρό φύλλο. Με ένα ποτήρι κόβουμε τα φύλλα σε μικρά κυκλάκια. Παιρνουμε στην **παλάμη** τα κυκλικά κομματάκια ζύμης και βάζουμε στο κέντρο με ένα κουταλάκι λίγη γέμιση (π.χ. **μυζήθρα**), τόση ώστε να μπορούμε να το κλείσουμε στη μέση σαν **μισοφέγγαρο**. Πατάμε τις δύο άκρες να κλείσουν καλά (μπορούμε και με ένα πιρούνι) για να μην ανοίξουν στο βράσιμο.

Σε μια κατσαρόλα βάζουμε νερό, το αλατίζουμε και μόλις βράσει, ρίχνουμε τα βαρένικα μαζί με λίγο λάδι. Θέλουν μερικά λεπτά (γύρω στα 5) να μαλακώσουν, να ασπρίσουν και να ανέβουν στην **επιφάνεια**. Τα βγάζουμε με μια **τροπητή** κουτάλα, τα **στραγγίζουμε** και τα σερβίρουμε με βούτυρο. Τρώγονται ωραιότατα και με κρέμα γάλακτος!

Υλικά:

- αλεύρι όσο πάρει (γύρω στο 1 κιλό)
- 1 ποτήρι νερό
- 1 αβγό
- ½ κιλό μυζήθρα
- λίγο αλάτι, λάδι, βούτυρο

4. Βάλε τις παρακάτω προτάσεις στη σωστή σειρά

ΚΡΕΠΕΣ

Ο Γιώργος μετά από την επίσκεψη στο αποκριάτικο φεστιβάλ Μάσλιανα ήθελε να κάνει έκπληξη στη μαμά του. Ξέχασε όμως πώς μαγειρεύονται οι κρέπες. Βοήθησέ τον, βάζοντας τις προτάσεις στη σωστή σειρά.

- ... Αφήνουμε για λίγο και από την άλλη πλευρά και βγάζουμε την κρέπα από το τηγάνι.
- ... Μπορούμε να γεμίσουμε τις κρέπες μας με ό,τι θέλουμε ή να τις φάμε έτσι.

- ... Σε τηγάνι βάζουμε μια μικρή ποσότητα της ζύμης (ίσα να καλύπτει το τηγάνι), και μόλις ψηθεί από κάτω, τη γυρίζουμε.
- ... Χτυπάμε καλά τα αβγά, προσθέτουμε το γάλα, τη ζάχαρη, το αλάτι, το αλεύρι και το λάδι.

Υλικά:
3 αβγά
700 γραμμάρια γάλα
13 κουτάλια αλεύρι
λίγο ζάχαρη, αλάτι, λάδι

5. Διάλεξε τη σωστή συνέχεια κάθε πρότασης

1. Τα φεστιβάλ α) οργανώνονται ετήσια.
β) γεμίζονται με χαβιάρι.
γ) τρώγονται με κρέμα γάλακτος.
2. Το πανηγύρι είναι α) μια εθνική τράπεζα.
β) ένας μήνας Σεπτέμβριος.
γ) ένα υπαίθριο παζάρι.
3. Η χώρα μας έχει α) την επίσκεψη του αποκριάτικου φεστιβάλ.
β) μια πλούσια λαϊκή παράδοση.
γ) τις κρέπες σου με ό,τι θέλεις.

6. Πες στα Ελληνικά

Україна відома не тільки багатую історією, але й смачною кухнею. Починаючи з січня, в усіх містах країни стартують різноманітні заходи під відкритим небом. Уже традиційними стали фестивалі їжі та музики. Так, фестиваль «Червене вино» в Мукачево відкриває сезон гастрономічних фестивалів Західної України та є головною подією січня, яку варто відвідати.

Великий фестиваль кави у Львові зазвичай відбувається у вересні. Він збирає всіх, хто цікавиться культурою споживання цього напою. На святі своїми секретами відкрито діляться професіонали, а любителі кави можуть порівняти різні техніки її приготування.

Національний Сорочинський Ярмарок у Великих Сорочинцях традиційно проводять у серпні. Щорічно його відвідують десятки тисяч гостей із усього світу. Це не тільки найбільший торговельний ярмарок, а й справжня виставка народних товарів і мистецтв. Тут можна скуштувати національні страви та насолодитися українськими танцями і піснями.

Θέμα 5°. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

- Ποιες είναι οι διατροφικές επιλογές των Ελλήνων σήμερα;
- Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην παραδοσιακή και τη σύγχρονη διατροφή;
- Ποια είναι τα καλύτερα φεστιβάλ φαγητού στον κόσμο που γνώρισες σ' αυτήν την ενότητα;
- Ποια τρόφιμα είναι επικίνδυνα και γιατί;
- Πώς φτιάχνονται τα βαρένικα και οι κρέπες; Ποια είναι η συνταγή τους;

2. Να παρακολουθήσεις βίντεο – διαφήμιση για γαστρονομικά φεστιβάλ στην Ουκρανία, χρησιμοποιώντας το(ν) σύνδεσμο ή με τη βοήθεια του QR-code και να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

<https://www.youtube.com/watch?v=YfZ77xkjqVY>

Ποιες πόλεις / ποια χωριά της Ουκρανίας αναφέρονται στο βίντεο;
 Φεστιβάλ ποιων τροφίμων διεξάγει
 κάθε μια από τις πόλεις / κάθε ένα από τα χωριά;

3. Να ακολουθήσεις τις παρακάτω οδηγίες και να κάνεις διάλογο με το(ν) διπλανό / τη(ν) διπλανή σου

- ❖ Γνωρίζεις ήδη πολλά για τη σωστή διατροφή, για τις ανθυγιεινές τροφές και επικίνδυνα τρόφιμα.
- ❖ Φαντάσου ότι είσαι διαιτολόγος και ένας / μια υπέρβαρος/-η ασθενής, που θέλει να λύσει το πρόβλημα του υπερβολικού βάρους, ήρθε για βοήθεια.
- ❖ Τον / την ασθενή σου να παίζει ο συμμαθητής / η συμμαθήτριά σου.
- ❖ Με τη βοήθεια της εικόνας πες στον / στην ασθενή για τη σωστή καθημερινή διατροφή, που εκείνος/-η πρέπει να ακολουθήσει στο μέλλον για να αποφύγει προβλήματα με την υγεία του / της.
- ❖ Να στρέψεις την προσοχή του / της ασθενούς στο ότι για να μειωθεί το βάρος του / της, είναι απαραίτητο για κάποιο χρονικό διάστημα να αποκλείσει από την καθημερινή διατροφή του / της κάποια προϊόντα, που αναφέρονται στην εικόνα.

Щоденний раціон

Вживайте корисні продукти з різних груп:

	Різнокольорові овочі та бобові: 300 г овочів за 4-5 порцій та 75 г бобових на добу
	Фрукти та ягоди: 300 г за 2 порції на добу
	Цільні злаки або злакові продукти (хліб, каша, пластівці, макаронні вироби) ♀ 70г для жінки ♂ 90 г – для чоловіка
	Нежирне м'ясо та птиця, риба, яйця, горіхи та насіння: переважно м'ясо птиці, 2-3 рибні страви на тиждень, 1-2 яйця на добу, 2 ложки горіхів та насіння на добу.
	Молоко, йогурт, сир, переважно із помірним вмістом жиру: 2,5-3 порції на добу.

4. Να παρουσιάσεις, όπως στο παράδειγμα, τη συνταγή και τα βήματα μαγειρέματος του φαγητού, που λατρεύουν όλοι στην οικογένειά σου

Το φαγητό που με ξετρελάνει είναι τα σίρνικι. Όταν η μαμά μου λέει ότι θα κάνει σίρνικι, δεν το βγάζω από το μυαλό μου ούτε 1 λεπτό! Περιμένω τη στιγμή που θα γυρίσω από το σχολείο στο σπίτι να μου γαργαλίσει τη μύτη η μυρωδιά τους. Όλοι στην οικογένειά μου λατρεύουν τα σίρνικι για έναν **ανεξήγητο** λόγο!

Σίρνικι

ΥΛΙΚΑ

- 1 φλιτζ. αγελαδινό τυρί (cottage cheese)
- 2 αυγά
- 5 κουταλιές γεμάτες αλεύρι για όλες τις χρήσεις
- 1 ½ κουταλιά ζάχαρη
- 2 πρέζες αλάτι
- ½ κουταλάκι μαγειρική σόδα
- 1 κουταλάκι ξύδι
- Αλεύρι για το πανάρισμα
- 4 κουταλιές λάδι (τηγάνισμα)
- Ξινή κρέμα
- Ζάχαρη άχνη
- Φράουλες ή μούρα
- μέλι

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Σε ένα μεγάλο μπολ βάζετε το τυρί, τα αυγά, τη ζάχαρη, το αλάτι και το αλάτι. Χτυπάτε καλά με το σύρμα μέχρι να ομογενοποιηθούν όλα τα υλικά. Σε ένα μικρό μπολ βάζετε την σόδα και το ξύδι. Ρίχνετε το μίγμα αυτό στο μεγάλο δοχείο και ανακατεύετε. Πασπαλίζετε με αλεύρι ένα πιάτο ή ένα ταψί. Παίρνετε κουταλιά-κουταλιά από το μίγμα και βάζετε πάνω στο αλεύρι. Συνεχίζετε την διαδικασία μέχρι να τελειώσει το μίγμα. Πασπαλίζετε από πάνω ξανά με αλεύρι. Ζεσταίνετε το λάδι σε ένα τηγάνι. Προσεκτικά με μια σπάτουλα πιάνετε τα πανκέικς και τα βάζετε στο τηγάνι. Ψήνετε σε μέτρια φωτιά για περίπου 3' κάθε πλευρά. Τέλος βάζετε σε χαρτί κουζίνας για να στραγγίσουν και σερβίρετε με ξινή κρέμα ή ζάχαρη άχνη ή μούρα ή μέλι. Φυσικά μπορείτε να κάνετε και τους δικούς σας συνδυασμούς.

5. Με βάση το Ίντερνετ και τη βοήθεια των παρακάτω ερωτήσεων να παρουσιάσεις στην τάξη ένα Φεστιβάλ φαγητού, που είναι / ήταν στην Ουκρανία ή στο εξωτερικό

1. Τι είναι / ήταν αυτό το φεστιβάλ, πού γίνεται / έγινε και γιατί;
2. Πόσο συχνά οργανώνεται;
3. Ποιοι/-ες το οργανώνουν / οργάνωσαν;
4. Σε ποιους/-ες απευθύνεται / απευθύνθηκε;
5. Ποιοι/-ες παίρνουν / πήραν μέρος;
6. Τι φαγητά έχει / είχε;
7. Τι εντοπώσεις έχουν / είχαν οι συμμετέχοντές του;
8. Τι σε εξέπληξε ενώ παρακολουθούσες το φεστιβάλ;

Το πρώτο μεγάλο φεστιβάλ φαγητού στην Αθήνα

6. Να πεις στα Ελληνικά τις παρακάτω προτάσεις και να τις γράψεις στο τετράδιό σου

Усі члени нашої родини дотримуються канонів правильного харчування та не вживають шкідливих продуктів. Гастрономічні звички формуються в ранньому віці та супроводжують нас усе життя. Так, неправильне харчування часто відкриває шлях до хронічних захворювань, а саме: ожиріння, діабету, серцевих захворювань, раку тощо. Мешканці/-ки та гості міста прийшли на фестиваль національної української кухні з чудовим настроєм і бажанням скуштувати багато різних страв. Мені дуже подобається готувати з мамою пиріг із яблук за бабусиним рецептом.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η. ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΕΛΛΗΝΟΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Αμπελοκαλλιέργεια (η) – виноградарство
αναγνωρισμένος (-η, -ο) – визначений (-а, -е)
ανακατεύω – перемішувати
ανεξήγητος (-η, -ο) – такий (-а, -е), що важко

пояснити

απέραντος (-η, -ο) – безмежний (-а, -е)
απευθύνομαι – звертатись
αποκλειστικά – виключно
απολαμβάνω – насолоджуватися
αποχαιρετισμός (ο) – прощання
αρτηριακή πίεση (η) – артеріальний тиск
αστακός (ο) – омар, лобстер

Δρώμενο (το) – вулична вистава

Εκπαιδευμένος (-η, -ο) – навчений (-а, -е)
εμπειρία (η) – досвід
εμποροπανήγυρη (η) – торговельний ярмарок
εξωτικός (-ή, -ό) – екзотичний (-а, -е)
επαγγελματίας (ο) – професіонал
επεξεργασμένος (-η, -ο) – оброблений (-а, -е)
επίδειξη (η) – демонстрація
επιφάνεια (η) – поверхня
ερωτηθέν (το) – опитаний
εύρεση (η) – знаходження

Ζυμώνω – замішувати

Θερμίδα (η) – калорія
θρεπτικός (-ή, -ό) – поживний (-а, -е)

Καθιστώ – робити
καλούδια (τα) – ласощі, смаколики
καλυμμένος (-η, -ο) – покритий (-а, -е)
κάνει πέρα – віддаляти
καρδιαγγειακός (-ή, -ό) – серцево-судинний (-а, -е)
καρκινογόνος (-η, -ο) – канцерогенний (-а, -е)
κατεψυγμένος (-η, -ο) – заморожений (-а, -е)
κλάδος (ο) – галузь, сфера
κλάσμα (το) – дріб
κουμπάρος (ο) – кум

Λαμπρότητα (η) – блиск
λεκάνη (η) – миска
λίπος (το) – жир

Μανιτάρι (το) – гриб
με πιάνει – на мене находить
μικροπωλητής (ο) – продавець (роздрібний)
μισοφέγγαρο (το) – півмісяць
μπουκιά (η) – шматок
μυζήθρα (η) – сир (білий)

Ξετρελαίνω – зводити з розуму
ξυλάκια (τα) – палички

Παλάμη (η) – долоня
παραδίδω – віддавати
πλάστης (ο) – качалка
πρόκειται – мова йде про
πύλη (η) – брама

Σήμα κατατεθέν (το) – зареєстрована торгова
марка

στιγμιαίος (-α, -ο) – миттєвий (-а, -е)
στραγγίζω – цідити
συνοψίζω – підсумовувати
συσκευασία (η) – упаковка
συστατικό (το) – складова

Τεμπέλης (-α, -ικο) – лінивий (-а, -е)
τζίντζερ (το) – імбир
τριπητός (-ή, -ό) – з дірками

Υδατάνθρακας (ο) – вуглевод
υπαίθριος (-α, -ο) – на відкритому повітрі
υπόγειος (-α, -ο) – підземний (-а, -е)
υποδέχομαι – приймати

Φημίζω – прославляти
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας / ΦΠΑ (ο) – Податок
на додану вартість / ПДВ
φυτική ίνα (η) – рослинне волокно

ΟΥΚΡΑΝΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Α

аварія - ατύχημα (το)
адвокат, юрист - νομικός (ο)
адміністратор/-ка - στέλεχος διοίκησης (ο/η)
адмірал - ναύαρχος (ο)
адресувати - αποστείνω
амбіція - φιλοδοξία (η)
аналогічно - παρομοίως
антиреволюційний (-а, -е) - αντεπαναστατικός (-ή, -ό)
антифашистський (-а, -е) - αντιφασιστικός (-ή, -ό)
артеріальний тиск - αρτηριακή πίεση (η)
асоціація, спільнота - σύλλογος (ο)

Б

бавовна - βαμβάκι (το)
бажаний (-а, -е) - επιθυμητός (-ή, -ό)
балансувати - ισορροπώ
бездумно - αλόγιστα
безлад, потрясіння - αναστάτωση (η)
безмежний (-а, -е) - απέραντος (-η, -ο)
Бермуди - Βερμούδες (η)
бібліотекар - βιβλιοθηκονόμος (ο)
благодійний (-а, -е) - κοινωφελής (-ής, -ές)
благодійник - ευεργέτης (ο)
блиск - λαμπρότητα (η)
бобове поле - φάβα (η)
божевільний (-а, -е) - τρελός (-ή, -ό)
босоніж - ξυπόλητος (-η, -ο)
бочка - βαρέλι (το)
брама - πύλη (η)
бути пов'язаним - οφείλω

В

вдихати - αναπνεύσω
взаємний (-а, -е) - αμοιβαίος (-α, -ο)
вигляд - εμφάνιση (η)
вигравіруваний (-а, -е) - χαραγμένος (-η, -ο)
вигук - επιφώνημα (το)
видавничий дім, видавництво - εκδοτικός οίκος
видатний (-а, -е) - διακεκριμένος (-η, -ο)
виживання - επιβίωση (η)
виживати - επιβιώνω
визволительний (-а, -е) - απελευθερωτικός (-ή, -ό)
визнаний (-а, -е) - αναγνωρισμένος (-η, -ο)
викид - έκλυση (η)
виклик - πρόκληση (η)
викликати - προκαλώ
виключно - αποκλειστικά
використовувати повторно - επαναχρησιμοποιάω
викрадати - απαγάω
викуп - εξαγορά (η)
виноградарство - αμπελοκαλλιέργεια (η)

виразність - εκφραστικότητα (η)
вирізнятись - διασπρέω
виробник, будівник - κατασκευαστής (ο)
виробництво - παραγωγή (η)
вирощувати - φυτρώνω
висхідний (-а, -е) - ανοδικός (-ή, -ό)
вихлопні гази - καυσαέριο (το)
виходити, уникати - ξεφεύγω
виявляти - εντοπίζω
відбивати, відобразити - αποτυπώνω
віддавати - παραδίδω
віддаляти - κάνει πέρα
відігравати роль - διαδραματίζω
від'їзд - αναχώρηση (η)
відмінність - διάκριση (η)
відновити - αποκαθιστώ
відродження - αναβίωση (η)
відродження - αναγέννηση (η)
відроджувати - αναζωογονώ
відходи - απόβλητα (τα)
віза - θεώρηση (η)
вогонь - πυρκαγιά (η)
вогонь, пожежа - φωτιά (η)
впертий (-а, -е) - πεισματάρης (-α, -ικο)
вплив - επιρροή (η)
всесвіт - σύμπαν (το)
всесвітній (-я, -е) - παγκόσμιος (-α, -ο)
встановлювати - καθιερώνω
втрата - απώλεια (η)
вуглевод - υδατάνθρακας (ο)
вузол, узи - δεσμός (ο)
вулична вистава - δρώμενο (το)

Г

габаритний (-а, -е) - υπερμεγέθης (-ής, -ές)
галузь, сфера - κλάδος (ο)
геніальний (-а, -е) - ιδιοφυής (-ής, -ές)
гідний (-а, -е) - αξιόλογος (-η, -ο)
гличик - κανάτα (η)
глиняний (-а, -е) - πήλινος (-η, -ο)
глузувати - κοροϊδεύω
години праці - ωράριο (το)
головуючий/-ча - επικεφαλής (ο/η)
гра слів - λογοπαιγνιο (το)
гриб - μανιτάρι (το)
громадський діяч - κοινωνικός παράγοντας (ο)
гуманітарний (-а, -е) - ανθρωπιστικός (-η, -ο)
гусинь - κάμψια (η)

Д

далі - πέρα
дамба - φράγμα (το)

демонстрація – επίδειξη (η)
 дзвіниця – καμπαναριό (το)
 дизайн – σχεδιασμός (ο)
 дія – δράση (η)
 добровільний (-а,-ε) – εθελοντικός (-ή, -ό)
 доглянутий (-а, -ε) – περιποιημένος (-η, -ο)
 догори дригом, догори ногами – ανάποδα
 дозвілля – αναψυχή (η)
 докучання, завдання клопоту – παρενόχληση (η)
 долоня – παλάμη (η)
 домагатися – επιδιώκω
 домашній (-я, -ε) – οικιακός (-ή, -ό)
 допомога – ενίσχυση (η)
 досвід – εμπειρία (η)
 досягнення – επίτευγμα (το)
 дотримуватися – τηρώ
 дріб – κλάσμα (το)
 духовність – πνευματικότητα (η)

Ε

εволюція – εξέλιξη (η)
 екзотичний (-а, -ε) – εξωτικός (-ή, -ό)
 екскурсія – ξενάγηση (η)
 експлуатація – εκμετάλλευση (η)
 емігрант (-ка) – απόδημος (ο), απόδημη (η)
 етикетний (-а, -ε) – εθιμοτυπικός (-ή, -ό)

Ε

Європейський Союз – Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)

Ж

жертвувати – θυσιάζω
 живий (-а, -ε) – έμβιος (-α, -ο)
 жир – λίπος (το)

З

з'ясуватися – διευκρινίζομαι
 забезпечувати – διασφαλίζω
 забруднення – ρύπανση (η)
 забруднювати – ρυπαίνω,
 (заражати, інфікувати) – μολύνω
 завіса – παραπέτασμα (το)
 загальнокорисний (-а, -ε) – κοινωφελής (-ής, -ές)
 зайнятість – απασχόληση (η)
 залежати – εξαρτιέμαι
 залишатися спокійним – ηρεμώ
 залишок – υπόλειμμα (το)

залучати – προσελκώω
 замішувати – ζυμώνω
 заморожений (-а, -ε) – κατεψυγμένος (-η, -ο)
 занурений (-а, -ε) – βυθισμένος (-η, -ο)
 заохочувати – ενθαρρύνω
 зареєстрована торгова марка – σήμα κατατεθέν (το)
 заспокоювати, умиротворяти – γαληνεύω
 засуджувати – καταδικάζω
 захищений (-а, -ε) (μετοχή από το ρήμα προστατεύω) –
 προστατευόμενος (-η, -ο)
 захоплення – σύλληψη (η)
 захоплюючий (-а, -ε) – συναρπαστικός (-ή, -ό)
 збанкрутілий (-а, -ε) – χρεοκοπημένος (-η, -ο)
 зберегати – εξοικονομήσω
 зберігання – αποθήκευση (η)
 зберігання – φύλαξη (η)
 зберігатися – διαφυλάγομαι
 збирати, колекціонувати – συλλέγω
 збірка – συλλογή (η)
 звертатись – απευθύνομαι
 звільнення, позбавлення – απαλλαγή (η)
 зводити з розуму – ξετρελαίνω
 зворотній (-я,-ε) – αμοιβαίος (-α, -ο)
 зворушливий (-а, -ε) – συγκινητικός (-ή, -ό)
 здійснювати великі справи – μεγαλοουργώ
 земля, територія, терена – έδαφος (το)
 зіткнення – σύγκρουση (η)
 зловживання – κακοποίηση (η)
 знаходження – εύρεση (η)
 значок – σήμα (το)
 зневажати – περιφρονώ
 знижувати – μειώνω
 зникати – εξαφανίζομαι
 зникнення – εξαφάνιση (η)
 зобов'язання – υποχρέωση (η)
 зосереджуватися – εστιάζομαι
 зріти – ωριμάζω
 зрозумілий (-а, -ε) – κατανοητός (-ή, -ό)

Ι

імбир – τζιντζερ (το)
 інвалідність – αναπηρία (η)
 інвестиція – επένδυση (η)
 інновація – καινοτομία (η)
 іноземний (-а, -ε) – αλλοδαπός (-ή, -όν)
 інтелект – νοημοσύνη (η)
 інтенсивний (-а, -ε) – εντατικός (-η, -ο)
 інтерв'ю – συνέντευξη (η)
 інтернетний (-а, -ε) – διαδικτυακός (-ή, -ό)
 інфікований (-а,-ε) – μολυσμένος (-η, -ο)

Κ

калорія – θερμίδα (η)
 кампанія – εκστρατεία (η)
 канцерогенний (-а, -е) – καρκινογόνος (-η, -ο)
 капелюшник – καπελάς (ο)
 капітал – κεφάλαιο (το)
 каплиця – παρεκκλήσι (το)
 карикатурист – γελοιογράφος (ο)
 катування – βασανιστήριο (το)
 качалка – πλάστης (ο)
 керівництво – ηγεσία (η)
 клонування – κλωνοποίηση (η)
 клуб – λέσχη (η)
 компанія – εταιρεία (η)
 компетенція – αρμοδιότητα (η)
 контроль – έλεγχος (ο)
 конфіденційність, тайна – απόρρητο (το)
 конфлікт – σύρραξη (η)
 концепція, значення – έννοια (η)
 королівство – βασιλείο (το)
 короткометражний фільм – ταινία μικρού μήκους (η)
 космічний (-а, -е) – διαστημικός (-ή, -ό)
 которн (взуття) – κόθορνος (ο)
 кошикар – καλαθάς (ο)
 кум – κουμπάρος (ο)
 курс, шлях – πορεία (η)

Λ

ласощі, смаколики – καλούδια (τα)
 лаятися – βρίζω
 листування – αλληλογραφία (η)
 лицемір (тут: актор) – υποκριτής (ο)
 лінивий (-а, -е) – τεμπέλης (-α, -ικο)
 людиноподібний (-а, -е) – ανδροειδής (-ής, -ές)

Μ

маньеризм – μανιερισμός (ο)
 маска – προσωπείο (το)
 матеріал – υλικό (το)
 медбрат – νοσηλευτής (ο)
 медсестра – νοσηλεύτρια (η)
 межа, кордон – όριο (το)
 менталітет – νοοτροπία (η)
 меншина – μειονότητα (η)
 мета – σκοπός (ο)
 миска – λεκάνη (η)
 миттєвий (-а, -е) – στιγμιαίος (-α, -ο)
 мийні засоби – απορρυπαντικά (τα)
 мінімізувати – ελαχιστοποιούμαι
 мобільність – κινητικότητα (η)
 мова йде про – πρόκειται
 мотивований (-а, -е) – παρακινημένος (-η, -ο)

Η

навколишнє середовище – περιβάλλον (το)
 навмисний (-а, -е) – σκόπιμος (-η, -ο)
 навчений (-а, -е) – εκπαιδευμένος (-η, -ο)
 нагадувати – υπενθυμίζω
 наглядати, контролювати – εποπτεύω
 нагорода, орден – παράσημο (το)
 нагороджувати – επιβραβεύω
 нагороджений (-а, -е) – βραβευμένος (-η, -ο)
 надавати – παρέχω
 надання, забезпечення – παροχή (η)
 надихати – εμπνέω
 наймати, орендувати – μισθώνω
 налаштований (-а, -е), створений (-а, -е)
 (μετοχή από το ρήμα διαμορφώνω) – διαμορφωμένος (-η, -ο)
 намір – πρόθεση (η)
 наполегливо, завзято, вперто – επίμονα
 насолоджуватися – απολαμβάνω
 натовп, безліч, маса – πλήθος (το)
 наявність – διαθεσιμότητα (η)
 небажаючи (-а, -е) – απρόθυμος (-η, -ο)
 неввічливий (-а, -е) – αγενής (-ής, -ές)
 неввічливість – αγένεια (η)
 невикористаний (-а, -е) – αχρησιμοποίητος (-η, -ο)
 невиліковний (-а, -е) – ανίατος (-η, -ο)
 невірний (-а, -е) – λανθασμένος (-η, -ο)
 незаконний (-а, -е) – παράνομος (-η, -ο)
 незапрошений (-а, -е) – απρόσκλητος (-η, -ο)
 незвичайний (-а, -е) – ασυνήθης (-ης, -ες)
 незліченний (-а, -е) – αμέτρητος (-η, -ο)
 нелюдський (-а, -е) – απάνθρωπος (-η, -ο)
 ненависть – μίσος (το)
 непотрібний (-а, -е) – άχρηστος (-η, -ο)
 несподівано – απροσδόκητο
 нужденний (-а, -е) – άπορος (-η, -ο)

Ο

обвал, падіння, осідання – κατάρρευση (η)
 об'єкт – εγκατάσταση (η)
 обіцяти – υποσχέθηκε (υπόσχομαι)
 обмін – ανταλλαγή (η)
 обмінювати – ανταλλάζω
 обов'язок – καθήκον (το)
 обприскування – ράντισμα (το)
 ображати – προσβάλλω
 образливий (-а, -е) – προσβλητικός (-ή, -ό)
 обробка – επεξεργασία (η)
 оброблений (-а, -е) – επεξεργασμένος (-η, -ο)
 одноліток – συνομήλικος (ο)
 одяг – ένδυμα (το)
 окремиий (-а, -е), видатний (-а, -е) – ξεχωριστός (-ή, -ό)
 омар, лобстер – αστακός (ο)
 орієнтація – προσανατολισμός (ο)

опитаний – ερωτηθέν (το)
 оповідання – αφήγηση (η)
 оптовий продавець, великий торговець – μεγαλέμπορος (ο)
 Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЕ) – Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ)
 Організація Об'єднаних Націй – Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ)
 Організація Північноатλαντικού договору – Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου (ΝΑΤΟ)
 оскільки – εφόσον
 особливість – ιδιαιτερότητα (η)
 отрута – δηλητήριο (το)
 офіціант (-ка) – σερβιτόρος (ο), σερβιτόρα (η)
 охоплювати – καλύπτω

Π

палички – ξυλάκια (τα)
 парник, теплиця – θερμοκήπιο, το
 патріотизм – φιλοπατρία (η)
 перевертати – αναποδογυρίζω
 перевертати, змінювати – αναστρέφω
 перевизначати – επανακαθορίζω
 перевищувати – ξεπερνάω
 перевищувати – υπερβαίνω
 перевіряти (розм.) – τσεκάρω
 перегляд, перевивчення – επανεξέταση (η)
 перегортати – ξεφυλλίζω
 переконання – πεποίθηση (η)
 перемішувати – ανακατεύω
 перепис населення – απογραφή (η)
 переривати – διακόπτω
 переробляти – ανακυκλώνω
 переселення – μετοίκηση (η)
 перетинати – διασχίζω
 перешкода, торгівля – εμπόδιο (το)
 периферійний (-а, -ε), районний (-а, -ε) – περιφερικός (-ή, -ό)
 першість – πρωτιά (η)
 печатка – σφραγίδα (η)
 півмісяць – μισοφέγγαρο (το)
 підземний (-а, -е) – υπόγειος (-α, -ο)
 підніматися, дертися – οκαρφαλώνω
 підпал – εμπρησμός (ο)
 підприємець (-иця) – επιχειρηματίας (ο/η)
 підсвідомість – υποσυνείδητο (το)
 підсумовувати – συνοψίζω
 підтверджувати – επιβεβαιώνω
 підтримка – συμπαράσταση (η)
 підтримка – υποστηρίζω (η)

підтримувати – υποστηρίζω
 підхід – προσέγγιση (η)
 підштовхувати – ωθώ/-ούμαι
 поверхня – επιφάνεια (η)
 повідомляти – ειδοποιώ
 поводження, використання – μεταχείριση (η)
 поводження, маніпуляція, використання – χειρισμός (ο)
 поглинання – απορρόφηση (η)
 поглинений (-а, -е) – απορροφημένος (-η, -ο)
 Податок на додану вартість / ПДВ – Φόρος Προστιθέμενης Αξίας / ΦΠΑ (ο)
 пожежник – πυροσβέστης (ο/η)
 пожертвування – δωρεά (η)
 поживний (-а, -е) – θρεπτικός (-ή, -ό)
 покарання – τιμωρία (η)
 покритий (-а, -е) – καλυμμένος (-η, -ο)
 поломка, втрата – θραύση (η)
 помилка – λάθος (το)
 попередній (-я, -е) – προηγμένος (-η, -ο)
 популяризація – εκλαϊκευση (η)
 популярний (-а, -е), дефіцитний (-а, -е) – περιζήτητος (-η, -ο)
 портрет – προσωπογραφία (η)
 порядність, добродетель – ευπρέπεια (η)
 посол – πρεσβευτής (ο)
 пошук – αναζήτηση (η)
 прагнути – επιδιώκω
 працездатність – εργατικότητα (η)
 прибуття – άφιξη (η)
 привілей – προνόμιο (το)
 призначення – προορισμός (ο)
 приймати – υποδέχομαι
 прийняття – αποδοχή (η)
 прикордонник (-ця) – συνοριοφύλακας (ο/η)
 природний ресурс – φυσικός πόρος
 пристрій – συσκευή (η)
 притулок – καταφύγιο (το)
 пріоритет – προτεραιότητα (η)
 провідний (-а, -е), головний (-а, -е) – κορυφαίος (-α, -ο)
 прогрес – προκοπή (η)
 продавець (роздрібний) – μικροπωλητής (ο)
 проза – πεζογραφία (η)
 промисловість – βιομηχανία (η)
 пропагувати, просувати – προωθώ
 просвітитель – διαφωτιστής (ο)
 прославляти – φημίζω
 проституція – πορνεία (η)
 професіонал – επαγγελματίας (ο)
 профілактичний (-а, -е) – προληπτικός (-ή, -ό)
 проходити – διανύω
 прощання – αποχαιρετισμός (ο)
 прояснювати – αποσαφηνίζω

Ρ

Рада Безпеки ООН - Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ)
 Рада Європи - συμβούλιο της ευρώπης (σε)
 ракета, снаряд - βλήμα (το)
 рама - τελάρο (το)
 раніше - προηγουμένως
 реабілітувати, відновлювати - αποκαθιστώ
 режим - καθεστώς (ο)
 результат - αποτέλεσμα (το)
 релаксація - χαλάρωση (η)
 репресія, пригнічування - καταπίεση (η)
 репутація, повага - υπόληψη (η)
 референдум - δημοψήφισμα (το)
 ризик - κίνδυνος (ο)
 ритуальний (-а, -е) - τελετουργικός (-ή, -ό)
 рівень - στάθμη (η)
 рідина - υγρό (το)
 різниця - διαφορετικότητα (η)
 різноманітний (-а, -е) - ποικίλος (-η, -ο)
 різноманітність - ποικλομορφία (η)
 різьблення - σκάλισμα (το)
 робити - καθιστώ
 робота на відстані - τηλεργασία (η)
 розвивати - αναπτύσσω
 розвиватися - αναπτύσσομαι
 розвиток - ανάπτυξη (η)
 роздрібна торгівля - λιανεμπόριο (το)
 розміщення, перебування - διαμονή (η)
 розповідати - αφηγούμαι
 розуміння - κατανόηση (η)
 розчиняти - διαλύω
 рослинне волокно - φυτική ίνα (η)
 рости, виростати - φύομαι
 руйнування - κατάρρευση (η)
 рука від плеча до кисті - βραχίονας (ο)
 румейський (-а, -е) - ρουμέϊκος (-η, -ο)
 рух - κίνημα (το)
 рухатися - διακινούμαι
 ручної роботи - χειροποίητος (-η, -ο)

С

садівництво - κηπουρική (η)
 сайт - ιστοσελίδα (η)
 самооцінювання - αυτοδιαθεση (η)
 самотність - μοναξιά (η)
 свідок - μαρτυρας (ο/η)
 свідомість - συνείδηση (η)
 свідчити - μαρτυρώ
 світанок - ξημερώμα (το)
 світильний газ - φωταέριο (το)
 сексуальний (-а, -е) - σεξουαλικός (-ή, -ό)
 серцево-судинний (-а, -е) - καρδιαγγειακός (-ή, -ό)

сир (білий) - μυζήθρα (η)
 сито - κόσκινο (το)
 сільське господарство - γεωργία (η)
 скасовувати - καταργώ
 скеля (висока), урвище - γκρεμός (ο)
 складати - συντάσσω
 складова - συστατικό (το)
 скло - γυαλί (το)
 служба (військова) - θητεία (η)
 спадщина - κληρονομιά (η)
 спалений (-а, -е) - καμένος (-η, -ο)
 спекулянт/-ка - κερδοσκοπός (ο/η)
 спеціалізований (-а, -е) - εξειδικευμένος (-η, -ο)
 спеціальність - ειδικότητα (η)
 спілкуватися, мати справу - συναναστρέφομαι
 споживати - καταναλώνω
 спонсорство - χορηγία (η)
 споруда - κατασκευή (η)
 справа, сюжет, випадок - υπόθεση (η)
 спрощувати - απλοποιώ
 спрямований (-а, -е) - στραμμένος (-η, -ο)
 ставити - έθεσε (θέτω)
 ставка, парі - στοιχημα (το)
 сталій (-а, -е) - αειφόρος (-η, -ο)
 сталь - ατσάλι (το)
 стандартизувати - τυποποιώ
 стиль - τεχνοτροπία (η)
 стимул, мотивація - κίνητρο (το)
 стипендія - υποτροφία (η)
 стовп - πυλώνας (ο)
 страждати - πάσχω
 страта - εκτέλεση (η)
 субтитрування - υποτιτλισμός (ο)
 субтитр - υπότιτλος (ο)
 субтитрувати - υποτιτλίζω
 судноплавство, мореплавство - Ναυτιλία (η)
 сутність, основа, речовина - υπόσταση (η)
 сюрреаліст - Υπερρεαλιστής (ο)

Т

таким чином - ούτως
 тваринництво - κτηνοτροφία (η)
 твір-роздум - έκθεση - συλλογισμός (η)
 театр (місця для глядачів) - κοίλον (το)
 терпіти - αντέχω
 тимчасовий (-а, -е) - προσωρινός (-ή, -ό)
 тиснути - πιέζω
 толерантність - ανοχή (η)
 торговельний ярмарок - εμποροπανήγυρη (η)
 травмований - τραυματίας (ο)
 тримати - διατηρώ
 турбота - μέριμνα (η)

У

у будь-який час – ανά πάσα (στιγμή)
 увіковичувати – διαωνίζω
 упаковка – συσκευασία (η)

Ф

федерація – ομοσπονδία (η)
 фенікс – φοίνικας (ο)
 фінансувати – χρηματοδοτώ
 фонд – ίδρυμα (το)
 формувати, складати – απαρτίζω

Ц

цибуля (зелена) – σχοινόπρασο (το)
 цифровий (-а, -е) – ψηφιακός (-ή, -ό)
 цідити – στραγγίζω
 цінувати, поважати – εκτιμώ

Ч

чарівний (-а,-е) – γοητευτικός (-ή, -ό)
 чинити опір, протистояти – αντιστέκομαι
 чоботар – τσαγκάρης (ο)
 чоло, фронт – μέτωπο (το)
 чудо – θαύμα (το)

Ш

шанувальник – θαυμαστής (ο)
 швидкість – ταχύτητα (η)
 шедевр – αριστούργημα (το)
 шкідливий (-а, -е) – βλαβερός (-ή, -ό)
 шкода – βλάβη (η)
 шланг – σωλήνας (ο)
 шматок – μπουκιά (η)
 штовхати, підштовхувати, мотивувати – ωθώ
 шукати – αναζητώ
 шуткуючи – αστειευόμενος (-η, -ο)

Я

ядерний/радіоактивний (-а, -е) – πυρηνικός (-ή, -ό)

Α

αγένεια (η) – неввічливість
 αγενής (-ής, -ές) – неввічливий (-а, -е)
 αειφόρος (-η, -ο) – сталий (-а, -е)
 αλληλογραφία (η) – листування
 αλλοδαπός (-ή, -όν) – іноземний (-а, -е)
 αλόγιστα – бездумно
 αμέτρητος (-η, -ο) – незліченний (-а, -е)
 αμοιβαίος (-α, -ο) – взаємний (-а, -е)
 αμοιβαίος (-α, -ο) – зворотній (-я, -є)
 αμπελοκαλλιέργεια (η) – виноградарство
 ανά πάσα (στιγμή) – у будь-який час
 αναβίωση (η) – відродження
 αναγέννηση (η) – відродження
 αναγνωρισμένος (-η, -ο) – визнаний (-а, -е)
 αναζήτηση (η) – пошук
 αναζητώ – шукати
 αναζωογονώ – відроджувати
 ανακατεύω – перемішувати
 ανακυκλώνω – переробляти
 αναπηρία (η) – інвалідність
 αναπνεύσω – вдихати
 ανάποδα – догори дригом, догори ногами
 αναποδογυρίζω – перевертати
 ανάπτυξη (η) – розвиток
 αναπτύσσομαι – розвиватися
 αναπτύσσω – розвивати
 αναστάτωση (η) – безлад, потрясіння
 αναστρέφω – перевертати, змінювати
 αναχώρηση (η) – від'їзд
 αναψυχή (η) – дозвілля
 ανδροειδής (-ής, -ές) – людиноподібний (-а, -е)
 ανεξήγητος (-η, -ο) – такий (-а, -е), що важко пояснити
 ανθρωπιστικός (-η, -ο) – гуманітарний (-а, -е)
 ανίατος (-η, -ο) – невиліковний (-а, -е)
 ανοδικός (-ή, -ό) – висхідний (-а, -е)
 ανοχή (η) – толерантність
 ανταλλαγή (η) – обмін
 ανταλλάζω – обмінювати
 ανταλλάσσω – обмінювати
 αντεπαναστατικός (-ή, -ό) – антиреволюційний (-а, -е)
 αντέχω – терпіти
 αντιστέκομαι – чинити опір, протистояти
 αντιφασιστικός (-ή, -ό) – антифашистський (-а, -е)
 αξιόλογος (-η, -ο) – гідний (-а, -е)
 απαγωγή – викрадати
 απαλλαγή (η) – звільнення, позбавлення
 απάνθρωπος (-η, -ο) – нелюдський (-а, -е)
 απαρτίζω – формувати, складати
 απασχόληση (η) – зайнятість
 απελευθερωτικός (-ή, -ό) – визволительний (-а, -е)
 απέραντος (-η, -ο) – безмежний (-а, -е)
 απευθύνομαι – звертатись
 απλοποιώ – спрощувати

απόβλητα (τα) – відходи
 απογραφή (η) – перепис населення
 απόδημος (ο), απόδημη (η) – емігрант (-ка)
 αποδοχή (η) – прийняття
 αποθήκευση (η) – зберігання
 αποκαθιστώ – реабілітувати, відновлювати
 αποκλειστικά – виключно
 απολαμβάνω – насолоджуватися
 άπορος (-η, -ο) – нужденний (-а, -е)
 απόρρητο (το) – конфіденційність, тайна
 απορροφημένος (-η, -ο) – поглинений (-а, -е)
 απορρόφηση (η) – поглинання
 απορρυπαντικά (τα) – мийні засоби
 αποσαφηνίζω – прояснювати
 αποτείνω – адресувати
 αποτέλεσμα (το) – результат
 αποτυπώνω – відбивати
 αποτυπώνω – відображати
 αποχαρетиσμός (ο) – прощення
 απρόθυμος (-η, -ο) – небажачий (-а, -е)
 απροσδόκητο – несподівано
 απρόσκλητος (-η, -ο) – незапрошений (-а, -е)
 απώλεια (η) – втрата
 αριστούργημα (το) – шедевр
 αρμοδιότητα (η) – компетенція
 αρτηριακή πίεση (η) – артеріальний тиск
 αστακός (ο) – омар, лобстер
 αστειεύομενος (-η, -ο) – шуткуючи
 ασυνήθης (-ης, -ες) – незвичайний (-а, -е)
 ατσάλι (το) – сталь
 ατύχημα (το) – аварія
 αυτοδιάθεση (η) – самооцінювання
 αφήγηση (η) – оповідання
 αφηγούμαι – розповідати
 άφιξη (η) – прибуття
 αχρησιμοποίητος (-η, -ο) – невикористаний (-а, -е)
 άχρηστος (-η, -ο) – непотрібний (-а, -е)

Β

βαμβάκι (το) – бавовна
 βαρέλι (το) – бочка
 βασανιστήριο (το) – катування
 βασίλειο (το) – королівство
 Βερμούδες (η) – Бермуди
 βιβλιοθηκονόμος (ο) – бібліотекар
 βιομηχανία (η) – промисловість
 βλαβερός (-ή, -ό) – шкідливий (-а, -е)
 βλάβη (η) – шкода
 βλήμα (το) – ракета, снаряд
 βραβευμένος (-η, -ο) – нагороджений (-а, -е)
 βραχίονας (ο) – рука від плеча до кисті
 βρίζω – лаятися
 βυθισμένος (-η, -ο) – занурений (-а, -е)

Γ

γαληνεύω – заспокоювати, умиротворяти
 γελοιογράφος (ο) – карикатурист
 γεωργία (η) – сільське господарство
 γκρεμός (ο) – скеля (висока), урвище
 γοητευτικός (-ή, -ό) – чарівний (-а, -е)
 γυαλί (το) – скло

Δ

δεσμός (ο) – вузол, узи
 δηλητήριο (το) – отрута
 δημοψήφισμα (το) – референдум
 διαδικτυακός (-ή, -ό) – інтернетний (-а, -е)
 διαδραματίζω – відігравати роль
 διαθεσιμότητα (η) – наявність
 διαωνίζω – увіковічувати
 διακεκριμένος (-η, -ο) – видатний (-а, -е)
 διακινούμαι – рухатися
 διακόπτω – переривати
 διάκριση (η) – відмінність
 διαλύω – розчиняти
 διαμονή (η) – розміщення, перебування
 διαμορφωμένος (-η, -ο) – налаштований (-а, -е),
 створений (-а, -е)
 (μετοχή από το ρήμα διαμορφώνω)
 διανύω – проходити
 διαπρέπω – вирізнятися
 διαστημικός (-ή, -ό) – космічний (-а, -е)
 διασφαλίζω – забезпечувати
 διασχίζω – переїжджати, перетинати
 διατηρώ – тримати
 διαφορετικότητα (η) – різниця
 διαφυλάγομαι – зберігатися
 διαφωτιστής (ο) – просвітитель
 διευκρινίζομαι – з'ясовуватися
 δράση (η) – дія
 δρώμενο (το) – вулична вистава
 δωρεά (η) – пожертвування

Ε

εγκαινιάζω – відкривати урочисто, освячувати
 εγκατάσταση (η) – об'єкт
 έδαφος (το) – земля, територія, терена
 εθελοντικός (-ή, -ό) – добровільний (-а, -е)
 έθεσε (θέτω) – ставити
 εθιμοτυπικός (-ή, -ό) – етикетний (-а, -е),
 церемоніальний (-а, -е)
 ειδικότητα (η) – спеціальність
 ειδοποιώ – повідомляти
 εκδοτικός οίκος – видавничий дім, видавництво
 έκθεση – συλλογισμός (η) – твір-роздум
 εκλαΐκευση (η) – популяризація

έκλυση (η) – викид
 εκμετάλλευση (η) – експлуатація
 εκπαιδευμένος (-η, -ο) – навчений (-а, -е)
 εκστρατεία (η) – кампанія
 εκτιμώ – цінувати, поважати
 εκτέλεση (η) – виконання, страта
 εκφραστικότητα (η) – виразність
 ελαχιστοποιούμαι – мінімізувати
 έλεγχος (ο) – контроль
 έμβιος (-α, -ο) – живий (-а, -е)
 εμπειρία (η) – досвід
 εμπνέω – надихати
 εμπόδιο (το) – перешкода
 εμπόριο (το) – торгівля
 εμπороπανήγυρη (η) – торговельний ярмарок
 εμπρησμός (ο) – підпал
 εμφάνιση (η) – вигляд
 ένδυμα (το) – одяг
 ενθαρρύνω – заохочувати
 ενίσχυση (η) – допомога
 έννοια (η) – концепція, значення
 εντατικός (-η, -ο) – інтенсивний (-а, -е)
 εντοπίζω – виявляти
 εξαγορά (η) – викуп
 εξαρτιέμαι – залежати
 εξαφανίζομαι – зникати
 εξαφάνιση (η) – зникнення
 εξειδικευμένος (-η, -ο) – спеціалізований (-а, -е)
 εξέλιξη (η) – еволюція
 εξοικονομώ – зберегати
 εξωτικός (-ή, -ό) – екзотичний (-а, -е)
 επαγγελματίας (ο) – професіонал
 επανακαθορίζω – перевизначати
 επαναχρησιμοποιώ – використовувати повторно
 επανεξέταση (η) – перегляд, перевивчення
 επεξεργασία (η) – обробка
 επεξεργασμένος (-η, -ο) – оброблений (-а, -е)
 επιβεβαιώνω – підтверджувати
 επιβιώνω – виживати
 επιβίωση (η) – виживання
 επιβραβεύω – нагороджувати
 επίδειξη (η) – демонстрація
 επιδιώκω – домагатися
 επιδιώκω – прагнути
 επιθυμητός (-ή, -ό) – бажаний (-а, -е)
 επικεφαλής (ο/η) – головуючий/-ча
 επίμονα – наполегливо, завзято, вперто
 επιρροή (η) – вплив
 επίτευγμα (το) – досягнення
 επιφάνεια (η) – поверхня
 επιφώνημα (το) – вигук
 επιχειρηματίας (ο/η) – підприємець (-иця)
 εποπτεύω – наглядати, контролювати
 εργατικότητα (η) – працездатність
 ερωτηθέν (το) – опитаний

εστιάζομαι – зосереджуватися
εταιρεία (η) – компанія
ευεργέτης (ο) – благодійник
ευπρέπεια (η) – порядність, доброчесність
ευπροσάρμοστος (-η, -ο) – такий/-а, що легко
адаптується
εύρεση (η) – знаходження
Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) – Європейський Союз
εφ' όσον – оскільки

Z

ζυμώνω – замішувати

H

ηγεσία (η) – керівництво
ηρεμώ – залишатися спокійним

Θ

θαύμα (το) – чудо
θαυμαστής (ο) – шанувальник
θερμίδα (η) – калорія
θερμοκήπιο (το) – парник, теплиця
θεώρηση (η) – віза
θητεία (η) – служба (військова)
θραύση (η) – поломка, втрата
θρεπτικός (-ή, -ό) – поживний (-а, -е)
θυσιάζω – жертвувати

I

ιδιαιτερότητα (η) – особливість
ιδιοφυής (-ής, -ές) – геніальний (-а, -е)
ίδρυμα (το) – фонд
ισορροπώ – балансувати
ιστοσελίδα (η) – сайт

K

καθεστώς (ο) – режим
καθήκον (το) – обов'язок
καθιερώνω – встановлювати
καθιστώ – робити
καινοτομία (η) – інновація
κακοποίηση (η) – зловживання
καλαθάς (ο) – кошикар
καλούδια (τα) – ласощі, смаколики
καλυμμένος (-η, -ο) – покритий (-а, -е)
καλύπτω – охоплювати
καμένος (-η, -ο) – спалений (-а, -е)
καμπαναριό (το) – дзвіниця
κάμπα (η) – гусінь

κανάτα (η) – глечик
κάνει πέρα – віддаляти
καπελάς (ο) – капелюшник
καρδιαγγειακός (-ή, -ό) – серцево-судинний (-а, -е)
καρκινογόνος (-η, -ο) – канцерогенний (-а, -е)
καταδικάζω – засуджувати
καταναλώνω – споживати
κατανόηση (η) – розуміння
κατανοητός (-ή, -ό) – зрозумілий (-а, -е)
καταπίεση (η) – репресії, пригнічування
καταργώ – скасовувати
κατάρρευση (η) – обвал, падіння, осідання
κατάρρευση (η) – руйнування
κατασκευαστής (ο) – виробник, будівник
κατασκευή (η) – споруда
καταφύγιο (το) – притулок
κατεψυγμένος (-η, -ο) – заморожений (-а, -е)
καυσαέριο (το) – вихлопні гази
κερδοσκόπος (ο/η) – спекулянт/-ка
κεφάλαιο (το) – капітал
κηπουρική (η) – садівництво
κίνδυνος (ο) – ризик
κίνημα (το) – рух
κινητικότητα (η) – мобільність
κίνητρο (το) – стимул, мотивація
κλάδος (ο) – галузь, сфера
κλάσμα (το) – дріб
κληρονομιά (η) – спадщина
κλωνοποίηση (η) – клонування
κόθορνος (ο) – которн (взуття)
κοίλον (το) – театрон (місця для глядачів)
κοινωνικός παράγοντας (ο) – громадський діяч
κοινωφελής (-ής, -ές) – загальнокорисний (-а, -е)
благодійний (-а, -е)
κοροϊδεύω – глузувати
κορυφαίος (-α, -ο) – провідний (-а, -е), головний (-а, -е)
κόσκινο (το) – сито
κουμπάρος (ο) – кум
κτηνοτροφία (η) – тваринництво

Λ

λάθος (το) – помилка
λαμπρότητα (η) – блиск
λανθασμένος (-η, -ο) – невірний (-а, -е)
λεκάνη (η) – миска
λέσχη (η) – клуб
λιανεμπόριο (το) – роздрібна торгівля
λίπος (το) – жир
λογοπαίγνιο (το) – гра слів

M

μανιериsmός (ο) – маньєризм
μανιτάρι (το) – гриб

μάρτυρας (ο/η) – свідок
 μαρτυρώ – свідчити
 με πιάνει – на мене находить
 με τις δωρεές – з пожертвувань
 μεγαλέμπορος (ο) – оптовий продавець,
 великий торговець
 μεγαλουργώ – здійснювати великі справи
 μειονότητα (η) – меншина
 μειώνω – знижувати
 μέριμνα (η) – турбота
 μεταχείριση (η) – поводження, використання
 μετοίκηση (η) – переселення
 μέτωπο (το) – чоло, фронт
 μικροπωλητής (ο) – продавець (роздрібний)
 μισθώνω – наймати, орендувати
 μίσος (το) – ненависть
 μισοφέγγαρο (το) – півмісяць
 μολύνω – забруднювати, заражати
 μολυσμένος (-η, -ο) – інфікований (-а, -ε)
 μοναξιά (η) – самотність
 μπουκιά (η) – шматок
 μυζήθρα (η) – сир (білий)

N

ναύαρχος (ο) – адмірал
 ναυτιλία (η) – судноплавство, мореплавство
 νοημοσύνη (η) – інтелект
 νομικός (ο) – адвокат, юрист
 νοοτροπία (η) – менталітет
 νοσηλεύτης (ο) – медбрат
 νοσηλεύτρια (η) – медсестра

Ξ

ξενάγηση (η) – екскурсія
 ξεπερνάω – перевищувати
 ξετρελαίνω – зводити з розуму
 ξεφεύγω – виходити, уникати
 ξεφυλλίζω – (пере-) гортати
 ξεχωριστός (-ή, -ό) – окремих (-а, -ε), видатний (-а, -ε)
 ξημέρωμα (το) – світанок
 ξυλάκια (τα) – палички
 ξυπόλητος (-η, -ο) – босоніж

O

οικιακός (-ή, -ό) – домашній (-я, -ε)
 ομοσπονδία (η) – федерація
 Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO) –
 Організація Північноатлантичного договору
 Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην
 Ευρώπη (ΟΑΣΕ) – Організація з безпеки та
 співробітництва в Європі (ОБСЄ)

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) – Організація
 Об'єднаних Націй
 όριο (το) – межа, кордон
 ούτως – таким чином
 οφείλω – бути пов'язаним

Π

παγκόσμιος (-α, -ο) – всесвітній (-я, -ε)
 παλάμη (η) – долоня
 παραγωγή (η) – виробництво
 παραδίδω – віддавати
 παρακινημένος (-η, -ο) – мотивований (-а, -ε)
 παράνομος (-η, -ο) – незаконний (-а, -ε)
 παραπέτασμα (το) – завіса
 παράσημο (το) – нагорода, орден
 παρεκκλήσι (το) – каплиця
 παρενόχληση (η) – докучання, завдання клопоту
 παρέχω – надавати
 παρομοίως – аналогічно
 παροχή (η) – надання, забезпечення
 πάσχω – страждати
 πεζογραφία (η) – проза
 πεισματάρης (-α, -ικο) – впертий (-а, -ε)
 πεποίθηση (η) – переконання
 πέρα – далі
 περιβάλλον (το) – навколишнє середовище
 περιζήτητος (-η, -ο) – популярний (-а, -ε),
 дефіцитний (-а, -ε)
 περιποιημένος (-η, -ο) – доглянутий (-а, -ε)
 περιφερικός (-ή, -ό) – периферійний (-а, -ε),
 районний (-а, -ε)
 περιφρονώ – зневажати
 πήλινος (-η, -ο) – глиняний (-а, -ε)
 πιέζω – тиснути
 πλάστης (ο) – качалка
 πλήθος (το) – натовп, безліч, маса
 πνευματικότητα (η) – духовність
 ποικιλομορφία (η) – різноманітність
 ποικίλος (-η, -ο) – різноманітний (-а, -ε)
 πορεία (η) – курс, шлях
 πορνεία (η) – проституція
 πρεσβευτής (ο) – посол
 προηγμένος (-η, -ο) – передовий (-а, -ε),
 попередній (-я, -ε)
 προηγουμένως – раніше
 πρόθεση (η) – намір
 προκαλώ – викликати
 πρόκειται – йдеться про...
 πρόκληση (η) – виклик
 προκοπή (η) – прогрес
 προληπτικός (-ή, -ό) – профілактичний (-а, -ε)
 προνόμιο (το) – привілей

προορισμός (ο) – призначення
προσανατολισμός (ο) – орієнтація
προσβάλλω – ображати
προσβλητικός (-ή, -ό) – образливий (-а, -е)
προσέγγιση (η) – підхід
προσελκώ – залучати
προστατευόμενος (-η, -ο) – захищений
(-а, -е) – метοχή από το ρήμα προστατεύω
προσωπείο (το) – маска
προσωπογραφία (η) – портрет
προσωρινός (-ή, -ό) – тимчасовий (-а, -е)
προτεραιότητα (η) – пріоритет
προϋποθέσεις επένδυσης – умови інвестування
προωθώ – пропагувати
πρωτιά (η) – першість
πύλη (η) – брама
πυλώνας (ο) – стовп
πυρηνικός (-ή, -ό) – ядерний/ радіоактивний (-а, -е)
πυρκαγιά (η) – вогонь
πυροσβέστης (ο/η) – пожежник

Ρ

ράντισμα (το) – обприскування
ρουπαίνω – забруднювати
ρύπανση (η) – забруднення

Σ

σεξουαλικός (-ή, -ό) – сексуальний (-а, -е)
σερβιτόρος (ο) – офіціант
σήμα (το) – значок
σήμα κατατεθέν (το) – зареєстрована торгова марка
σκάλισμα (το) – різьблення
σκαρφαλώνω – підніматися, дертися
σκόπμος (-η, -ο) – навмисний (-а, -е)
σκοπός (ο) – мета
στάθμη (η) – рівень
στέλεχος διοίκησης (ο/η) – адміністратор/-ка
στιγμιαίος (-α, -ο) – миттєвий (-а, -е)
στοίχημα (το) – ставка, парі
στραγγίζω – цідити
στραμμένος (-η, -ο) – спрямований (-а, -е)
συγκινητικός (-ή, -ό) – зворушливий (-а, -е)
σύγκρουση (η) – зіткнення
συλλέγω – збирати, колекціонувати
σύλληψη (η) – захоплення
συλλογή (η) – збірка
σύλλογος (ο) – асоціація, спільнота
Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣΕ) – Рада Європи
Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ) –
Рада Безпеки ООН
σύμπαν (το) – всесвіт
συμπάρασταση (η) – підтримка

συναναστρέφομαι – спілкуватися, мати справу
συναρπαστικός (-ή, -ό) – хвилюючий (-а, -е),
захоплюючий (-а, -е)
συνείδηση (η) – свідомість
συνέντευξη (η) – інтерв'ю
συνομήλικος (ο) – одноліток
συνοριοφύλακας (ο/η) – прикордонник (-ця)
συνοψίζω – підсумовувати
συντάσσω – складати
σύρραξη (η) – конфлікт
συσκευασία (η) – упаковка
συσκευή (η) – пристрій
συστατικό (το) – складова
σφραγίδα (η) – печатка
σχεδιασμός (ο) – дизайн
σχοινόπρασο (το) – цибуля (зелена)
σωλήνας (ο) – шланг

Τ

ταινία μικρού μήκους (η) – короткометражний фільм
ταχύτητα (η) – швидкість
τελάρο (το) – рама
τελετουργικός (-ή, -ό) – ритуальний (-а, -е)
τεμπέλης (-α, -ικο) – лінивий (-а, -е)
τεχνοτροπία (η) – стиль
τζίντζερ (το) – імбир
τηλεργασία (η) – робота на відстані
τηρώ – дотримуватися
τιμωρία (η) – покарання
τραυματίας (ο) – травмований
τρελός (-ή, -ό) – божевільний (-а, -е)
τριπητός (-ή, -ό) – з дірками
τσαγκάρης (ο) – чоботар
τσεκάρω – перевіряти (розм.)
τυποποιώ – стандартизувати

Υ

υγρό (το) – рідина
υδατάνθρακας (ο) – вуглевод
υλικό (το) – матеріал
υπαίθριος (-α, -ο) – на відкритому повітрі
υπενθυμίζω – нагадувати
υπερβαίνω – перевищувати
υπερμεγέθης (-ης, -ες) – габаритний (-а, -е)
υπερреαλιστής (ο) – сюрреаліст
υπόγειος (-α, -ο) – підземний (-а, -е)
υποδέχομαι – приймати
υπόθεση (η) – справа, випадок, сюжет
υποκριτής (ο) – лицемір (тут: актор)
υπόλεμμα (το) – залишок
υπόληψη (η) – репутация, повага
υπόσταση (η) – сутність, основа, речовина
υποστηρίζω – підтримувати

υποστήριξη (η) – підтримка
 υποσυνείδητο (το) – підсвідомість
 υποσχέθηκε (υπόσχομαι) – обіцяти
 υποτιλίζω – субтитрувати
 υποτιλισμός (ο) – субтитрування
 υπότιλος (ο) – субтитр
 υποτροφία (η) – стипендія
 υποχρέωση (η) – зобов'язання

Φ

φάβα (η) – бобове пюре
 φημίζω – прославляти
 φιλοδοξία (η) – амбіція
 φιλοπατρία (η) – патріотизм
 φοίνικας (ο) – фенікс
 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας / ΦΠΑ (ο) – Податок на
 додану вартість / ПДВ
 φράγμα (το) – дамба
 φύλαξη (η) – зберігання
 φύομαι – рости
 φυσικός πόρος – природний ресурс
 φυτική ίνα (η) – рослинне волокно

φυτρώνω – вирощувати
 φωταέριο (το) – світильний газ
 φωτιά (η) – вогонь, пожежа

Χ

χαλάρωση (η) – релаксація
 χαραγμένος (-η, -ο) – вигравіруваний (-а, -е)
 χειρισμός (ο) – поводження, маніпуляція,
 використання
 χειροποίητος (-η, -ο) – ручної роботи
 χορηγία (η) – спонсорство
 χρεοκοπημένος (-η, -ο) – збанкрутілий (-а, -е)
 χρηματοδοτώ – фінансувати

Ψ

ψηφιακός (-ή, -ό) – цифровий (-а, -е)

Ω

ωθώ/-ούμαι – підштовхувати
 ωράριο (το) – години праці
 ωριμάζω – дозрівати

Навчальне видання

ДОБРА Олена Михайлівна, ВОЄВУТКО Наталя Юріївна,
СНІГОВСЬКА Оксана Володимирівна, МАЛАХІТІ Андрій Васильович

НОВОГРЕЦЬКА МОВА

(рівень стандарту)

підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Видано за державні кошти.

Продаж заборонено

У підручнику використані ілюстративні матеріали з вільних джерел мережі інтернет

Редактори *Анаргірос Нікас, Ефросіні Макрі (новогрецька мова)*

Олена Кулігіна (українська мова)

Коректор *Мирослава Бацай*

Верстка *Павла Давиденка*

Формат 84x108/16. Ум.-друк. арк. 13,44. Обл.-вид. арк. 10,0

Наклад 173 прим. Зам. № 1408.

Видавець і виготовлювач видавничий дім "Букрек",
вул. Радищева, 10, м. Чернівці, 58000.

Тел./факс: (0372) 55-29-43. E-mail: info@bukrek.net. Сайт: www.bukrek.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта видавничої справи ЧЦ № 1 від 10.07.2000 р.